SAN-ANTONIO

O cruntă spargere de nuntă

I

Terra, zic ăia, e caldă.

Hrănitoare, cică. De grâie plină, cică. Nu mă-nnebuni… De-adevăratelea: gheţoasă. Un aisberg brun, asta-i Terra, nimic altceva. Astru aproape stins. Văzut-ai pân-acu hoit încolţind? Întâlnit-ai prospături d-astea relăstărite, numa crenguţe şi rămurici peste tot? Da' altminteri curăţei, primeniţi, purificaţi de gândirişcă mulţămită sejurului lor în humus? Trosc şi troscot, fârtate! Pământul, asta-i ceva care te hăpăie. Fleopt! Te ia şi te poartă în frigul său nemăsurat, te mistuie acolo.

La asta cuget, alungit pe pardoseala odăii mele. Mă apucă uneori, uite-aşa, că nu pot suferi patul. Mi-e lehamite de moliciunea lui. Mi-e scârbă de regimul matlasat. Teren de regulariseală *only*. Odihna, una adevărată, ţi-o dă chiar solul. Gol. Acel „Culcat!” care, la armată, bagă răcanul în sperieţi. Un ins nu îşi recapătă puterile decât trântit la orizontală pentru o anumită bucată de vreme. Cu cât e orizontala aia mai tare, cu atât mai vârtos îi trece lui oboseala. Acolo sau atunci se simte asemeni unui nor. Dar nişte nori, în frumoasa vară acuşilea pe ducă, numai cu oareşcari întăriri de Davidoff[1] *number one* ţi-ai putea face, la o adică, rost.

Bun. Mă lăfăi, în largul meu, pe podea. Niţeluş fachir, dom San-A. Încă puţin şi vine la rând scândura împănată cu delicioasele cuie. Necazul e că frigul ăsta, încetul cu încetul, te pătrunde. Există totuşi o mochetă, acoperind pardoseala hogeagului meu. Şi se situează la etajul întâi acest hogeag. Şi însăşi casa se găseşte deasupra unei pivniţe încăpătoare. Frigul Terrei, însă, este mai tare ca toate, bau-bau căţărându-se, căţărându-se… Vine, perfid, după tine.

Îţi asediază balamalele, carnea, toată şandramaua. Nu trece mult şi te trezeşti că până şi drăgălaşele, înfofolitele tale punguţe dârdâie şi fac ţurţuri.

Mă ridic. Mai întâi pe genunchi. Pârâie. Cu totului tot, nu mai formez decât un bloc, al naibii de marmorean. Ca să-mi redobândesc pătucul, îmi tre’ un efort supraomenesc. Odată ajuns, mă simt ca scăldat în spumantul Baobab.

Félicie îşi poartă glasul până la mine. Tocmai îi citeşte o poveste lui Antoine bis. În fiecare dimineaţă, la spălat căcăţişul, ea izbuteşte a-l face pe ţânc să stea gigea, dându-i înainte cu amănuntele vreunui basm tâmpit. De pe acuma Tonel se prăpădeşte după braşoave. După alea zgubilitice, gogonate, neghioabe. Lupul! Totdeauna, băgaşi

1 Zino Davidoff, fabricant de trabucuri. (n. tr.)

de seamă? Lupul cel mare şi rău aflat pe-acolo, prezent, omniprezent, ochiincandescent, lingându-se pe bot, gata să-i fleopăie pe copiii care nu-s cuminţi. Halitor de babă hoaşcă, de Scufiţă Roşie, de capra jupânului Seguin, de Cei-trei-purceluşi… Biet scump lup bătrân pe care, de veacuri, cade măgăreaţa să-şi asume cea mai rea dintre neînţelegeri, să îndure cea mai strigătoare la cer dintre nedreptăţi. Las' că într-o bună zi o să scriu eu o chestie în apărarea ta. Un adevărat basm pentru copii, în care o să le explic prichindeilor că ticăloasa fiarrră fără-de-leac rea este omul în care, când au să crească ei mari, s-or preface. Atât! Şi că lupul, în ceea ce-l priveşte, e un cuţu foarte de treabă, fără alt cusur decât foamea de care, în pustietăţile stepei, este mânat.

„A fost odată ca niciodată un drăguţ de lupşor, pe care nemernicii de oameni… Şi s-a luptat el seara toată, noaptea toată, iară la revărsat de ziuă, huoomul, casapul de huom, l-a ucis". Nu de alta, dar ia aminte la ce urmează: pe globul tău cine mişună, mă rog, lupul? Ori omul? Şi cine este pe cale de dispariţie, omul? Ori lupul? Specia cui a distrus-o pe-a ăluilalt? Iar tu, laşule cât toate zilele, gunoiule de rasist ce-mi eşti, tu o ţii una şi bună, bagi groaza în plozii tăi, culmea, cu lecţii despre cruzimea victimei tale!

Félicie zăboveşte, pune şi intonaţie… Sinceră cum e… Ea, m'mica, o să creadă de-a pururi în lupul cel rău.

Antonel îi dă cu exclamaţii, se aventurează în întrebări:

— Lupu l-a păpat purceluş?

Potrivesc ora pendulinei mele de voiaj (care nu voiajează nicicând). Fac haz: orele 6.35! Pentru un copoi, nu-i rău.

O să fie o zi de tăbăceală.

Peste ceva mai mult de patru ceasuri, mă însor. Adică la orele 11 ţâşnind la ţanc din primărie.

Vorbeşti de nuntă ca de-un sport, când colo, subiectul

eşti mătăluţă. Toată lumea credea treaba cu neputinţă. Bun a, iaca vezi… Poftim. Căsătorrida. Inelache în degeţel. Livret *of family*, cu o sumedenie de pagini întru completare.

La urma urmei, *why not*, devreme ce-o iubesc? Zoé.

Ţi-aduci aminte? Nu? N-ai citit *Am încercat, se poate*?

O cărţulie de toată frumuseţea. Bun, se cuvenea, bătrâne, se cuvenea. Acu nu-ţi închipui că m-apuc să ţi-o rezum ici-şa, la botu' calului. Nici că mă proptesc ca să bat bine câmpii. Tot ce-ţi pot zice pe tema asta e că puştoaica de Zoé se lăsase prinsă în capcana unui rântaş straşnic de năclăit, din pricina lui frăţâne-său, care sfârşise rău. La prima noastră întâlnire, ea mi-a azvârlit un pumn de piper praf drept în văzătoare. Ca pereche, debutam prost, admiţi? Dar îndată *after*, altele au devenit relaţiile dintre noi. Nu ceea ce crezi. La o simplă răzuială nici măcar n-am visat şi, dacă ceva m-a alertat în privinţa sentimentelor mele, tocmai asta a fost. Mai ales că e frumoasă de te procopseşti, privind-o, cu nişte spasme vasculare. Ai contemplat-o zece secunde? De îndată te pomeneşti cu tulburări vizuale, auditive, epidermice şi restovici. Nu, despre o iubire adevărată, pură şi azură, despre iubire era vorba, ce mai! În cazuri dintr-astea, te înclini mai întâi în faţa evidentei, şi în faţa primăriei p'ormă.

Precum toţi amicii.

De hatârul tău, ce să adaug? Că Félicie o place foarte tare şi că, pe lângă asta, viitoarea-i noră are pielea într-o nuanţă aparte. Da, bun, şi ce: *coloured woman*[2]. Uşor. În tonuri de ocru. Tăticul ei era canac de Nouméa. O adevărată zeiţă, dacă vrei să-mi îngădui un termen mai prejos de ea.

Mă scol.

Confruntat cu deciziile lui epocale, omul are un

2 Femeie de culoare *(engl.).*

comportament ciudat. Îşi trăieşte clipa într-altfel decât era prevăzut. Astfel, geaba îmi zic eu: „Azi, gata, azi e ziua!”, că tot n-ajung să mă simt într-altfel: ritualul obişnuinţei mă poartă tot pe prea domoala sa undă. Baia. Duş prin şase jeturi biciuitoare. Asta trezeşte. Impetuoasa ţâşnire îşi comunică energia insului toropit. Mă scutur. După care reglez termostatul pe un 35 usturoaznic de încasat, în schimb abluţiunii prielnic. Mă miruiesc pe la linia de plutire. Dă-i cu mănuşa din zegras, dă-i cu ghemotocul din pleavă, Homard Chétif[3]. Nou-nouţ. Dinţii periaţi în forţă. Anteshave, procurat de la Maehinchou-ette[4]. Maşina de tuns Braun. Acel San-A. ce iese din camera sa de baie este atât de scânteietor încât, pe lângă el, Regele-Soare ar aduce a eclipsă de lună. Ceaşca de cacao mi-a şi fost adusă pe noptieră. Văd aburii ieşind prin nările străvechii cafetiere. O infinită nostalgie pune stăpânire pe mine. De ce am eu impresia că, însurându-mă, uite acuşi, sunt pe cale să comit o formidabilă trădare? Că-mi trădez bătrânica, şi cafetiera, şi tinereţea că trădez un nu ştiu ce miraculos care, de bine – de rău se păstrează în mine şi care-i o rămăşiţă de inocenţă.

Îmi tre’ o duşcă de doping. Vocea Zoei. Molcuţă de tot.

Numai că va fi dormind încă, a mea logodnică. Cu atât mai rău, am nevoie să fiu întărit. Prin gura ei, viitorul îmi va servi o arvună.

Dau pe gât o ceaşcă de jus înmiresmat şi cobor până la tubofon. M’mica este în bucătărie, în compania d-nei Pintron, o coafeză bătrână venită „s-o aranjeze” pentru nuntă. Antonel se joacă, bineînţeles, cu cratiţa aia scâlciată, preferată tuturor jucăriilor lui. Şi el va fi „de faţă”. I s-a cumpărat un costumaş drăguţ, din catifea neagră cu guleraş de dantelă. Félicie îmi surâde. Aşezată, în dreptul uşii deschise, stă, un pic stânjenită de buclăraia

3 Literal: homar plăpând. Glumă pe adresa actorului Omar Sharif.

4 Aproximativ: Cutaremarcabilu'. (n. tr.).

cheltuită din belşug, în acest loc sacrosanct, pentru ea anume.

Din vârful degetelor îi trimit o bezea. Prea multe lucruri am a-i spune, ba să i le las şi nespuse, ca s-o înfrunt în prezenţa bătrânei tuşe Pintron. D-na Pintron are guşă. Ochi de vacă nenorocită care îşi ignoră nenorocirea, fiindcă de fericire n-a avut parte niciun pic. Fericirea, crede ea, e o scorneală. Poveste de-a lui Orfeu…

Formez numărul pensiunii familiale la care locuieşte Zoé. Nu departe de noi, într-o veche casă burgheză ţinută de două surori octogenare.

Mi-o dau la telefon.

Era trează. Acest „Scumpul meu. tu eşti?” cu care mă întâmpină spune multe despre deplina-i luciditate. Destul ca să mă simt pisat sub piele. Pielea inimii, vreau să zic. Mă gândesc la tabloul lui Dalí înfăţişând un băieţel pe cale de a ridica pielea apei ca să vadă cum doarme un câine la umbra mării. Mie, de mi s-ar ridica pielea de pe inimă, ce s-ar zări pe-acolo? Încă inima lui mandea ori, deja, ouşoarele aceluiaşi? Dorul meu sau pofta mea? Trecutu-mi ori al meu viitor?

— Mi-a fost teamă că te trezesc. Zoé.

— Ba nu, din moment ce mă suni. De altfel n-am închis un ochi toată…

— Eu, da: ca brută de curcan ce mi-s. Ea nu râde. Se lasă o tăcere visătoare.

— Tu ştii ce-i astăzi? face ea de colo.

— E ceea ce voiam să te vestesc.

Degeaba vrem să părem dezgheţaţi, vocile ne rămân încordate, grave.

— Antoine?

— Iubito…?

— Nu ţi se face frică?

Primul meu avânt cere să protestez, însă mă răzgândesc. Doar n-o să ne punem pe minciuni, ce naiba! Păi, cuplu care se minte, chiar pentru drăcii de felul

ăstora, se rupe-n bucăţi din capul locului. Francheţea, iată unul dintre rarele izvoare ale puterii bărbatului. Îi ia multă vreme până s-o capete. Temei filosofic, berechet. Instinctu-i de bărbat, încă din a sa pruncie, îl mână spre cai verzi pe pereţi, la năluciri. Să vadă alb, să zică: negru. Încâlcite şi abrupte îţi par potecile francheţei. Dar, odată Ce le-ai pus marcaje, aşteaptă-le, fiule, să te bucuri de această desăvârşită preumblare. Voluptate curată.

— Ba da, Zoé, am tremurici, cum să nu. Dar prin asta unirii noastre de-abia că-i saltă preţul.

Înţelege. Îngână cum că mă adoră şi afirmă că ea va trăi la picioarele mele, încolăcită ca o căţeluşă. Iată-mă cu liniştea regăsită. Mirozna bigudiurilor încălzitoare se răspândeşte în toată casa. Regina, guvernanta, tocmai s-a dat jos din pat. Se întinde, cu laţele înzulufate, poalele cămăşii de noapte depăşindu-i capotul cam ponosit pe care i l-a dăruit maică-mea. Acest veşmânt, pe dânsa, e un sacrilegiu. În veci n-o să mă deprind s-o văd purtându-l, în halul ei de şleampătă.

Antonel, zărind-o pe Regina, bate din palme. Îl face să se strice de râs şi, din instinct, grozavu' ăsta mic îşi înfige mâna drept în reşoul ei. Cu muchia lăbuţei, zvâc! pe zgăul târtiţei. Réginei i se fâţâie fundul de forma chitarei.

Bun, acuma va trebui aşteptată ora H.

Pe un condamnat la moarte – îl trezeşti. Îi zici: „Recursul ţi-a fost respins”. Adăpostire îndărătul formulelor. În loc de „Au să vină să te ucidă”, acel „Ţi s-a respins recursul” încă mai lasă o palmă de loc unei anume arte de-a trăi.

Mie unuia îmi zic: „Curând va fi timpul să mă pregătesc şi să mă duc după logodnica mea. ca, după aceea, s-o conduc la primărie”.

Formule, formule…

În loc să cuget, ştii, verde: „Peste cutare număr de ore, o să fiu cu raşpa-n c…” Ba chiar mai verde: „Peste

cutare număr de ore, o să fiu cu raşpa-n cur!”

O iubesc pe Zoé.

Fericirea mea – e Zoé.

O să mă însor cu Zoé.

Cu ea o să fiu, la nebunie, fericit.

Şi-atunci…? De ce angoasa asta? Ce-i cu nevoia asta, confuză, de a da înapoi?

Pentru ce îmi zic eu că o criză de apendicită acută ar pica tocmai bine?

Orele trec.

Apendicul meu mă lasă cu atât mai mult în pace cu cât a fost despărţit de mine de vreo cincisprezece anişori.

Aşa că pun ţoale de ginerică.

Sufrageria e ticsită de cadouri. Şaisprezece veioze, douăzeci şi patru cleştişori de zahăr, opt penduline… Vederea lor mă informează asupra panicii mele lăuntrice. Ridicolul general, ăla mă bagă-n toate boalele. Căsnicia, la început, e tâmpenie sadea. Mai pe urmă ea devine fie ratată, fie izbutită. Dacă-i izbutită, apoi să ştii c-o ai realmente, eminamente, totalmente, profundamente între buciardei.

— Ce părere ai despre Antonel, Antoane? întreabă triumfător Félicie, rotindu-mi-l pe micul ei lord Fauntleroy[5].

— Părerea c-aş fi preferat să fiu eu în locul lui, m’mico.

Félicie se răvăşeşte toată.

— Ascultă, voinicul mamei… O acopăr sub sărutări.

— Să nu scoţi o vorbă, iubiţico. Mai cu seamă o vorbă să nu scoţi…

Pricepe.

Îşi pune frâu.

Dintre meritele de neînlocuit ale m’micii, unul e că se

5 Frances Eliza Hodgson Burnett, scriitoare engleză (1849–1924) este autoarea a peste 40 lucrări literare pentru copii, cea mai cunoscută fiind „Micul lord”, roman cu multiple ecranizări. (n. tr.).

prinde uşor la tot ce este în legătură cu mine.

— Ar trebui să te duci după ea, gândeşte-te că e singură.

— Desigur. Mă pornesc numaidecât, m'mico.

Mai ales de-a devotamentul faţă de maică-ta să nu te joci, când ai ajuns băiat mare. Vine momentul când îi întorci vorba cam obrăznicuţ şi, atunci, taman atunci o respecţi, pe ea, maică-ta, mai tare. Căraţi în poală, ghiujii sunt boaşe moi şi interesate, nărăviţi la căiţă, flecuşcari. Nu-i faci niciun serviciu stimatei tale *mother* băgând în ea, cu pompa, aerul neschimbătoarelor zile, cocolclocind-o. În viaţă, totul e o chestiune de educaţie. Bătrânii tăi se deşală ca să te formeze, şi-i rândul tău, după aia, să le plăteşti cu aceeaşi monedă prin faptul că nu-i laşi să se deformeze. Să-i ţii mereu teferi, intacţi, responsabili. Ceea ce-l distruge pe om este lipsa de răspundere. Un organ la nimica bun merge spre ruină şi moare.

Mă fac fercheş.

Îndeajuns de frumos, la genul însurăţel, acest San-A. Gagicile pe care le ştiu cu ochii pe mine s-ar cuveni să-şi petreacă şorţul. Ia închipuieşte-te-mă într-un negru vioi, cu guler romantic. Cămaşă albă, lejeră, tip Guitry[6]. Nişte butoni negri la cămaşă. Un nod mare din catifea idem neagră, papion fastuos, şi nişte bărci lăcuite-n draci, mai că-i glanţul condurilor de seară. Iei act, puştiulică? Cumpără următoarele numere din *Adam*, m-ar mira să nu figurez pe-acolo. Atunci să vezi tu bărbat. Elegant, sobru, modern, în pas cu extravaganţa epocii. Am asistat, la o căsătorie, luna trecută, la care junele mire purta o vestă de smok verde cu paiete, o cămaşă violetă, şalvaroni negri cu bandă galbenă, plus un soi de lavalieră cu picăţele, cu picăperi, cu ochi de Cain, să juri că-i un tablouaş de Alan Davie, nu altceva.

---

6 Absenţa prenumelui lasă o voită, probabil, ambiguitate, atât Lucien Guitry (1860–1925) cât şi fiul său Sacha Guitry (1885–1957) fiind actori de frunte ai scenei franceze şi arbitri ai eleganţei. (n. tr.)

M’mica mă recheamă de pe peron:

— Voinicul mamei!

Mă întorc. Are un zâmbet strălucitor.

— De când eşti n-ai fost aşa chipeş, mi-aruncă ea. Ceva mi se zbate în gâtlej. Aş vrea să-i răspund, dur ce, nu ştiu.

Un gest vag (cele mai grăitoare, câteodată).

Mă reped, bombă, la credincioasa-mi hodoroagă. Sigur, am dat-o eu la spălat, dar, dacă pofteşti zdrenţe d-alea de muselină pe la antenă şi pe la clanţele de uşi, ca şi împodobire floral㠄 vino alt’dată. Eu unul, pe stradă, când dau peste un alai nupţial înzorzoplodit de canafuri albe. am chef să scriu pe porţi cu litere de smoală (această cerneală politică): „Încornorat”. Zău, astăzi îmi dau seama într-un mod cu totul aparte, la căsătorie n-ai motive să plesneşti de bucurie.

Iar să te umfli în pene, nici atât.

E un act intim. Pentru a i se păstra întreaga semnificaţie, se cade să rămână pudic, altminteri ostentaţia îl face ridicol.

Pensiunea „Les Clématites”[7].

Îţi trebuie curaj ca să comanzi unui atelier o asemenea placă de marmură, ce zici?! O casă à la Utrillo[8], cenuşio-afumato-coşcovită, ale cărei jaluzele nu mai pot fi revopsite, c-au ajuns ţăndări. Dimpotrivă, interiorul, de atâta lustruit cu ceară, încă ţine. O să le dea gata pe cele două proprietărese, drăguţe bătrânici sporovăitoare ce îşi petrec amurgul vieţii tot ocărând o slujnică roşcată.

— Veniţi s-o vedeţi cât e de frumoasă! chicoteşte cea mai antică dintre cele două vechituri.

Zoé se află în salon, admirată (şi pe bune) de câteva învăţătoare vârstnice, scoase la pensie. Eu, ce vrei, oi fi eu

---

7 „Clocoţeii”.

8 Maurice Utrillo, peisagist francez (1883–1955), cu desen naiv dar cromatică de mare rafinament.

mare scriitor, poate, dar scriitor mascul. Mi-e deci cu neputinţă să-ţi descriu o rochie din dantelă stră-străvezie, cu pliurile, cu marafeturile, cu brizbrizurile ei de toată minunea. Ia deci cunoştinţă, o tu amic al meu dintotdeauna, că Zoé a mea, în vârtejul acestui alb înspumat, e fantastică. Laleaua neagră, despre care vorbea Dumas! O strălucită zbucnire vegetală. Pielea ei este de soare smălţuită.

Nu cutez s-o ating. Nici măcar să mă dau mai aproape. Purcede fain căsătoria noastră, hai? Dacă aşa stă socoteala, nu prea văd cum s-ar ajunge la o numărătoare bob cu bob.

— Ce zici, merge? murmură ea, sincer neliniştită.

— O încântare, comoara mea!

Pociturile de serviciu cloncăne ca un cârd de curcani în Véronique[9]. Cuplul ăsta ca de cinemiau se procopseşte, pe dinlăuntru, cu prada unui deliciu de zile mari. Ce mai, Doctorul Jivagodinioarago în carne pură, fragedă şi-adevărată. Care le stârneşte amintirile precum şi glandele. Căci glandularul este ceea ce piere mai zăbavnic, pe la crăpătură. La nouăzeci de ani, aceea încă mai secretează.

În mare secret.

O îmbarc pe sublima mea aproape soaţă. Zece ore şi jumătate.

De acum în treizeci de minute, Zoé va deveni D-na San-Antonio, prin graţia DA-urilor, două, înregistrate pe o foaie de bristol, lăcuitul carton fin.

*

* * *

Popularitatea unui om se măsoară cu ceremoniile care îi gradează existenţa. Astfel, îţi pot afirma că era de faţă mai multă lume la funeraliile lui Victor Hugo decât la

9 Lucrare semnată de André Messager, autor de opere comice operete şi balete (1853—1929). (n. tr.)

botezul aceluiaşi.

În ce mă priveşte, n-am a mă plânge. N-ai avea decât să te uiţi la bulucul care asediază primăria, atunci când dau cu colţul într-acolo, cu m'mica, Zoé şi Toinet: cele două treimi din Casa Poupoule[10]; vecinii; şi o grămadă de oameni, cunoscuţi sau necunoscuţi. Şi ziarişti.

Haită, de-a binelea!

Făcusem totuşi pe dracu-n patru ca evenimentul să fie tainic. Însă o veste de importanţa ăsteia nu se poate trece cu vederea, bag seamă. Căsătoria lui Sana, ce, e de colea?! Era de aşteptat, vâlva. Mă cufundam în adâncul modestiei şi-al ţiquenelii, crezând că s-o strânge, vorba aia, un comitet restrâns, acolo! îi trag întruna cu utopiile, dac-aşa mi-e pofta. Şi… Dar ce-ţi ziceam eu? Poftim: Bătrânul! În persoană, chelia şlefuită cu glaspapir, riguros în veston negru şi şalvaroni cu dunguliţe gris. Béru mi-e martor mie, te-ndoiai cât de cât? Pinuche, martor Zoei mele. E de netăgăduit, au făcut un efort vestimentar, pungaşii. Grăsanul poartă un costum co-star bleu-petrol (care s-o face, mintenaş, azur-mazut). Nou, pe măsură, bine croit. Te asigur că nu-ţi servesc goange. Mammouth-ul este strictamente impec. Sclipitor. Mai rău: curat! Ceva îmi zice că s-a văzut constrâns să facă baie, de-adevăratelea şi cu tot dichisul, inclusiv spumant şi săpun. Sunt sigur că soţii Bérurier au scos din cadă până şi cartofii, anume ca să aibă ei înşişi loc de scaldă. Madam Berthe arborează o rochie nouă imprimată, decoltată pân'la pământ şi degajând de orice stânjeneală frumoasele ei braţe de care un porc, bunăoară, s-ar sluji la mers. Coafată modern, scurt, dânsa a pus să i se facă „şuviţe", l-ai lua creştetul drept capacul unui ştiubei peste care s-a răsturnat o oală cu vopsea.

Pinuche, dumnealui, plimbă falnic un blazer de yachtman, împodobit cu un ecuson pe care se poate citi

10 Sediul poliţiei din Paris (arg).

„Suvenir din Courcheval[11]”. Mai poartă cămaşă albăstruie cravată neagră. Doamna sa, ca totdeauna, este în ţinuta persoanelor ce închiriază scaune prin cartierele scumpe.

Iată năvala, asaltul. Nimeni n-aşteaptă săvârşirea căsătoriei ca să ne tragă de toarte, să ne strângă, să ne firitisească. Mâini! Mâini... Buze în mişcare. Vorbe care se întretaie. Vorbe care se întrepătrund. Un compot din cuvinte banale, servit cu strigările de nuntă (de stricările respective nu se pomeneşte, neam, deşi omeneşti şi acelea).

„Toate... felicitări... Fericire... Minunată pereche... Fericire... Tot ce vă doriţi... Cele mai bune urări... Fericire. Fe-ricire!”

Micul negrişor tot cam aşa voroveşte.

„Fe’ici’e! Fe’ici’e! Ta’e bun je’icie... Dat la mine fe’ici’e. Mai dat bun la mine”.

Ei, căcatul naibii! Ce-i apucă, dom’le, pe toţi? Adică habar n-au ce va să zică fericirea? Vrei să pui rămăşag că mai şi cred într-însa? Îţi jur că da, ele – moacele astea – da, cred! Mă căznesc să driblez mulţimea. Dar mâinile se ridică – perie. Pădure.

Contactul cu masele.

Bolborosesc şi eu sumedenie de „mulţumesc”, „ţumesc”, „mulţ-esc” aiurite, stânjenite, nerăbdătoare, neterminate, cum îmi vin. O prostănacă bătrână mă fericeşte cu panseul unui poet de tarabă despre „florile vieţii care nu-şi’-ce-sporesc”. Şi iar mâini.

Bérurier îşi reia în primire slujba, ca atunci când lucra la căile publice.

— Haide, haide, circulaţi, nu-i nimic de văzut, donilor, doamlor! Păi ’mneavoastră cum aţi vrea, mă, să se căsătorgească pramatiile dacă le spârcuiţi bomboanile în loc să-i lăsaţi la operaţia care le-o face-o dom primar că stăă-ăă şi ăla şi moare de urât de parcă-i o coajă uscată

---

11 Staţiune din Savoie, cu o altitudine de până la 2735 m., dedicată sporturilor de iarnă

colo-şa.

Înaintăm.

Astfel păşea Ioana fecioara către rug. Mult nu mai e şi totul se va fi consumat. Iarăşi ciorchini de mâini întinse.

„Fericire… Fericire… Urări… Viaţă… Urări… Viaţă… Fericire… Tara-ra, tara-ra…”

Pe neaşteptate, mă pomenesc cu oareşce în a dreaptă, cum s-ar zice vulgar.

O mână furişată mi-a îndesat în căuşul palmei o hârtie împăturită strâns.

Un glas venit de nu ştiu unde ajunge la mine spunând: „A se citi imediat”.

Năucit, dau din coate de câteva ori ca să mă liberez din arcanul semenilor, apoi despăturesc mesagiul. Ţi-l ofer în versiunea sa integrală.

Dacă eşti amabil, pune să fie caligrafiat cu litere gotice şi bagă-l în ramă.

„Priviţi sub masa primarului. Mecanismul amorsat acolo este o bombă de foarte mare putere cu detonator acustic. Cuvântul „DA” rostit de dumneavoastră ar provoca un masacru. Primiţi din partea noastră cele mai bune urări”.

Las aici un gol, ţie, ca să ai răgazul unor aprecieri, mie. ca să-mi revin din stupoare.

Aşa va să zică? Bun.

Îmi mai îndrept o dată periscopul către hârtiuţă. P-ormă mi-o strecor în buzunarul ţolului festiv. Textul a fost alcătuit cu ajutorul acelor litere adezive în vânzare la orice papetărie care se respectă. Un renghi?

Tu mă ştii. Am un al şaptelea simţ (al şaselea fiind exclusiv rezervat doamnelor) care îmi îngăduie să despart, pe loc adevărul de fals.

Or, în cazul dat, dau crezare ameninţării. Dintr-un

foc.

Fără a pricepe, fără a-mi ridica obiecţiuni. Chestie de miros, cum îţi zic. Miros, în lipsa căruia un poliţist e tot atât de eficace pe cât poate fi o cârjă tăiată în două la fierăstrău.

Îl înhaţ pe Bérurier de-o mânecă.

— Grasule, fă-mi un serviciu: uită-te sub covorul verde de pe masa mare a oficierii căsătoriilor şi spune-mi dacă vezi ceva anormal pe-acolo. Dacă da, să n-atingi nimic, şi-asta mai ales…

Majestatea Sa se împurpură fără limită. Morocănos, îngână:

— O să-şi'zică că-mi iei tărtăcuţa-n băşcălie pân' şi-n ziua când te-nsori, ce naiba!

— Dă bătaie, că-i latã rău!

Îmi ştie el vocea. Îmi cunoaşte el privirile. Prin urmare se supune.

Într-acestea, un funcţionar municipal păşeşte în faţă, guriţa – inimioară, părul rar şi briantinat, decoraţiile fără mare însemnătate însă etalate din belşug.

— Domnule, domnişoară, dacă binevoiţi a veni după mine…

Două fotolii păroase lux a-ntâia. Masa, imensă, ca o plută… Dincolo de ea, dom primare, mare, pleşuv, centură tricoloră de judo. O cucoană grăsulie îl asistă, asemănătoare acelor persoane ce întorc pagina la partiturile virtuozilor. Mai încolo şi de dânşii, pe peretele din fund, portretul în culori al preşedintelui Pompidou, cu o privire vigilentă care pare a-mi spune: „Ai grijă mai cu seamă să fii la înălţimea situaţiei, San-A".

Sub masă, mişcare. Pulpana covorului verde se vântură. Reapare Béru, cu fundul înainte. Lăsându-se dânsul în patru labe, ca efect i-au plesnit pantalonii cei noi. Cine l-a pus să vină la nunta mea fără slip pe el? Asta n-o să mi-o lămuresc niciodată. Nici el, de altminteri. Béru are raţiuni pe care şi iraţionalul le ignoră.

Se ridică pe două picioare, în asurzitoare hohote, de râs a căror pricină n-o desluşeşte încă.

Îşi aduce gura şopotitoare până la avida mea ureche.

— Igzakt, şefu': de tăblia tejghelei e prinsă un drăcovenie suspectă.

Simt rece la putinică, un bine perfid, lichid. Recele acela care te ia cu ţârâita, ceva mai rău nici că se află. Deja, dom primare dă cep boscorodelii lui oficiale, cum vine cu ocrotirea, şi cu întrajutorarea, şi cu tot ce mai e pe-acolo.

Vocea lui administrativă e ca un bâzâit de viespe sâcâită de-un geam. Cuvintele se pierd. O specie de muezin îndatoritornic… Psalmodiază. Mai că se tânguie… Dar fiecare dintre silabele lui ne apropie de punctul critic. Calculez cu o mie la oră. Iuţeala cu care gândesc depăşeşte viteza sunetului. Haida de nu se poate una ca asta. Cineva vrea să-mi strice cheful. Să-mi facă scrum căsătoria. Însă de-o bombă reală nu poate fi vorba. Cu declanşator acustic? Şi propria mea modulare a cuvântului Da ar face-o să explodeze? Asta e o găselniţă pentru fascicole de 20 centime bucata! Science-fiction pe gustul ucenicului coafor subdezvoltat. Primarul îi dă înainte…

Iar mie mi se descreţesc firele de păr de pe ţurloaie, mă puştiulică, zău aşa!

Acum, magistratul se cinsteşte cu un pic de oxigen de-al primăriei, îşi drege gâtlejul şi, întorcându-se către mine, îmi pune întrebarea rituală.

Totul se joacă într-o clipită, aceasta: destinul meu şi, poate, nişte vieţi.

Ameninţarea! O cred de tot? N-o cred defel? Mă supun ei sau trec pe alături?

— Tati! îmi strigă deodată Antonel, înaintând. Asistenţa face pe ea.

Ia un june căruia un ţânc de doi ani îi dă o chemare cu „tati" taman în clipa când însurăţelul este dator primarului cu „da", şi îţi garantez efectul. E ceva mai

irezistibil decât fundachele Grasului.

Uşorul meu răgaz poate fi pus în contul acestei întreruperi. Primarul râde cât râde, pe sub mustaţă, apoi, preocupat de reînnodarea misiunii sale cu solemnitatea de rigoare, se decide să-mi repună întrebarea.

— …Şi nesilit de nimeni… în căsătorie… Zoé… aci prezentă?

Prind unele cuvinte. Altele îmi scapă…

Numai unul mă-ntunecă. Acela cu care trebuie să răspund. În două litere.

Jocul lui „nici da, nici nu”.

Trupul meu nu mai e altceva decât o slană de piatră.

Sesizez şuşotelile uluite. Simt privirea Zoei. O văd pe-a primarului, derutată. Bondoaca, rotofeica persoană ce îl ajută să-ntoarcă foaia marelui registru de stare civilă şi care a caligrafiat pagina întâi a certificatului nostru de familie, cască o gură de rechin împământenit. Crezi cu-adevărat că, dacă eu răspund „da”, bandajul cu care dânsa îşi presează hernia îi va fi regăsit îndărătul bustului Mariannei[12]?

— Nu, domnule primar, rostesc eu cu glas ferm.

II

Văzut-ai tu jucându-se „Viermuieli în sceptica groapă[13]”? Ştii tu ce-i aceea mulţime în vânzoleală?

Da’ un vacarm? Da’ zgomote alandala? Ai tu reprezentarea a ce va să însemne stupoare colectivă? Amestecă-ţi bine celulele cenuşii, camarade, ca să le mai descleiezi, şi fă un efort de înţelegere.

„Nu”-ul meu a căzut ca un paratrăsnet (căci trăsnet fiind, prin întrebuinţare, stilistic tocit, mai curând prăbuşirea instalaţiei de pe acoperiş ar produce colosalul efect la care ţin; deci rămână cum zic).

Mai întâi – un dram de tăcere. Absolută,

12 Marianne, personaj simbolic, prin care se înţelege Republica franceză. E înfăţişată purtând boneta frigiană. (n. tr.)

13 *Remous dans la fosse sceptique*

înspăimântătoare tăcere: mormânt. Apoi, exclamaţii de disociere, vituperări înfierbântate pasional, uluieli bine rotunjite izbucnesc mai din tot locul, cam în felul cum atelajul unei diligenţe presară drumul cu vânturi.

Nimeni nu mai are habar ce-i cu sine, ce-i cu mine, dacă e de râs ori e de jale, culoarea pe care o are calul Al. Patrulea de-al lu' Henri bălanu'.

O cuprind pe după umeri pe scumpa, frumoasa şi dulcea mea Zoé.

— Ai încredere, iubito, o să-ţi explic, îi spun.

Nu răspunde nimic. Şi-a tras căpşorul *very* delicios în gulerul rochiei ei dantelate, ca un scafandru pe cale a-şi scoale salopeta de lucru.

Primarul se încruntă întruna, nebuneşte. E muncit de gândul că mi-aş bate joc de căpăţâna domniei sale. Temeri dintre cele mai vii pentru motstandingul său îl încearcă.

Vânturând două mâini, făcând-o pe de Gaulle-în-gura-iarmaroacelor, astâmpără zarva. O potoleşte, o îmblânzeşte, o zădărniceşte, o duce la culcare, o reduce la zero.

Apoi, în mijlocul unei tăceri pe cât de redobândită pe atât de vremelnică, declamă:

— Vă rog să mă scuzaţi, dragă domnule, adineauri, dac-am auzit bine, mi-aţi răspuns într-adevăr „nu"?

Iar eu, la asta, cum crezi că i-o întorc?

Îţi redau replica. Nu într-o mie de litere, ci în două.

Foarte spontan. Prea spontan. Îi zic „da". A fost mai tare decât mine. Greuşcă scapă omu' de un reflex, este, mă frate, mă?! Ţi se lipeşte de păcălimbă ca nugaua de proteza dentară. Tot bâlciul ăsta ca să pici jalnic în cursă la prima întrebare necesitând o afirmativă! Ce moacă, acest San-A. al tău! Ia dă-mi altu' mai de doamne-ajută…

Bun, acestea toate fiind zise (şi zise bine) nu e nevoie să mă desfăşor.

Ori, mai degrabă, este. Şi rapidos. Mâna fiindu-mi încă pe neprihănitul umăr (foarte) oacheş al Zoei, c-un

brânci ne rostogolim de-a îndărătelea. Căci să-ţi spun ceva: ori de câte ori mă fac vinovat de vreo mare încurcătură, mă dau peste cap s-o dreg în fracţiunea de secundă care urmează (şi uneori chiar într-aceea care precede).

Un adevărat joc de domino.

Nici n-am isprăvit să articulez „a”-ul lui *da*, şi iată berbeleacul următor, năpustit tot în urmă asupra lui Antonel şi-a Féliciei.

Restul – nu-l ştiu. Nu-l mai ştiu. Nu încă. Tre’ văzut. Un avânt mistralean[14]! Da, asta cu deosebire: suflul. Cu mult mai rău decât zgomotul. Bum-bum-ul aduce un accent, pune o subliniere, însă, prin comparaţie, e un moft. Pe câtă vreme brutalitatea acestei furii învârtejite, pe cuvânt c-ar lăsa de căruţă până şi taurinele hirsute ale lui Salvador Dalí. Doamne Dumnezeule, ce forţă sălbatică! Te lasă asfixiat, trecut prin tăvălug. Mă simt golit. Întors pe dos ca o piele de iepure sub o şură. Mă îngrozesc la gândul că Félicie a mea putea fi omorâtă sau rănită. Adevărul? Nu mă gândesc decât la ea. *Numai la ea*... Un bucăţoi de moloz, cu obârşia direct în tavan, mă dovlecăreşte. Câteva stele suplimentare îşi aprind pentru mine lumânărelele. În cinstea mea! E ziua mea. *Happy birthday to me!* Trosc! Pocnit, iarăşi, în faţă. Sunt răsfăţat. Marele candelabru pseudo-olandez capătă un aer detaşat şi s-abate (o fi rudă cu regina din Saba) asupra mulţimii.

— Faci nani, tati? întreabă îngerescul glas al lui Antonel, a. cărui pace inocentă n-a suferit de pe urma catastrofei.

Dopat, mă ridic.

Phii, când mă gândesc c-o să trebuiască să-ţi descriu tot acest frâşt! Cu ce să începi? E ca şi cum ţi s-ar cere să faci curat la un negustor de porţelanuri din Hiroşima pe data de fi August 1945. Da zău, curat ca şi cum.

Haide, San-A., suflecă-i stiloului tău mânecile şi

14 Mistral – vânt violent, rece şi sec, de origine mediteraneană, suflând în sudul Franţei.

înhamă-te la treabă, voinicule!

Primo: plan general.

Un infernal haos (substantivul pomenit n-are nicio legătură cu dubiosul adjectiv haios, cu care anumiţi tembeli totuşi îl confundă); asta – pentru a-ţi preciza situaţia. Nu-s în stare a fi mai elocvent, cel puţin nu fără nişte granule speciale, însă d-alea nu se găsesc decât în Germania, şi doar pe bază de reţetă. Un infernal haos, repet!

Ce harababură, brr! Ce mizericiune! Ce apocalypsie! Ce vătămătoraţie! Tu n-ai făcut războiul, nu-i aşa că nici tu nu l-ai făcut? Ei, ce-are a face, închipuie-ţi războiul. E la fel, neică. Aici treaba e mai albastră, da' în mare aşa, chit pe chit: ici în astea, colo-n alea, măcelul tot măcel e. Nu, n-am zis războaie coloniale, şi nici nu ţi-am zis Marcele, ce tot bâigui?! Deschide-ţi bine urechile! Sânge, moarte, răni, ruină, fum, din belşug. Se răcneşte, se urlă, se dă din mâini.

Cesta se roagă. Cela făgăduieşte ex-voto[15] (mai multe, dar nu se marchează pluralul, termenul fiind invariabil ca tâmpenia umană). Ceştilalţi reclamă: pe mă-sa, ambulanţe, scutire de biruri, poliţia, ajutoare, salvgarda, Legiunea de oroare (eu dau cu tifla cui o are), un miracol, daune (că sunt) şi dobânzi, ieşirea, dreptul la viaţă, plasmă sanguină, oxigen, luna, Neapolul, un popă, o sapă, telefonul, a-ntâia din ziarul *France-Soir* şi *la Marseillaise* interpretată de fanfara gărzii republicane de sub bagheta maestrului Paul Paray.

În faţa mea: nimic nu mai e! Ba, ce spun: e curtea primăriei, cu mândrii săi platani auriţi de soarele verii, întrucât peretele şi-a luat liber, şi p'ormă, între mine şi curte se află, de asemeni, cele două picioare ale primarului, restul magistratului (resturile, mai curând) dispărând Din rămăşiţele sale n-a rămas alt ni'ca Plăti

15 *Ex-voto* - tablouri, statuete şi alte obiecte de preţ dăruite unor capele, ca urmare a legământului făcut la mare pericol. (lat.) (n. tr.)

omu’ şi se duse fără a-şi cere restu’.

Dimpotrivă, întorcătoarea lui de foaie, înfoiata sa auxiliară, depănătoarea-i cu repetir, dânsa, bucălarga, este la locul ei. În carne (pateu) şi-n oase (cu măduvă). Bortelită cu mii de găurele. Straşnic de moartă, ca să vezi.

Din masă nu subzistă decât o ţârucă de lemn pentru croit fluiere; din registrul cât toate zilele – un maldăr de hârtii scorojite.

Povestesc bine, hai? Conştiincios? Omul de litere nu-i un pierde-vară. Zola-ul săracului, San-A. Balzac-ul băutorului de vermut. Unica diferenţă dintre mine şi Flaubert este că eu nu sunt normand. Păi aici e muncă, nu? Pun rămăşag Coranul pe hârtie biblie contra operelor postume ale lui Maurice Druon[16] că, la banii ăştia, nimeni nu-ţi va da ceva mai de soi: chestie de conştiinţă profesională. Am confraţi; ăia se întreabă cum mă descurc eu cu preţul de cost. A lucra atât de pierdurabil şi de desăvârşit le-ar frânge oasele, este o treabă care îi depăşeşte, aşa că dumnealor şomează.

Pe scurt, revin la subiect: sala căsătoriilor. De-a dreapta mea, Zoé. E acoperită de sânge. Mireasa, se zice era în roşu! Are un umăr făcut zob, scumpa draga mea mult iubită. Pe sub tenul firesc pârlit de soare îi ghiceşti cu uşurinţă o paloare de ceară.

Mama! Şi mama? Félicie, bătrânica mea…

Verde, însă intactă. Mă vizionează din toată violenţa iubirii ei.

Constată că, asemenea, sunt bine mersi. Aşa că, la unison cu mine, înalţă o rugăciune, de recunoştinţă Bărbosului, acţiune necotată la Bursa combustibililor, deşi nespus de fierbinte.

Nici Toinet n-are nimic.

Să te lămuresc: maşina infernală a făcut o explozie de forma unui evantai, cea mai largă deschidere a

16 Scriitor, academician, era ministru al culturii în perioada când San-Antonio elabora paginile romanului de faţă. (n. tr.)

pomenitului fiind orientată în partea primarului defunct (trăiască primarul adjunct!). Trei pozari, ce se proţăpiseră la capul mesei ca să ne *flashărească*, au murit, iar câteva persoane, printre care Zoe a mea, au încasat-o la liziera explozivului.

Trist bilanţ, cum se zice în presa de luni.

— Am fost atins, clamează Béru, mi-au crăpat şalvaronii din creştet până-n tălpi, la spate…

Se apleacă pentru a arăta fanta pantaloneană anterioară exploziei şi pentru care se va cere despăgubit de Asigurări.

— Zoé, scumpa mea, cum te simţi?

— Mi-e rău, suspină ea.

Şi silinţa de a o fi spus o face să leşine.

Ce nuntă, maică măiculiţă! O să fie ţinută bine minte, căsătoria San-Antonio.

Se organizează ajutoarele. Iată-i pe pompierii ce pompează, pe brancardierii ce bramburează, pe jurnaliştii ce jurnalizează care mai de care, fotografiindu-şi colegii răposaţi şi ascuţindu-şi epitetele. Îmbulzeli, burzuluieli, buze umflate!

M’mica plânge strângând mânuţa Zoei. Antonel printre ruine, se strâmbă de râs, ca un apucat. Ţaţa Bérurier dă ordine unora şi altora. La ce bun să-ţi mai povestesc? Dacă, nici după elementele mai sus înşirate, tot nu-ţi imaginezi scena, e că ţii un blid cu jumări de porc pe post de creier, în care caz nici n-ai ce căuta într-o lucrare de calitatea celei de faţă.

*

* * *

Cam încordată, atmosfera din biroul Bătrânului. Mesagiul acela care îmi fusese strecurat în palmă, stă acum pe biroul lui, la vedere. Tataia nu mai conteneşte cu examinatul. Îl citeşte, îl reciteşte, îl suceşte, îl învaţă pe

dinafară, îl recită, îl declamă.

De ai spune că e vorba de-o operă proprie.

De un poem epic. De altfel, ce, nu-i aşa?

Un poem al morţii.

În sfârşit, împinge ghemotocul de hârtie şi suspină:

— Înspăimântător. Aprob.

Încurajat, găseşte numaidecât cum să supraliciteze:

— Un asemenea act e, fără înconjur, dement.

— Nu cutezam s-o spun, domnule director.

— Care e situaţia logodnicei dumitale?

— Gravă, dar viaţa nu-i este în pericol.

Vezi, mă pungaşule, că tot am avut parte de operaţia mea de apendicită?! Şi dacă ţi-aş mărturisi că mă încearcă niscai remuşcări, de parcă evenimentele s-ar fi supus, cumva, voinţei mele subconştiente... Sunt, în continuare, burlac. Am căpătat o amânare. O alta este viaţa însăşi, iar aceasta nu-i alcătuită decât din amânări puse cap la capăt.

— Să vorbim deschis, San-Antonio: acest atentat nu stă în picioare!

Mare poftă aş avea să-i ripostez că, dat fiind halul fără de hal al sălii căsătoriilor, verticala ar fi într-adevăr greu de obţinut; numai că acum nu bate ora baterii de joc. Defel.

Chipeşul comisar are interes să-şi zăvorească botul, căci la urma urmei cui îi este imputabilă catastrofa, în afara zăpăcelii lui? auzi colo, să te laşi pe ultima treaptă a nevolniciei ca urmare a unei întrebări de gradul doi. „Dac-am auzi bine, aţi spus *nu*? Răspuns: *da*”. Ce dobitoc! Încai să fi picat în capcana unui tehnician de înaltă clasă, aş fi avut, hai, nişte circumstanţe atenuante. Dar acest brav primar, clasic primar cu o morişcă mai lentă decât a celui mai prăpădit elicopter, după mine n-aducea deloc a puitor de mine.

— Într-adevăr, patroane, acest atentat nu stă în picioare.

— Ce părere ai, ţinta cine era, dumneata sau

logodnica dumitale?

Dă-ţi seama că nu-l aşteptasem eu pe Boltă Dezvelită ca să-mi pun întrebarea cu pricina.

Tăcerea mea, mai bine decât vorbele, îmi exprimă incertitudinea. Mai complet, mai elocvent.

Moşânul o ia drept punct câştigat şi urmează:

— Deoarece, la urma urmei, de se dorea numai împiedicarea căsătoriei voastre, ar fi existat metode mai simple. Dat fiind că indivizii (în lipsă de ceva mai bun zic „indivizii”, dar poate că e vorba de o singură persoană), dat fiind că indivizii erau hotărâţi să meargă până la masacru, s-ar fi scutit de-o droaie de necazuri doborând-o pe fermecătoarea dumitale logodnică, de-o pildă. Dă-ţi seama c-au avut nevoie să îndeplinească, la primărie, o treabă gingaşă cum a fost fixarea bombei de masă. Şi ce bombă! Un obiect delicat, pus în acţiune printr-o modulaţie sonoră. Numai cuvântul *da*, şi numai de dumneata pronunţat, putea să-l detoneze…

Tace.

— Spune-mi deci, micule, pentru reglarea detonatorului, acest „da” trebuia înregistrat în prealabil?

Prim punct interesant. Tresar.

— Înregistrarea a avut loc săptămâna trecută, domnule director.

Big Chief îşi îmbină sprâncenele, felul său obişnuit de a-şi trage căciula pe frunte.

— Te ascult.

— Vinerea ailaltă, la mine acasă, seara destul de târziu, am fost chemat telefonic de un anonim care s-a muncit a mă face să pronunţ maximum de „da”-uri. Ştiţi figura: „Domnul comisar Cutărică? Aveţi într-adevăr numărul cutare? Locuiţi efectiv la adresa…?” şi aşa mai departe. Dar în clipa când, pierzându-mi răbdarea, începeam să-mi ies din pepeni, tipul de la capătul firului a pus receptorul în furcă. Mi-am zis că un glumeţ de două parale şi-a făcut cheful, râde şi el, acolo, de un poliţist.

Şefosul pare satisfăcut.

— Să nu căutăm mai departe, declară eminentul personaj. Ţi s-au stors nişte „da”-uri, ca din prada respectivă să se execute o sinteză sonoră destinată reglării detonatorului acustico-decibelic.

Mulţumit că n-a pierdut ocazia să plaseze în conversaţie un paragraf din *„Sciences et techniques”*, puternicul boss (for[17] al luminilor) consimte la un surâs chiomb.

— Ce fel de voce avea interlocutorul dumitale?

— Cu totul anonimă. Pesemne se străduia s-o facă neutră. Un debit lent, fiecare silabă se articula perfect…

— Să ne întoarcem aşadar la întrebarea cea mare: „La ce bun” un atentat cu atâta tămbălău, dacă îndrăznesc a mă exprima astfel? Că nu cu inima uşoară te apuci să-ţi decimezi semenii, afară de cazul că eşti un sadic. Or, aici, nu suntem în prezenţa unui sadic à priori. Într-un, cuvânt, criminalul s-a învoit să plătească un preţ ridicat pentru ceva ce putea fi dobândit ieftin. Iată ce mă duce la concluzia că nu numai căsătoria dumitale a vrut s-o împiedice. Ci şi altceva.

Un timp. Doi timpi. Trei mişcări.

Fiecare cugetă pentru sine. Gândurile noastre se depărtează asemenea a doi schiori nautici traşi de aceeaşi şalupă şi care, apoi, după ce vor fi descris câteva savante arabescuri, revin pe siaje paralele.

— Totuşi… mă lansez eu.

Şi tac. Căcărăşenia vine din faptul că totdeauna tre’ recurs la cuvinte când ţii să te exprimi. Trăiască imaginarea cu tranzistor, neîncheiată la nasturii frazei, comunicabilă în mod spontan, directo de la un creier la altul. Fireşte, vor fi şi surprize neplăcute, dar cât priveşte câştigul de timp, pardon, dă-i voie!

— Ei? mă presează Moşorogul.

— Presupunând că la mijloc ar fi fost altă ceva decât

17 Vezi strâmtoarea din faţa Istambulului. (n. a.)

împiedicarea căsătoriei mele, la ce, patroane, îmi mai era adresat acel ultimatum? În definitiv, de n-aş fi rostit vorbuliţa fatală, explozia n-avea loc?

Întocmai.

Îşi masează cupola.

— N-aş vrea să-ţi fac reproşuri, dragul meu, însă, în împrejurarea dată, ai dus lipsă de reflexe. Cum, doamne iartă-mă, răspunzi „nu” întrebării oficiale a primarului, una cu consecinţe atât de grele, iar la întrebarea a doua laşi să-ţi scape un „da” de midinetă nătângă…

Ridică din umeri în aşa fel încât onoarea mea se pomeneşte ambalată în curpapier de ocazie. Înrăit, mă împotrivesc:

— Vorbirii noastre i se fâlfâie de noi, domnule director. Oricât de vigilenţi am fi, ea e plină de bucăţi de zgură care, în pofida noastră, cad din noi. Şi, dacă binevoiţi a-mi permite, sunt sigur că, aflându-vă dvs. în locul meu, deşi aveţi self-control, la fel aţi fi păţit-o.

— Mira-m-aş ripostează, cu multă răceală, bătrânul chelbos.

Mă apucă toţi dracii.

— Vreţi să punem pariu că vă fac să pronunţaţi cuvântul „da” în cele două minute care urmează?

Îşi ia o morgă mai dispreţuitoare decât aerul unei prostituate întrebată dacă ar fi în stare să treacă o banană peste graniţă.

— Primesc pariul, drăguţule.

— Perfect. Vreţi să stabilim o anumită miză?

— Da.

— Aţi pierdut într-un interval de zece secunde. Roşeşte. Ochiul lui de gheaţă devine ascuţit ca o sulă de cizmar. E lesne de ghicit că i-ar plăcea să-mi azvârle călimara-i de cristal drept în mutră.

— San-Antonio, mă cheamă el ca la teatru, această dramatică afacere te priveşte în cel mai înalt grad. Cred că interesul dumitale – şi, când zic interes, mă refer la

strălucita dumitale carieră – este să rezolvi cazul cu cea mai mare viteză. Nu-i aşa?

Te-ai prins la subînţeles, mă Scobe-nas, zi-i? Scris cu litera de-o şchioapă a afişelor şi n-ar putea fi mai explicit.

— Voi face cele cuvenite, domnule director.

— Ţin cont.

În ascensorul care mă coboară cu icneli (este hidraulic şi centenar, dă-ţi seama), îmi zic cu hotărâre că, dacă e cineva sortit să n-ajungă departe, atunci e ăla ce îi demonstrează superiorului său nătărău cât e de nătărău.

III

Paznicul primăriei este un mutilat din Războiul ăl Vechi. Are lipsă un picior, dinţii, certificatul de şcoală primară şi doi nasturi de la prohab. Poartă o bluză cenuşie ale cărei buzunare vântură aerul asemenea unor urechi de elefantă, o jiletcă tricotată în autodeşirare şi o caschetă de uniformă cu cozoroc din carton rasol care ar fi putut aparţine – fie unui navigator în retragere, fie unui muzician de ansamblu coral, fie chiar unui amploiat de pompe funebre, de nu cumva unui şofer plătit în pană de plătitor.

Se numeşte Ringard[18] Alfred, ciopârţitul. Cu exces de îngăduinţă ne ţinem de capul lui, Béru, şi cu mine, într-o locantă învecinată primăriei, simpatic stabiliment pe care proprietarul său, dăruit cu o vie fantezie, aşa l-a botezat: *Cafeneaua Primăriei*.

Ringard e de-al casei. Nasul său, în formă de fragă putregăită, spune povestea fainelor vinuri supte colo-şa.

Având dinainte-i un Côtes du Rhône de baştină din Mostaganem[19], Ringard Alfred se învoieşte a scoate panglici pe nas (ceea ce abia-abia mai poate fi numită metaforă, dacă se face referire la starea apendicelui său nazal).

---

18 Aproximativ: Măscăreanu

19 Port algerian. Aşadar toată lăţimea Mării Mediterane *plus* o treime din teritoriul Franţei separă aşazisul vin de aşazisa lui podgorie. Trăiască pirateria comercială! (n. tr.)

Dânsul rulează „r”-urile, ceea ce e dreptul său, ba chiar datoria, deoarece de loc e de prin Saône-et-Loire.

— Bomba aia, vă zic io, dom’lorrrrr…

Nainte de-a vorbi, îşi trece prin ecluză o duşcă dintr-o poşircă roşcată, îşi morfolinge buzele cu o limbă pe care până şi-o mâţă chiorăind de foame ar dispreţui-o şi, aşa, se hotărăşte să urmeze.

— Numa duminică dup’amiaz poa’ c-a fost pusă. da, numa’!

Mâna tremurândă de moşneag îmbibat reumple păhărelul. Gura-i de vechi combatant pensionat îl seacă. Bérurier mai comandă un rând. Iar Piciorfărdesoţ bate din pleoape, în semn de recunoştinţă. În schimbul udăturii noastre de unşpee grade o să ne mai ofere el şi altele, presimt.

— Duminică dup’amiaz. Pen’ce?

Întrebarea, el şi-a pus-o. Singur.

Ca să nu tânjim prea mult, răspunde pe loc.

— Fin’că duminică dup’amiaz eram la fii-mea şi fin’că primăria sta deschisă, causă că muzicafu’ ţinea repetiţ.

Adaugă:

— Noaptea, peste poate; decân cu vândulii c-au dat jaf pă toată mobila în 68, consiliu’ municipal a pus dă s-a făcut neşte lacăte dă nu le mai crâşcă nime ş-un sistăm d-alarme cum nici la Cartier nu-i părechea.

Categoric. O fi el beţivan, însă e conştiincios, bătrânul războinic. Mi-l închipui la câte un 11 noiembrie[20], cu vasele lui de bucătărie înşiruite sub grindă în chip de Scut-Liniştitor, pe creştet cu bascul beretă, la colţul ochilor cu o lacrimă atunci când clopotele bat într-o dungă, a trecere pe ceea lume. Mă prind că, la apelul celor căzuţi, al lui este glasul ce răspunde „Mort pentru Franţa”. Rari, tot mai rarisimi se fac z’eroii din 14 – 18. Cu vremea ce trece, totul trece. Nu vor mai rămâne decât nălucile lor prin pieţele satelor, cioplite-n marmură şi încununate fie

20 Ziua încheierii armistiţiului în anul 1910. **

de-un cocoş belicos, fie de-un răcan păros[21], despre care băieţandrii de azi *nici nu ştiu cu ce se mănâncă*: oare soldat al Anului II să fie[22], oare Asterisc le Gaulois să fie[23]? Şi apoi, într-o bună zi, cu convingerea oroarei estetice degajată de aceste monumente, lichida-se-vor, întrucât fiecare dintre ele ocupă pe puţin locul unui parking pentru trei maşinobile.

— Vorbeşte-ne despre acea faimoasă duminică după-amiază, dragă domnule Ringard, cer eu, totodată zgâindumă fără să vreau la agresivul şezut al unei slujnice în fustăs-curtă.

Gest evaziv din partea lui. Simplă precauţie ca să se scuze de eventualele sale slăbiciuni oratorice. În realitate, e gata să turuie.

— M-am dus să mânc la fii-mea, în Rueil-Malmaison, şi n-am ajuns acas decât pă la sfârşitu dup-amiezii. Cum zic, în ziuoaia, flăcăi dă la Harmonie ţineau repetiţ în sala d'adunări, fin'că se gătesc dă 14 iulie. Când e un prilej d'ăsta, las cheile ici şi dom' Raimineur, şăfu de formaţie, vine dă le ia. Todauna îi răcomand să-ncale după ce-o veni muzicantu dă pă urmă, fin'că, atâta cât ţine repetiţul, îmi stă primăria deschisă, da uite, cum todauna careva le lipsă la apel, nu să ştie niciodată dac-absenţii nu-s cumva întârziaţi, aşa că nu să încuie. Şi d-aia, zic io, şi v-o dau şinscris, că maşina infernală duminica s-a pus. Ce vreţi: o moară! Cu-adevărat, o moară dă măcinat…

Îşi înmoaie meliţa, clatină din cap (căci e trecut de vârsta scuturării altei piese principale, împotriva căreia are o râcă lesne de închipuit) şi conchide:

— Un primare atât de bun, l-am ştiut şi pe tat-su, şi

---

21 *Les poilus* – termen familiar pentru a-i desemna pe soldaţii francezi din vremea primului război mondial.

22 1794. anul II al Republicii după detronarea, judecarea şi ghilotinarea lui Ludovic al XVI-lea.

23 Eroul unui popular serial în benzi desenate. (n. tr.)

să piară aşa! Şi biata don'şoară Follichette[24] care todauna era pă baricade…

— Acolo a şi rămas, fac eu sinistru, arătând la gaura căscată în faţada primăriei, şi pe care funcţionarii municipali sunt pe cale s-o astupe cu scânduri. Vrei să fii amabil să ne conduci către sala de şedinţe, domnule Ringard?

*

* * *

Este cu putinţă să fii simultan muzician şi diabetic. Tot aşa, nu e imposibil să fii atât şef de orchestră cât şi droghist. Ca dovadă: însuşi cazul maestrului Alexandre Raimineur, cel ce conduce un butic în culori ţipătoare, cu iz de naftalină şi, în acelaşi timp, „Marşul macilor de câmp", (muzica de Martial Poiloc[25]).

Regele baghetei magice este un omuleţ pricăjit şi cu cioc, ce ar semăna cu Trotski dacă Trotski ar fi avut o moacă de tembel. Poartă ochelari cu lentile încercuite în sârmă de fier şi suge nişte pastile care duhnesc a garderobul unde, în casele aşa-zis burgheze, se ţin lâneturile pe durata verii.

Poartă o bluză albă sâcâită de acizi şi maculată cu diferite hărţi, lăsând-o larg desfăcută în partea de sus, anume, fără îndoială, pentru a arăta oricui s-ar ivi enorma lavalieră ce-i asigură nouăzeci şi cinci la sută din prestigiul artistic. Ultim amănunt, al cărui pitoresc n-o să-ţi scape decât dacă buzunarul băşcăliilor ţi-e rupt: are o şepcuţă gen regizor de platou sau comisionar de antricoate, aşezată absolut drept pe creştet, ca o coroană de majestate la ceremonia înscăunării.

Facem cunoştinţă.

Pricepe obiectul vizitei noastre. Pronunţă câteva

24 Aproximativ: Zburdălniceanu.

25 Aproximativ: Marţial Râspleznсac.

vorbe melodioase pe tema catastrofei de la primărie. Aceasta, după dânsul, este acţiunea teroriştilor de extremă dreaptă, dornici să distrugă un primar socialist, a cărui operă, personalitate, devotament neostenit închinat cauzei comune, et caetera…

Îi răspund că lucrul acesta nu e imposibil.

Dânsul imploră arestarea răufăcătorilor pentru ca o pedeapsă exemplalalila să le fie atribubibabu, iar eu făgăduiesc.

Ajungem la repetiţia de duminică…

Este categoric: el nu ştie nimic.

Sosit cel dintâi, cum şefia sa o cere, a plecat cel din urmă, cum i-o pretinde datoria. Nimic văzut, nimic auzit.

Nu mă aşteptam la mai puţin (nici la mai mult) de la acest om de bine. Ba da, totuşi: lista integrală a muzicanţilor săi.

— Domnule Raimineur, poate că unul dintre executanţii dumneavoastră o fi observat ceva neobişnuit?

Schiţează un nu clătinat din cap pe care o idee subită nu-l lasă dus până la capăt.

— Aşteptaţi, face el, poate am ceva mai bun. împinge o uşă care dă în spatele prăvăliei, strigând către culise:

— Wolfgang!

Privirea mea întrebătoare îl face să se explice pe scurt:

— Fiul meu. Şi adaugă:

— Duminică, l-am luat cu mine la primărie, să patineze cu rotile pe aleile pavate din parc.

Grozavă iniţiativă, trebuie să recunoşti, nu? Apare copilul.

Nu-i seamănă lui Mozart ci lui Morcoveaţă[26]. Te duce cu gândul la o feştilă aprinsă. Are privirea arţăgoasă a unui iepure rusesc de casă bolnăvior la vezica biliară, precum şi dinţi atât de depărtaţi încât îi este cu neputinţă să mănânce boabele de linte din salată.

---

26 *Poil de carottes,* eroul romanului omonim de Jules Renard. (n. tr.)

— Wolfgang, băiatule, îl abordează părintele său, uite doi domni de la poliţie care au să-ţi pună nişte întrebări. La care îţi cer – eu –, să alcătuieşti răspunsuri limpezi, precise, rostind adevărul, nimic alta decât adevărul, tot adevărul. Frageda-ţi vârstă le dispensează de depunerea unui jurământ, gândeşte-te însă că eşti un Raimineur şi că aştept de la tine o atitudine demnă de numele ce-l porţi. Haideţi, domnilor, luaţi-l în primire!

Odată aici, şeful droghist de orchestră îşi încrucişează semeţele braţe diriguitoare de alămuri şi aşteaptă isprăvile verbale ale vlăstarului său care, la urma urmei, e poate chiar al lui, ca unul ce, orişicâtuşi de puţin posedă aceeaşi grupă de sânge ca nevastă-sa.

— Wolfgang, murmură Bérurier. E un prenume breton, ăă?

Interpelatul îl zbangheşte tot atât de drăgălaş ca stuchitul unui ofticos ce mult n-o mai duce.

— Nu-mi era destul că-l car în cârcă, pe deasupra mai tre’ să mi-l mestece în bot un grăsulete cât toate zilele; păi atunci mai bine să mi se zică Izdulică!

Dom Raimineur intervine:

— Am omis să vă previn, domnilor: Wolfgang e tare poznaş.

— Văd, admite Grăsanul, dar mi-i că mai p’ormă, când şi-o afla el naşul, ăla o să-i strice poza, şi tocma’ la dos. Mneata nu ştii câţi glumucoşi de-aceeaşi teapă, ce-ţi bagă ţeapă după ţeapă, ajung la stâlceală. Mi ţi-i stâlcesc naşii ăia, mai ceva decât şaua pe nişte ţiclişti de curse.

Cu vârful pantofului meu îi ciocănesc uşurel prăjinile, ca să-l readuc la calm. După care mă ocup eu de Wolfgang.

— Se pare că ţi-ai folosit patinele cu rotile duminică după amiază, în parcul primăriei?

Puştachele îşi încreţeşte nasul roşcovan.

— Ş’ce?

— În afară de muzicanţi, n-ai văzut intrând pe nimeni?

Încă o privire rea. E curios cât de arţăgoase, cu tot dinadinsul, sunt fiinţele. De-abia au făcut ochi, uite că mârâie. Sunt gata să muşte, să sfâşie, nu contează pe cine, nu contează când, iac-aşa, din instinct. Se simt necontenit agresate, şi atunci unghiile li se fac gheare, saliva – fiere, glasul – un acid, iar ochii – fier înroşit de însemnat vitele.

El, încă de pe-acuma, urmare a roşeţii sale prea accentuate, a prenumelui său imposibil ori a tâmpeniei lui tat-su, iată-l gata la orice strâmbă, ca un om mare. Răzbunătoare, e veşnic pe picior de război. Săracu' mucea…

— Gândeşte-te bine, viteazule, e de-o importanţă covârşitoare.

— Nu-i nevoie să mă gândesc, mi-o întoarce micul dat naibii. Da, Am văzut oameni intrând în primărie în timpul repetiţiei.

Iscusinţă pentru care ruginiul mi se arată mai mândru la chip decât un arhanghel. Notează că eu unul n-am contemplat vreodată arhangheli decât pe icoane, da' am şi eu mica mea idee în domeniu.

— Tu eşti sigur că nu erau muzicanţi?

— Da unde-aţi mai pomenit muzicanţi în salopete?! T'ticu, care e un bombănicios cum nu se vede, mai rău ca monitorii, n-ar da voie.

— Erau în salopete?

— Păi, lucrători! Şi nordafi[27], dacă vreţi să le ştiţi pe toate.

— Poţi să mi-i descrii?

Se bosumflă, mai rău ca pe la Besançon.

— Nişte nordafi în salopete, cu ochelari de soare; cât s-o ţii cu povestitul a?

Mă uit la copil cu luare aminte. Deloc fleţ, piciul. Meschin, rău, dar nostim.

— Încearcă totuşi, amice, fiindcă, încă o dată îţi spun, mărturia ta e hotărâtoare.

---

27 Din nordul Africii, (arg.)

Gravitatea vocii mele, seriozitatea cu care-l privesc i se impun.

Se învoieşte.

— Era unul mare, mai în vârstă, şi unul tânăr, mai mic. N-arătau a Nordafi din nordul Africii, după părerea mea.

Nordafi ce nu arată a Africa de nord, iată un soi de specie de paradox pe care ţi-l fac cadou.

— Ce înţelegi tu prin asta?

— Dacă vreţi, erau nişte arabi, ca ăia din comandourile care se văd la tele. O fi din cauza ochelarilor lor negri?

— Povesteşte…

— Ce?

— Totul. Maximum de lucruri văzute la ei. Cum au venit?

— În maşină. O hodoroagă americănească, paradită toată. Neagră. Au lăsat-o la trotuarul din faţă.

— Şi apoi?

— Avea fiecare pe umăr câte-o traistă cu scule. Au intrat în primărie, am crezut că vin să repare ceva…

— I-ai văzut şi la plecare?

— Nu. Patinam trebuie că s-au dus când când eram la capătul parcului.

— Asta-i tot?

— Asta-i tot. Credeţi că ei au pus bomba aia?

— Probabil.

*

* * *

— Cum te simţi, dragostea mea?

Zoé lâncezeşte, cu gândul pe aiurea. Obişnuita ei privire scânteietoare s-a stins. Se încăpăţânează să contemple tavanul cenuşiu pe care se fugăresc umbre

venite din stradă.

Şopteşte, abia audibil, un „merge” căruia nu i se poate da crezare.

Mă aşez la căpătâiul ei. intimidat de ce am a-i spune. E greu al dracului, uneori, să-ţi descarci cugetul dinaintea unei făpturi iubite. Căci totdeauna acolo, în străfunduri, cade mâlul, se depun deşeurile, se lasă zaţul. Străfundurile cugetului sunt pline de cutii goale, de floci în smocuri mititele, de prezervative terciuite şi, mai cu seamă, de necugetatele rezerve numite arrière-pensees.

— Am impresia, Zoé, că tu nu mi-ai spus totul despre trecutul tău. Agresiunea aceasta o dovedeşte…

Îi citesc mesajul care l-a intrigat atâta pe Bătrânu’.

— Înţelegi de ce i-am răspuns „nu” primarului?

Nu răspunde, ea, nimic. Privirile continuă a-i rătăci pe bagdadie. Însă, după felul cum îi freamătă nările, ştiu că m-ascultă şi că vorbele mele au ecou.

— S-a vrut ca unirea noastră să nu se desăvârşească, scumpo. S-au folosit mijloace extreme pentru împiedicarea ei. Vreun temei o fi fost, nu?

Se decide:

— Pentru ce acest temei m-ar privi pe mine, iar nu pe tine?

Jap! Bine cumpănit. Pertinent.

— Pentru că, Zoé, degeaba îmi pun întrebarea, răspuns nu-i aflu.

— Şi eu îmi pun întrebarea, şi nici eu n-am vreun răspuns, dă ea asigurări.

Îşi coboară pleoapele, ca pentru a-mi da de înţeles că vrea să rămână singură. Pe furiş îi las un pupic jilav pe frunte şi mă îndrept către uşă.

— Antoine!

O voce cu desăvârşire sleită.

— Puişor?

— Nu. nimic…

Şi iată-mă plecat, cu o gaură largă, înfiorătoare, în

mijlocul burţii, în miezul sufletului. Ceva ţinând de zona desperării, ceva care trebuie că este, de altminteri, chiar desperare. Însă una obscură, confuză, de nepovestit…

Vremea este, în continuare, frumoasă. Secetă, ce vrei. Setea umple de lume terasele café-urilor.

Găsesc un colţ liber, lângă un oareşcaraghioz bicentenar ce îşi citeşte ziarul cu ajutorul unei lupe. Prinde ceva ici şi colo, ca oglinda retrovizoare a unei moto rulând pe-un drum doldora de cuiburi-cudame[28]. Lăsând de-o parte titlul fiţuicii, nu l-aş prea crede putinţe să buchisească de-acolo cevaşi, cu tot uriaşul telescop adus în acest scop.

Picolo-ul mă interoghează din ochi. Căci, o să observi, prin bistrourile din Pantruche[29], de-acu încolo aşa-i la modă să te adresezi clientului. O clintire din sprânceană, nu mai mult. Şi tre' să te agiţi tu, să-ţi semnalizezi tu poziţia, că de nu, băiatul te sare, trece, te osândeşte să pici ca un slip cu elastic rupt.

— He, o halbă în negligé! strig eu garçonului.

— Adicătelea cum, în negligé?!

— Cum… fără guler fals, uite cum. Ce vii din provincie?

Atins la punctul acela, cum se zice. deja? Da: la punctul sensibil, îşi saltă umerii de bâtlan. Presimt că, până o să-mi primesc berea, mai va. O s-aştept, n-are importanţă, nu-s grăbit. Tre' să cujet. Tras linie ş-adunarea Asta e primordial în job-ul nostru: să recapitulezi.

Îmi spun că, pe parcursul începutului *meu* de anchetă, ceva mi-a făcut subconştientul să tresară. Iar acel ceva continuă să zvâcnească în limburile insondabilului meu spirit. Ce-i? Mister… Dar când s-a produs micul declic? E imposibil de stabilit. Cred totuşi c-a avut loc în cursul unei conversaţii. Să fi fost aceea cu schilodul 14 –

---

28 Cum îmi spun cu toţii: „Mă întreb unde o să caut toate astea". (n. a.)

29 Denumire argotică a Parisului, (n. tr.)

18? Cu dirijdroghistul? Cu fiu-su? Cu Béru? Bătrânul? Zoé? Îmi strâng tare tubul cu idei. Tre' să-i ţâşnească pasta. Orice s-ar întâmpla, fraza aia, ba chiar vorba aia unică, poate, care mi s-a înţepenit în creieraş ca un fir de anghinare între doi dinţi, trebuie regăsită. Cu orice preţ…

Nimic. Vidul… Nebuloasă cenuşie în căpăţâna-mi suprapopulată.

A se relua deci totul, minuţios… Monopiciorongatul? Retrăiesc scena, cu acele tari „r"-uri, vălţuite în Côtes du Rhône, cu ieremiadele lui… Tot, ce mai! Convorbirea, rememorată cuvânt cu cuvânt. După care, trec la maestro Raimineur…

Picolo-ul îmi pune pe masă o halbă frişcuită până într-atâta că după ce-oi seca spuma, n-o să rămâie în sticloanţă nici atât lichid cât să umezeşti, cu el, buca unui timbru poştal. Vendetta! Ca să vezi ce crud e un picolo când ţi-l ridici în cap. Pe deasupra, sticla mi-e tivită cu un ruj de buze violet (cel mai cumplit). Scârboşenie! Are omul toate indulgenţele din lume pentru propria-i gaură de evacuare, dar urmele altora îl dezgustă.

— Cât face? îl întreb pe garçon.

— Trei franci.

Îi întind o monedă de cinci franci.

— Păstrează restul.

L-am avut pentru a doua oară, na. Tresare. Se aştepta să-i fac hai, iar eu, în loc să-l înec în ocări, îl umplu de aur. Există maniere fel de fel prin care să-ţi bagi contemporanii în rahat. Dânsul, pe asta, n-o aflase încă. Tre' spus că oamenii, în ansamblu, sunt scârţani, zgârciobi peste măsură. Ei nu ştiu să-şi plătească adevăratele plăceri. alea foarte delicate. Vor voluptate pe daiboj, iată viciul lor.

Bun, aşadar eram la şeful droghestră…

Şi deodată, bum! lucrul căutat de mine cu atâta îndârjire, dar nu cu vreun iluz din cale-afară, iacătă-mi-l apărând, ca scris pe un ecran gigantic.

Droghistul de orchestră mi-a împărtăşit convingerea sa că atentatul era opera unor terorişti de extremă dreaptă, dornici să-l ucidă pe primar.

Iată ce-mi coace, ca pe-un buboi, minţeameaua. O asemenea reflecţie gură-cască o perspectivă interesantă, pe care ţi-o voi lămuri cu acelaşi brio, ţie binecunoscut, Îmi zic, textualmente, astfel: „E?! Şi dacă. În realitate, cel pe care îl voiau ucis era, da, primarul?”

Te-ai prins! Ia-n cujetă, iepuroiule. Că dă de gândit. Ia să presupunem că nişte oameni ar fi vrut să-l suprime pe primar într-o formă care să pară practic accidentală, adică dându-i moartea drept consecinţa unui atentat îndreptat, oficial, împotriva mea: Dorinţa de a lua la ţintă un poliţist cu faimă nu-i de mirare. Cercetările, în mod automat, se orientează într-o direcţie precisă: într-a mea! Primarul trece drept o victimă *suplimentară*, dacă pot zice astfel. Deci, nimănui nu-i dă prin cap să-şi ducă ancheta în anturajul primarului. Pentru susţinerea acestei aserţiuni, *există faptul că bomba în direcţia lui s-a spart în bucăţi*. Nu uita! *În direcţia lui, iar nu într-a mea!* N-a fost întâmplător.

Pfii, uite ce schimbă totul. Ştii cum lunecă? Unt!

Moşneguţul cu lupă dă să-şi vâre lupa în buzunar, dar, virând ca o şalupă, vâră prost şi-i pică lupa.

Nu se sparge.

Culeg acest instrument optic şi îl prezint bicentenarului. Sociabilinsul îmi mulţumeşte şi apucă toarta halbei… mele. Leit romanul ăla gros, de M.I. Opul, parcă.

În clipa când i-am ridicat lupa, bucuria mea năvalnică a căzut jos. Căci în acel moment mi-am zis: *„Dacă oamenii ăia chiar ţineau să-l omoare pe primar, atunci pentru ce ţi-au mai remis avertismentul?”*

Castelul meu din Spania clădit din cărţi de joc se năruie precum raţionamentul unui beţiv după ce s-a dres,

dis-de-dimineaţă, cu Alka-Selizer[30]. Însă tu ştii cum e omul în general şi omul san-antonian în speţă? Speranţa resort al inimii. Hotărârea arzătoare să nu lase niciodată optimismul pierdut din vedere. Spleen, o ţârucă, doar că să-ţi ferească mintea a se bronza la soarele încrederii în sine; nişte perioade de îndoieli, bune să-ţi mai înlădieze egoismul. Şi p'ormă, hop, hop! Din nou te agăţi de euforie omuleule! Căldură, fericire, certitudinea izbânzii. Fericirea nefiind decât ideea care se face asupra celei dintâi tu fă-ţi mereu idei fericite. Cum destinul tău pe tine te are cap-de-afiş, n-aştepta nicicând ca alţii să-ţi asume rolul.

Dezamăgirii mele îi servesc argumentul că misterul mesajului era deja mister pe când mă credeam – alături de Zoé – singurii vizaţi de bombă, aşa cum rămâne încă mister şi când presupun că mecanismul morţii era de fapt destinat primarului. Nimic nu se schimbă. Pentru moment, aici tre' lăsat blanc.

Bătrânul-moşânul de alături se ridică.

Plecând, răstoarnă măsuţa de serviciu.

Dragă, dacă vrei opinia mea sinceră, eu zic că acest biet domn, în starea la care a ajuns, ar avea interesul de a fi orb.

I-ar reveni mai ieftin.

IV

Tu ai nişte primari care sunt, în afară de asta, industriaşi, comercianţi, medici, agenţi de asigurare, agricultori, ori altele.

Mai cu seamă ori altele.

Al meu primar a fost.

De profesie. În plus, consilier de una, de alta, în domeniul maşinimpexceva; procesul obişnuit, de! Iar pe urmă, de asemenea, secretar general la trucceva.

Se pregătea de deputăţie. La un caz, mă rog, de senatorie. În politică, ai felurite resurse. Te poţi mulţumi şi

30 O marcă de apă minerală.

cu loturile de consolare. Când ţi se refuză încoronarea la Reims, *merge* şi Reunion, *merg* şi insulele Fidji cu ale lor surate, ca locuri unde să-ţi refaci sănătatea. Dacă eşti un super-perfect, iată-te P.–D.G.[31] Un camembert cu totul şi cu totul superb, ţi-o zic verde. Esenţialul este a te pricepe să sugi butucul roţii potrivite ori a şti să polizezi impecabil axul corespunzător. Şi a nu te lăsa extras de acolo. A rămâne acroşat cu orice preţ. Să-ţi vânturi şi ani întregi prin boxă, dacă n-ai destulă doxă, dar să fii văzut, să te arăţi. Să valorifici superior cenuşile eminente, să fructifici relaţia eminenţelor cenuşii. Ai grijă mai ales să nu te uite lumea. Un ins uitat e un ins terminat: harabaua îşi vede de drum fără dânsul. Nici la colac de salvare n-are drept. Că dai din coate, că o coteşti întruna, de tine n-ai voie să te doară-n cot, trebuie să te menţii în fierbere. Adevăratul politician e un comprimat efervescent. Face spumă, sfârâie, împroaşcă preajma cu sineşi. Politica este partea gazoasă a naţiunii: limonada sa. şampania sa, pârţurile sale.

Scumpul primar răposat, făcut zob mulţămită nechibzuitului meu „da”, ocupa un discret pavilion, din pietre de moară, într-un cartier mărginaş.

Grădiniţă. R16[32], soţie îmbrăcată modest, odrasle palide.

Viaţa i se vede în casă, de jur-împrejurul coşciugului care tronează în salon. Întocmit din lemn de nuc masiv, cu mânere de argint: cea mai frumoasă mobilă din cameră, s-o spunem sincer.

Acolo, veghindu-l, sunt tovarăşii „de luptă”, cu o expresie sălbatică. falca trasă ca sertarul unui scrin de epocă, ochiul îndurerat de jale dar însufleţit de dorul răzbunării. Nu privesc, ei, la nimic şi la nimeni. Cariatide tâlcuind statuar piesa. Ei aparţin deja mausoleului lui Jules Aigime, gloriosul primar mort la datorie, de-an-picioarelea.

---

31 Proprietar director general.

32 Automobilul Renault 16.

cu a sa feşă tricoloră împrejurul pântecului. De legenda unui om tre' să te-apunci câtă vreme acela mai este cald. Nu tre' lăsat ca repedea uitare să-şi încheie trista corvoadă nivelatoare. Că, dac-ar fi pe-aşa, n-am avea decât străzi numerotate. Nu-i York altcumva.

Pe sicriu: eşarfa tricoloră, pătată de sânge, găurită de schije, sublimă materializare a dramei. Perpetuarea ei.

Primăreasa este o persoană tare, născută să fie văduvă. E de constatat, la această doamnă, o plânsoare de bonton. Un fel de a fi: sufăr, dar îmi asum nefericirea. Se simte că ea va întreţine memoria celui dispărut, căci, în ce o priveşte (cine s-o privească?!) nu-i bună la pat şi n-o să aibă nicicând ceva mai bun de făcut. Chiar, iată o ocupaţie frumoasă: văduvă de martir sau de bărbat celebru. Numai să vrei să i te consacri de-adevărat, în întregime, şi nici nu-ţi închipui satisfacţiile morale, şi materiale, cu care te alegi. Invitată eşti, respectată eşti, menajată eşti, şi rentele îţi vin regulat, fără a te rupe în bucăţi pentru a le obţine (c-ar fi culmea, într-o clipă ca asta, să te laşi ruptă-n bucăţi!)

Dânsa e deja în negru, având acasă, în stoc, tot ce ţine de doliu, cum stă bine gospodinelor prevăzătoare şi care nu se cernesc la alde Dior sau Chanel, Doliul modă e inaccesibil ca preţ. Tre' să fii Liz Taylor sau Jacqueline Kennedy ca să ţi-l poţi permite.

Pe câtă vreme modestele doamne semiburgheze, tare ordonate şi prevăzătoare cumu-s ele, pe lângă dulceţurile lor, conservele lor de fasole verde la borcan (fa-sol-la-şi-do) şi cearşafurile lor stivuite în garderoburi cu miros de lavandă, deţin, asemenea, şi ţoale negre, ştiţi, „la caz de necaz". Moartea le poate bate-n poartă; ele, aceste casnice straşnice. sunt gata – au găteala – să o întâmpine cu fruntea sus. Moartea nu le face frică, nu le scoate din minţi. Luând-o în stăpânire, dumnealor se pun vârtos pe treabă. O asezonează ca pe un sos cu lacrimile, garnisesc cu ea buchetul, coroanele, panglicile destinate soţului, dânsului-plânsului, înveciiubitului, până într-atât că-ţi lasă

regrete eterne şi o poftă nebună de-a nu mai veni să tulburi, vreodată, o asemenea nemângâiere.

Văduvă – frumos lucru. Şi nobil. Şi adevărat. Demnitatea suverană. Ea este o, cum să-i zic? o păstrăvastă. Slavă păstrătorilor, acestor geranţi ai amintirii, acestor conservatori de muz (ce) icuţe amuţite numai prin ţărână. Onoare durerii ce se încarnează (ba cărnos eşti tu!) atât de bine într-înşii. Totul obţine astfel un aspect, un demers, o semnificaţie.

Stai aşa, te-am tocat la cap? Bun. atunci comut pe invers.

— Aş putea să vă vorbesc între patru ochi? solicit eu de la femeia aceasta instructiv-educativă şi neagră.

Mă călăuzeşte către sufrageria ei Henri-al-câtelea-oţi. Nişte mere renet se usucă pe o măsuţă. Îmi indică un jilţ stil de groază, îmbrăcat în moleschin[33] veritabil. Încredinţez şezutul meu fundului său, ori viceversa.

Ca mijloc de acoperire a mesei s-a ales un… mileniu. Pur şi simplu. Cu găurele pătrăţele. Un amoraş brodat stă în mijlocul acestui milieu: el. ci bine. el cântă la flaut.

Nu cumva la n-ai? DePandă din ce unghi îl priveşti.

Oricum, e plin de fumuri.

Ca un şleahtic pan.

— Doamnă Aigime, eu…

Aici, o dau pe durere. Cât sunt de afectat de… Impactul acestei drame asupra poporului Franţei… Amintirea lui Jules duravadura… Asociaţia duruţilor de dorul său, printre ai cărei suporteri înfocaţi vreau să mă prenumăr… etc.

După care hai c-ajung la ce mă interesează:

— Doamnă Aigime, credeţi că gloriosul dumneavoastră soţ va fi avut inamici? Alţii decât cei politici, vreau să zic?

Ea se răzvrăteşte toată: bust, coamă, glandă. Văduvă adevărată, pur-sânge, dacă-ţi spun! Hienă sălbatică, buze

33 Muşama, tratată astfel încât să imite pielea fină. (n. tr.)

răsfrânte, hoitului său pază:

— Dânsul! Cum de puteţi, domnule, să-mi puneţi o întrebare ca asta! El, care şi-a închinat altora întreaga-i viaţă. Nu se gândea decât la binele obştesc. Dădea dintr-însul, se consuma fără-ncetare… Pentru toată lumea se zbătea. Poftim, nu mai departe: nunta dumitale…

Pentru a zvârli aste două vorbe, „nunta dumitale”, fier înroşit i s-a făcut gura. Mutra ei posedă una încăpătoare, cât coşciugul din salon. Şi-mi serveşte o porţie cu maximum de tact.

— Nu mai departe, spuneaţi doamnă, nunta mea…?

— El şi-a amânat plecarea la congresul naţional al primarilor localnici, ale cărui lucrări s-au deschis la Beaune[34]. Căci soţul meu era primar localnic A treia generaţie de Aigimi la cârma existenţei comunale. Frumos, nu?

— Superb. Sunt foarte mişcat. Şi infinit de mâhnit să aflu de amânarea acestui voiaj…

În acest loc, opreşte, ptrrru! trage de hăţuri, când îţi spun! Şi însumi m-aud cum invoc numele Celui de Sus în termeni a căror spurcată vioiciune ar face să se crape coloanele Sfântului Petru *of* Roma.

Îngrozită, văduva mă măsoară cu ochii pe care îi va fi avut logodnicul cavalenţei d’Eon în ziua când şi-a strecurat mâna pe sub chiloţeii mândrei sale[35].

— Scuzaţi-mă, doamnă, însă un fapt cu totul deosebit ca relief mi-a apărut în favoarea spuselor voastre.

Bine am întors-o, hai? Ba şi cu formulări în cel mai

---

34 În cazuri dintr-astea obişnuiesc să adaug: „unde ele se desfăşoară sub cele mai bune ospicii”, însă cei de pe cheiul Conti mi-au dat de ştire că n-aş putea intra acolo (la Academie, n. tr.) câtă vreme mă ţiu de calambururi, (n. a.)

35 Charles de Beamont, cavaler d'Eon (1728–1810), ofiţer în serviciul lui Louis XV. Ca agent secret, în cursul numeroaselor sale misiuni în străinătate a folosit adesea travesti-uri feminine; în acest serviciu comandat a trebuit să facă fată anumitor situaţii sau incidente extrem de picante. (n. tr.)

pur limbaj de s'col[36] nouăşpee.

— Ceai în vedere?! se tulbură văduva, foindu-se în jurul catafalcului.

— Dacă vă tălmăcesc bine vorbele – şi cum le-aş putea răstălmăci fiind atât de perfect exprimate – nu domnul primar urma să mă însoare. Oare?

— Nu, deoarece se ducea la congresul primarilor localnici. Adjunctul de primar, el trebuia să asigure desfăşurarea ceremoniei.

— Lucru prevăzut demult?

— Vreo două, da' ce zic: trei săptămâni, fiindcă bărbatu-meu lua parte la fiecare ediţie a congresului.

— Decizia contrară când s-a luat?

— Ieri dimineaţă. Un bun prieten de-al lui, primarul din Saint-Pourcent-Indexe[37] s-a oferit să treacă pe aici pentru a-l lua cu maşina la începutul după-amiezii. Dragul de Jules a primit. Şi-a strigat de îndată: „Că tot nu mai plec cu trenul de dimineaţă, o să-l pot căsători eu însumi pe comisarul San-Antonio!"

— Reacţie minunată, doamnă, mă mişcă până-n adâncul sufletului, zic eu dând chipurile să-mi şterg o lacrimă pe care nici măcar o duzină de cepe n-ar ajunge să mi-o smulgă (mai degrabă aş smulge cu cepele).

— Un sfânt! face doamna.

Care adaugă iute-iute, dintr-o deformaţie co-profesională, neîndoielnic:

— Laic! Un sfânt laic, domnule comisar.

— Cei mai buni, supralicitează mandea. Şi, atunci, luând această decizie, ce-a făcut?

— Bineînţeles, l-a anunţat pe adjunct.

— Care se numeşte…?

Un licăr de incredulitate se iveşte la robinetele

---

36 Dacă ai băgat cumva de seamă, abrevierea cuvântului *secol* te duce cu gândul la elevaţie. De acord? (n. a.)

37 Sună ca „Sută la sută indexată" ceea ce, pentru o denumire de localitate este, s-o recunoaştem, original şi atrăgător.

durerii.

— Adică nu ştiţi cum îl cheamă pe prim-adjunctul vostru?

— Locuiesc în Saint-Cloud, doamnă, şi de aceea nu cunosc defel almanahul Gotha al cochetului dumneavoastră orăşel.

Ea, magnanimă, îmi iartă ignoranţa.

— Este vorba despre domnul Wladimir Merdanflak[38], îmi spune.

— Adresa?

— *Hôtel-Restaurant des Coccinelles*[39], în spatele policlinicii.

— Mersi.

Asta e! euforia mi s-a lansat pe orbită. Nu mai e cazul să-ţi vând de ce-urile. Chestie de miros, ţi-o repet, adulmec ceva interesant. Căci, în fine, iată cine-mi poate da foarte multă apă la moară, plus o roată învârtitoare. Desprinde-te din cleiul mierii şi urmăreşte-mi raţionamentele, homuncul prăpădit ce eşti, fiindcă, precum căpăţâna lui Danton, ele merită osteneala[40]. Eşti pe fază?

Perfect.

Atunci, să pornim de la principiul că atentatul a fost digerat (pardon, eram cu gândul la Béru) vreau, să zic a fost dirijat împotriva adjunctului, iar nu împotriva primarului. În ultimul moment, bombatorii[41] află că primarul este cel ce îmi va oficia căsătoria. O catastrofă pe degeaba. Hotărăsc s-o anuleze. La ce bun un măcel inutil? Vezi ce bine se îmbucă piesele, luate aşa? În mare grabă, mă previn. Atâta că flăcăul San-A. are clipa de aiureală pe care o cunoşti – şi totul sare în aer.

---

38 Aproximativ: Vladimir Băltoscârneţu.

39 Coccinella septempunctata, buburuză, boul-popii.

40 La 5 aprilie 1794, suind pe eşafod, revoluţionarul Danton l-a rugat pe călău să arate mulţimii capul ce urma a se rostogoli sub cuţitul ghilotinei, specificând: „El merită osteneala”. (n. t.)

41 De ce nu? Se spune foarte bine „dinamitor” (n. a.)

O şterg la tărăboanţă. Şovăi, apoi decroşez telefonul, căci noutatea n-o ştii (cum zic Caledonienii): de-acu încolo, gata, toţi mahării slujbăşind la Agie au şi ţâr-ţâr-ţărul în dotarea respectivă; n-o trece mult şi-o să fie apă caldă, precum şi distribuitori de prezervative înflorate.

Îl cer pe Grăsan.

Cu generozitate (ori, poate, ca anturajul să mai scape naibii de dânsul) mi-e dat.

— Umflatu'?

— Da, răspunse fără codire.

— Aici sfântu-Anton din Padova, găsii ceva să-ţi placă, neamule.

— Ce – adică? întreabă Planturosul, gata oricând a înşfăca o pomană (în azteca modernă se zice o poiană).

— Un drăguţ hotel de cartier, amice. *„Buburuzele"*, pe lângă dispensarul aşezării unde era cât pe ce să mă-nsor. Umple-ţi o valiză, ia-ţi baiadera la braţetă şi duceţi-vă să navlosiţi una odăvolă de amor, Berthe şi cu tine. Ai grijă să nu-ţi dai în vileag aspra îndeletnicire. Inventează un pretext, nu importă ce. De-o pildă: sosiraţi pe coclaurii de acolo ca să tocmiţi cumpărarea unei cârnăţării. Dar, odată aflat la faţa locluui, bleojdeşte-ţi ca lumea frumoşii tăi ochi de viţel atins de conjonctivită. Nu-i exclus ca oarece să pută. Patronul e de origine poloneză, presupun, fiindcă îi zice[42] Wladimir Merdanflak. Dânsul mă interesează. Grozavă misiune, nu?

Un timp.

— Bucate? Are? Valabile? întreabă anxios înglodatul vezicular.

— A, este aproape la fel de bine la dânsul ca la Guerard din Asnières-sur-Seine.

---

42 Cu unele excepţii, „străinilor" din imensa saga san-atoniană li se repartizează nume de familie cu o rezonanţă complet fantezistă în raport cu naţionalitatea atribuită. Exemplu cras, în. cartea de faţă, personajul Krakzecs nu e nici ceh, nici polonez, ci... bulgar. Este inutil să se caute motivaţii abisale pentru asemenea „măşti" de carnaval poliţist. (n. tr.)

La care acest mare patriot, neîncrezător, replică:
— Meniul Polacului? Îndoi-m-aş şi n-am cui.

*
* * *

Ştii că plin ochi, e simpatic la *Buburuze*? Genul de hotel bine întreţinut, cu o faţadă albă, jaluzele verzi, ferestre agrementate cu perdeluţe şi o terasă din care cresc parasolare portocalii, de cel mai pempant efect.

Arată a nou, deci sprinţar. Una peste alta, locşor modest dar inspirând încredere.

Parterul se divide în două părţi inegale. Cea mai încăpătoare cuprinde sala de halire şi bucătăria. Cea mai mică e rezervată biroului de recepţie şi barului.

Niţel cam hibrid, barul.

A fost croit pentru cei în trecere, dar e bucşit de autohtoni. Îi poţi afla acolo pe lăcătuş cu marmota lui de fier, pe măcelar cu şorţul lui suflecat, pe ieşitul la pensie cu marotele sale, plus câteva specimene de meseriaşi, a căror rostire denotă Parisul din preajmă, şi ale căror ghete denotă şi mai apropiatul „la ţară”.

Intru prin bar. Pune-te în locul meu.

Numaidecât, îl ochesc pe odăiaş. Un patron de bistrou la el în bistrou e ca un comandant de ambarcaţiune pe propria-i dunetă: confuzia cu un predicator dominican ori cu un şef de taraf ţigănesc e imposibilă.

Merdanflak e un cvadragenar îndesat, blond şi ars de soare, cu ochi de nuanţă deschisă, mult umflaţi, şi o anume gravitate puţin compatibilă cu starea lui de comerciant.

Aduce mai degrabă a agent de asigurări, ori a reprezentantul unei mărci de maşină care se vinde prost. Un asemenea personaj n-are, aparent, nimic vrednic a convinge onor clientela de bar să-i calce pragul.

Nimic. În afară de servante.

Sunt două la număr.

De pe unde le-o fi vânat, nu ştiu, dar fă bine să-ţi aminteşti că avea nevoie de un permis pentru vânat mare. Astfel de evangheline. zău, nici la *Lido*, nici la *Crazy Horse* n-ai să găseşti. Ca astea, nţ.

Vamp autentic, măi nepoate. Caroserie specială, doi arbori cu came la cap, injector pe bază de comandă electronică, aprindere tranzistorizată! Osia dinapoi oscilantă, cu tijă oblică, şi carburator compound. Tre' că ajungi la fabuloase viteze performante cu bolizi de acest gabarit.

Una, şaten-roşcată. Cealaltă, blond-arămie. Ambele – ochi perverşi, dos apocaliptic, gene care îţi greblează emoţia de pe vitrină, gură din care mult ţi-ar plăcea a face manşon rulant micuţei pleşuvii a Eminenţei tale, în sfârşit, Domnul şi Merdanflak fie lăudaţi pentru asta, ele poartă nişte fustiţe negre care, la orice înclinare, îngăduie o supercalifragilistică vedere asupra sălii lor de bal.

Cum ai vrea tu ca unui stabiliment dotat cu un personal atât de agreabil să nu-i meargă din plin? Pentru una ca asta ar fi nevoie, crede-mă, de pilitură de fier în tocană şi de piei de arici sub cearşafuri!

Iau loc într-un colţ mai retras al barului, sub o pânză figurativă reprezentând o sticlă de Porto mărită de trei ori.

Una dintre afustine dă peste subsemnatul, sosind la remorca unui surâs pe care, de l-ar zări Pius al VI-lea[43] l-ar beatifica pe loc, fără ca măcar să-l mai pretindă învelit în hârtie de mătase.

— Pentru domnul, ce să fie? îmi susurunduieşte ea galeş în boxe.

O sărbătoresc cu ocheada una mie bis, aceea care de tot atâtea ori m-a silit să mă închid în dulap la sosirea soţului.

— Ţi-aş spune-o sus şi tare, dar mi-e că m-ai pălmui, mai ştii păcatele… răspund eu. Până una-alta, să vii cu un

43 Pe numele său laic Giovanni Battista Montini. A fost suveranul pontif între anii 1963–1973.

pahar de vin alb foarte sec. Şi cu patronul.

Tu ce crezi? Fii sincer. În momentul de faţă, când îţi dau la tescuit aiurelile mele, crezi că am atitudinea unui tip ce s-ar fi cuvenit să fie proaspăt însurăţel şi să gondoleze pe marele canal gângurindu-i frumoasei jumătăţi jurămintele veşnicei lui credinţe? Purul adevăr adevărat ţin să ţi-l precizez eu, deoarece tu l-ai şi gândit, în ciuda corpolenţei şi vederii mărginite cu care te lauzi.

Adevărul, bătrână coajă de salam ce-mi eşti, este că, uşurel-uşurel, iubirea mea pentru Zoé se stinge. Totdeauna tre' să te menţii obiectiv *in the life*. Să-i zici pisicii – pisică.

Ori să n-o mai chemi deloc.

Încă din dimineaţa nunţii, acea panică sumbră, acea răutăcioasă anxietate stârnită de perspectiva căsătoriei spunea multe, întocmai ca un discurs academic de recepţie, asupra căldurii sentimentului meu (mai exact ar fi sentiment s-călduţ). Asta înseamnă: *finito*!

De-acuma, de găurica unei odăiţe nupţiale nu mai e bun acest Antonio. Trăiască-şi viaţa.

Cel puţin, ducă-şi-o în cinste şi-n deplină libertate.

Dar fii atent, arătosul tău comisar nu-i o otreapă, fiule. Îşi va respecta angajamentele. De cum draga de Zoé se restabileşte, ţac, pac, el o reconduce pe furiş la primărie, unde trânteşte un… da" sincer şi masiv, după ce va fi scotocit sub masă.

După care, o să-şi asume ce-i de asumat. Un bărbat este totdeauna dator să facă faţă propriilor luări de poziţie, chit că le deplânge mai încolo.

— S-ar părea că vreţi să-mi vorbiţi, domnu'?

Patronul *Buburuzelor*, ochi albastru şi apăsător, piele untdelemnoasă de te-aştepţi s-o vezi picurând.

Io-te! Arc o cicatrice mare şi brună la pometul drept, semănând a arsură cu ţigara. Din omul ăsta emană o antipatie de nedefinit.

Astfel, dacă supoziţiile mele sunt juste, el ar fi individul a cărui suprimare se dorea.

Şi lăsându-se a se crede că victima desemnată fusesem eu?

Între noi doi există deci o legătură subtilă, întrucât într-o anume clipă, din încâlcite pricini, ne-am găsit asociaţi în cugetul unui ins – ori ăl mai multora – pentru care viaţa omenească nu este de însemnătate capitală.

— Poliţia, spun eu foarte scăzut, foarte iute, aşa cum se cuvine când ţii să rămâi anonim într-un loc public. Luaţi loc, domnule Merdanflak, am să vă vorbesc.

Se supune. Pentru ce mi se pare c-a fost uşurat aflându-mi calitatea de copoi?

De parcă ar fi fost neliniştit când servanta a venit să-i spună că „domnul acela din fund vă cheamă la dânsul”.

— E vorba de trista poveste de la primărie, presupun?

— Exact. Puţin v-a lipsit, pare-se, a-mi fi oficiat căsătoria, deci a da şi ortul popii, domnule Merdanflak?

Chipul i se luminează de un surâs, cum se zice în literatura cu ejaculare întârziată.

— Oh, sunteţi comisarul San-Antonio?

— Încă oleacă, mulţumită unui hazard generos din cale-afară.

Pe durata unui bob zăbavă, măsurându-se, mutrele ni se scutură de brumă, în felul cumpănit al unor oameni păţiţi ce, înainte de a se înfunda într-o controversă, îşi caută reducerea la un numitor comun.

— Am senzaţia celui ce n-a prins un loc la avionul care trebuia să explodeze în plin zbor, se destăinuie prim-adjunctul. Sentimentul dat de un miracol, înţelegeţi ce vreau să spun?

— Mai vorbă!

Iarăşi tăcere.

Datorită nu stânjenelii, ci mai curând prudenţei reciproce. Un soi de punctuaţie stabilită în mod tacit.

Beau o înghiţitură de vin alb. Are un gust care nu mă încântă. Gust de piatră şi de rahat. Traficorcit. S-a zis cu

morala…

— De când ştiaţi că urma să-mi oficiaţi căsătoria, domnule Merdanfalk?

— De când aveaţi reţinută data ceremoniei, domnule comisar. Fiindcă primarul nostru urma să asiste, în acea zi, la un congres stabilit cu mult înainte. Plus că al doilea adjunct trage să moară într-un spital parizian…

— Deci, nu-s probleme: dumneata, şi nimeni altcineva, erai ofiţerul municipal însărcinat cu ceremonia?

Nu găseşti că i se înroşeşte marginea de sus a urechilor, ai?

Consimte.

— Eu, şi nimeni altcineva, într-adevăr. Pentru ce? Ridicare din umeri.

Ceea ce consumă timp şi nici nu-ţi cere demâncare.

— Pentru moment, ne aflăm la acel punct al anchetei când totul trebuie avut în vedere, chiar extravagantul. Atentatul putea viza trei persoane, domnule Merdanflak: pe logodnica mea, pe mine şi… pe dumneata.

O tresărire de îi pârâie scaunul.

— Pe. mine!

— Artificierul nostru, un bărbat şi jumătate, dă asigurări că pâlnia de propagare unghiulară a bombei se afla îndreptată în direcţia primarului: de altfel, proba am avut-o. Dacă aşa stă treaba, se poate afirma că ţinta erai dumneata.

Ah, ia fii cu luare-aminte, să vezi cum îi pompez aer. Nu cu paiul, crede-mă pe cuvânt. Îşi deschide larg plescăitoarea, Merdanflak. Îşi agită păcălimba. Foalelor lui le-ar prinde bine un şomoiog, un burete ud, ceva, că prea sunt îmbâcsite.

Îl dau gata fără a-i lua sânge.

— Duşmani făţişi, scumpe domn?

Înmărmureşte excesiv, bilele scoase din orbite, buzele răsfrânte.

— Dar absolut deloc.

Atunci slobozesc satârul ăl mare.

— Deci, ascunşi… Cei mai teribili. Când pericolul poartă un chip, un nume, e mai puţin periculos. Toate astea ştiţi la ce mă duc cu gândul? La o acţiune a Mafiei. O latură a afacerii de faţă presupune sindicatul crimei. Vezi aspectul ei tehnic. Nişte oameni care ţi-au pus la punct moartea, aşa cum un electrotehnician ar veni să-ţi regleze televizorul.

Îşi acordă câteva înghiţituri de oxigen înmiresmat cu absint şi cu vin roşu, ca să se opună cu eficacitate sporită.

— O luaţi cam repede, domnule comisar, hotărând că eram eu obiectivul ucigaşilor. De-ar fi fost aşa, a mea ar fi fost vocea înregistrată de dânşii. Spunând cuvântul „soţ”, de pildă. Îl pronunţ în mod obligatoriu, şi încă de mai multe ori pe săptămână, când primarul lipseşte.

Întrerup sec. De astă dată, ajunge cu timpii morţi.

— Ascultă, Merdanflak, primo, căsătoria mea era cea dintâi pe care o aveai de oficiat după plecarea bietului Aigime: secundo, alegându-mă ca… detonator, criminalii potenţiali erau siguri că deturnează atenţia de la persoana dumitale. Terţio, eu am fost avertizat, cu puţin înaintea ceremoniei, că nu trebuia să rostesc cuvântul „da”. Crede-mă, dumneata erai cel dorit a fi răpus. Dumneata!

Se încăpăţânează să facă „nein” din căpăţână. Sau „no”.

Sau poa’ „nu”. Refuză pseudo-adevărul. Îl respinge. Nu-l vrea admis. Să nu devină adevărat de-a binelea, în mod oficial.

— Aşteaptă, nu mişca, strig eu brusc.

Şi mă ridic cu atâta precipitare că aş fi răsturnat bancheta dacă ea ar fi fost scaun. Mi-a trecut prin minte ceva imperios, urgent capital.

— Unde este telefonul?

— E o cabină, la recepţie. Fug într-acolo.

Sun la Slujbă cer serviciul care mă arde acuma, adicătelea (că iată de tine n-am nicio taină) serviciul

posturilor de ascultare.

— Cât timp vă ia să branşaţi pe urecheoaie numărul de la care vă sun?

— Zece minute, domnule comisar.

— Daţi-i drumul şi înregistraţi-mi tot.

Liniştit în această privinţă, mă întorc la Merdanflak. Starea lui este, vagamente, una de prostraţie: ţine ambele coate proptite în masa mea, fixându-mi paharul de vin alb cu o expresie chinuită de remuşcări.

— Cu cât reflectez mai mult la ideea dumneavoastră, îmi spune el, eu atât o găsesc mai de neconceput, domnule comisar. Viaţa mea este rectilinie. Eu. dacă fac ceva politică, doar la nivel comunal o fac, şi fără deosebită patimă. Sunt un negustor paşnic: nimeni nu mă poate urî până într-acolo încât să-mi vrea moartea şi s-o pună la cale cu o asemenea desfăşurare de mijloace. Ce dracu', nu-s un şef de stat! Vă închipuiţi clăbucindu-se tot acest tărăboi doar ca să fie curăţat – cine? Un bistrotier de pe raza suburbană? Râd şi curcile. Cine ar accepta punctul ăsta de vedere?

— Eu, îi zic, eu.

V

Bun, iată.

Nu-mi rămâne decât s-aştept. Oarecum ca la pescuit, după ce i-a potrivit momeala pe cârligul undiţei. Trebuie timp. Să lucreze prada în locul tău.

Cât priveşte folosirea timpului, stau în cumpănă.

Domiciloanţa? Căpătâiul Zoei?

Iau hotărârea să revin acasă. Am o stare de spirit cazanteră, mai degrabă sumbră. Ştii, specia aceea de lehamite latentă. Nu izbuteşti să ţi-o deshami odată. Totul ţi se pare inutil, posac…

Îl găsesc pe Antonel în grădină, sub veghea Reginei, care Regina curăţă de coajă nişte barabule în vreme ce cântă *o sole mio* sub umbrarul ruginit, la a cărui vopsire nu mă mai decid odată, deşi e o trebuşoară care i-ar face

atâta plăcere m'micii. Şi totuşi în magazia de unelte am o oală mare cu ulei verde englezesc şi-o pensulă nou-nouţă. Vara. îmi spun că o mâzgăleală de felul ăsteia e lucru de făcut iarna, dat fiind că frunzele de viţă tot sunt căzute şi că mai uşor se ajunge la armătura de fier. Numai că iarna, pricepi tu? e iarnă. N-ai poftă să-ţi rebegeşti desaguţa pe-afară. Viţa noastră, dacă pot zice, nu-i cine ştie ce. La Pantruche[44], ce vrei, tot ce poate o viţă e s-o facă pe viţa. Viitor – n-are. Strugurii au nişte boabe cât perlele, şi-s mai acri decât lămâia verde. Dar ce-are a face, acolo e un strugure cu toate astea. Un simbol!

Mă duc în coteţul meu să-mi scot zdrenţele. Trag pe mine nişte jeanşi din catifea jerpelită, o flanelă care şi-a trăit traiul, gioarse. După care cobor să caut foaie de şmirghel în sertarul cel mare al bucătăriei, acolo unde se ţin ustensilele aproape niciodată folosite.

Regina mă cercetează, intrigată.

— Que se facă signorul?

Îi zâmbesc în chip de răspuns. Apoi, cu mult curaj, mă pun să râcâi stâlpii chioşcului, ca să-i scap de rugină şi de coşcoveala vopselii dinainte. Trece o nimica toată şi încheietura mâinii îmi arde ca focul. Şi când mă gândesc că oamenii bodogănesc zărindu-i pe lucrătorii de terasamente că se mai proptesc şi ei, câteodată, în coada lopeţii. Fain, împuţicioşti dracului, ia să-i vedem pe dânşii acolo, un pic! Ai să bagi tu de seamă, totdeauna cei ce-şi bat joc sunt tocmai labagiii de pe margine. Intelectualii de tarabă, cei ce îşi întrebuinţează la serviciu mai puţine calorii decât cheltuieşte lire sterline un autostopist scoţian pentru a-şi face deplasările „Randamentul!" scârţâie prăpădiţii ăştia. „Uitaţi-vă puţin la ce-a ajuns biata Franţă!" Pieiţi din ochii mei, bârficioclilor ce sunteţi! Pune mâna şi lucrează-ţi-o. Franţa vreau să zic, mă puţoi din floare-n floare! Şi nu uita să te ungi pe la încheieturi…

---

44 Denumire populară a Parisului, sub influenţa unui orăşel muncitoresc de la bariera lui de nord-est (n. tr.)

Se iveşte fierul, gri curat şi cu un luciu plăcut. Sub ganga lui de putregai, trăia. Era în aşteptare, zdravăn întru totul, să i se facă toaleta. Ca un caniche.

Pulberea brună se scutură pe gioarsele mele. Vremea e frumoasă. Efortul fizic mă liniştеşte.

Şi, ca să se aranjeze toate, ui'că vine acasă m'mică. Încă buclarisită prin bunele oficii ale tuşei Pintron. N-o plac când e încoţopenită aşa. I se împrumută ceva de „cucoană în vârstă". N-o prinde.

— De unde vii, m'mico?

— Am fost, într-o scurtă vizită, la Zoé.

Tonul ei este melancolic. Are o ploicică în pupile, Félicie.

— Am văzut-o. Azi dimineaţă.

— Ştiu.

— Cum se simte?

— Hm, nu prea în formă. Fireşte, cu tot ce s-a…

De acord, viaţa e scârboasă, gândesc eu, *atâta că depinde pentru cine*.

Pe vrute ori pe nevrute, n-o are toată lumea pe acelaşi calapod. Dacă hazardul scârnăveşte anumite ursite, este ca altele să scânteieze mai abitir. Noi oamenii. În fond, ar trebui să ne punem şi fericirea, şi nefericirea în pool[45], aia ar fi echitatea pură.

— Ce faci tu, flăcăul mamei?

— Ce se vede: mă apuc de umbrar.

Ea îşi reţine satisfacţia slobozind nelinişti care îi ţâşnesc din preaplinul inimii îngrijorate.

— Cum, nu ai de lucru?

— Aştept să se producă oarece, bătrânica mea scumpă.

---

45 Termen englezesc pentru grup sau sindicat de producători. Mai semnifică organism internaţional însărcinat cu organizarea pieţii între ţările aderente. Într-o întreprindere, grup de persoane lucrând la sarcini identice. Aşadar, în pool s-ar traduce prin la grămadă. (n. tr.)

— A. da? Şi ce anume?

— O minune.

Nehotărâtă, ea speră într-o continuare.

— Mă aflu pe o pistă pe care-i mai bine să n-o bruschezi. Tre' lăsată să se decanteze, pricepi?

Şi mă pun iar să hârşâi-fârşâi, ca un smintit. Ea, o clipă, se uită la mine cum mă strădui, apoi intră în casă, să se schimbe. Bătrânico, nici pentru o împărăţie (a cerurilor) n-ai trebălui tu prin casă într-o ţinută de oraş. În afară de cazul unei vizite simandicoase. Dar, când o vede umblând la ţol festiv, casa noastră conteneşte din obişnuita-i stare de cămin, al ei, pentru a deveni, aşa, un loc preţios unde obişnuinţa n-are pas de-atâta scorţoşenie.

Freacă, San-A. Răzuieşte! Dă lustru! Redeşteptă-mi aceeaşi bătrân fier hulit de vreme, de viaţă, cum suntem şi noi, cu toţii.

Tot scoţându-mi limba de un cot, mă gândesc la Merdanflak. Adineauri, în pofida măgăriilor lui i-a fost groaznic de frică.

Un straşnic tremurici lăuntric, care i-o fi râcâit osul până la măduvă, cum râcâi eu armătura umbrarului. Ştii că eu mă pricep la semeni. Un dar natural. Dintotdeauna ba chiar mai dinainte am ştiut să tălmăcesc o privire, să citesc în ochi înainte de a citi în cărţi. Tipule, vrei să-ţi zic una? Nici că-i trecea prin scăfârlie că atentatul ăla – pentru el putea fi. Dar când i-am arătat cum văd eu lucrurile, deodată, bag în foc amândouă mâinile tale şi ale Primului Ministru pe deasupra c-a realizat, cu brutalitate, că spuneam adevărul. Genul de ins ce nu bănuieşte nimic şi căruia, într-o bună zi, un suflet milos şi loial vine de-i zice: „Ştii de ce domnul Léon e-atât de drăguţ cu tine? Păi fiindcă îţi mârleşte ciobăniţa, de-aia". Într-o clipită, insul cu pricina îşi pune mintea la bătaie. Se dumireşte asupra adevărului. Trăia lângă acesta, doar că orbit de prea multa-i lumină; o vizieră, un cozoroc îi lipsise, pur şi simplu, ca să distingă proiectorul.

Wladimir Merdanflak îşi are cozorocul.

Plus umezitoarele.

Or, ce face un tip dârdâicios?

Cevaşi.

Ce – nu importă, dar cevaşi. Tare pe această certitudine, bravul San-Antonio trebuie, din toate puterile, să-şi revopsească bine chioşcul.

Iar urmarea, iepuraşule, îţi va dovedi că are dreptate.

*

* * *

Tâmpitul ăsta de Antonel face un pic de rhinofaringită.

Trânteşte un 39° la umbră, aşa că Félicie îşi iese din minţi. Îşi zice că numai ea poartă vina, n-ar fi trebuit să-l lase cu Regina în timp ce o vizita pe cea spitalizată. Ţâcă se va fi jucat în perfidul curent de aer care se produce pe o latură a casei, între aripa noastră şi aceea a pensionarului. Ca s-o liniştesc, dau telefon doctorului Mourlouche[46], medicul nostru de casă. Un pionier al aspirinei, Mourlouche. A rămas la cataplasmele cu făină de inişor şi la ventuze, însă femeia de maică-mea îi păstrează o încredere oarbă.

Ei, Féliciei. băi cu muştar pentru picioare, altceva să nu-i dai, că nici nu există. Şi că oricum sunt, de departe, preferabile porcăriilor de antibiotice, socotite de ea cancerigene, cu toatele.

În vreme ce se aştepta venirea onestului ei nea Purgache, eu dau un fir la Casa Poiată[47]. Serviciul abonaţilor prezenţi, ca să-ţi spun povestea toată.

Nimeresc peste brigadierul Lambrus, căruia, bineînţeles, toată lumea de pe la noi nu-i spune decât

46 Aproximativ: Coficopăţi. (n. tr.)

47 Sediul Poliţiei din Paris.

Landru[48].

— Aveţi raportul Merdanflak, bătrâne?

Buchiseşte nişte hârtioare care, sucite-foşnite între labele aspre ale fostului sergent de stradă, scot un zgomot de latrine luate cu asalt.

— Nimic de-a binelea excitant, comisare.

— Dar cam ce?

— Tipul dumitale n-a dat, personal, decât un singur zurgălău, la Montfort-l Amaury, ca să comande o ladă cu Martini. Restul, telefoane de la clienţi. Béru e pe-acolo?

— Sper, de ce?

— L-a sunat pe Pinaud, să-i spună ce bunătate de caltaboşi la grătar fac ăia şi să-l întrebe de n-ar vrea să i se alăture, i-ar arde o belotă.

— Şi alte comunicări? ziceai de nişte clienţi.

— Un voiajor comercial, pe nume Plumel, i-a telefonat mândrei, la Caen, să afle cum îi mai merge ţâncului lor, că avea vărsat de vânt. O bucăţică de acolo, din bistrou, a fost zurgălăită de un anume Jérôme, ce i-a promis o sulă de treizeci de centimetri la ieşirea din serviciu, ceea ce părea să n-o lase rece pe persoana în chestie. În sfârşit, un camionagiu din Montpellier şi-a anunţat patronul că o osie a semiremorcii lui l-a lăsat pe coastă la Doi poli. Asta e tot.

— Mersi.

Las receptorul. Ziua nu conteneşte a-şi da duhul, cum se zice în literatura ca lumea. Cerul este indigo, ceea ce e dreptul său cel mai sfânt.

— Eşti supărat? se nelinişteşte m'mică.

— Doar dezamăgit, puişor. Trăgeam nădejde că un anume omuleţe avea să intre în sperieţi după vizita mea la dânsul, şi-o să se repeadă, una-două, să zbârnâie prin fir la nişte gagii interesanţi. Când colo, tot ce a făcut a fost să

48 Henri-Desiré Landru (1869–1922), ucigaş în serie, cu zece femei şi un adolescent pe conştiinţă, a marcat cu numele său un anumit tip de acţiuni criminale executate cu sânge rece. (n. tr.)

comande o ladă cu Martini… E, drăcia dracului!

Ea, tare scumpa mea Bătrână, nu-mi cere lungi explicaraţii. Ea ştie că o ţâşnire de geniu tocma mi-a zebrat spectrul cablonoderic, şi că a veni să branşezi un fier electric de frizat la aceeaşi priză cu un plămân de oţel n-ar fi o treabă prea sănătoasă.

Refac numărul de la mesele şchioape, de ascultare. Relandru.

— Tot San-A. sunt, anunţ eu, vrei să-mi citeşti înregistrarea privitoare la comanda aia de Martini, bătrâne?

— Lesne. Staţi pe loc. Mă mişc.

Eu unul, când sunt în supra-sarcină voltaică, mişc întruna, de jos în sus, dindărăt în faţă, şi delapidai lazaret.

— Sunteţi acolo, domnule comisar?

— La pătrat, Landrule. Atunci?

— Citez: *„Alo, aici Wladimir Merdanflak. Trebuie să vorbesc de urgenţă cu domnul…* (aici venea un nume cu rezonanţă nemţească, domnule comisar, ceva în felul lui Zilker… Reiau:) *e vorba de o comandă expres, sunt în pană de Martini*. O voce feminină: *Rămâneţi la aparat*. Apoi o voce de bărbat: *Da, despre ce e vorba?* Abonatul: *Aici Merdanflak! duc lipsă de Martini, puteţi să-mi livraţi de urgenţă?* Numitul Zilker: *Ne vom strădui să vă livrăm în cursul serii. Bună seara*”. Terminat, domnule comisar.

— Numărul celuilalt?

— Merdanflak nerostindu-l, sunt silit să retrimit banda la labo, unde numărul să fie reconstituit după clichetajul cadranului.

— Am nevoie de el în zece minute.

— Da’ ştiu că v-aţi pornit, domnule comisar!

— Într-acolo, chiar aşa. Şi, de cum o să-l ai, o să te pui şi dumneata să-mi cauţi numele şi adresa abonatului căruia îi corespunde numărul în cauză. Sună-mă iar, sunt la mine acasă.

Închid sec.

Gata? întreabă Félicie.

— Cred şi eu. Cine se apucă să comande nişte Martini la Montfort-l'Amaury, când locuieşte la douăzeci şi cinci de kilometri de acolo a? Ai nişte Nab[49], m'mico, să-mi dau jos mizeria asta de vopsea de pe mâinile mele? Că-i semăn lui Frankenstein.

VI

Face ori nu face parte dintre spirtoşi, proprietarul acestei cocioabe, asta eu nu ştiu, dar sigur e că, în caz afirmativ, trebuie să scoată vagoane peste vagoane de băuturi tari, de-şi poate oferi un asemenea domiciliu.

Proprietatea big standinge, omule. Stil Île-de-France, şaisprezece camere, piscină, un hectar de peluză, casa paznicului şi dulăi *made in Danish* ca să supravegheze avuţia.

Dată fiind ora târzie, nu-mi pot permite trâmbiţe şi chimvale; de altminteri tam-tamul ar fi o tactică proastă. Şi, dată fiind prezenţa zăvozilor, e-n afara oricărei discuţii pătrunderea în casă de-a furişelea, cel mult consimţind la abandonarea fundului de nădragi, îngreunat cu trei livre de carne pe alese.

Numele nu este Zilker. cum a crezut Landru că aude, ci Himker, nu că are de ce să-ţi pese, dar ţi-l precizez pentru respectarea bunelor reguli (de conduită).

De pe scaunul maşinii mele, examinez vasta reşedinţă, armonioasă, somptuoasă, faţă de care ce vezi pe coperta revistei *Maisons et Jardins* ţi-ar părea o nimica toată, iar pe coperta revistei *Houses and Gardens* – două nimicuri toate.

Au trecut treizeci de minute bune de când sunt acilea, contemplând acest leagăn de supraghiftuit. Faţadei i se văd ferestre luminate. Alte lumini, de-a lungul aleilor bine rânduite. Disting chiar muzică, Vivaldi pare-mi-se, dar n-aş jura, că eu, în materie de muzică, hm, băgaşi de seamă, ăă? Eu sunt mai degrabă melo decât meloman.

---

49 O marcă de detergent.

Aşadar, după toate aparenţele, ăsta-i locul unde ciudatul prim adjunct-hotelier îşi face rost de Martini?

Hait, că-i dat în paştile mă-sii!

Bun, asta om vedea-o mâine. Da' aveam o mâncărime grozavă să vizualizez topografia, uite-acu. Mă simt ca la vânătoare, printre gonaci. Şo! Şo pă el! Dau din coadă şi mă-avânt prin tufăriş.

În aşteptare, aş face o treabă mai cuminte să mă lansez spre patu-mi, nu de alta dar să-mi pot pregăti ca lumea triumfurile de a doua zi.

O ultim' ochire şi acţionez demarorul.

La cincizeci de metri de grilajul intrării se află o răscruce de drumuri. Virez la dreapta, în direcţia Parisului. Exact în acelaşi moment apare un monstru de limuzină, Mercedes 600 cu şase uşi. O ia pe drumul de pe care abia am plecat Pe mine mă ştii: nimic în mână, foarte puţin prin buzunare, totul la devlă! Stopez sec, îmi trag maşina pe un drumeag lateral care, în realitate, nu-i atât de lat, cât e de sus. Sting farurile şi-o zbughesc îndărăt, prin iarba taluzului, până la cotitură.

Instinctul meu nu mi-a jucat feste: mătăhălosul tanc stă locului, cu botul spre grilaj, lanternele bracate asupra proprietăţii. În lumina portocalie, întrezăresc o siluetă de bărbat pe punctul de a sporovăi într-un pariofon.

Razant cu zidul, mă dau cât pot de aproape.

— Vrei să chemi câinii înăuntru, Dora?

Un răgaz destul de scurt se scurge. În depărtare, un glas de femeie lansează, vibrant: „Kriss! Bingo! Aici, îndată!" Apoi se aude declanşatorul de deblocare a porţii. Noul venit împinge canaturile şi îşi reia locul la volan.

Mă ştii au ba? Ţi-o jur. tre' să fii ţicnit de felul tău ca să cedezi la impulsuri de acest fel: hop că m-arunc, frânt în două, îndărătul masivei limuzine. Fumul acru de eşapament îmi mătură mutra. O poftă teribilă de a tuşi îmi chinuie gâtiţa. Abia de-o stăpânesc. Semeţul auto avansează câţiva metri, nu iute. cu mine practic lipit de

placa matricolă din spate.

Odată în parc, se opreşte.

Conducătorul o să coboare ca să închidă poarta. Mă plasez în dreapta vehiculului. Sunt calm, rece ca nasul unui câine din fier. Îmi place. Acţiune, în sfârşit!

Una cu caroseria, văd cum omul împinge canaturile la loc. Se întoarce la volan. De unde sunt eu. apuc să zăresc destul de departe, gura vorace, căscată larg, a unui garaj. În clipa când maşina porneşte iară, de astă dată rapid, mă lungesc la pământ şi rămân nemişcat.

Luminile de stop ale Mercedesului se îndepărtează. Farurile lui luminează interiorul unui imens garaj care adăposteşte alte două maşini, ale căror mărci n-am vreme să le identific, însă, dacă te interesează, o să ţi le comunic, stai să am capul mai odihnit. Mă târăsc până la un rond cu scoruşi. Gândirea mi se accelerează. Dintr-o privire, evaluez precis distanţa separând garajul de locuinţa principală. Când cel venit o să-şi lase patru-roţile, îi vor trebui 20 de secunde ca să intre în casă. În momentul acela li se va da drumul câinilor, şi-atunci să vezi tu sărbătoare pe bucile lui San-A!

Automobilul a pătruns în vasta remiză. Motorul îi merge încă. Nedând ascultare decât propriului meu nas, mă pun să gonesc, ca un apucat, în direcţia garajului. E singurul meu refugiu. Din fericire, şoferul e obligat să-şi manevreze automotohul, *because* un stânjenitor stâlp de susţinere. Trag nădejde că pe urmăritul meu nu-l aşteaptă nimeni pe acolo, că atunci aş fi nevoit să mă las identificat oficial.

Mare pacoste cu alergatul (şi să alergi cu coatele lipite de corp!)

Motorul amuţeşte. Încă trei metri! Farurile se sting. Unul, încă!

Portiera tipului se închide cu moliciunea inerentă acestui gen de caleaşca pullman. Iată-mă în garaj, ghemuit între primele două maşini, cu inima bătând să mi se

spargă. Mi se întunecă vederea. Respiraţia trebuie că-mi huruie ca un vechi ventilator de hotel tropical.

Omul e la uşă.

Pe care a făcut-o să culiseze.

Bummm! Obscuritate deplină. Prundişul aleii scrâşneşte sub paşii ce se duc. Aştept.

Nu mult. Gâfâiala răguşită a moloşilor[50] se aude la nivelul uşii. Afurisitele de bestii m-au detectat, dă-ţi seama, îşi câinesc trufa adulmecând. Dacă m-ar înhăţa, unica scăpare ar fi să le găuresc pielea, cum necum. Bubuie în surdină, cum vuiesc nişte tunete îndepărtate. Să nu te încrezi niciodată în javrele care nu latră. Rele cu adevărat, crude şi perfide, sar la cărnişcă pe tăcute.

I-auzi cum zgârie pământul din faţa grilajului lăsat, de parc-ar spera să sape un tunel prin care s-ajungă la mine.

Povestea durează vreo zece minute bune. După care altceva, în fine, le solicită atenţia: o mâţă în trecere pe peluză, ori altă podoabă plimbăreaţă de soiul ăsteia… S-au plictisit, mă lasă.

Suflarea mi-a revenit la normal.

Mă ridic, suplu îndeajuns.

Well, well, well, şi-acuma? Ai? Ferecat în această vizuină în compania a trei automobile şi în imposibilitatea de-a ieşi de aici sub pedeapsa tăierii în bucăţi, încep să-mi regret impulsul.

Ce-i de făcut?

Până una-alta, să mai inspectez, limuzinele. Un automobil, adesea, e revelator. Ştie să povestească despre stăpânu-su, ce-i cu viaţa lui, cu standinge-ul lui, cu obiceiurile şi preocupările sale. De exemplu, dacă inspectezi un camion burduşit cu bulgări de cocs în saci Bernot, poţi deduce că aparţine unuia ce trăieşte din negoţul cu lemn şi cărbune. Deducţia vine lesne şi

50 Originari din Epirul antic (Ţara Moloşilor), câinii cu acest nume au talie mare, păr moale şi lung, colţi redutabili. (n. tr.)

numaidecât.

Precum efectul clismei.

Încep cu Mercedesul. Zici că e o mobilă, acest 600! Când te întâlneşti cu mastodontul întreabă-te cine oare, cu excepţia emirului Kuweitului, îşi poate oferi un tanc de acest calibru.

Deschid portiera din faţă dreapta şi îmi dau osteneala să cotrobăiesc în cutia pentru mănuşi.

Ce-ţi spuneam! Bătrâne, torpedo-ul chiar conţine o pereche de mănuşi. În plus, o hartă Michelin, un ghid al Parisului, o lampă portabilă, bomboane cu mentă tare şi nişte aspirină (data viitoare o să spun nişte Aspro, spre a nu nemulţumi pe careva). Utilizez lampa ca să mă uit pe sub banchete şi în diferitele buzunare ale namilei. Nimic de semnalat. Reviste de artă, o cutie cu ţigări de foi olandeze, nişte Kleenex, două pachete cu cărţi de joc Hermes într-un etui, un flacon, plat, cu whisky. Interiorul monstrului miroase bine, a piele nemţească şi a lux. Tabloul de bord e mai cumplit decât acela al lui Concorde[51]. Are o groază de butoane, de clapete, de puţulici, ba până şi câteva drăcii-încă-fără-nume. Apăs maneta dispozitivului care comandă, din interior, deschiderea hidraulică a cufăroanţei. În oglinda retrovizoare, văd capota portbagajului cum se ridică, fără zgomot, până ce obturează parbrizul-lunetă.

Mă plasez la nivelul lăzii. Nimic nu tre' neglijat. Pot foarte bine descoperi acolo, un indiciu interesant. Tocmai, na că şi este unul!

Şi, vezi tu, pe cinstite, pentru un indiciu, cel de aici e un indiciu frumos. Trebuie că trage vreo şaptezeci şi cinci de kilograme, căci e puternic, blond, şi mort.

Ca să-ţi zic totul, lada-cufăr conţine cadavrul lui Wladimir Merdanflak.

În esenţă, am făcut bine că mi-am hăituit vânatul

---

51 Navă aeriană de înaltă clasă, supersonic computerizat, ro- dul colaborării aviaţiilor civile franceză şi britanică, (n. tr.)

până în garajul ăsta, este?

*
* * *

După unii. După – ar trebui să zic mai curând – alţiboiunii. sunt socotit rocambolesc.

Alde coistingher, aide roşul-de-gărgăriţe, alde veşte-jitofilitul, toţi ăştia cred că mă umilesc printr-o asemenea declaraţie, când, de fapt, e cel mai frumos compliment pe care mi-l puteau face; cel puţin acela la care mi-s cel mai sensibil. Scuipăturile li se prefac în flori, fierea li se schimbă în sirop de migdale. Se vor ei acizi, însă alambicul meu, de distilat nerozia, ia ploaia lor de scârnă şi-o converteşte în rouă.

Rocambolesc? Desigur, da. şi mulţumescu-ţi, Doamne!

Cât sunt de lung. Mă-ntind pe arcurile extravaganţei. Eu, acolo mă lăfăi. Cu ea mă înfrupt, dintr-însa mă cuminec. Poezie prin acţiunea deraiată, zănatecă, proiectată în afara limitâmpeior judecăţi adjudecate. Odă nemaipomenitului bun să i se dea crezare, fugărit din zare-n zare. prins când lui i se năzare (cercetaţi şi alţi pui de-ai lui *a zări*). E de ajuns să-ţi dai drumul, apucându-te să ţopăi pe câmpurile lăsate de pârloagă ale lui totul e-cu-putinţă, ori pe zâmbitoarele povârnişuri ale lui de-ce-nu.

Ruşine, deci, acestor suflete *osânzite*, acestor *m-inimi* în amorţire, acestor bobârnăcari a căror gâtiţă, la fel de strâmtă precum mintea lor, nu poate lăsa să alunece furtunurile pompiereşti, necum alţi monştri de prin Loch Ness[52].

Ruşine, şi urgie, şi felurite mostre din mâlifica lor

52 Lac scoţian unde ar sălăşlui exemplare dintr-o specie necunoscută, a căror supravieţuire constituie obiectul unor nesfârşite şi pasionate controverse, antrenând atât lumea oamenilor de ştiinţă cât şi marele public, (n. tr.)

soartă, acestor suge-pârţuri, acestor colici înfundaţi cu nisip, acestor duhori de maţ, incapabile să-şi dea duhul, căci nu-l au, oricât s-ar dezmăţa în veşnica şi propria lor aşteptare, Neprimindu-se nicicând. Prezenţe propriu-zis nu sunt, ci, ăl mult, nişte îmbulzeli.

Prin urmare iată ce aveam a zice, într-un moment puţin propice, totuşi, trăncănelii şi bârfelii. Solitar, poprit într-un garaj, în tovărăşia stârvului unui om pe care, încă azi-dimineaţă, îl vizitasem. Mort de urgenţă, tocmai din pricina acestei vizite. Deoarece ea a iscat o primejdie majoră pentru oamenii locuind în reşedinţa de aici.

Mă explic, deci, îţi explic. În prezent s-a făcut dovada că, într-adevăr, Wladimir Merdanflak era cel avut în vedere spre a fi răpus, cu o bombă, la nunta mea. Şubrezacul, când l-am făcut să-şi dea seama de realitate, prăpădinţii începuseră să-i clănţăne, închipuieşte-ţi! După plecarea mea, s-a repezit să-i ceară o întâlnire lui Himker.

Formula-parolă fiind „Vreau să fac o comandă de Martini”, I-a scuipat bucăţica în obraz. S-o fi supărat, o fi cerut garanţii de securitate; şi, mai ales, o fi ameninţat. Şantajul i-a fost atât de imperios, că i s-a pus, de urgenţă, capac.

Ia în consideraţie şi reversul, băieţaş: domnii aceştia puseseră la punct o şandrama enormă, anume ca, la căderea ei, Merdanflak să iasă firesc din joc, iar tărăboiul să nu fie, câtuşi de puţin, centrat pe dânsul. Or, dintr-odată, uitând de orice prudenţă, ei îi ard o pocnitoare în scăfârlie. Căci, nu cumva am uitat să-ţi spun? Trecerea sa la cele veşnice se datorează unui cartuş de război, doar unul, însă calibrat cât castraveciorul personal, potrivit în căuşul cefei, de jos în sus. Prin legume, la sănătate. Prin ceai de păpădie, mai ales, la prăpădie.

Astfel eu, San-Antonio, întreg la trup şi întrec la minte şi întrei la îndeplinirea atribuţiilor mele bărbăteşti, vin să-ţi declar peremptoriu mai jos expusa chestie: pentru ca tevatura planului „integral” legat de Merdanflak să fie

atât de radical modificat, tre’ crezut că intervenise ceva de extremă urgenţă. Deci, că prim-adjunctul ar fi deţinut niscai dovezi categorice ale unei nelegiuiri de mare anvergură comisă de Himker. O crezi? După mine. sărmanul Wladimir n-avea decât o vorbă de spus ori un gest de schiţat şi scrum se alegea din opera, din libertatea, ba poa’ şi din viaţa domnului proprietar de Mercedes 600.

Răzgândindu-mă. redeschid cufărul automobilului, pentru a scotoci mortul. Dar explorarea nu duce la nimic.

Patronul *Buburuzelor* n-are asupră-i nimic foşnitor, nici măcar o fiţuică. Între noi fie zis. ca să treacă dincolo, unde acum se află, nu-i trebuia paşaport.

Deziluzionat, îl abandonez problemelor sale actuale.

Ale mele sunt, într-un anumit sens, mai greu de rezolvat.

Deoarece o să trebuiască să mă scot de aici pe şest, fără a mă lăsa nici apucat de beregată, nici rupt în bucăţi de cele două fiare de temut, pe care le aud cum dau târcoale hangarului.

Tu, ai tu vreo idee să-mi sufli?

Nu. bineînţeles. Tot de unul singur tre’ să mă dezmocirlesc, hai? Ca de obicei.

Mă uit împrejur, căutând obiectul susceptibil de a mă trage afară. Căci, o ştii şi tu, neînsufleţitul obiect posedă adesea un suflet care, captându-l pe al nostru, îi dă acestuia forţa marilor urzeli.

Ascultă, eu nu ştiu de sunt cu adevărat inteligent, dar pot să te asigur că par, şi încă al naibii de bine. Există momente când, zău, n-ar fi chip să faci deosebirea.

Totul îmi vine ca un fulger de ultraluciditate.

Ba chiar în tehnicolor.

Tre’ să-ţi spun că una dintre celelalte două maşini este o Aston-Martin, model vechi, carosată break, cu o portieră la spate. Notezi? O.K.

Înhaţ o scândură lată, aflată pe post de etajeră la fundul garajului, şi o plasez cu muchia pe sol, proptită de

uşa garajului în dreptul porţiunii care se deschide. Dup' aia, ridic uşa dinapoi a maşinii Aston-Durand (pardon: Martin). Cu braţul, împing vehiculul spre uşă, spatele lui deschis fiind îndreptat către intrare; apoi rabatez portiera în aşa fel încât ea să se reazeme de uşa garajului rămânând totodată deschisă, te-ai prins? Nu prea? Aşteaptă, că vine. Treaba cere răbdare, reeducare cerebrală, cere timp, mă băiete, nu tre' să bruschezi nimic, ci să-ţi păstrezi încrederea, la nevoie aprinde cevaşi lumânări, dă nişte acatiste…

Corvoada asta mică luând sfârşit, situaţia este precum urmează: o să culisez, uşurel-uşurel, uşa garajului. Nu de tot, numa' cât să îngăduie trecerea fiarelor daneze. Care fiare, nădăjduiesc, se vor năpusti, asemenea cerşetorilor napolitani asupra unui autobuz cu turişti. Ele nu vor putea intra prin partea de jos, din pricina scândurii puse de-a curmezişul, deci se vor azvârli în interiorul harabalei Aston-Dupont (pardon: Martin). Eu, atunci, proptindu-mă, voi împinge maşina înainte, astfel încât portiera, menţinută de uşa incomplet deschisă a garajului, să recadă înapoia celor doi dulăi nemernici. E? Merge mai bine, acu? Îţi mijeşte? Ţi se limpezeşte? o întrevezi? O presimţi?

Singurul pericol de înfruntat ar fi ca, în momentul desprinderii maşinii de uşă pentru a permite recăderea acelui chepeng dindărăt, un colţărău dintr-ăştia – sau ambii colţărăi – să sară din vehicul mai 'nainte de a-i deveni prizonieri. Prin urmare, ca să împing, e nevoie să mă plasez în partea din faţă a lui Aston-Dubois (pardon: Martin).

Las mai jos un geam din faţă, ca să-i pot aţâţa, cu vocea, pe cei doi monştri în timpul operaţiunii.

Care operaţiune, sper că nu te-ai îndoit o clipă, se desfăşoară într-un mod formidadadabil.

VII

Au un aer cam zăbăuc, amândoi zmeii, blamându-mă

de mama focului din maşină, de cealaltă parte a geamurilor acesteia. Le trimit o drăgăstoasă bezea. După care îmi încordez muşchii (că oriunde-i vorba de o coardă, las' pe mine) şi salt pe umeri cadavrul amicului Wladimir, pe aceşti umeri, a căror vânjoşenie le umple de melancolie pe atâtea doamne mâhnite adânc de soţii lor sfrijiţi.

Răpire de cadavru, dar dacă-i musai, nu? e musai. Şi asta cu ce rimează?

Nu te zgâlţâi cugetând, plăcintei, că afli acu mintenaş.

Nu mai ştiu cine a zis, într-o zi cu lună plină, că nu (se) există ceva mai greu pe lume ca omul mort, dar asta numai dacă-l uiţi la socoteală pe Bérurier leşinat. Ei bine, crede-mă: aşa e! Îţi recomand acest gen de exerciţii, în locul meschinelor tale mişcări abdominale de dimineaţă.

Tărăboanţa mea nu e departe, totuşi, până când dă Dumnezeu de ajung, îmi iese limba de un cot. Îl depun pe Merdanflak în propriul meu portbagaj (dânsul, se poate zice. murind şi-a făcut bagajele integral, cu sine-şi!) şi mă smulg din loc în direcţia lui Bibi.

Bineînţeles, totul e beznicios, tăcut şi adormit când ajung eu acolo.

Prima mea grijă e să-mi spăl mâinile, p'ormă să-mi trec prin ecluză un scotch tare, agrementat cu un cubuleţ de gheaţă căruia nu-i dau timp, bietul de el, să se topească.

Aceste umile satisfacţii trupeşti odată acordate, (de către mine însumi, a cărui indulgenţă e numai parţială, totuşi), mă apuc să telefonez numitului Himker, bucurându-mă, cu destulă cruzime, să-l trezesc la astă oră ultratârzie. Îmi simţeam impresionanta formă, ce bâta mea! (pardon: ce mă-mbăta) de-a binelea. Zău c-aş fi în stare să ronţăi fier, fără să-i scuip sâmburii, într-o asemenea formă nemaipomenită mă simt.

Ţâr-ţâr-ţârul sună, răsună îndelung. Foarte-foarte lung, ca întotdeauna la oamenii ce trag la aghioase cu

satisfacţia de neînlocuit a datoriei împlinite.

În fine, un glas certat cu întreg pământul bodogăneşte un „Mmdea, alo, cevr?!” care l-ar lecui de sughiţ pe-un crocodil închis în odăiţa din fundul prăvăliei „Hermès”. Glas de femeie.

— Vreau să vorbesc cu Himker, spun eu calm.

— Doarme! ripostează donşoara.

— Asta se poate aranja, ripostez eu, scutură-l dumneata mai tăricel şi, dacă procedura nu dă rezultate, toarnă-i în cap o căldare cu apă.

— Cine-i la aparat?

— Opusul unui somnifer, madam. Promit că, dacă vorbesc cu dl. Himker, somnul îi trece ca luat cu mâna.

Uşoară tăcere.

Un vid integral, semn sigur că dama şi-a pus palma căluş peste emiţător.

Un glas bărbătesc preia ştafeta.

— Ce este?

Tonul e aspru, aproape grosolan. Cunosc acest gen de timbru, manierat şi insolent; îndeobşte, aparţine snobilor blazaţi. Mă pricep la de-al d-ăştia. Din când în când am ocazia să-i detest. Răspund:

— Un nou-venit în viaţa dumneavoastră, domnule Himker. Aş dori să purtăm o conversaţie serioasă. În tête-à-tête.

— Nu acord întâlniri indivizilor care mă sună în toiul nopţii şi îşi permit să mi se adreseze pe un asemenea ton.

Simt că dă să închidă. Atunci, strig:

— Ho! o clipă, gândiţi-vă la domnul ce se află în portbagajul Mercedesului 600!

Pe toţi moşii şi strămoşii! Dacă ţi-era poftă de un succes sincer şi masiv, eşti servit. Tăcere, da’ o tăcere că semăna unei căderi de pietre meteoritice în cosmos (unde, se ştie, de căzut nu se cade: acolo totul se ţine de plimbări) răsună (dacă îmi pot îngădui această nemaiauzită cutezanţă).

Eu, defel scrântit la cap, profit de pauză ca să-l mai pocnesc şi cu a doua cizmă:

— Ar fi trebuit mai curând să zic: domnul ce se afla în locul acela, rectific. Un tur sumar prin garajul dumneavoastră o să vă demonstreze că o conversaţie cu mine este indispensabilă. În consecinţă, vă voi aştepta mâine, orele nouă precis, la *Lipp.* Voi fi la prima masă pe stânga, în sensul intrării. Noapte bună.

Şovăi asupra conduitei de urmat. Împrejmuirea zonei? Ori continuarea lansării, neabătut?

Vocea îngrijorată am'micii se aude, din capul scării.

— Ai nevoie de ceva, Antoine?

— Nu m'mico, totul e la fix. Nu trebuia să-ţi laşi patul…

Dar cum s-ar putea abţine, ea, să vină pân' la mine, jos. Grozav de frumoase clipe, furate neantului. Particule de fericire, înghiţite pe nemestecate, ca pe tot atâtea hapuri ale neistovitei juneţi, de vreme ce prilejul se iveşte, iată.

— Eşti mulţumit, flăcăul mamei, de cum îţi avansează ancheta?

— Sunt într-al nouălea cer, scumpo: merge cu pas de uriaş.

Ea poartă capotul ei din bumbac pluşat, cu un guler în carouri gri şi albe. În loc s-o îngraşe, cu el Félicie arată mai subţire. Şuviţele de păr cărunt i se răsucesc de-o parte şi de alta a feţei. Şi apoi, mai sunt şi ochii ei. Ochi în care o să mă vadă, totdeauna, frumos. O strâng la piept. Mireasma ei n-are nimic comun cu izul unui om bătrân. Oamenii vârstnici duhnesc a jale. Ea, nu; ea, dintotdeauna, duce cu sine aceleaşi arome: cele sănătoase, întremătoare, mirosurile căminului bine întreţinut.

— Îi e mai bine lui Antonel?

— Da, când l-am culcat febra îi scăzuse deja. O să fie sensibil la gât, ca şi tine.

— Totuşi, nu-i fiul meu, ce, crezi că asta îi vine din

prenume?

Râde. Pe urmă, chipul i se întunecă. I-am urmărit traiectoria gândirii: ea se gândea, adineauri, la copiii mei viitori, deci la viitoarea mea căsnicie.

— Nu te nelinişti, suspin.

— À-propos de ce?

— À-propos de orice, scumpico. Am impresia că nu e bine să provoci anumite lucruri prin faptul că te temi de ele, ci ar trebui să le laşi de capul lor, întâmplă-se ori ba. Ştiu ele încotro să se îndrepte, în timp ce noi, m'mico, nu totdeauna…

— Te culci, băiatule?

— Tocmai mă-ntreb. Ştii, ca să iei urma unui ucigaş, ţi se cere ritm. Bate flerul cât e cald.

— Atunci, stai să prinzi putere. Totul îi vine mai uşor omului odihnit ca lumea.

— De acord, rămân.

Ea, mulţumită de izbândă, îşi flutură genele.

E clipa când telefonul zbârnâie. Noaptea, el nu are acelaşi glas ca în timpul zilei. Capătă sonorităţi neliniştite, de sirenă sunând alarma.

Ridic receptorul.

— Rahat, acolo mi-eşti, mă chiteam io! exclamă Bérurier. Dacă am baftă, am!

Îşi potoleşte gâfâiala şi-mi spune:

— Adu-te la *Buburuze*, uomule. Am cevaşilea dăstul de deosăbit speţial să-ţi arăt.

— Ce anume?

— Surpriză. Şi închide.

Mă întorc către scumpa mea muică. Mişcare neputincioasă a braţelor. Fatalitas! Ea se resemnează fără crâcnire.

— Să nu răceşti, Antoine, ziua e cald, dar nopţile sunt răcoroase.

Nopţile-s răcoroase!

Voi mai fi auzit eu, de câteva ori, vorbele astea.

*

* * *

O minusculă pată roşie se usucă, e mai curând pe ducă, undeva în penumbră… Descrie un arc de cerc şi piere în colb. Alexandre-Benoît iese din tenebre, cu burduhanul înainte. Faţa-i îndopată are reflexe de măr Jonathan lustruit cu cârpa, iar surâsu-i negru este suma dinţilor săi stricaţi, unul şi unul.

— Ai dat bătaie, complimentează (în) subordonatul meu.

— Ce-ar fi să treci la cevaşilea ta specială? Însă el, Grăsoiul, înţelege să-şi pună în valoare rodul-pământului. Triumful modest n-a fost niciodată pe gustul lui.

— Fără fanferonerie, zice el, cred că niciodată n-am descâlcit un afacere cu o rapidăţeală aşa de iute, uomule.

Tocma am răstabilit un soi de record mandeal. Şi ce a facere, hazosule! Că mă şi întreb de n-ar trebui, mai dintâi, să se anunţe presa şi tevelul. Ştii că cumu-i? Tu dibui iepurele, tu îi dai glonţ, şi p'ormă vin rahiticii noştri de şăfi, ţi-l înfulică în sos de vin cu arpagic şi se împăunează iei cu iei!

Suportându-mi cu stoicism oboseala, decid să-l las a-şi derula până la capăt tot mosorul mulinetei lui cu palavre. A-şi istorisi isprăvile este, la Béru, ceva înrudit cu Crăciunul său, cu kermeza sa, cu serbarea sa în scop de binefacere…

Iată pentru ce mă las să cad pe o bancă a terasei.

Noaptea e mai puţin răcoroasă decât se temea Félicie. Mai sunt şi stele, câte pofteşti, vezi-le. Galaxii peste galaxii, de nu se mai sfârşesc. Cu, probabil, nişte făpturi pe undeva, ce încearcă să obţină comunicarea cu noi; dară noi, cufurgii fojgăicioşi ce suntem, scobim ţărâna şi ne dăm absenţi.

Un hohot de râs, ţâşnind dintr-odată, vine de la etaj.

Bérurier înalţă capul, precum un câine de vânătoare la fâlfâirea unei raţe sălbatice, sau precum von Karajan la auzul unei note false (alege-ţi imaginea care îţi place, ţi-o fac cadou).

— Berthe. murmură dânsul, mândru oarecum.

— Se gâdilă cu un pămătuf de puf, ori citeşte vreuna dintre cărţuliile mele? întreb eu cu o lipsă de modestie care, trebuie să recunoşti, nu-mi stă în obicei.

— Joacă domino cu un reprezentant al încălţămintei de comerţ, dă el explicaţii. Dl. Pumel, un bărbat estrem de serviabil şi toate cele, cu care ne-am cunoscut la masă.

— Şi unde joacă ei domino?

— ’n odaia noast’, oeuf corse, fiindcă salonu’ e-n închideală. Cinevaşi trebuia să ţie companie lu’ Berthy pe cât investigam io, nu?

Sus, râsul reîncepe, mai agitat, mai uguit, cu uşoare tendinţe de leşin în zona sa periferică.

— Ea tre’ că are câştig, de este aşa mulţumită, presupune Enormul.

Îşi drege glasul.

— Bun. Hai, vin’ să-ţi arăt.

Parcă i s-a spart, frumoasa vioiciune. I-a pierit cheful. Lăsându-mă condus, dau ocol clădirii. Trecem printr-o grădină de zarzavaturi, unde verzele îşi dau toată silinţa să pută a latrină, apoi ajungem la o livadă unde un soi de pagode adăpostesc ospăţurile iubitorilor de domino, iubeţi de duminică.

Sunt din ce în ce mai intrigat. Luna proiectează umbre mari peste iarba palidă. Umbra unei antene seamănă cu iscălitura lui Mathieu[53].

— Pentru vizită, pe-aici! declamă Obezul, trăgându-mă către un puţ de piatră garnisit, de la sol în sus, cu un ghizd numai de kiki.

---

53 Georges Mathieu, pictor francez (n. 1921). Semnul caligrafic lansat în viteză pe pânză este caracteristic operei sale; fundamentată pe teoria abstracţiei lirice, (n. tr.)

Gaura a fost acoperită şi s-a făcut ce trebuia ca să crească pe acolo nişte gerania, tabloul romantic fiind, astfel, întregit. Iar ca să o dea cu totul şi cu totul pe bucolic, se mai află şi o funie, trecută prin şina unei roţi de scripete şi savant încolăcită pe manivela acestuia.

Namila apucă funia şi se propteşte. Spre marea mea surpriză, io'te că tulpinile de gerania se pun pe crescut. Şi urcă, şi suie. Pământul care le hrăneşte se iveşte şi el, apoi Un hârdău circular, din zinc. Grăsanul asudă sankeo, cum spun chinezii din Taiwan. Hârdăul are o grosime de circa douăzeci de centimetri. Se leagănă la capătul funiei. Cu o lovitură de picior, Béruriaer îl deviază către ghizd, pe care recipientul rămâne, într-un echilibru mai mult sau mai puţin precar. Mister Mammouth îşi şterge frontalul cu dosul mânecii, frumos ca gestul semănătorului lui Auguste[54]. Dintr-un pozânar altminteri gol scoate o candelampă. O aprinde, mi-o întinde.

— Dacă Monseniorul Sana binevoieşte a îmblânzi lăuntrul adâncurilor, propune Degeratu.

Îndrept mănunchiul de raze asupra găurii.

Mă trag înapoi.

Aproape înnebunit de groază.

Putoarea, mai întâi. Deja, când amicul săltase hârdăul, ea mi-a biciuit nările. Putridă la extrem, dulceagă.

Un morman de hoituri într-un noian de pulbere albicioasă. Braţe, picioare, trunchiuri, totul în plină descompunere.

— 'tu-i grijania mă-sii!

— Nu io te-am pus să-ţi spurci gura, zeflemiseşte Tataie. Bun. Ajută-mă să pui la loc dopoiu', fiindcă pân' la parfumu' Arabiei Saudite, mai va.

Când puţul este iarăşi astupat (şi e, la perfecţie, fundul hârdăului, care-i cauciucat, stând pe un cerc din fier la rându-i prevăzut cu o căptuşeală de cauciuc), Beru

54 Aluzie la o faimoasă lucrare a marelui sculptor francez Auguste Rodin (1810–1917).

îngână:

— N-a fost răscroită prost, combinaţia, ăă? Merdanflak ăla, al tău, l-a dus mintea de-a pus şi-o grămadă de bălegar p-aproape de puţ ca să camumfleze orice pală greţoasă, la f'un caz. Dacă-ţi zic c-am pus laba pe afacerea secolului!

Mai că-i dau dreptate.

— Şi cum ai descoperit-o, Grasule?

Îşi ciocăneşte ţeasta în formă de ceaun deformat.

— Mulţumită ăsteia care-i plină de bosfor, plină ochi, şefule.

Şi-i dă cep povestirii:

— Dând urmare instrucţiei tale, sosii deci să-mi instalez penaţii[55] ici-şa, eu şi Berthe. Dacă laşi puţul de-o parte, hogeagul e o încântare: cameră şic, baie, da' face baie numa' cine vrea, ăă? Haleală serioasă, mai cu seamă caltaboşii cu cartofi prăjituriţi, da' asta nu-nseamnă că porcăiesc allante, scoicile marinate, stufatul de iepure şi ciozvârta de berbec cu fasoloage. Pă scurţi, vedeam această ietapă cu multă complăcerzenţă. Nu-l scăpăm din ochi pe oţelier, da' făcându-mă niznai, cum s-a planifişcat. Aseară, când bătea de zece, văz că intră un gagiu, înţolit a-ntâia, mai curând june. Şi-a comandat la bar un vizichi. De servit, l-a servit Merdanflak. Io, mai ştii ochi s-agaţe ca al meu, aş de unde, privire mai sagaţe la cine altu'? De la prima ocheală m-am prins că ăia doi se au ca şurubu' cu piuliţa, chit că, de sanchi, nu se cunosc. Clientu' şi-a înghiţit vizichiul, p'ormă l-a plătit. Da' când patronu' a întins laba după bişatri, au schimbatără oareşicari vorbe. Gagiul gigea s-a cărat. Io, după iel. Nu departe: la două fundături mai încolo, s-a aburcal într-un Mercedes cât toate zilele şi s-a pus pe aşteptat. Un sfert de oră mai târziu, hop. Merdanflak i se vârâ alături. Dom'le, nu mai sfârşeau cu piuitul în motoroanţa aia. Ţineau, dom'le,

55 Zeii casei la romani, respectiv statuile reprezentând zeităţile ocrotitoare ale familiei şi ale căminului acesteia.

acolo, o adevărată circonferinţă de presă. În cele din următoare, ăl cu Mercedesul a demarat, cu Merdanflak întruna aşezat de-a dreapta lui.

Io. pe loc, mă-ntorc la oţel degrab'. Închidea. Doar un ajutor de bucătar rămânea la bucătărie, s-o lase lună. Ştii, ăia de acolo fac curăţenie mare, în fieşcare seară, cu cârpe moi. de lustruit lacul, după câte îmi povestea scârnăviţehil. Pă scurţi, profit de absenţa lui Merdanflak ca să scotrovăşesc în stânga şi-n dreapta. Ginesc, iote, o prelată mare e'acoperă un grămădoi de nu'ş'ce, sub hangarul pe care-l vezi la dreapta. Ridic pânza: saci cu var. În clipa aia, guzgănelul de canal răsare şi dânsul ca să-şi recupereze Solex-ul. Şi mie, ce-mi trece prin cap? Habar n-am. Cum, necum, fac io către puşti: „Ce, vă puneţi pe renovări? La ce, că oţelul e nou-nouţ".

Asta, fără idee prea conceptă. Aşa-mi veni, subid.

Ce crezi că-mi răspunde mucea? Îmi răspunde: „Nu, da' patronu', una-două, mai comandă dintr-ăsta. Că mă şi întreb la ce i-ar folosi… După care, na, că varsă. La chestia asta, Béru al tău cade pe gânduri. Var, auzi. Şi încă nestins! Cum Merdanflak ăsta nu-i uşă de biserică, iau lucrurile la rând, le fac şi le desfac, le-nlănţui tot mai dezlănţuit, le aprind de mă încing, pricepi? O, la la ce mă mai încing! De când mă ştiu, nu m-am mai încins în halu' ăsta. Var nestins, pentru un poliţist dă esperienţa mea, care are rudăminte de chimie, dăstul de întinse, asta spune multe, nu? Io'te-mă dară în câlţii moralei, îi dau nainte cu răscolirea hangarului. Dau peste roaba de colea. Fundul îi e plin de var. Vas'zică serveşte la cărat sacii. Departe nu, e'atunci se lua altă ceva, nu o tărăboanţă. Mă duc în grădină şi iau sama la urmele roţii de roabă. Mă ţin după iele: duc în livadă, direcţia puţ. Acolo, jur-împrejur, e plin. Var, var şi, te rog nu uita, var nestins. Un puţ! În această potriveală, văd mai mult decât o întâmplare. Culeg un ţăruş. Îl înfig în pământul care astupă gura puţului. Nu intră prea adânc. Dă, iute, de un fund. E vorba, vas'zică, de

un hârdău rotund şi, ca să zicem aşa, circular. Dibui un soi de toarte, petrec funia, trag zdravăn. Şi iacă treaba.

— O treabă foarte, foarte bună, aplaud eu. Te-ai distins, Béru.

Îşi freacă una de alta lăboanţele.

— Trebui să zic, murmură acest brav şi demn şi sagace slujbaş. Da, pentru asta trebui să zic…

Se foieşte fornăind, ca să se smulgă din moliciunea nemăsuratei mulţumiri a orgoliului plin ochi.

— Bun, da' mai lipseşte ceva, reia Valorosul arătând hotelul cu o smucitură din bărbie, tre' să merg să-l „umflu" pe dom' Plumel.

VIII

Sunt gigea ca un pisoar public revopsit, când, la orele nouă fără zece, mă înfiinţez la *Lipp*. Să mă fi văzut, draga mea, în frumosul meu costum de alpaca, mai savant zis lama pacos (pentru unul cu pacostea mea de profesie e chiar potrivit) gri, cu revere mari şi buzunare în *biais* de să te doară burta, ai fi căzut jos. Cămaşa bleu, cravată cu dungi roşii şi albe, arăt mai franţuz decât de obicei. O specie de 14 iulie hoinară, San-A. al tău.

Soarele, frumos şi blajin. Luminosul aer miroase bine a gaz de eşapament. Garçon-ii ilustrei case, asemeni drăgălaşilor pinguini în ţinuta lor tradiţională, negru-şi-alb, au chipuri somnoroase, deocamdată.

Comand o gustare temeinică.

Sunt relaxat, satisfăcut, echipat pentru cele mai delicate manevre. Sunt călare pe situaţe. Sediul anatomic, cum zic ăia, negustorii de motoroanţe. stă bine. Dimineaţa asta, pentru mandea, e la fel: poziţie anatomică în existenţă.

Un garçon cam chel de păr, cum îi place lui Béru să spună. îmi aduce o cacao aromată şi un coşuleţ cu cornuri calde.

În acelaşi moment, o fermecătoare doamnă brună, mai frumoasă decât un foc de artificii chinezesc, împinge

uşa turnantă şi vine de se aşază în faţa mea.

Sunt atât de surprins încât îmi frig păcălimba cu băutura mea cea fierbinte.

Mai înainte de a te aşterne pe dialog ca lumea, stai niţel să-ţi zugrăvesc sosită. Subtreizeci, trup de zeiţă, o piele ea ambra, ochi verzi, o gură a cărei senzualitate este vecină cu sălbăticia şi un complet de mătase verde croit de o mână măiastră. Are un aer extrem de inteligent.

Nu scoate o vorbă.

Privirea ei pătrunzătoare mă fixează.

— Nu cred să fiţi Dl. Himker? fac eu, înălţându-mi bucile preţ de opt centimetri jum'ale, ca să mă arăt bine crescut.

— N-a putut veni.

Îmi dau cu părerea.

— La schimb, nu sunt în pierdere; dumneata eşti Dora?

După miros. Totdeauna după miros, puşcociul meu antitanc.

Sprânceana ei stângă îi trădează surpriza; apoi faţa îi redevine impasibilă.

— Soţul meu n-a priceput nimic din comunicarea dvs. telefonică.

— Şi totuşi v-a trimis. Pot să vă propun o consumaţie?

— Aş lua cu plăcere o cafea.

În ce mă priveşte, mai bine zis ceea ce aş lua *eu* cu plăcere, ar fi doamna însăşi. De când mi-a venit ea în preajmă, „gustarea" mea şi-a mai pierdut din fascinaţie.

Repercutez asupra garçon-ului dorinţa vecinei de masă, iar Dora – căci Dora este, cum mai la vale reiese – îmi lasă iniţiativa convorbei.

Acesta îi e rolul.

— În definitiv, aţi primit mandat, din partea soţului dvs. să discutaţi cu mine?

— În definitiv, da.

— Ceea ce implică faptul că sunteţi la curent cu

activităţile sale?

— Bineînţeles, sunt colaboratoarea soţului meu.

Fermecătoare colaboratoare, mult, mult prea frumoasă pentru genul de corvoadă căreia i se consacră numitul Himker.

— Pot să vă întreb cine sunteţi? rosteşte ea cu o voce un piculeţeam aspră.

— Vă rog să mă scuzaţi.

Depun cartea mea de caraliu pe marmura gheridonului, în faţa ei.

— Şi, pe mai departe?

— Pe mai departe, va depinde de voi, declar eu readucându-mi condicuţa oficială la locul de unde o deranjasem.

— Nu vă înţeleg subtilităţile.

— Mai ales subtilităţi să nu le numeşti, doamnă Himker; dimpotrivă, nimic nu-i mai brutal, mai neprelucrat, mai din topor: vreau să mă-mbogăţesc. Calitatea mea de slujbaş e o sinecură de care ţi se face, iute, lehamite. Sunt ani de când aştept un prilej ca s-o mai scutur de pe mine. Şi-acum, acum l-am găsit. Despre soţul dumitale ştiu lucruri de pe puţin, o sută de milioane. Vechi, bine înţeles[56]. Şi, crede-mă, nu-i scump.

Aducându-i-se cafeaua, ea îi pune zahăr şi o amestecă, având aerul că meditează la ceva.

O gustă. Parcă e o pisică. Doamne sfinte, da' ce bucăţică sublimă. Dinţişoriceii cei mai frumoşi pe care îi am ţi se oferă într-un surâs.

Ea scoate o batistă fină dintr-o poşeţică fason VIP (eră), cu care îşi tamponează delicat colţurile gurii.

— Într-un cuvânt, sunteţi un poliţist veros? întrebă, drăguţ, Dora.

---

56 Pe lângă diferite reevaluări de curs în raport cu paritatea fluctuantă a francului faţă de aur, o reformă monetară din decembrie 1958 a introdus francul „nou". O bună bucata de timp după aceea calculele curente se mai refereau, inerţial, la francul „vechi", (n. tr.)

— Nu încă. Dar nu depinde decât de soţul dumitale ca să devin. Vocaţia nu-i de ajuns, mai trebuie găsit un partener dispunând de suficiente mijloace.

— O sută de milioane?

— Cu totul.

— În schimbul a ce?

— Al tăcerii mele.

— Şi tăcerea dvs… domnule comisar. În ce constă?

— În a nu lăsa la lumină adevărul puţului, doamnă Himker.

Frumoasa femeie tânără îşi contemplă unghiile tăiate în forma migdalei, delicat lăcuite în nuanţe liliachii.

— Cred, domnule comisar, că vă compromiteţi cu totul inutil. Soţul meu nu are nimic de ascuns. Afacerile sale sunt sănătoase, iar el nu se teme de niciun control financiar.

Ei, şi-atunci. să-ţi spun drept, în jumătatea mea stângă de creier încep să debarce nişte idei puţin comune. Nu propriu-zis., nişte”, ci „una şi bună”.

Îmi zic, într-un fel curajos, aşa: „Femeia asta nu este la curent cu nimic. Bărbatu-său mi-a trimis-o tocmai pentru că ea ignoră tot ce ţine de viaţa lui criminală. O inocenţă desăvârşită constituia legătura ideală de unire între un netrebnic ca dânsul şi pramatia de şantajist ce, se presupune, mi-s eu. Căci, din două, una: ori îi pun punctele pe „i”, ori nu. Dacă i le pun, Himker va şti întinderea zonei pe care o cunosc. Dacă nu i le pun şi cer să-l întâlnesc personal, îi las să câştige timp!

Să câştige timp! Obiectivul acestui om, de câteva ore încoace, nu sună chiar aşa? Dacă l-a ucis pe primul adjunct, e fiindcă n-avea cum să cadă la învoială. Fiindcă îl presa timpul.

Şi uite că San-A. al tău, fiule, îşi pune şi alte probleme, şi încă mult mai tulburătoare.

Probleme al căror centru este în el însuşi.

Se întreabă stupefiantul San-Antonio (superlativele

rămase neutilizate nu vor fi date înapoi, nici schimbate cu altele), se întreabă pentru ce, descoperind cadavrul lui Merdanflak în portbagajul Mercedesului. nu a chemat pur şi simplu întăriri şi n-a trecut la arestarea lui Himker. Şi mai ales, da, oho mai ales, pentru ce a luat cu el cadavrul, în loc să-l lase pe soţul frumoasei Dora a se dezbălăcări cu această stânjenitoare probă de vinovăţie. Asta e contrar oricărei logici, să fie clar!

Acu, este drept că logica şi cu San-A. nu se prea... ăă?

Ce straniu instinct mi-a călăuzit conduita?

Ce impuls obscur?

Ciudată creatură acest San-A., îmi trec viaţa tot repetându-mi-o.

— Vedeţi, doamnă Himker, cred că este indispensabil să mă întâlnesc cu soţul dumneavoastră cât mai rapid cu putinţă.

Pe o pagină de agendă mâzgălesc cifrele telefonului de la biroul meu. îi întind hârtiuţa.

— Să mă sune la acest număr înainte de prânz, după aceea va fi prea târziu.

Taifasul astfel încheiat, achit consumaţiile. Conviva mea de măsuţă pe rotile mă examinează cu cel mai netulburat calm.

— E foarte derutant, murmură ea în vreme ce îşi pune mănuşile de burgheză delicioasă.

— Derutant, ce?

— Felul personalităţii dumitale. Nu arăţi a canalie, şi totuşi eşti, ba încă una foarte cinică. Dă-mi voie încă de pe acum, domnule, a... comisar, să te previn că soţul meu nu este genul de om care să cedeze unui şantaj dacă ar avea ceva, orice, să-şi reproşeze.

Sprintenă, agilă şi alte sinonime, ea se ridică şi pleacă, aşa cum o pasăre îşi părăseşte creanga. Te las să savurezi frumuseţea imaginii, în vreme ce garçon-ul cel jumulit de podoaba-i capilară îmi ciuguleşte biştarii.

*

* * *

O să sune, n-o să sune? Eu, în locul lui, ce-aş face

Himker este prins între fălcile zdravene ale celei mai îngrozitoare îndoieli (ce bine mă exprim, în dimineaţa asta!) Să fiu eu un poliţist-şantagist cu adevărat? Ori este vorba de o capcană?

Îmi potrivesc arătătorul cel mare al tic-tacului meu. Care stă (foarte provizoriu) pe ora 1 şi cinci, de prânz. (Priceapă cine poate, ora n-am inventat-o eu.)

Himker nu mi-a dat niciun semn de viaţă. Înţelept calcul. E limpede, sunt un fazan.

Veros.

Gagiul trebuia să fie întemniţat de mai multe ore şi supus unui interogatoriu strâns. În loc de asta, descotorosit de un cadavru stânjenitor, îmi pândeşte reacţia, lăsându-mă pe mine să pornesc lupta…

Ţâr-ţâr-ţonul zurgălăieşte. O să tre’ să anunţ compania de telefoane, căci, de câteva săptămâni, aparatul meu a luat-o razna. Semnalul de apel behăie, iar vocea celui de la celălalt capăt al firului trepidează ca un tramvai care ar coborî scările de la Sacré-Cœur[57].

— El e! mă preafericesc eu.

Pot pierdut: la telefon e Bătrânul.

— San-Antonio, te aştept de urgenţă în biroul meu! Asta-i tot. A şi închis. Pare în toane foarte rele, Vacsone. E în moţocoşenii negre. Hârţoaga-pără din partea f’unui grangur, sau chemarea la ordine venită dinspre ministru este, probabil, pricina proastei dispoziţii.

Îmi îndrept nodul crăvăţuştei şi-o pornesc în sus (pine).

---

57 Basilică purtând hramul Sfintei-Inimi, construită pe vârful colinei Montmartre din Paris. între anii 1876–1910. În materie de notorietate concurează Turnul Effel.

— Toc, toc!

De două ori, aşa bate totdeauna cel în subordine. De mai multe, ar suna a nerăbdare, mă-nţelegi. Prea vehement. Pe câtă vreme aşa, toc, apoi toc, asta exprimă o rezervă plină de respect. E un tâlc: „Dacă nu îmi răspundeţi, voi aştepta buna dumneavoastră voinţă”.

Prin urmare: toc, toc.

Când spumegă, Bătrânu’ nu strigă „intră”. Atunci el lasează, simplu, un „da” foarte scurt, foarte tăios, care-l demoralizează pe cel ce vine încă mai ’nainte de-a fi deschis uşa.

Îmi spun textual următoarea vorbă, căreia numai mintoasa sfătoşenie berureană i-a dat naştere: „Ce rişti? N-o să-ţi facă o gaură-n cur că de mai ’nainte ai una”.

Intru cu hotărâre.

Marele boss nu e singur. Un domn bătrân, elegant pe toate părţile, cu păr argintiu, lung şi ondulat; decorându-l, mai întâi pe picior de pace, p’ormă pe picior de război, două bastoane de oţel cu vârfurile vârâte în dopuri de cauciuc se proţăpesc, bine strânse între genunchi.

Intrarea mi-o priveşte cu ochi sumbri şi gravi. Pun rămăşag pe orice ai vrea tu contra nimica toată că tipul poartă galoane grele.

O denotă felul plin de siguranţă cu care s-a „instalat” la Tătuc.

La noroc, aşa, îi trag o temenea de inspiraţie germanică, una ce ar trebui să-l mulţumească şi pe cel mai cusurgiu dintre oameni. El – nici măcar nu clipeşte. Aştept ca *dear* Moşorog să facă prezentările, nebun după curtoazie cum îl ştiu. dar una ca asta nici ce-i trece prin minte, pare-se. Păi ce, te-apuci să prezinţi mâţa portăresei – nunţiului apostolic?

Mai trag nădejde că mi se va indica un scaun liber, da’ ţi-ai găsit! În starea în care Directrul se află, mi-ar refuza până şi un jilţ la Academia franceză.

Uite-l cum îşi încrucişează nespus de scumpele-i braţe pe registrul său legat şi cum mai că devine zbanghiu de prea fixa privire cu care mă ţintuieşte.

Nu şt'dacă mă cunoşti până-n străfunduri, da' pot să te asigur că, eu unul, ceremonii de genul ăsteia, nu gust. Atitudinea lor, a celor doi bonzi, produse de artă statuară budistă, începe să mă apese la boaşe.

— Domnule director, declar eu străduindu-mă să-mi stăpânesc indignarea, am deprimanta impresie că nu mă mai recunoaşteţi.

— Mai bine nici nu puteai rezuma Starea mea de spirit, San-Antonio. Într-adevăr, nu te mai recunosc. Dar prin nimic. Cum să mă fi aşteptat la o treabă ca asta?! O sută de milioane! Dumneata! Cel mai bun din câţi am! Dumneata, mâna mea dreaptă!

Bravo. Himker! Bine jucat. Valsul şovăielii, aşa ceva îi este – lui – necunoscut! De-a dreptul măsurile cele mai energice. Uite-l că a dat bice avocatului său, ori consilierului său financiar, să se repeadă acela la marele prelat al Agiei. care Agie să-şi scuipe propria-i fărâmă, lăsându-mă, brutal, tăiat în bucăţi. Delict comis în exercitarea funcţiunii! Ai dat-o în bară cu şmecherlâcul, Sana! Prea era simplu, ai vrut să încurci cărţile, să le dai iarăşi.

Şi acum? Acum o. să tre' să te smulgi din oala asta plină cu miere.

Râd.

Galben.

— Domnule director, dacă, fie şi pentru o singură clipă, credeţi în necinstea mea, mă voi vedea obligat să vă înmânez demisia.

— Ar fi prea lesne! o trânteşte tipul cu bastoanele. Bossul meu, dimpotrivă, are o uşoară destindere a zbârciturilor laba-gâştei. Se uită la mine mai omeneşte.

— Fapte de o importanţă capitală s-au produs în

cursul nopţii, fapte care m-au incitat să recurg la un şiretlic prin care să-l înfund pe musiu Himker, asupra căruia apasă învinuiri extrem de grele.

Frumosul bătrânel cu Legiune de onoare cauciucată şi cu bastoane cromate pe picior de război sare cât colo.

— Ce-mi aud urechile?!

Iar atunci, Bătrânu', fără a o face dinadins, îmi azvârle cea mai violentă lovitură înmărmuritoare din câte a cunoscut strălucita mea carieră.

— Păstraţi-vă cumpătul, domnule Himker, spune dânsul... Cu siguranţă că este vorba de o neînţelegere.

Na-ţi-o frântă că ţi-am dres-o! înţelegerea, adică.

IX

Căci, pricepi tu, acest bătrânel extrem de frumos nu este, niciodată n-a fost, nu va fi nicicând individul sosit, noaptea, pe domeniul din Montfort-l'Amaury, la volanul funebrului Mercedes 600. Dar deloc, dar nicidecum! Şi o să mai adaug o dată: dar nici pomeneală!

Uluiala mea e atât de mare încât îmi iau un scaun pentru a-mi obtura fundaţia şi a-mi conserva echilibrul.

— În... într-adevăr, mă bâlbâi, de-o neînţelegere este vorba. Deoarece dumneavoastră sunteţi domnul Himker...

Sobrul personaj nu se destinde numai dintr-atâta. El? Un afectat subţire. Se bosumflă.

Dezaprobat din instinct. Viaţa e ticsită de oameni din speţa lui, oglinzi nemiloase fiindcă-s deformatoare, ţinând cu tot dinadinsul să reflecte ce au trăsăturile tale mai dezagreabil, iar partea armonioasă lăsându-ţi-o uitată.

Aroganţa lui mă calcă pe nervi. Nu-mi plac inşii plini de morgă, mai ales când sunt amestecaţi într-o afacere criminală. E foarte hotărât să respingă tot ce voi spune. Încă unul dintre aceia ce preferă o minciună plauzibilă unui adevăr greu de crezut.

— Domnule Himker, puteţi să-mi întocmiţi lista persoanelor ce locuiesc la dvs., la Montfort?

Se uită la Bătrân.

— Sunt dator să răspund întrebărilor puse de… de acest… domn? se interesează el, cu atâta dispreţ că un copil de şaptezeci şi cinci de ani ar izbucni în plâns.

— V-aş fi recunoscător dacă v-aţi conforma, ripostează Tataie.

Bastonul declară, examinându-şi vârfurile pantofilor ca să-mi arate limpede că mă reduce la nivelul obiectelor şi că ţine s-o ştiu:

— Soţia mea, secretarul meu, doi servitori şi doi câini.

— Secretarul dvs. e un băiat tânăr şi zvelt, cu părul deschis la culoare, nu-i aşa?

— Într-adevăr.

Indic aparatul telefonic al Bătrânului.

— M-aţi îndatora cerându-i să vi se alăture aici numaidecât.

— Cu neputinţă, ne încredinţează Himker, azi dimineaţă şi-a luat zborul către Kuweit.

— Fusese prevăzut acest voiaj?

— Fireşte, nu pleci în Orientul Mijlociu aşa cum te-ai duce până la tutungiul tău din colţ.

— Dumneavoastră l-aţi trimis?

— Dumneata crezi că un simplu secretar se porneşte până în Kuweit c-aşa are el chef?

Dar află că-mi umple tartina cu rahat, bătrânul maimuţoi! Şi că întrevederea n-o să se încheie până nu l-oi fi făcut să-şi înghită unul dintre bastoanele alea!

Şi de ce nu – pe amândouă?

— La ce oră a plecat?

— Foarte devreme. Dacă ţiu bine minte, avionul lui decola la ora 3.

— Aseară a ieşit?

— Poate. E un secretar, nu un sclav; lucrul odată terminat, băiatul e liber.

— Deci, dacă a ieşit ori nu în afara domeniului este un lucru pe care-l ignoraţi?

— Cum l-aş putea şti? Sănătatea mea este foarte precară, iar eu intru în apartamentele mele private începând cu orele optsprezece, ca să nu mă mai mişc de acolo până a doua zi la orele zece.

— Vi se întâmplă să răspundeţi la telefon?

— Niciodată. Soţia şi colaboratoarea mea interecepteză toate apelurile, le selectează şi nu-mi face legătura decât cu cele care sunt esenţiale.

— Cu toate acestea, azi-noapte, dvs. aţi fost pe fir.

— Am fost, da.

— Ce efect v-a produs telefonul dat de mine?

— Niciunul. Mi s-a mai întâmplat, pe parcursul vieţii mele, să am de-a face cu rechini mărunţi.

— V-am pomenit de portbagajul Mercedesului dvs.

— Mi-amintesc.

— După ce ne-am pus receptoarele în furcă, aţi avut vreo reacţie?

— Soţia mea s-a dus să arunce o ochire prin garaj.

— Atunci?

— După spusele ei, totul era normal.

La asta, mă zbârlesc. Părerea mea, mă încreţitule şi voluminosule asparagus din propria-mi căpăţână, e că am comis o fundamentală eroare de raţionament, azi dimineaţă, la *Lipp*, socotind că D-na Himker era străină de lovitură. În realitate, inocentul este moşneagul ei. Boşorogului i se pun coarne, la mijloc fiind secretarul, acesta e, în mod riguros, un lucru sigur. Nu l-am auzit eu pe băiatul acela chemând-o pe Dora cu prenumele ei şi tutuind-o? De altminteri, ea şi-a ţinut bărbatul acasă afirmând că totul era O.K. în garaj; cert, lădoiul limuzinei era gol, dimpotrivă cei doi zăvoi se găseau zăvorâţi în maşina Austin-Dugenou, şi asta n-avea de ce nelinişti un suflet împăcat, oare?

— Cine a decis să se dea curs întâlnirii pe care am fixat-o la *Lipp*?

— Ea. Eu nu voiam să ţiu cont de apelul dumitale.

Soţia mea s-a dus la *Lipp* fără să mi-o spună, fiindcă draga de ea face şi imposibilul, numai să scoată spinii din calea vieţii mele. Cu toate acestea, la întoarcere, mi-a spus adevărul şi mi-a dat raportul asupra odiosului dumitale şantaj.

Spinii din calea vieţii lui!

Du-te, moş cornilă! Înflorita rujă de-a călare, nemaipomenita gagică, strânge ea, culege ea.

O să aibă o surpriză dezagreabilă, proptitul în toiege, şi anume în mai puţin de-o clipă.

— Domnule director, trântesc eu brusc, a sosit momentul să prezint rezultatul anchetei mele. Doriţi s-o fac în faţa domnului Himker sau preferaţi să vă vorbesc între patru ochi?

Perfidă, întrebarea. Cavaler, cum îl ştiu eu pe Babac, pricepi că nu poate alege altceva decât a mă pofti să-mi deşert sacul dinaintea acestui rulou cu frişcă stătută, pe nume Himker. Nu că i-ar plăcea, dar curtoazia *before all*, cum zicea verişoara Victoria (aibă Domnul sufletu-i şi bunu-i).

Atunci plonjez.

Turul complet, omule. De jos în sus, fără a sări un alineat, ba nicio virgulă majusculă simplă.

Totul te asigur, îţi afirm şi ţi-o jur: bănuielile mele în legătură cu Merdanflak, postul de ascultare, „comanda de Martini”; pânda mea în preajma incintei lui moş Himker, sosirea secretarului; conţinutul cufărului; gag-ul meu cu dulăii cei răi, cumplita descoperire realizată de Bérurier în livada *Buburuzelor*...

Succesiv şi treptat, Directorul rămâne cu gura căscată, iar causticul Dl. Himker se-ngălbeneşte. Dar acesta din urmă îngălbeneşte până într-acolo încât e pe cale de a deveni mai câmpenesc decât un tapet de biliard. Mai rău decât un blid de spanac proaspăt. Decât un măr necopt. Decât un smarald. Decât un frac de academiciclu! Decât o fleancă de academician! Verdele apei. verdele

sticlei, verde englezesc, verde ca vagonul verde, verde tulpinicios! Afară doar de cazul că fiica mai mare a portăresei tale ar fi cumva hippie (hip hip hurrra), este că n-ai văzut în viaţa ta om cu buze verzi, ia zi-i? Bon, hai să-l ridici pe Himker, frumuşelule. Bastoanele îi vor fi insuficiente la plecare. O să aibă nevoie de-o ambulanţă.

Când, în sfârşit, pun punct, el scutură din cap. Glasul îi e mai surd decât Beethoven. Surd ca un, na, ca un felinar. Aşa te aranjează, surd ca un felinar? Eşti mulţumit, te umfli în pene? Bravo?

Grăgrăpează anevoie în direcţia Bătrânului:

— Acest individ… vid e ne… nebun. El minte. El…

Atunci, după cum îţi pot da' tu seama, „acest individ" se înalţă drept. Susţine că îi ajunge, s-a sfârşit, e sătul să se tot lase tratat ca un nevolnic, şi de către cine? De unul ce încălzeşte la sân un ucigaş şi pe complicea acestuia.

— Deoarece vă trebuie o probă, coborâţi cu mine până la parking! O să vă arăt cadavrul lui Merdanflak. După care, dacă inima vă dă ghes, domnul Himker, veţi, putea merge să aruncaţi o privire în puţul despre care v-am vorbit.

Moşneagul se saltă cu greutate. I se bâţâie ţurloaiele. Îşi înfige bastoanele în mocheta jerpelită.

Da, de acord, vrea să vadă, are trebuinţă să constate. Va începe să creadă. Şi încă, nu, are nevoie de o explicaţie femeia lui.

Pe scurt, tustrei coborâm în subsolul Casei Poliţiei, acolo unde ni-s ţinute motoroanţele. Îmi deschid portbagajul cu un gest a cărui teatralitate mă silesc s-o atenuez.

— Priviţi, domnilor! Priviţi-mi surioarele gemene, da!

Portbagajul meu este gol.

Ştii că asta e-o chestie semănând, în genul ei, cu o lovitură de teatru?

X

Cu nasul călărit de lentile puternice, Pinaud se consacră unei sarcini anevoioase: agaţă nişte cârlige liliputane unui fir de nailon invizibil.

Pe deasupra, se mai şi fâţăie, Vechitura, ca unul dintr-ăia care, în gerurile Crăciunului, sunt puşi să te întâmpine cu temenele.

— Închide uşa, curentul de aer îmi complică treaba! mă ia el.

Mă supun prea bucuros.

— Pune-ţi de o parte materialul peşticid, Oase-groase, că am o corvoadă mai urgentă să-ţi încredinţez.

— Aşteaptă cel puţin să termin cu undiţa asta. Mâine o să pun nadele în Yonne[58].

Prin câteva cuvinte, de o sublimă concizie, îl fac să-şi abandoneze minuţiosul travaliu care i-ar fi năucit pe specialiştii super-platformei Piaget[59].

— Ia cu tine un flăcău şi daţi-i bătaie. Rostogoliţi-vă până la Montfort-l Amaury. Uite adresa unui tip baban, aflat actualmente într-o conversaţie cu Bătrânu'; problema e ca mai nainte ca dânsul să ajungă acasă, buna lui nevestică să fie îmbarcată şi adusă aici, de voie sau de nevoie. Misiunea asta n-are nimic respingător, o să vezi, întrucât doamna e mai mult decât încântătoare.

Astfel dopat, Baderne-Baderne[60] îşi mobilizează oscioarele şi se eclipsează.

Vin să-mi sprijin coatele de pervazul prăfuit al ferestrei. Vremea frumoasă e din ce în ce mai vădită. Am, cu toate acestea, inima grea. La Zoé mă gândesc. Mai exact, mă gândesc ce puţin o port în gânduri. Dezafectarea

---

58 Râu din departamentul cu acelaşi nume, aparţinând regiunii Bourgogne.

59 Yves Piaget, giuvaergiu de renume.

60 Aproximativ: Măi-măi-măi! Una dintre cele circa cinci sute de porecle oferite cu simpatie de San-Antonio colaboratorului său, inspectorul de poliţie Cesar Pinaud. (n. tr.)

mea (ăsta-i cuvântul) mă îngrijorează şi mă mâhneşte. Simt, în această privinţă, o monstruoasă nerecunoştinţă. Să fiu, oare, un nestatornic fără lecuire? Zburător din floare-n floare? Pe aceasta, totuşi, crezusem cu hotărâre c-o iubesc.

Însă, luat cu treaba cum sunt. Ăă?

Că numai în salturi o ţiu... În prezent, cadavrul dispărut. Unde, când, cum? Tu, băşică mare. eşti în stare să-mi spui? Deci, sunt ştiut. Sunt urmărit! De la recentul meu rendez-vous cu delicioasa D-nă Himker? Ori cu mult mai dinainte, încă? Şi cadavrul, să-mi fiereşterpelit, pentru ce? Cu un stârv atât de plimbăreţ, povestea începe să sune a farsă macabră.

Văd cum o ia din loc un Citroën cu aripile pocnite, ieşind din parking. La bord se află Pinuche, iar Lhuilier, un tinerel cu totul nou, este acela care-l pilotează. Promite mult, acest mic Lhuilier. Deşi n-ai da doi bani pe el, cu căpşorul său ăla rotund, fără gât, ochişorii mărgică, de răţoi, până-n pleoape îndesaţi de-o nevinovăţie ticluită.

Automobulul descrie un arc de cerc şi se lansează în fluxul mlăştinos al traficului. Mă pregătesc să las fereastra când privirea-mi de vultur se prinde de un Mercedes 600, staţionat la câţiva metri de intrare. Un şofer îmbrăcat într-o livrea albastră ca noaptea stă într-o rână, rezemat de caroserie. Un tip slab, lung. cu nişte pometi de maimuţă.

Mă smulg de la fereastră, năpustindu-mă pe (mă) scări.

*

* * *

E acolo. Un venetic. Care nu zice pâs. Dar mi-ajunge o ochire ca să dibui că nu-i un francez; E cineva ca orişicare. Poartă o livrea clasică, însă un nu ştiu ce îţi vesteşte calitatea (dacă asta aşa s-o chema) sa de străin.

Pometii, îţi zic. Dă-ţi seama cât or fi de proeminenţi

de i-am putut remarca de la fereastră.

L'abordez (Laborde, arheolog francez 1774 – 1842) [61] în priză directă.

— Eşti într-adevăr şoferul domnului Himker?

Încuviinţează.

— Urmează-mă. Mă urmează.

În definitiv, nimic pe lume mai docil ca omul. Să te-ngrozeşti, nu alta. Ceri nu contează cui să vină – şi ăla vine. Notează că, în cazul dat, faptul că l-am întrebat dacă el este şoferul lui Himker l-a indus să creadă că patronul său a pus să-l cheme.

Deci, în eroare.

Îl conduc până la biroul meu, fără o singură vorbă de-a lungul traseului.

Văzând odaia goală, mă priveşte cu un aer extrem de surprins.

— Aşază-te!

— Ce este? întreabă el, fără a-mi da ascultare, şi cu un accent bulgăresc de periferie, la sud de Sofia.

Închid uşa după noi.

— Unde e Domnul? se alarmează.

— Două etaje mai sus, răspund cu bunăvoinţă. Eşti de mult în serviciul lui?

— De-o lună. Dar…

— Actele le ai?

Şovăie, apoi, amintindu-şi în ce loc se află, îmi întinde un paşaport tot atât de apetisant ca o indigestie de pe urma zmeurei.

Consult documentul marcat printr-o stea aurie, ca un fronton de incintă.

Alec Krakzecs, născut la Plovdiv, Bulgaria, la 8 iulie 1939. Strecor paşaportul în sertarul meu, pe care, îmbrâncindu-l cu genunchiul, îl închid. O bruscă desperare întunecă trăsăturile şoferului.

— Dar îmi trebuie! exclamă el.

---

61 Nota autorului, în text.

Privarea de paşaport, ceva mai rău nu există pentru un călător aflat pe pământ străin. Dintr-odată, se simte mai chinuit decât dac-ar umbla gol puşcă. Ba chiar într-o suferinţă mai amarnică decât dacă s-ar pomeni trimis la răcoare…

— Aşază-te, domnule Krakzecs. N-aşteaptă să i-o spui de trei ori.

E în mari frământări, mister Iaurt. Tremurgenţa fundului pe scaun, săgetarea ocheadelor de grijă pline.

— Aşadar, de o lună eşti în serviciul domnului Himker. Cum l-ai întâlnit?

— La Alger.

— Ce făceai acolo?

— Eram funcţionar bulgar în misiune de studiu pe lângă guvernul algerian.

— Obiectul misiunii?

— Petrol.

— Continuă…

— Am făcut cunoştinţă cu Domnul.

— În ce fel?

— La hotel. Într-o seară a fost o pană de curent şi am rămas, mai bine de o oră, închişi în ascensor.

— Şi?

— Ne-am simpatizat…

Franceza lui e foarte corectă, metodică. De accent, se serveşte pentru a-şi da răgaz să aleagă între un termen şi altul.

— Pe urmă?

— Domnul este un om foarte înţelegător. Am sfârşit prin a-i destăinui că năzuiam să nu mă mai întorc în ţară. Mi-a propus a mă lua în serviciul său şi a se preocupa de formalităţi pentru a-mi obţine un permis de şedere în Franţa. Aceste formalităţi sunt în curs.

— Atât de bine încât, pentru moment, eşti în poziţie de lucrător clandestin.

Păleşte, dă din cap.

— Evident, încă nu sunt declarat; trebuia să mă *poci* descurca în aşteptarea reglementării dosarului meu. Era un aranjament prietenesc, întru totul provizoriu.

Mâna îi freamătă pe muchia biroului meu. Tânjeşte după paşaportul prizonier. Iată chinul major pentru Krakzecs: un opuscul cu o afurisită de învelitoare din carton mlădios…

— Care ţi-s însărcinările, la Himker?

— Ei bine, şofer…

— Valet de casă?

Încuviinţează.

— Da, o ajut pe femeia care face menajul. De asemenea, tund pajiştea…

— Femeia, cine-i?

— O babă, surdă tare.

— Locuieşti în incinta proprietăţii?

— În casa personalului de serviciu, da.

— Bătrâna, tot aşa?

— Da. Ea se crede acolo la ea acasă şi mă priveşte ca pe un intrus.

— Secretarul?

— Nu, dânsul nu. În casa principală, acolo stă.

— Numele lui?

— Fred von Schuppen.

— German?

— Da.

— Ce fel de băiat e?

Bulgarul ridică din umeri.

— Dinamic, strălucitor.

— Bărbat frumos?

— Mi se pare, dar o femeie v-ar da o opinie mai sigură asupra chestiunii.

— El e amantul D-nei Himker?

O întrebare atât de abruptă îi încleiază fălcile. Iată-l cum îşi petrece două degete nervoase între guleru-i înmoluscatud şi măru-i lu’ Adam. pentru a-şi înlesni

admisia de oxigen.

Cum smiorcăie uşurel, de zici că e un ins pe care un perfid de curent l-a miluit cu un guturai.

Cum priveşte undeva într-o parte, spre a-şi feri şi gândurile de perspicacitatea mea.

— Cum *poci* s-o spun? întreabă el, în fine.

Unica lui problemă, ca pungaş localnic, este verbul *a putea*. Dacă laşi asta de o parte, el îţi vorbeşte franceza mai bine decât un deputat-primar auvergnat[62].

— Dar cel puţin aşa îţi face impresia, nu-i aşa? insiat. Şoferul clandestin dă din umeri.

— N-am impresia şi nu ştiu nimic.

— Von Schuppen iese mult în timpul serii?

— Presupun că acest lucru i se întâmplă, da.

— Lui nu-i serveşti de şofer?

— În particular nu, doar când deplasările sale au legătură cu afacerile Domnului.

— Azi diminneaţă a plecat în voiaj?

— L-am condus la Orly, într-adevăr. Am plecat de acasă la orele 6.

— Cu Mercedesul?

— Am luat o altă maşină, sunt trei cu totul.

— Şi Doamna?

Îşi încruntă sprâncenele.

— Poftim?

— Vorbeşte-mi te rog despre ea.

— N-am nimic de zis.

— Iese mult din casă?

— Face cumpărături la Paris, mai către seară, da.

— Seara?

— I se întâmplă să se ducă la teatru sau la cinema.

— Singură?

Surpriză. Deodată Krakzecs îşi pierde răbdarea.

---

62 Auvergne, regiune administrativă situată în centrul Franţei, formată din 4 departamente, având ca reşedinţă Clermont-Ferrand. (n. tr.)

— Întrebaţi-o. Eu nu poci a vă spune despre dânsa mai bine decât ar face-o personal. De ce toate aceste întrebări? Înapoiaţi-mi paşaportul, poate că Domnul mă aşteaptă deja, iar lui aşteptatul îi este nesuferit.

— El iese puţin, nu-i aşa?

— Aproape niciodată. Are o sănătate şubredă şi îşi petrece viaţa închis în camera lui.

— Aşa că ai de-a face mai ales cu soţia sa şi cu secretarul său?

— Într-adevăr, întinde mâna către mine.

Vă rog. Înapoiaţi-mi paşaportul, domnule. Dârdâiciul ţâr-ţâr-ţonului crează o diversiune. Smulg receptorul cu bruscheţea unui curcan-şef de razii.

Organul bâţâitor al lui Pinuche se acomodează admirabil deficienţei aparatului meu. Behăielile lor se aseamănă şi se adună. Pereche.

— Pasăre, ce fel de pasăre?! De care pasăre vorbeşti tu, Gioarsă? îmi ies eu din sărite, neizbutind să prind decât acest cuvânt din fraza pe care mi-a turuit-o.

— …zburat…

— Ascultă, mă Nod Moale, apropie-ţi de emiţător gaura de glonţ care îţi ţine loc de gură şi articulează.

— Îţi ziceam… pasărea a zburat.

— Vrei să spui – femeia?

— …zact… A lăsat o scrisoare… caţie… tru soţul ei.

— Scrisoare închisă?

— Da. Pe plic scrie: „Soţului meu”.

— Desfă-o.

— Crezi?

— Şi citeşte-mi-o.

— Ştii că n-avem niciun mandat şi că…

— Pinaud, nu eşti decât un colic prea îndelung frânat în maţul gros: citeşte-mi imediat răvaşul.

Zgomot de hârtie mototolită.

Pinaud-ocultul îşi despotmolinge gâtiţa. O adevărată divă pregătindu-se să-ţi demonstreze al ei contralto.

— Alio, m-asculţi?

— Te-ascult de mă ia ameţeala, Banano!

Citeşte:

Léopold.

În legătură cu mine vei afla lucruri îngrozitoare. Atât de mult aş fi vrut să nu ştii niciodată nimic. Am fost nebună. Nu-ţi cer iertare. Numai moartea îmi poate aduce graţierea. Curaj. Adio. Dora".

Gândurile mele fug de colo, colo.

Revăd magnifica făptură, atât de mândră, înaintea mea, azi-dimineaţă, încă. Atât de sigură pe sine. De ce această bruscă prăbuşire?

— Cum ţi se pare? întreabă Pinaud ot Papuceşti

— Frumos, dar trist.

— Ce tre' să fac?

— Un percheziţ pe cinste în odaia dom'şoarei şi într-aceea a secretarului.

— Dar…

— Fii fără teamă; n-ai să răceşti, te acopăr eu. Închid. Filaj, ăă?

Béru intră în birou fără să-mi bată la uşă.

— Salutare, fainã lume! scânteiază radiosul.

Se chiorăşte la Krakzecs a cărui livrea impeca îl descumpăneşte.

— De care armă ţine ăst fercheş militar? întreabă dânsul.

Sclipeşte din creştet până-n tălpi; frumos, de fericit ce e, Bérurier. Miroase a usturoi, a beaujolais, a picioare, toate fiind, tu o ştii, tot atâtea miresme tonice.

— De artileria de lux motorizată, îi răspund. Bulgarul mormăie:

— Paşaportul meu!

Un încăpăţânat. Îi spun:

— În legătură cu el, vedem noi mai târziu, domnule Krakzecs, când ţi se va limpezi situaţia.

— Mă voi plânge la Domnul.

— Nu, ricanez eu, mai curând Domnul este de plâns, va avea nevoie să fie îngrijit şi înconjurat de multă căldură omenească, bătrâne. Poţi pleca, o să ne revedem curând, promit.

Atunci bate din picior.

— Nu plec din camera asta fără paşaportul meu!

Ţi-o spun drept, amice: asemenea vorbe, în prezenţa lui Béru, să n-arunci niciodată. Namila e totdeauna sub presiune. Nevricos ca el, mai rar. Ăştia-s cei mai răi!

Ai să vezi această tornadă purpurie în acţiune.

O vâltoare. Oarece harababură. Zburătăcesc toate. A te feri de acceleraţia horei, exclus. Cât să număr pân' la unu şi jumătate, iacă-mă-s singurnac în vizuină-mi.

Apoi, nimic.

Ba da: zgomot pe culoar. În cascadă.

S-ar putea să mă-nşel, dar îmi pare probabil că musiu Krakzecs e pe cale de a coborî scara de piatră pe bucile sale bulgăreşti.

Béru reapare, niţel mai liliachiu decât în starea firească.

— Uoamenii sunt stovitori, declară el. Fac la alarmaţii, habar n-au ce-şi-cum da' fac afirmaţii. Tipu' de colo, na, cică nu pleacă din birău făr' de paşaportu-su! Ţi l-am ars cu o viză de clasa-ntâi: valabilă pentru toate ţările, inclusiv Languedoc-ul şi Roussillon-ul[63]. Atâta că o să tre' să voiajeze de-a-n picioarelea, căci mira-m-aş să poa' sta în şezut 'nainte de săptămâna ce vine. Bon, s'vorbim detualete, dac'ai chef. Io, de-o pildă, am dat o mână d'ajutor, da zdravăn, ca când te-apuci să te scârnăvâri într-o asemenea plăcere şi, de hatârul nasului, n-ai voie să-ţi uiţi acasă cârligele de prins rufe. Băieţii de la labo nici nu s-au apucatără bine că s-au pus, toţi pe rând, pe borât.

---

63 Languedoc-Roussillon, actualmente numele unei regiuni administrative din sudul Franţei, cuprinzând 4 departamente cu oraşul reşedinţă la Montpellier. Procesul istoric al integrării vechiului Languedoc în Franţa s-a încheiat în urmă cu şapte secole, (n. tr.)

Îşi duce dreapta la nări, schiţează o strâmbătură.

— Geaba te freci, nu iese, e mai rău ca eu creveţii. dă asigurări Cutezătorul.

— Gloată multă în acea groapă puţin. comună. Grasule?

— Greu de socotit d'a fir a păr, spune amicul, căci ăi de dădsubt o deteră pe pulbere; tubibii[64] s-or mulţumi cu o petrecere straşnică de oscioare, 'nainte să poată avansa o ţifră. Te-ai crede la un puzzlagiu, nepoate! Este a mai mare cutie de mecano, model super-zob! Până-n clipa de faţă, sau şi dezmembratără o duzină pe cinste! Pentru a te ghidona, vin pe dată să-ţi spun că toţi clienţii ăia sunt masculini de sexe, cu toate că li-s părţile de jos în lichefiacţie. Şi mai le un treabă…

Tuşeşte nobil, scociorăşte cu unghia un dinte scorburos şi stucheşte la fix o masivă particulă (dacă se poate zice) dintr-un cârnat de Arles peste pielea mapei mele de birou.

— Spuneai că mai e – ce?

— Alea câteva hoituri nu prea îmbucătăţite, care-va-s' zică proaspătăciunile, sunt de rasă arabă.

— De *tip* arab, rectific eu. Arabii aparţinând rasei albe.

— Că-i tip, că-i rasă, unde vezi tu f'o deosebire? se face Mamutul foc şi pară. Ie un jale să mă văz mustrat în cea mai grozavă afacere din cariera mea pentru un nuanţă de vocabular că încai şi nepoată-mii mi-ar fi ruşine să-i tai vorba pentru un flecuşteaţă atât de nesemnificativă!

Telefonul sună iar. Inspectorul Soisson, căruia i-am dat o mică însărcinare expres, îmi dă, deja, seamă asupra misiunii sale.

Von Sehuppen, „devotatul" colaborator al lui Himker, secretarul lui pentru afacerile străfine, contrar celor crezute de patron, n-a luat azi-dimineaţă avionul cu

---

64 În context: medicii legişti. În fostele imperii coloniale, „tubib" era denominaţie generală, simplificatoare, pentru orice medic, (n. tr.)

destinaţia Kuweit. Locul său rezervat la clasa întâi a rămas vacant. Prin urmare, acest chipeş tânăr ar trebui să se mai afle în Franţa. Dispun procurarea unei fotografii de-a lui şi aplicarea dispozitivului „ridiche de iarnă" care, precum ştii. este o mobilizare imediată a tot ce se găseşte în efectivele teritoriului ca forţă poliţienească, pentru a cerca arestuirea junelui nost.

Mă las să pic pe fotoliul meu pivotant. Îmi pun botineţele pe tăblia birocnei şi imprim posteriorului o mişcară ondulatorie, bună s-aţâţe cugetările profunde.

Bérurier, care mă cunoaşte, ştie exact cu ce anume coincide brusca mea apatie.

Mi se caţără pe birocnă, îşi pune unsuroasa-i pălărie pe-un teanc de dosare cărora numai ea nu le lipsea şi îngână:

— Hai, dă-i drumu', maică…

— Hmmm?

— Ai nevoie să-ţi oferi obişnuitul tău rezumăţel, mingea la ţentru, într-un cuvânt totală. Cevaşi ca gaura dă firesc.

Momentul fiind potrivit, scoate din buzunar o sticluţă care, odată despărţită de dop, dezvăluie falsificatul calvados conţinut. Mi-l propune. Refuz printr-un gest.

Bea, deci, pentru amândoi. Emite un râgâit de reală urare şi se explică:

— După corvoada de adineauri, crede-mă uomule, nu-i beţivăneală! Simplă chestie higienică, să le pună un strâmbă la toţi microbii care, micuţi şi necujetaţi cumu-s ei, şi-or fi cercat norocu' pe căile mele digestibile. Bun, dă-i drumu', te-ascult, ia-o de la nuntă-ţi şi nu uomite nimic!

— De astă dată numai, n-o să respect ordinea cronologică, spun, ci o să narez ceea ce ştiu despre întreaga tărăşenie, utilizându-i osatura actuală.

Alexandre-Benoît stucheşte o a doua fărâmă de cârnăţoi la câţiva centimetri de prima.

— Apuc-o de care capăt pofteşti, da' esprimă-te într-

un langaj clar şi circumcis, plize, că pe mine, cu chestii pastea, osaturi şi alte porcării d-ale tale, mă pierzi de muşteriu. Nu suntem la Sorbonna, neică.

Astfel rechemat la ordine, atac:

— Un domn beneficiind de o bună reputaţie, până într-atât încât să fie numit prim-adjunct al comunei suburbane respective, adăposteşte în livada lui un morman de stârvuri. I se aduc cadavre (despre care se crede că sunt arabe), iar el le dizolvă într-un puţ pe care-l aprovizionează cu var nestins. Strania sa lucrare nu-i bănuită de nimeni. Totuşi, într-o zi. cei ce îl utilizează decid a-l face să dispară cu maximum de discreţie! Mijlocul ales pentru respectiva treabă nu e, cu toate acestea, câtuşi de puţin discret: o bombă. O bombă despre care s-ar presupune că ţintea un vestit comisar de poliţie.

Râs sardonic al Pântecosului.

— Dacă te dor gleznele de câte şuturi arzi pân' toate părţile, vin la mandea: îţi dau ghetele mele cu-mprumut.

Trec peste întrerupere.

— În atentat, o hibă: contrar tuturor prevederilor, nu Merdanflak este cel ce va oficia căsătoria, ci primarul. Complicii primului adjunct încearcă să stopeze operaţiunea bum-bum; vai, San-Antonio scapă fatidicul „dai" şi drama se produce.

— Pân-aci le corect, aprobă Pătrunzătorul. Ţine.

— Nu-i trebuie mult emeritului San-Antonio, reiau eu, ca să priceapă că nu lui îi era destinată bomba şi ca să găsească adevărata ţintă, îi deschid ochii lui Merdanflak, care se înfricoşează şi se pune să telefoneze la Montfort-l'Amaury, casa Himker.

Pe cine aflăm noi în acest luxos imobil? Pe-un moşneag ultrabogat şi hodorogit. Pe fermecătoarea-i jună soţioară. Pe secretarul lui, ins tânăr de origine germană. Pe şoferul angajat de curând, exslujbaş bulgar, ce a străpuns cortina de fier. În fine, pe-o bătrânică, femeie la toate.

Să descâlcim ghemul. Tânăra este ibovnica secretarului. Ea devine un ecran între soţul ei şi viaţa de toate zilele. Interesul ei o leagă de von Schuppen. Acesta din urmă e unul dintre membrii de seamă ai reţelei care îl aprovizionează pe Merdanflak cu stârvuri, iar Dora îi este complice. În ceea ce-l priveşte pe şofer, nu pot spune nimic încă, dar mi se pare bizar ca preocupările sale să se fi axat pe petrol, pe când lucra pentru ţara lui, şi să eşueze ca angajat de casă, clandestin, la un domn având legături de afaceri cu Kuweitul (mare centru petrolier). A nu se pierde din vedere această potrivealã la rugăciunile noastre.

Ajungând aici, reiau din punctul Merdanflak. Lansează un S.O.S. codificat către Himker. Soţia acestuia primeşte comunicarea, o trece cuiva despre care am motive să cred că era von Schuppen. Seara, von Schuppen se duce la Merdanflak, îl convinge să-l urmeze. Îl, probabil, ucide. Azvârle cadavrul în cufărul (confortabil) al Mercedesului şi se întoarce la patronul său cu mulţumirea datoriei împlinite. Eu, care supravegheam locuinţa, îl văd sosind. Mă introduc pe domeniu şi şutesc cadavrul.

Burduhănosul face plici din două degete ca pentru a cere cuvântul sau a se cere pân-afară.

— Ce? latru spre dânsul.

— Ai avea bunătatea să-mi explici la ce l-ai îmbarcat pe răposatu'?

Obiecţiunea Cinstitei Feţe este valabilă. Dovada? Cu ea mă pisălogesc, eu – pe mine. la fiecare cinci secunde, începând cu noaptea trecută.

— Instinctul, zic.

El glumeşte: i

— Dă conservare? Voiai să-l bagi la freezer? încerc să văd limpede. Cu încăpăţânare. Şi, brusc, văd limpede.

— Am dedus cât de important era cadavrul acelui om; era, neîndoielnic, deoarece ucigaşul îşi asumase riscul de a-l duce la Himker în chiar maşina acestuia din urmă. Şi, ca probă că nu mă înşelasem, e că l-au recuperat dintr-a

mea.

Îi povestesc. Încuviinţează.

— Dă-i ’nainte, Nestor, c-ai pornit-o bine.

Să-i dau înainte… Combineaţa, vânturarea ideilor, potrivirea cuvintelor. Iar Zoe care. În vremea asta. cu trupul sfâşiat, se zbuciumă pe un pat de spital întrebându-se dacă, până la urma urmei, voi sfârşi prin a o lua, ori nu, de nevastă…

— Fiind în posesia corpului răpus, telefonez la Himker, lăsând să transpară un şantaj. A doua zi, femeia, pe ascuns faţă de soţ. vine la întâlnire, mă ascultă fără a părea că pricepe natura ameninţărilor mele, pleacă precipitat… Câteva ore mai târziu, soţul ei, ieşind din rezervă, vine să se plângă la director, cerându-i să mi se dea papucii, sancţiuni, mă rog… Atunci îi trântesc adevărul în faţă. Ca probă a celor spuse, vreau să-i arăt cadavrul. Vrăjitorie: ia-l de unde nu-i.

— Ie oareşce peripeţipenie, da’ logică n-are, mă încredinţează Pepenele Verde.

— Stai aşa, că nu-i gata. Îi trimit pe Pinuche şi pe Lhuilier s-o culeagă pe D-na Himker de-acasă, în timp ce bărbatu-său continua a se conversui cu Bătrânu’. Tot ce găsesc dânşii acolo e un răvaş de-al ei, al cărui text l-am transcris aici, în bloc-notes.

Care notes le îndes Rotofeiului, s-arunce o privire. Aruncă.

Fiecare dintre noi cade în apatia celuilalt.

Grasul iese la suprafaţă cu o brutalitate de delfin venit să-şi sufle nasul peste oglinda undei.

— Praf în ochi! exclamă el.

— Ce anume?

— Răvaşul mândrei. Asta nu se potriveşte deloc cu purtarea precedânsei. Păi cum! ea ţi-l scapă pe barba-t-su de aşa-zisu’ tău şantaj, ea îl împinge să dea denunţ şi, cât dânsu’ stă aci, tot ea îi scrie o gângurealăă-mărturiseală şi-i dă de înţeles c-o să-şi facă o infuzie de nefiinţă! Hai că te

ţii de goange, păpuşico! Dacă vrei să-mi ştii părerea, uomule, aici Dorei i s-a forţat mâna. Se fac cercări să i se tulbure creasta. I se pun în cârcă treburile fârtaţilor şi-ai s-o revezi moartă în Sena ori pe-o şină de tren. Tari pe scrisorica ei, au să ţipe cum că e o sinucidere. Afacerea ta se lasă cu bâlci. Boii ăia, pricepând c-au sfeclitără, bramburesc indicatoarele, groaza pe ei. Nainte să-şi ia valea, lichidează. D'altminteri. după câte ziceai, şmecheraşu' de von Supă nici n-a luat rânduneaua az' mneaţă? Vrei să pui rămăşag că a făcut cale-ntoarsă la Căsoaia Himkerilor ca să-şi încheie contu' cu iubiţica?

— Posibil, Grăsane.

— Mai mult ca posibil, nene: sigur. Trucul ăsta pute a petrol de-ţi mută nasu' din loc. Şi p'ormă toţi arabii ăştia de pe fundu' puţului. Şi alţii, încă…

— Care, alţii?

— Ăi de-or fi pus bomboaşca la primărie, duminica trecută, ce, i-ai uitat? Arabi şi petrol merg bine îndeolaltă, nu? Ar trebui să nu-l pierzi din ochi pe bulgar. Şi p'ormă să prinzi nişte fire apropo de secretar şi de doamnă. D'asemenea, să afli cu ce se mănâncă afacerile învârtite de moş Himker. Pe d'asupra, ar tre' să descoperi în ce moment se putu de ţi-au şterpelitără rămăşiţa pământească a lu' Merdanflak. Very important, misteur, foarte very mult. Adicătele ce avea hoitul ăla de povestit, de se puseră pe iei în halu' ăsta? Ai fo' idee?

— Nici cea mai vagă, deocamdată.

— Dă-i cu fosfor mai vârtos, amice! Când l-ai văz't pentru ultima oară pe dom adjunct?

— În momentul când i-am făcut loc la mine în portbagaj.

— Şi-n răstimp nu-l mai cercetaşi?

— Ce tot spui! Doar nu era o comoară, să te fericească număratul şi răsnumăratul pieselor…

Un timp. Pătrunzătorul îşi oferă o nouă vâlvătaie de materie cerebrală şi declară:

— Ţi-au zulitără carnea aia rece la puţin timp după ce te văzuseşi cu miticuţa tuşă Himker. Fiindcă, părăsindu-te, ea ştia că ăla ce-l deţine pe Merdanflak, tu erai. Ascultă, San-A., io văz schema alăturată.

Îşi îmbălinge melcii, însă, apreciind această umezire drept insuficientă, scoate iar butelca de lichid coroziv pentru a-şi expedia dintr-însa doi decilitri în alambic.

Reia, cu respiraţia mai încărcată decât un camion de-al depozitului de gunoaie după o lună de grevă a măturătorilor.

— Din causa precipitaţii ievenimentelor, secretarul se face doar e'o ia din loc către Kuweit, da' de plecat, nu pleacă. Nainte de întâlnirea de la *Lipp* se vede cu patroana-i ibovnică, p'ormă o aşteaptă în penumbră. Ea te vede, stă ce stă, se cară. În trei vorbe şi-un brânci, l-a pus la curent. După ce te-ai despărţit de puştoaica Dora, unde-ai fost?

— La spital.

— Motoroanţa ai plasat-o, unde?

— În parkingul de acolo.

— La vedere?

— Nu, tocmai că nu. Cum un loc normal nu i-am găsit, am lăsat-o naibii îndărătul ambulanţelor.

— Atunci nu mai scormoni, amice, că aia fu clipa când secretaru' şi-a reluat bunul.

Bunul reluat! Nimereşte Beru nişte vorbe…

Caraghioase vorbe, dar nu toate găunoase. Convorbirea aceasta m-a luminat întrucâtva. Părerea unui sărac cu duhul este adesea tot atât de folositoare ca viaţa unui sfânt…

Iată-l că pare a se dezinteresa de problemă. Mi-a trecut-o mie. Nu sunt eu şeful? El, ce-i el? O frumoasă rotiţă gânditoare, care a gândit, şi-acum gata, reîncepe să se rotească.

Apucă o revistă corporativă niţel cam zdrenţuită o frunzăreşte.

— Curios, murmură dânsul, zice-se că nivelu’ unui popor se măsoară după consumu’ lui de hârtie igienică. Noi francezii venim pe locu’ trei cu cincizeciş’opt de suluri pe cap de uom.

Ridică din umeri, aruncă revista şi mârâie:

— Ce naiba înţeleg ăia prin „cap”?

XI

Surdă buştean, D-na Recamier. Cu maladia ei. menajerele fac ce pot[65].

Surdă până-ntr-atâta, că îţi dai seama ce îi lipseşte chiar şi atunci când nu-i adresezi cuvântul. Are ea o manieră aparte de a-şi exprima surditatea prin ochii care încurcă. Pupila sa are, de-asemeni, timpanul spart, cu asta am spus totul. De. altfel, infirmitatea îi este atât de extremă încât, ca să-i vorbeşti, ai nevoie de creion şi hârtie. A citi mişcarea gurii interlocutorului n-a învăţat; alfabetul îl cunoaşte ea, dar alfabuzele – nu.

Şi totuşi, totuşi, curajosul Pinuche, omul iniţiativelor, a luat iniţiativa interogării ei. Grea treabă căci ea citeşte ţopăind. Aşa că inspectorul Pinuche pe care-l găsesc eu când debarc la Himker este un inspector tras la faţă, asudat şi guraâibâios.

— Ca să-i smulgi ceva, ţi-ar trebui, practic, o sondă, se văicăreşte el. Asta nu-i făptură, e beton.

— Ce a obţinut, un om cu experienţa şi bunăvoinţa ta?

El ia în primire o foaie de hârtie.

— Este femeie la toate, în casa aceasta, de un an. Muncă multă, dar munca n-o sperie. Ar fi fericită aici, de n-ar încurca-o cei doi dogi danezi. Cu excepţia lor, toată lumea se poartă drăguţ cu dânsa. Domnul e foarte amabil, ea însă nu-l vede cu săptămânile, căci el trăieşte închis

---

65 Aluzie fantezistă la „morbul” legat de numele chirurgului şi cercetătorului ştiinţific englez Percival *Pott* (1714–1788). Pe de altă parte, locuţiunea franceză pot *de chambre* are o unică traducere curentă şi anume oală de noapte. (n. tr.)

între cei patru pereţi ai camerei sale. Doamna este hotărâtă, clar dreaptă, asta e definiţia acordată ei. Aici, de toate, doamna se preocupă. O femeie energică. Secretarul e un pic cam rece, dar politicos. Crede că dânsul îşi îngăduie familiarităţi cu patroana, dar zice că asta nu-i o oală unde să-şi bage ea nasul. Ei nu-i place defel noul şofer, apreciat ca antipatic. Dânşii a avut chiar această declaraţie, mişcătoare dacă se ia în seamă surditatea-i absolută: „E singurul. de la care n-am prea auzit vorbe bune”. Închid citatul.

Pinaud-cultul îşi drege glasul, behăie un râs de mieluşel la vederea lupului care şi-a prins coada într-un toc de uşă, şi reia:

— Diagnosticul meu este că această fiinţă nu e numai surdă. Fără a fi neurolog, se poate decela la dânsa o anumită formă de debilitate mentală. Emerit la muncile casei, randamentul ei cerebral o ia la vale de îndată ce coada măturii e lăsată din mâini.

— Cât e de când a venit Himker acasă?

— Un sfert de oră.

— Citit-a răvaşul damei sale?

— I l-am remis în propria mână, atunci când începea să se indigneze de prezenţa noastră aici.

— Reacţia?

— Teribilă. Am crezut că moare. Puţin i-a lipsit. Să nu fi fost Lhuilier alături, se prăbuşea. A urcat în camera lui fără să scoată o vorbă.

— Ar trebui supravegheat:

— Se ocupă de asta. cu discreţie, Lhuilier. Ştii că e o achiziţie bună? Eficace, rapidă, inteligentă…

Îl opresc cu un gest.

— Ajunge, nu ţin să-l iau de nevastă. Percheziţul?

— Nimic deosebit de interesant, lăsând deoparte faptul că am făcut o ciudată descoperire în privinţa Dorei Himker, însă fără legătură cu afacerea.

— Dă-i drumul, sunt numai urechi.

— D-na Himker, înaintea căsătoriei, făcea music-hail sub numele de *Dora Doré*. Pare-mi-se că am şi văzut-o, la tele, acum câţiva ani. Numărul ei artistic era destul de surprinzător, trebuie s-o spun. Pe scenă, se găseau o duzină de stâlpi *en trompe-l'oeil*[66], cu lăţimea de câte 60 centimetri. Orchestra interpreta un vals. Ea începea să danseze – singură. De câte ori trecea pe după un stâlp, ieşea de-acolo într-altfel împopoţonată, mă urmăreşti? Transformarea nu-i lua nici patru secunde. Se metamorfoza, rând pe rând, în marchiză, apoi în jocheu, în călugăriţă, în saint-cyrian[67] etc. Stupefiant. De altfel, ia uite, aici sunt programele peste care am dat în sertarul unui scrin de-al ei.

Îmi înfăţişează nişte broşurele în culori, purtând, pe coperţile ţipătoare, cu litere care te fac praf, nume de music-hall internaţionale, celebre, ba chiar de cazino-uri sau teatre-grădini de vară.

Le frunzăresc. Superba Dora îmi sare în ochi, sublimă, deconcertantă, în travestiuri care de care mai grozave. Ba în dansatoare cvasi goală, ba în maharajah scânteind de pietre scumpe, ba în salopetă de pompist la staţie de benzină.

Citesc textele *panegireşti* care îi sunt consacrate.

— Pasionant, zic eu în culmea bucuriei. Şi tu pretinzi „că n-are nicio legătură cu afacerea? Pripită afirmaţie, dragă rămăşiţelule, şi mai ales temerară… O femeie înzestrată cu un asemenea har nu poate întâmpina multe dificultăţi când vrea să dispară. Încep să înţeleg mai bine scrisorica ei de adio. Dacă se plimbă înţolită într-o uniformă de paznic, bunăoară, mai va până să fie înhăţată. Cu atât mai mult cu cât. după câte citesc pe seama ei,

---

66 Termen prin care se înţelege aparenţa înşelătoare a tridimensionalului, obţinută prin anumite procedee picturale. Prin extensie: iluzie scenică.

67 Saint-Cyr, celebru colegiu militar, în apropiere de Versailles, fiinţând între 1808–1940 şi din 1966 până în prezent, (n. tr.)

numărul artistic nu i se mărginea la efectul vizual. Se deda unor prefaceri de voce în acelaşi timp şi cu egal succes.

Ia spune-mi, ai izbutit să dai peste o poză de-a secretarului?

— Da, însă va trebui dată la mărit, e făcută cu un aparat de magazin universal şi, ca portret, e destul de proastă. A fost ataşată cu o agrafă la un abonament pentru teleferic. I-am găsit-o în buzunarul unui hanorac.

În fine, o să fac, de un dram. cunoştinţă cu acest tânăr tainic, căruia nu i-am zărit, noaptea trecută, decât spatele.

Faţă de intelectual, germanică foarte. Fălci pătrate, ochi rece şi scrutător, chică blondă. O şuviţă lată se lasă peste obraz, aproape mascând ochiul drept. Are nişte buze cu colţurile un pic coborâte, von Schuppen. Fizionomia sa, de om fixând un obiectiv în aşteptarea flash-ului, exprimă hotărâre.

— Ai întrebat-o pe bătrână la ce oră şi în ce fel a plecat micuţa Dora?

— Voiam s-o fac, se tulbură Roşul-de-Molii, însă, mă înţelegi, un martor atât de handicapat, nici nu prea ştii de unde să-l apuci.

Îşi mâzgăleşte omul întrebarea, cu scrisul său antebelic, zgribulit şi mai înclinat decât trestiile (a) bătute de un taifun.

Aşezată pe un divan, D-na Recamier (dă-ţi seama!) se află la dispoziţia poliţiei. Cu mutriţa încordată ca o taxatoare de scaune oprită în toiul încasării prin ridicarea clientelei.

Pinuchenock îi prezintă textul său. Arhibaba îl culege cu o mână zahăroidă, depărtându-şi-o de ochii a căror elasticitate de cristalin este net în scădere, ceea ce face din nenorocita asta o prezbită în toată regula.

— Ce-aia, ce-i cuvântul cela? hârâie patentata lustruitoare de străchini.

— Ora! răspunde Cartilaginosul.

— Aăă. Ce-aia? insistă sărăntoaca.

— Ora! zbiară din rărunchi golaşul pui de bibilică.

— Păi dacă nu-mi zici ce-aia, eu cum să ştiu? deplânge situaţia, nu fără amărăciune, inamica pânzelor de păianjen.

Pinaud rescrie cuvântul indescifrabil, de astă dată în litere de tipar. Pe care impacientata lui pacientă le buchiseşte îndelung, cum s-ar citi o frază turistică într-un manual de conversaţie străin:

— La ce oră a ieşit D-na Himker? Şi în ce fel?

Ea îşi lasă mâna să recadă.

Înalţă capu-i insonorizat.

Ne contemplă fără a ne vedea, la modul în care Napoleon privea al său viitor de pe înălţimea podului de la Austerlitz, şi-al său trecut de pe stânca de la Sf. Elena. A Care va să zică a ieşit? întreabă furnizoarea de informaţii.

*

* * *

În timpul zilei, dulăii danezi sunt zăvorâţi într-o cuşcă prevăzută cu zăbrele care inspiră încredere. Krakzecs tocmai le dă de haleală în momentul când mă ivesc îndărătul său. La lumină, cei doi zăvozi sunt încă şi mai înspăimântători decât noaptea. Li se poate măsura mărimea, admira muşchii lor de taur, colţii lor de crocodil, ochii lor roşii, de dragoni.

Al naibii poltron trebuie că eşti de-ţi iei ca pază asemenea monştri, de la obraz ţi-o zic.

Ori de nu, ai niscai lucruri să-ţi împuţi.

Dar ce păpică primesc! în stil mare. Nici măcar un lucrător de la terasamente. nu înfulecă atâta. Casa Canigou se dă bătută dinaintea unor măcinătoare ca astea. Bestiile, dacă ai de gând să le-o încredinţezi pe bunică-ta în pază, nu uita să plasezi un bou jupuit lângă fotoliul scumpei femei, din care, altminteri, n-o şi mai regăseşti

decât conciul şi şiragul de mătănii cu care venea acasă de la liturghie.

— Poftă mare, dar văd c-o au, ha? lansez eu cu multă voioşie.

Bulgarul are o tresărire zdravănă.

Se holbează la mine de parcă, vrând să facă pipi şi ducând mâna la şliţ, s-ar fi pomenit că trage afară un şarpe cu ochelari.

Apoi privirea i se îmblânzeşte.

— Mi-aţi adus paşaportul? întreabă dânsul. Mărturiseşte şi tu că, la insul ăsta, ideea dă seame că devine fixă! Dar ce mama dracului! Doar nu se trezeşte în Papuaşia septentrională ca să-i clănţănească dinţii într-un asemenea hal! Ori să ştii că are o nevoie urgentă de paşaportul lui.

— În curând, spun eu evaziv, în vreme ce mă uit cum halesc dulăii.

Să-i vezi cum hăpăie, pe ăi domni gigea, te-ar trece sudori de gheaţă, mă fiule, mă! The mandibule's party[68]! Spectacole de circ, să ştii, s-ar putea organiza. Pe vistavision. Mă îndepărtez, căzut pe gânduri într-un mod ciudat. Ce mă preocupă? Am trăit un nu ştiu ce tulburător. Ceva mi-a stârnit, o dată mai mult, interesul. Despre bulgar să fie vorba? Sau despre dulăi? Zălogul sau zăvozii?

Mă întorc. Silueta bulgară (Saint-Lazare[69]) se îndepărtează în direcţia garajului.

Şi iată-ţi sângele într-un poloboc care rămâne somn dă cheatră, cum zice Félicie când vrea ea să exprime nemişcarea absolută. O expresie am'micii, din provincia ei natală. Are ea o grămadă dintr-astea, niţeluş cam obscure pentru unul neprevenit, dar, pentru mine, cât de grăitoare!

— Nu, nu bulgarul este pricina acestui „tilt[70]". Să fie,

---

68 Petrecere de fălci (engl.).

69 Gara Saint-Lazare, poarta feroviară de nord-vest a Parisului. (n. tr.)

70 Tilt – declic la biliardul electric, semnalând întreruperea jocului, datorită greşelii unui jucător. Termen englezesc.

atunci, dulăii?

Revin pe propriile-mi – prestigioase – urme de paşi. Moloşii sfârşesc de clefăit ultimele resturi. Îşi ling boturile cu câte o limbă lungă cât covorul ăl mare de la Notredame. Boabe de orez rămân în cutele negre ale primejdioaselor lor buze inferioare.

Nu, nici ei nu sunt pricina îngândurării mele.

Frumoasă, ascuţita, pribeagă mea privire ajunge până la cuşca lor.

Şi am, atunci am un surâs.

Acela ai triumfului.

Adresez fiarelor un amabil „mrrr, mrr”, mod de a isca, între ele şi mine, un fluid de simpatie. Ele împung eleganta mea persoană cu nişte ochi roşii ca nişte şomoioage aprinse.

Deodată, închipuieşte-ţi, mi se face sete. O sete de alcool. Cu toate că, eu unul, nu-s o sugativă. Că mi se întâmplă să dreg, uneori, o mâncare proastă ducându-mă, într-o companie veselă, la o ciupeală, da, însă astea sunt excepţiile. Mie, cherchelirea nu mi-e un violon d’Ingres[71]. Totuşi, în mai multe rânduri, în cursul unei anchete, am resimţit chemarea alcoolului.

Şi i-am răspuns. Trei scotch-uri mari, trase unul peste altul, mi-au creat, în aceste împrejurări deosebite, un fel de al şaselea simţ. Oh. pe o durată foarte limitată, o recunosc. Câteva minute de „depăşire”. Minute în cursul cărora înţelegeam mai adânc semnificaţia aparentelor banalităţi.

Din vreme în vreme, ia-te de o parte, băiatule. Cinsteşte-te cu un litru de roşu şi ai să-ţi cunoşti târâturile. Ele au să-ţi apară pe un ecran larg, nu mai mult acolo decât ţine un fulger, însă în străfundul tău le vei şti, iar momentul odată venit, atunci când stricăciunea lor îşi va

---

71 Marele pictor Dominique Ingres (1780–1867) fiind, în orele libere, şi violonist de talent, prin expresia „vioara lui Ingres” se înţelege o a doua înzestrare, complementară vocaţiei în care excelează artistul

da arama pe faţă. tu nu vei fi luat pe nepregătite. Pătrund la Himker. Nobilă locuinţă în stil Île-de-France, bogată şi de bun gust. Nu ţi-o descriu: tu ai lua-o în băşcălie, iar aici ar suna puţin cam prea *Connaissance des Arts*.

Împing uşa unui imens livinge[72], în fundul căruia o mobilă spaniolă, admirabilă prin patină, prin proporţii şi valoare de epocă, precum zic ăia din branşa antichităţilor, îmi pare proprie adăpostirii unor sticle.

Câştigat, San-A! Eminentă demonstraţiune a perspicacităţii tale. Acolo-s, aceste scumpe, grupate ca o echipă de foot în clipa când urmează să se execute o lovitură de pedeapsă din proximitatea barelor.

Nu am decât alegerea încurcăturii: porto, xeres whisky, rom alb, vodcă.

Cu o frumoasă neobrăzare şi-o lipsă de jenă fără frâu. Îmi umplu un pahar mare cu un malţ pur, blond, în vârstă de 18 ani – şi îmi trag un penalty. Goool!

Şutul a fost imparabil.

Incomparabil. Piciorul, doamnă! Calota mea prevăzută cu smoc se înalţă cu zece centimetri pentru a-i permite creierului meu să se dilate la bunul său plac. Un torent de gânduri îmi ţâşneşte din culmi. Viaţa îmi pare tot atât de cinstită precum preţul biciclarilor la Lissac[73].

Mulţumit de mine, ceea ce nu este un compliment mărunt, mă caţăr în apartamentul bietului moş Himker.

Apartament semănând unor camere în suită, tip

---

72 În toată seria San-Antonio în general, în această carte în special, curiosul e final, el însuşi „mut” dar modificând sunetul consonantic anterior (din *ng* în *j)* la cuvinte ca *living, slanding, briefing, kidnapping* şi alţi termeni anglo-saxoni care au penetrat cu succes lexicul francez contemporan poate fi privit drept o nostimă tiflă francophonă. Fardarea „naţională” a sufixelor importate de peste Marea Mânecii parodiază astfel ciocniri endemice, nesângeroase, însă faţă de care Războiul de o sută de ani va fi fost un conflict modest şi, mai ales, scurt. (n. tr.)

73 Fraţii Lissac, opticieni, figurează în opera san-antoniană „Faut être logique”. (n. tr.)

hotel. E un fel de Stat în Stat. Comportă trei camere mai bine mobilate şi împodobite decât am văzut deja în restul casei. O singură uşă oferă accesul celor trei încăperi, şi-acum o să ţi le înşir: cabinet de lucru, salon, dormitor cu baie anexată.

Himker se află în salon, aşezat într-un fotoliu, bastoanele lui metalice fiind puse pe covor.

Îşi ţine mâinile încrucişate pe partea de jos a obrazului, iar ochii – închişi. Ghiceşti că e un tip sfârşit. Trăsnit de soartă. Pe păstoriţa lui, ce crezi, o iubea?

Lhuilier, ce stătea în cabinetul de lucru, văzându-mă, se ridică. Mă duc drept spre el şi-i şuşotesc instrucţiunile mele în urechea sa stângă, aceea care este – sper – mai bună.

Înclină din cap[74], ceea ce nu-i defel uşor, dată fiind, la el, absenţa gâtului, şi se eclipsează.

Rămân o bună bucată de timp fără să mă agit; respectând cumplita suferinţă a bătrânului. Ea, iată, i-a topit aroganţa. El nu mai e decât un moşneag zdrobit. Durerea, unui bărbat împovărat de ani este, cinstit vorbind, de spaimă, camarade. Îţi face rău să-l priveşti…

— Domnule Himker, iertaţi-mă… Mă apropiu de ei. A deschis ochii.

— Nu mă îndoiesc că e o lovitură teribilă pentru dvs., continui eu, şi aş fi vrut să vă spun să fiţi curajos, de nu m-aş fi temut că…

Privirea i se învăpăiază brusc.

— Da, teme-te! strigă el. Teme-te, domnule! Căci din pricina dumitale s-au petrecut toate…

— Frică mi-e ca nu cumva durerea să vă abată dreapta chibzuinţă, domnule Himker. Totuşi nu e vina mea că soţia dumneavoastră s-a lăsat târâtă într-o afacere mârşavă!

— Fără dubioasa dumitale intervenţie nu şi-ar fi pierdut ea capul, nu până într-atâta încât să-şi pună capăt

74 Nu se poate veşnic „încuviinţa”. (n. a.)

zilelor.

La asta, eh, nu m-am putut împiedica să zâmbesc. Ce fraieri sunt soţii, totuşi, zău! Oricând gata să muşte din nada pusă de buna nevestică, oricâte înşelătorii au mai îndurat din parte-i. Oricând gătiţi pentru bicornie. Boncăluind la umbra rămuroaselor lor podoabe de cerbi. Mândri de nenorocirea adusă de ele ca supliment la zestre, curviştinele alea. Masochişti în bloc, neghiobi de să te ţii cu mâinile de burtă, altfel plesneşti de-atâta râs!

— Liniştiţi-vă d-na Himker cu siguranţă n-are de gând să se sinucidă.

— Cine îţi permite s-o afirmi?

— Cunoaşterea naturii umane, domnule Himker, Pe soţia dvs, nu am văzut-o decât o clipă, azi dimineaţă, dar e de ajuns ca să vă pot linişti în privinţa intenţiilor ei. Niciodată o bătăioasă atât de oţelită nu se autosuprimă.

El dă din umeri şi mârâie:

— Imbecilule!

Dă-ţi seama că, de n-ar fi avut nici suferinţă, nici bastoane, nici treizeci de toamne peste ale mele, l-aş fi silit să-şi înghită vorba într-o tartină cu oscioare de-ale degetelor, da’ aşa… Ai?! Există clipe când, dacă-ţi faci palma pumn, eşti nevoit să ţi-l pui imediat la păstrare în hangarul buzunarului, este?

— Domnule Himker, mă forţez eu să nu-l bubui, sunt însărcinat cu conducerea unei delicate anchete şi trebuie să vă ascult.

— N-am nimic să-ţi spun.

— Iau notă.

— Ia-o şi şterge-o de-aici. Să-mi fie trimis vreunul dintre confraţii dumitale, dar pe dumneata, comisarule, să nu le mai văd în ochii mei.

Vrei să pui rămăşag că până la urmă o să-mi descleştez pumnul şi-o să-l încaseze drept în nas, încornomoşul dracului?

— Domnule Himker nimeni, în Franţa cel puţin, nu-şi

alege poliţistul cum şi-ar alege un pedicurist. Dacă refuzaţi a-mi răspunde la întrebări, iau măsuri să fie emis imediat un mandat şi vă pun sub stare de arest.

Bravează.

— A, da? Cu adevărat?

— Da, domnule Himker, cu adevărat.

— Şi sub ce cap de acuzare m-ai aresta?

— Când e vorba de o participare la nişte ucideri, de prezenţa unui cadavru în portbagajul maşinii, de angajarea ca şofer a unui străin în situaţie nelegală, capetele de acuzare nu lipsesc. Doriţi să vă puneţi avocatul la curent, astfel încât de acum încolo totul să fie limpede între noi? Tace.

Încet, capul său de fier Sicambre[75] se pleacă.

— Inutil, murmură dânsul într-un suflu cu oarecari peri împrejur.

Satisfăcut, iau un scaun şi-l trag lângă fotoliul său. Paharul de scotch băut cu senzaţia catastrofei îmi bate toba pe insignă. O oglindă din secolul şaptesprezece, cu toate că a fost halită de molii, mă anunţă că pomeţii mi s-au înroşit olecuţă.

Tre' să mă ţiu cu dinţii nu care cumva să mă poticnesc în vreo silabă. C-ar zgâlţâi-o rău.

Omul autorităţii tre' să-şi conserve o perfectă uşurinţă de exprimare, astfel o ia pe coajă. De la Iisus încoace, puterea prin logos se dobândeşte. Un găunos cu darul vorbirii are mai mult impact decât un geniu care tace. Ca probă – politica. Bântuită de toţi fripturiştii ce au un straşnic curent de aer drept bagaj, dar, în materie de treanca-fleanca, nişte gură-de-aur, cu toţii. Gloata de pe uliţă ascultă, strigă bravo, urrra, şi votează pentru. Iac-aşa se mâzgăleşte istoria (căci ea nu se scrie, eu neg acest lucru, ci se smângăleşte cu un deget muiat fie în sânge, fie în scârnă).

---

75 *Si cambré* – atât de arcuit, cambrat. Grafia din text dă expresiei aparenţa de „marcă" industrială. (n. tr.)

— Soţia dvs., domnule Himker, era o artistă de music-hall, dacă nu mă înşel?

Subţirelule, îţi jur că ung cu săpun labialele. Mucoasele, alunecăcioasele. Glandele mele derapează pe scotch, măselele din fundul gurii mi se scaldă într-însul.

Cel ce mi-e gazdă pare surprins. Spusele mele l-au domolit.

— Într-adevăr, sfârşeşte prin a admite. Am cunoscut-o în Liban. Ne-am întâlnit în sala jocurilor americane.

Găseşti că e lucru de mirare, pentru tine, rolul jucat de ţările arabe în viaţa acestui învârtit?

Soţia şi-o cunoaşte în Liban, pe şoferul său – în Algeria, secretarul său e presupus a fi plecat în Kuweit, iar primul adjunct, complicele sus-zisului secretar, văruieşte nişte maghrebieni… Şi totul scăldat în Lovedan[76]!

— Lucraţi în petrol? întreb eu *ex abrupto* (având fericirea de a vorbi curgător în această limbă).

— Am mari interese în companiile petroliere, este un fapt, dar activităţile mele sunt reduse de când o congestie mi-a diminuat facultăţile fizice.

— Vorbiţi-mi de secretarul dvs.

— Ce vrei să afli despre dânsul?

— Maximum.

— E neamţ.

— Ştiu. Pe dânsul, în Maroc sau în Siria l-aţi cunoscut?

Himker îşi încordează bustul. Glasul îi devine ascuţit.

— Nu-mi place tonul dumitale, comisarule, zice. Nu ştiu ce rol a putut juca soţia mea în afacerea care te interesează, dar oricum el n-ar justifica atitudinea dumitale. Am relaţii care îmi îngăduie să…

— De acord, domnule Himker. Mulţumită lor, eu voi fi revocat, până atunci binevoiţi a-mi răspunde la întrebări…

---

76 Nimic, nici măcar foarte recent apărutul Dictionnaire San-Antonio (1993) nu garantează că e vorba de îndemnul *Love Dan* – Iubiţi-i pe danezi, ori de vreo altă năzbâtie „etimologică”. (n. tr.)

Îmi arată uşa.

— Ieşi, domnule!

Se agaţă strâns de bastoane şi, cu mare caznă, se ridică din fotoliu.

— În mai puţin de un ceas veţi fi arestat, îi făgăduiesc.

— Nu cred.

Cel ce se simte tembel peste poate, crede-mă, e micuţul tău tovarăş de joacă, San-Tontonio. Golit ca un minus. Ajuns de batjocură! Şi partea cea mai tare, aşa-i că n-o ştii? E că a dat de duşcă whisky dintr-un pahar de bere şi că, absolut contrar aşteptărilor, în loc să i se înalţe ultimul etaj al combinovisgenţei, s-a pomenit cu el la nivelul ierbii.

Iată-l pe San-A. ieşind.

Cătrănit. Stângaci. Mototol. Furios. Dar mai furios pe sine decât împotriva acestui bizar Himker.

Pinaud traversează în goană pajiştea. Cu coatele strânse pe lângă coaste. Pedestraşul la şes. Bătrânul răcan d'altă dată în ţinuta bărbăţiei.

— Vino, gâfâie el, vino! Şi face cale-ntoarsă.

Da' ştii că e chiar iute, Fosila? Mercur de-a călare pe roată. Ia zi-mi, Mercur n-o fi fost el născocitorul tărăboanţei, mă pierde-vară?!

El dă bătaie în direcţia acareturi. Disting nişte lovituri de târnăcop. Din preajmă şi de mai departe răsună ecourile.

Picând la faţa locului, îl aspir pe Lhuilier care face minuni de hărnicie în interiorul vastei cuşti. El i-a înlocuit pe cei doi zăvozi care au şters-o. Rrrran! Rrrran! Bucăţi de ciment fac tumbe în aer. Observ o grămadă de moloz la piciorul grilajului.

— Nu v-aţi înşelat, domnule comisar, mă apostrofează tânărul ofiţer de poliţie. Acolo înăuntru chiar a fost îngropat cineva. În mare grabă, căci e la mai puţin de douăzeci centimetri. S-au mulţumit să toarne ciment

deasupra. Şi, cum e încă foarte proaspăt, nu mi-e greu să-l sparg…

— D-aia, că era cimentul proaspăt şi că dulăii îl scărpinaseră tare, m-am simţit şi eu pişcat de puricul bănuielii, feydeauzez[77] şi eu un pic.

Mă alătur micului, bravului Lhuilier. A deshumat pe jumătate cadavrul în chestiune. Cel al unui bărbat, zice-s-ar.

Pentru ce *zice-s-ar*?

Pentru că s-au depus serioase străduinţe în a-l face de nerecunoscut, defunctului prăjindu-i-se căpăţâna cu arzătorul (de nu cumva chiar cu o simplă lampă) de sudură. Rezultatul nu-i edificator. Seamănă cu transmisia unui reportaj de la un hara-kiri (stil: concurs de accidente, premiul întâi). Cărnuri roşietice şi calcinate. Părul ghemotoc, devenit o singură placă neagră, asemenea zegrasului dintr-un fotoliu incendiat.

Mâinile au fost trecute prin pară aşijderea, ca să facă identificarea cu neputinţă. Omul e gol.

Ce mă tulbură, e că i-a fost ars părul de pe toată suprafaţa corpului, şi mai cu deosebire, în zona pieptului. Trebuie să fi fost vorba de un tip destul de slab clădit, pricăjit, prăpădit.

— Pinaud, vrei să ai extrema bunătate de a te duce după bunul domn Himker? labadabadarog eu.

Lhuilier, cu tot efortul, e palidastru sub masca lui de sudoare.

— Este primul meu hoit, domnule comisar, mă vesteşte el.

Şi se întoarce, opintit, ca să-şi vomite impresiile.

— Puteţi furniza o explicaţie valabilă, domnule Himker?

---

77 Expresia „Avoir la puce à l'oreille” – a fi suspicios, a sta fără astâmpăr din pricina bănuielilor face trimitere la titlul unei cunoscute piese din opera comediografului francez Georges Feydeau (1862–1921). (n. tr.)

Cramponându-se cu o mână de o bară a cuştii, bătrânul bogătaş priveşte, fascinat, exhumatul cadavru Bastonul metalic i se leagănă pe încheietura cotului. Uneori el se loveşte de grilaj. Acest zăngănit de metal cu metal crează, dacă pot zice astfel, ilustraţia sonoră a scenei.

El nu răspunde.

— Nu aveaţi cunoştinţă de prezenţa acestui cadavru aici, fireşte?

— Nu.

Încet, dar ferm.

— O să vă cer să mă urmaţi pana la poliţie, domnule Himker.

Continuă să privească fix oribilele rămăşiţe ale omului scos de sub ciment.

— Desigur, consimte moşneagul.

— Vreţi să luaţi loc în maşina mea?

— Nu, o prefer pe a mea: o să vă urmăm…

— Cum doriţi…

— Şi noi? întreabă Pinuche.

— Voi aşteptaţi aici sosirea laborantului şi a legistului.

Ating braţul lui Himker.

— Ei bine, să mergem.

Îşi ridică bastonul ca să-şi alerteze şoferul care, din ce în ce mai doborât, aşteaptă urmarea evenimentelor sprijinit de caroseria enormului Mercedes.

— Fireşte, nu aveţi nici cea mai vagă idee cu privire la identitatea acestui… acestor resturi? îl întreb eu pe amfitrionul nostru, în vreme ce îl escortez către limuzina sa.

— Nu, nicio idee…

Eu iau loc în propria-mi motoroanţă şi aştept ca bătrânul bonz să fie instalat într-a sa.

După care, mână, birjar: se demarează. Am alura peştelui pilot.

Ori, mai degrabă, aceea a maşinii din capul alaiurilor excepţionale.

Cu totul excepţionale!

XII

În vreme ce mân carul meu cu boi, mă gândesc la Zoé.

Da, în ciuda preocupărilor mele capitale, amintirea logodnicei mele dulci îmi scoate aşchii din ţeavă. Doamna San-Antonio!

Aproape…

Tubibul a spus că, de azi în cincisprezece zile, ea va fi restabilită. Să mai adăugăm alte cincisprezece de întrem, asta împinge neizbutita noastră nuntă către o lună de întârziere.

O lună…

După care: Doamna San-Antonio, ce mai!

Bun, va trebui să trecem prin toate.

Şi să facem nişte prunci, pe deasupra (dotaţi).

Vor fi tare bronzaţi, îngeraşii. Ia te uită, e adevărat, nu mă gândisem la acest aspect al chestiunii. Un strop de tuş în lapte, şi laptele nu mai e alb…

Din timp în timp, îmi îndrept periscopul către oglinda-mi retro ca să mă asigur că musiu Himker îmi calcă bine urma.

O fi şi el vinovat?

Sau tot acest bâlci turbat s-a petrecut fără ştirea lui?

Cine-i amărâtul căruia i s-a deshumat carcasa ars-pârlită?

Noaptea trebuie să fi pus la grele încercări domeniul de la Montfort. Dispozitivul cel mare. Vezi şi tu: după nas, ghicesc că, la originea acestei efervescenţe, sunt eu. Răpindu-le corpul lui Merdanflak şi prezentându-le o tentativă de şantaj, i-am adus în situaţia de a recurge la măsuri desperate.

Printre care asasinarea unui ins în plus. Anularea identităţii lui prin prăjire la rotisor şi funeralii expres în

groapa cu lei.

Nu crezi că vecinul de dedesubt al celor două fiare se va fi numit Daniel?

Efectele scotch-ului încep să se risipească. Nu-mi rămâne decât o impresie vâscoasă pe plescăitoare şi o anumită melancolie stomacală.

Rulăm în direcţia Trappes. Circulaţie redusă, căci oamenii sunt la haleală. Ora sacrosanctă a şarpelui boa. Fiecare recită, cu dinţi frumoşi, actul său de constrictor.

Deodată frânez energic.

Acolo, în marginea drumului, Mercedesul tocmai a oprit. Bulgarul (ota) se dă jos şi deschide capota.

Bag schimbătorul de viteză în poziţia marşarier şi pornesc să mă alătur lui Himker, oprind când se iveşte o maşină, pentru a-mi relua mersul de rac de îndată ce a trecut de mine.

În fine ajung la zece metri de echipajul în pană.

— Necazuri? lansez eu, plecat asupra portierei.

Nu mi se răspunde. Flăcăul Krakzecs stă înghiţit până la brâu în maţele motorului. Aştept cât aştept, vreo două minute, că tu mă cunoşti: răbdarea nu-i partea mea cea mai tare. Mă smucesc şi vin să aflu ce se mai aude.

Tovarăşul bulgar (oară) se luptă cu nişte potrivnici minusculi. Operaţie pe cord deschis.

— Grav? întreb.

— Pompa de injecţie.

Când îţi spuneam eu că era o intervenţie chirurgicală! Ca să vezi, ditamai caleaşca, dar chiţibuşurile ei, ostenite.

— Dacă e vorba să dureze, zic eu, urcaţi-vă în harabaua mea şi, trecând prin Trappes, o să înştiinţăm un garajist.

El mormăie nu ştiu ce şi-i dă înainte cu treaba.

Mă duc la partea dindărăt a vehiculului. Bătrânul Himker tronează într-un fotoliu capitonat. De-a lungul existenţei, adesea îmbătrâneşti mai grabnic de la o oră la

alta decât de la un deceniu la altul. Împrejurările! Afurisitul de necaz de-aici vine. Se ivesc păţanii. Teribile lovituri sub centură. Îţi fac praf mentalul, îţi demolează fizicul. Esenţa ta de om se schimbă, se strică. Iată-te, atunci, cu brutalitate uzat, de parcă ţi s-ar fi trântit în cârcă un sac doldora de ani. Şi asta aşa rămâne. Ireversibil. Niciodată n-ai să mai revii la starea ta dinaintea impactului. Deschid portiera.

— Ce facem, domnule Himker, timpul presează. Poate are şoferul dvs. înclinaţii de mecanic, dar o să şi le exercite cu alte ocazii, mai târziu…

Himker mă examinează cu ochii unui vultur care ar vedea cum, în cuibul său, de sub coaja spartă a ouălor se ivesc nişte pui de curcă.

— Ah, dumneata! îmi zice el pe un ton îngroşat de silă.

Şi asta înălţând în direcţia mea unul dintre bastoanele lui metalice. Îi surâd:

— Eu, ce?

N-am răgazul să-i gânguresc şaisprezece pagini împăturite 8 raişin[78]. O lovitură bruscă şi de o nemaipomenită violenţă îmi desfundă pieptul.

Nu mai am suflu. Nici cunoştinţă. Nimic nu mai am.

*

* * *

Când reader la sistem[79], mă aflu înghesuit în partea dindărăt a automobilului. Botul mi-a fost înfăşurat într-un rulou de leucoplast, lucru sâcâitor pentru mine care nu pot să sufăr a fi silit, să respir doar prin nas. Aproape c-aş prefera să respir prin urechi, aşa că dă-ţi şi tu seama.

---

78 Termen poligrafic pentru formatul de hârtie 0,50 X 0,65 m.

79 Aluzie ironică la frecventele ieşiri temporare din sistemul interconexiunilor monetare vest-europene, urmate de tot atâtea re-aderări. (n. tr.)

Leucoplast, domnii aceştia tre' că au un stoc întreg, dat fiind că l-au folosit din abundenţă pentru a-mi imobiliza braţele şi picioarele. Între noi fie zis, în treacăt, îţi recomand procedeul, iepuraşule. Nimic mai eficace. Dintr-alte strânsori, de orice altă natură ar fi legătura, cânepă împletită ori sârmă de fier, te mai poţi descotorosi folosind fie forţa, fie viclenia. Dar, din drăcia asta cleioasă, canci! Adevărată cloacă drăgălaşă, din care e imposibil să ieşi singurăţel.

Se rulează cu mare viteză.

Aud pe cineva vorbind. Este Himker. Telefonează, Căci există un radiotelef la bordul bineînzestratei 600.

— Suntem pe drumul către Chartres, dă el de veste. Adineauri am ieşit din Rambouillet…

Tace ca să asculte. Nu disting vorbăria interlocutorului său. Stupituri repezi, dese, tinzând a se uni în gâlgâit.

— Perfect, faceţi cum e mai bine. Întrerupe contactul.

Încerc să înţeleg ce mi s-a întâmplat. Nimic măreţilor… Vinovăţia revine bătrânului paralitic şi este deplină. Am fost fazan până-n oasele măduvei când l-am lăsat să vină el după mine. Trebuia să-l fi umflat, şi să-l fi luat pe Lhuilier cu mandea.

„Pana" lor: un şiretlic.

În care eu am căzut cu capul înainte, ca un biet vârfucuzor, gogoman, măsură mare!

Ei m-au atras către dânşii prin inacţiune, dacă pot spune astfel. M-am apropiat de nemişcarea lor, iată ce m-a pierdut.

Bastonul: o armă.

Un glonte să-mi fi descărcat el în piept? Cerc să respir: mă doare, cu toate acestea merge cât de cât.

Adulmec: nici cea mai slabă urmă a prafului de puşcă în maşină. Or, ar fi fost cazul dacă îmi făceau bucata cu un cartuş. Mai degrabă cred că este vorba de o sarbacană[80] cu

80 Tub lung şi drept, cu ajutorul căruia se pot arunca proiectile de

aer comprimat. Ea trage cu alice, pesemne. Himker mi-a ţintit diafragma. Forţa izbiturii a fost destul de mare încât să-mi pierd cunoştinţa. Căci este adevărat: dacă las deoparte faptul c-am încasat această crudă contuzoaie ori vânătuzie (cum preferaţi), mă simt cu totul normal.

Ce-o să mi se facă?

Nimica bun presupun. Când un gagiu înşfacă un comisar în nişte împrejurări ca acestea, îşi face socoteala, desigur, să-l scoată din „calitatea de martor”, dacă vrei să-mi treci eu vederea eufemismul.

Şi-atunci? O lovitură atât de desperată ce să însemne? Că Himker, simţindu-se la pământ, vrea să mizeze pe „ori totul, ori nimic”? Operaţiunea ultima carte?

Se continuă rularea pentru încă o bucată de vreme, pe care eu o apreciez la o jumătate de oră. Apoi iuţeala scade. Se face un viraj în unghi drept şi se circulă pe o cale prost talonată, căci vehiculul se lasă când pe o parte, când pe cealaltă. Drum forestier? Da, probabil. Lumina s-a împuţinat, cum se întâmplă la intrarea în codru. Mi se pare a desluşi nişte miresme vegetale. Şi pe urmă, din când în când, nişte crenguţe mângâie caroseria Mercedesului.

Himker a deschis radioul. O dulce muzică se rumeneşte la proţap în vătuitul, somptuosul vehicul.

Înaintăm încet, tot mai încet. După care stăm de-a binelea locului.

Şoferul părăseşte maşina. Îl aud cum păşeşte împrejurul limuzinei din trosnetul rămuricilor strivite sub tălpi.

Himker nu se urneşte. Radioul transmite o arie de toată frumuseţea, cântată de un tenor şcolit, crede-mă. Nu mai ţin bine minte cum îi zice ariei. Da’ sigur e că tipul de acolo zice că pleacă, şi că el pleacă, şi iar că pleacă, tot pleacă. Partea proastă este că stă pe loc, asta-i. O femeie cumsecade, de origine şi naţionalitate soprană, intervine, povăţuindu-l, aşijderea, să-şi ia omu’ tălpăşiţa. Iote-i că se

---

mici dimensiuni.

apucă de conjugarea verbului a pleca, care la imperativ, dacă mi-e permisă licenţa, care la prezentul infinitivului. Când Himker le taie macaroana, straşnicii palavragii pereche n-o luaseră încă din loc. Ce-ţi închipui tu, că, în jalnica-mi postură, m-au cuprins bâţâielile? Aş, tăticu', aş! Păi eşti laş când te laşi; nu te laşi – nu eşti laş. Este? Dacă este, dă-mi onoru', mânca-ţi-l-aş! Căci eu sunt gata oricând pentru manevrele de primăvară. Pus la şic.

Piuit de păsările pe supt rămurişuri. Ciripitul lor alcătuiesc o muzică mult mai atrăgătoare decât aceea a operiştilor de adineauri. Ambianţa bucolică. Zoé îmi revine în minte. Se iscă în mine o nostalgie, accentuată confuz de o poftă: s-o strâng în braţele mele şi să-i ciripesc, şi eu, triluri pline, de armonie. În esenţă, eu chiar ţin la această copiliţă. Păcat că totul rămâne în esenţă. În sfârşit, om vedea.

Optimist, nu? Mă gândesc la viitor ca la un lucru cuvenit. Toţi oamenii, frate-miu. Toţi. Semnează toţi cecuri în contul anilor ce vin, şi habar nu au dacă, ei personal, mai au acoperire.

Deodată, o huruială. Bizară. Din înalturi. Nu am nevoie de radar: pricep că e vorba de un elicopter. Aşadar, în apropierea colţului de pădure unde aşteptăm, noi se găseşte o poiană.

Zbârnâitul devine vacarm. El continuă, dar rămâne stabil, ceea ce indică faptul că aparatul a coborât la sol.

Himker se dă jos. Nişte oameni parlamentează, Nu le prind vorbelor înţelesul, fiindcă şi le spun în şoaptă.

În fine, mi se deschide portiera. Doi inşi, dintre care unul e îmbrăcat cu o salopetă cream, iar celălalt cu un şalvaron şi o bluză uşoară, pun laba pe admirabilul sălam (andru) constituit din subsemnatul şi mă cară-n spate până la elicopter. Aşa cum am prezis, acesta din urmă s-a lăsat într-un vast luminiş. Sunt aruncat pe podeaua de zinc. Himker, împreună cu mult ciudatul său şofer, iau loc pe cele două scaune dindărăt ale aeronavei.

În aer, în aer, toată lumea aviatoare! precum obişnuia să cânte un glumeţ ce lua în arendă un manej, la bâlciul din Trône.

Marea elice începe să se agite frenetic. Cu o uşoară legănare, ne ridicăm la verticală.

Direcţia: *Jesus's house?*

*

* * *

Sucindu-mi dureros vertebrele cervicale, izbutesc să-mi zăresc cadranul ceasului cronometru, Piaget, pentru sport de performanţă. Iată, trecură mai bine de două ore de când zburăm. Încerc să operez un calcul mental. Îmi zic: „Pasărea la bordul căreia te afli este o Alouette[81] II. Aparat care se deplasează cu o viteză de circa 160 kilometri pe oră. Judecând după poziţia soarelui, ne îndreptăm direct către apus. Am parcurs, deci, cam 350 kilometri la vest de pădurea Rambouillet. În consecinţă, ne găsim fie deasupra Bretagnei, fie deasupra Mării Mânecii, căci estimarea mea, în privinţa orientării, poate avea o variaţie de câteva grade". Colo ori dincolo, ai să-mi spui tu, nu mai are nicio importanţă, în cazul meu. La care eu am să-ţi răspund că socoteli d-astea fac oricând să mai treacă vremea.

Sforăitul motorului (cel ce dă de furcă rotorului) le taie pasagerilor cheful de vorbă.

Se prea poate, de asemenea, că ei n-au nimic de seamă a-şi spune.

Dacă este ceva ce-mi sâcâie cutia cu fosfor, asta e pricina acestui kidnapaj. De-ar fi fost pur şi simplu vorba să fiu scos din joc, aceşti domni de treabă puteau tot atât de bine să mă lase într-un desiş de pădure, cu un supozitor din oţel calibrat în scufie, nu?

Sunt deci în măsură a conchide că, dacă mă iau la

81 * „Ciocârlia". Helicopter în dotarea aviaţiei civile şi utilitare.

bordul lor, e fiindcă speră să tragă un ce profit prin mandea. Deci: speranţă. Câtă vreme le voi fi util, voi rămâne în viaţă.

Îi ghicesc cocoţaţi pe o grămadă de rahat cu o mizanscenă în stil mare, camarade. Situaţia li s-a degradat pe măsură ce orele treceau, din momentul apelului telefonic al lui Merdanflak, aseară. S-au pus pe felurite eschive. Treptat, au recurs la măsuri radicale, dar descoperirea, de către mine, a cadavrului din cuşcă le-a măturat suprema nădejde: aceea constând în păstrarea lui Himker, cu orice preţ, la adăpost de bănuieli. Au decis că ultima lor manevră cu putinţă este scape-cine-poate.

Aşa să fie? Şi dacă în calitate de ostatec m-au luat ei sub pază? Pentru a servi, la nevoie, ca monedă de schimb? Un comisar vestit, ce, e de colea, face biştăraie – dă-ţi seama –, când se ţine pe picioare şi îşi are dinţii, toţi treze'ş'doi, în gură.

Ostaticul, în zilele noastre mâncate de putregai, a devenit moneda internaţională cea mare şi tare. Etalonul-cap-de-slănină-afumată. Schimb femeie de serviciu portugheză contra mitralieră, un paroh catolic francez contra una furgonetă Mercedes metalizată culoarea prunei, un ambasador sudanez contra două monezi sudate, pe mătuşă-mea din Honfleur[82] contra vacanţă în insulele Baléare, boaşele lui tata-mare contra una scară în spirală, cedez lojă francmasonică pentru o lojă la Operă, şi pe directorul Operei din Paris în schimbul reţetei parizerului calitatea întâi. Vezi tu, copchii să fi avut, eu unul le constiluiam un capital din ostateci. Civili şi militari: fo' câţiva judecători de instrucţie, trei sau patru infirmiere, câţiva generali, trecători anonimi cât să umpli cu ei o căruiţă, asta nu-ţi mănâncă pâine. Nu multă, oricum.

A, şi-un mănunchi de ataşaţi de ambasade, ştii, ăştia-s buni ca s-atârne greu la cântar. Cu cinci sau şase cardiaci, pentru exigenţele urgente…

---

82 Honfleur, mic port comercial la gura Senei.

Sfârşesc prin a adormi, în ciuda situaţiei mele incomode şi a bizareriei poziţiei, ultima expediindu-mi rafale de crampe în toţi muşchii.

A dormi înseamnă a o şterge un pic.

Către un adevărat, intim cămin propriu, de o singură persoană, tip coşciug.

O scuturătură uşoară, fluidă. Amortizoarele au funcţionat de minune.

Zgomotul se curmă. Mai degrabă decât şocul, tăcerea este aceea care mă trezeşte.

Nu ţine mult. Curând, sunetului de motan ce toarce, caracteristic motorului, îi succede o rumoare mai amplă, infinită. Este marea.

Galopul valurilor care se încalecă asemenea unor cai la vremea montei. Se violează, se desprind unul de altul şi iară, pe furiş, fac cale-ntoarsă…

Portierele, deschizându-se, îmi arată că nu m-am înşelat. Inspir o mirozna puternică, de iod şi de iarbă-de-mare. Un vânt aspru se prăvale asupra aparatului care freamătă sub asalturile repetate.

Un individ prea puţin curtenitor mă trage de picioare. Boul, nimic nu face ca să-mi îndulcească neaşteptata cădere. Îmi sparg vitrina pe o suprafaţă dură. Am, în gură, un gust de sânge şi de pământ. Stele verzi (nu verze stelare) se alungă rotit, ca spiţele unei roţi de tombolă în brutalizatul meu creier.

O să poţi, de-aci-ncolo, să mă tratezi drept barabulă, căci sunt luat de-a spinarea şi cărat, acuma, întocmai ca un sac plin de.

Acelaşi mârlan mă azvârle pe sol. Nasul meu raşchetează o ţărână râioasă. În doi timpi, insul mă trânteşte pe platforma de lemn a unei afurisite de camionetă care pute a peşte stricat.

Şi în trei mişcări (contact, debraiere, a-ntâia) se face uşcheala…

XIII

Un frâu să fi avut, l-aş fi ros, ca să-mi omor timpul. Vai, trebuie să mă. mulţumesc cu dezgustătoarea duşumea a camionetei, un lemn zgrunţuros.

În lipsă de ceva mai bun, analizez situaţia.

Marea. Mirosul de peşte. Cele vreo patru sute de borne la vest de Rambouilloche. Sunt gata să pun rămăşag un picior de lemn contra unui bot din acelaşi metal că suntem în Bretagne.

Vetustul vehicul se zgâlţâie din toate încheieturile. Suflă un vânt de riscă să lase fără coarne pe toţi soţii rămaşi la Paris în timpul lunii august. Prelata maşinii tot în plesnete o ţine, ca un stindard fixat pe catargul sărăntoc al unei macarale de cinci tone, la gabie.

Unde naiba sunt cărat orbeşte (trebuia poate să fi scris or-peşte)? Către ce fel de sinistre epopei? În oare ce aventură deşănţată? La care capăt al nopţii fără lună?

Moş Stevenson a scris pe undeva nişte rânduri (şi s-ar fi cuvenit a le ţine cuibărite acolo, la căldurică). Le citez: „Plăcerea pe care o pot da aventurile este inexistentă sau puerilă”. De-a dreptul sinucigaş pentru cel ce a redactat *Comoara din insulă* sau *Doctorul Jekill*, nu vi se pare? Iată cine dă apa la moară adepţilor noului roman. Dă câştig de cauză frecangiilor stilului. Celor ce, cu mare pompă, desfundă haznalele, celor ce pedalează în vid. Celor cu udul molâu. Ejaculatorilor de perie. A căror pană palpită cât un mădular după golire.

Şi cât de puţin adevărat. Cât de nătânguios ca aserţiune! Eu ţiu, cu semeţie, să pretind exact contrarul, dragul meu copil de trupă, de târfă sau de strană. Să afirm sus şi tare că, fără aventuri, fie şi nefericite, precum necazul asului de cupă, păţaniile mele slujind de exemplu, orice scriere, afară doar de ceva scurt: pamflet ori scrisoare de dragoste (dar ce de aventuri fierbinţi forfotă şi pe acolo!) orice scriere este peltică în lipsa acelei şire a spinării care e acţiunea. Nevertebrată. Gunoi de îngrăşat

ţarinile. Plin de bulbuci. Fetid din pricină că e clocit. Stătut. Verzui. Mişunând de mormoloci osândiţi să n-ajungă niciodată broaşte. Înveliş de muşchi peste piatra nemişcătoare. Putregăit. Puturoaznic.

Acţiunea, scumpa acţiune cărăuşă. Missi dominici[83] ale celor mai nobile gândiri şi-ale celor mai deocheate mofturi. Aventura, această poezie-lokum[84], această poezie-clătită, care are un gust de zahăr, ori de prăjeală, ori pe amândouă la un loc. Aventura foarte scumpă, ca şi aceea tare ieftină, şi cea care ne risipeşte visele pe mai nimica. Astă subliniere vârstnică a abandonurilor noastre… Prostul de Stevenson! Ilustru mare prostănac, ce îmi vâră sub ochi una ca asta, cu nouăzeci de ani mai ’nainte de a-i putea răspunde. Ce şansă ai avut să-ţi *aventurezi tu* proza! S-o pui la murat în poveşti cu piraţi, cu iubiri, cu omoruri. S-o umpli de strigăte şi de zăngănitul spadelor. S-o faci a sclipi de comori la soare insulele pecetluite de taină. Fără de care, bătrâne Steven son dogit, ai fi avut dreptul la cimitirul – nici măcar marin –, rezervat mâzgălicilor sălcii, mânjitorilor culorii albe, smulgătorilor de pene. Un Robinson pierdut în arhipelagul negrei uitări, în veacul vecilor. Şi să-ţi mai spun una. Stevensonule-isteţ-ca-luna. Că, înaintea ta, al tău *big* Shakespeare ştia el ce ştia când îţi trântea ba otravă, ba pumnal, la fiecare paragraf. Şi că, mai încoace, Corneille al nostru te-ar sili să te holbezi ca un nătăfleţ după ciori[85] dacă, dintru început, contele nu i-ar fi ars un dos de palmă bătrânului Don Diego şi dacă tovarăşul Cid, în schimb, nu i-ar fi întors batjocura pe dos, trăgându-l în proţap. Mereu, totdeauna, acţiune! Aktion!

Foarte mult pentru chentil legăeur[86], ja-a wohl. Tacă

---

83 Liturghiile duminicale (lat.)

84 Specialitate levantină de zaharicale, cu migdale şi fistic

85 *Bayer aux corneilles* – expresie semnificând a te uita ţintă, prosteşte, în gol. (n. tr.)

86 Traducătorul acestor pagini mărturiseşte că, dacă n-ar fi fost ajutat de contextul paragrafului marcat de apăsate „pronunţii germanice”

nu: puşcat!!! Herr Stevenzon, înghite-o! Şi răpit, mai schnell, fezi pine!

Voiajul în camionetă nu durează prea mult. Simt că intrăm într-un hangar destul de încăpător, căci zgomotul motorului se repercutează acolo ca necuviinţa unui pârţ într-o criptă.

Aici, zgomotele au o rezonanţă profundă. Cavernează, flăcăule.

În plus, te ia cu răcoare. Observă că acest lucru nu-i neplăcut, dată fiind arşiţa acestei veri. Se lasă jos loitrele gloabei cu benzină. Coboară, ţi se comandă! Ce spui, Frantz?! Tronc!

O dată mai mult abominabilul manipulam al lui San-Antonio mă trânteşte pe un sol puţin primitor, insensibil la crudele exigenţe ale gravitaţiei.

Tre' că am mutra asemenea unui hamburger natur (desertul tartar). Încă trei escale în condiţiile astea şi o să am un travesti în chip de băltoacă.

Zăresc un hangar gigantic, plin cu butoiaşe şi curenţi de aer.

Un iz atroce de peşte mă scoate din minţi. Complicat prin mirozna stătută a saramurei.

După două instilaţii din acest parfum, scumpule, ajungi să dai ochii peste cap la simpla vedere a reproducerii unei feţe de masă cu peşti, dintr-un catalog publicitar, de reclame.

Camioneta îşi reia drumul.

Eu zac la odihnă într-un univers pestilenţial. Pentru moment, nimeni nu lasă impresia că e preocupat de mine. Geaba mă zgâiesc, sunt singur. Ţie ce-ţi sugerează astănici-ţipenie, ha?

Bineînţeles, cunoscându-mă cum şi eu te cunosc, îţi spui că o să încerc să mă eliberez.

Dar canci, şi înc'o dată: canci! Îţi semnalasem eu, cu

---

exagerate până la caricatură, nu ar fi sesizat că bizarele vocabule chentil legdeur se pot (şi trebuie) citite... gentil lecteur. (n. tr.)

puţin mai înainte, ce va să zică acest sifilitic de leucoplast prin care am fost scos din circuit. Mai rău ca melasa! Firul unui păianjen uriaş să mă fi înfăşurat ca pe un cocon, n-ar fi reuşit mai grozav. Trage, taică, poţi să tragi, dă-te de ceasul morţii. D-abia că mă încleiez. Hârtie moartea-muştelor! Iacă-mă-s deghizat în chewing-gum.

Mirosul de peşte mă seacă la inimă. Dacă vrei să-mi ştii părerea, cred că mă aflu într-o hală de făcut conserve. Acolo unde se grămădesc şi se sărează sardelele şi heringii mai mult sau mai puţin afumaţi. Să se ţeasă năvoadele pentru moruni şi peştoaice[87]! Da, se cară încoace morunime în cantităţi babane, reînnoite. Morunii. Şi mor, unii. Brrr!

Un curios zgomot de paşi se produce. Umflat. Unul emis de un ins umblând cu nişte cizmoaie. Clipocitul iubirii, de înmulţit cu douăsprezece mii şi cinci sute. împerecherea elefanţilor, dacă pricepi unde bat?

Personajul îmi vine în faţă. În poziţia în care mă găsesc, îl descopăr în ultima clipă. Este monumental, mai cu seamă văzut de jos. Perspectiva ascendentă e, cumva, zeificarea omenescului. Indivizii, dacă e vorba să-i glorifici, tre' să le pui flash-ul de jos în sus.

Noul venit e înzestrat cu o salopetă galbenă, cu ţesătură unsuroasă. Încălţat în cizme verzui. Chipul – monstruos. S-ar zice o fotografie a suprafeţei lunii, luată de aproape. Ca şi luna, faţa îi e rotundă, cenuşie şi constelată de cratere.

De-ai vedea maniera în care mă apucă! Ca pe un geamantan. Nici măcar: ca pe o servietă-diplomat! Mă înşfacă de curea şi mă duce. Îl implor pe Domnul a-mi întări cureaua suficient pentru a o face conformă cu folosirea ei de acum, că de nu, iarăşi o să-mi sparg portretul de ciment... După mine, intenţiile acestui om vizavi de mine nu sunt perfect curate, şi el îmi rezervă

87 Ihtiologic, *morue* – morun. Popular, familiar şi argotic – prostituată de cea mai joasă speţă. Zone cu omonimie bogată. (n. tr.)

nişte surprize dezagreabile.

Iată-l apropiindu-se de o vastă cuvă, nu prea înaltă, dar extrem de largă. Cea mai rea dintre miasme de acolo se ridică. De n-aş fi avut acest căluş încleiat sub nas, aş desfuleca, hhh, cu graţie şi voluptate.

Mastodontul îmi imprimă o legănare care nu-mi promite nimic bun. Şi p'ormă, hop! mă trânteşte dincolo de marginea cuvei.

Oroare şi osândă!

Capăt al înecului! Putreziciune atroce! Imensul hârdău circular e plin de peşti proaspeţi. De când sunt n-am văzut un asemenea debit de peşte! Producţia a trei pescadoare, pe cuvântul meu! Mă ţiu deasupra acestei materii moi, respingătoare, lipicioase, fluide. Mă împute. Dacă mişc, mă cufund într-însa.

Simt că mă sufoc. Jandarmul din piept îmi trage la ghionţi ca un smintit. Trebuie să fi căpătat forma unui peşte, deja. De altfel, nu se află printre peşti şi unul în formă de inimă?

Mă căznesc să stau neclintit. Dar, dacă eu nu mişc, masa care mă susţine, ea, se fâţâie, se vântură, n-are astâmpăr sub greutatea mea, o fibradezivă se iscă. Şi-aceea fâspute.

Peştişori anşoa! Ştiam eu că şi pasta de anşoa la fel duhneşte. N-o s-o mai halesc câte zile oi mai avea de trăit. Nici măcar într-o salată de Nissa[88]. O asemenea cantitate, Îţi dai seama?

Cruzi, încă! Devin şi eu peştişor, prin osmoză. Mă fac anşoa. Anşoaua regelui! Sau regele anşoalelor! Faceţi-vă anşoajocurile, doamnelor şi domnilor!

Găseşti, tu unul, că marea este cine ştie ce mândreţe? Ia gândeşte-te la toate porcăriile de bestiole pe care le cuprinde. Şi „ăia" ce pretind că de-acolo ne tragem,

---

88 *Salate niçoise*, specialitate culinară conţinând un amestec de roşii, cartofi, ouă tari, măsline, anşoa etc, în ulei şi oţet. Se serveşte rece. (n. tr.)

noi, marile mamifere în două labe! Să zicem că m-aş învoi. Niciodată nu-l voi mai eticheta pe aproapele meu bărbătuş drept *peşte*, nici pe aproapele meu femeiuşcă drept *ştiucă mârliţă*. Nu voi mai zice că virgulă contemporanii mei au nişte boturi de calcan. Nici despre o muiere că e plată ca o plătică. O să-mi astup tambuchiurile când mi se va cânta *Păstrăvul*[89]. Proaspăt ca o babuşcă? De interzis, podoabo! Suplu ca un ţipar? Aiureală! Somnul ăl lin? Da' ce-ţi veni?! Chestii care se zic, ei şi? S-a zis cu ele!

Iată că, într-un mod inexorabil, mă văd înghiţit de această spăimântătoare fleşcăraie. Naufragiez în peştişorime. Ajung aspic. Încerc să-mi fac o idee despre înălţimea cuvei. Nu poate măsura mai mult de doi metri. E imperios să fac în aşa fel încât să mă cufund cu picioarele înainte. Aşa, numai aşa o să ajung să-mi ţin gura departe de anşoa, este? Dacă mă dezechilibrez din umeri (şi nici n-ar fi de mirare când ai un cap atât de greu) o să pier sufocat. Aşa că *achtung*. Pun în lucrare un soi de restabilire. Iată-mă zvâcnind, amice. Auzi? Zvâcnesc. Îmi fac picioarele săgeată, pentru optimizarea pătrunderii în cloacă. Massa mă absoarbe. Mă digeră. M-afund. Lent. Chinuitor. Massa se reînchide jur-împrejuru-mi. Felul ei de a mă întemniţa este dezgustător. Sunt cufundat în ea până la mijloc. Am peştişori în chiloţi, în buzunare, pe cărarea dintre buci (că rare ori i s-a recunoscut sfânta utilitate). Mi-e limpede, viaţa mi se *topeşte*. Rânjeşti, pramatie? Mulţumescu-ţi pentru milă. Continui să mă dizolv în această mare de solzi. Iată-mă-s vârât pân' la chiept. Măiculiţă, numa de-aş atinge curând fundul! O menghină moale, însă puternică, îmi strânge bojocii. Mi-e greu să respir. La cea mai mică înghiţitură de aer, doagele mele trebuie să împingă îndărăt o masă fantastică. Toată aprehensiunea de care poate omu' să dea dovadă (pentru ce să dea dovadă? nu ştiu, aşa vine vorba) mi se află la

89 Unul dintre cele mai îndrăgite lied-uri de Franz Schubert (1797–1828).

extremitatea degetelor groase ale picioarelor. Vârfurile labelor mele încep să înnebunească. Curios, hai? Şi adevărat, cârnăciorule! Falangele dintâi ale membrelor mele inferioare se zgârcesc de groază.

Am nişte peştişori anşoa încâlciţi în părul valoroasei mele zone pectorale. Ca şi la subţiori. Curg de pretutindeni. Un anşoa se insinuează, se fofilează, se strecoară, trece, o la ta, cu câtă perfidie! A-i tăia lui calea şi a evita apa în care el se scaldă sunt două lucruri aproape la fel de irealizabile.

Cobor întruna. Încleierea mi-a ajuns până la gât. Îmi gâdilă bărbia. Chicioarele, întinse ca săgeata, aşteaptă izbăvitorul punct terminus. Cercetez marginea cuvei, jojă înjosită ce sunt, dar măsurând şi gândind. O să se termine? N-o să se termine? Un prim anşoa îmi mângâie buza superioară. Miracol! Piciorul meu drept a întâlnit o suprafaţă solidă. Stângul de asemeni, o fracţiune de secundă mai târziu. Mă las pe călcâie. Aici, liman al supravieţuirii – ioc (dacă pot să-l gasteropodesc[90] astfel). Când mă pun cu toată talpa pe fundul cuvei, nasul mi-e nu doar scufundat, ci şi anşoazat. Ca să respir, trebuie aşadar să mă ţiu pe vârfurile pantofilor. Ceea ce echivalează, ca să fiu precis, cu suspendarea piciorului, înlocuit prin degetul său gros – exclusiv.

Mă văd constrâns: fie la absenţa respiraţiei ca să mă pot odihni, fie la o întindere nemăsurată ca să pot respira. Dacă tu numeşti asta situaţie incomodă, podoaba mea, e fiindcă eşti exact dobitocul pe care îl vestiseră prorocii.

Un râs mai copios decât un sandviş cu jumări de râscă (pardon: gâscă) mă face să întorc capul. Îl zăresc pe cel ce m-a azvârlit, înveselit ca luna din cele dintâi desene animate. S-a căţărat pe un piedestal şi, proptit în coate pe marginea cuvei, urmăreşte operaţiunea supravieţuirii mele cu mult interes şi vădită plăcere.

---

90 Etimologic, *gasteropod* provine din elinul *gaster* – burtă, şi *podos* — picior. (n. tr.)

— Puţin a lipsit, hai? îmi zice el.

Căluşul meu, ataşat unei tone de anşoa calitatea întâia, îmi răpeşte plăcerea de a-i răspunde, ceea ce este, poţi să mă crezi, păcat pentru dialectica franţuzească şi pentru scutirea de taxe poştale.

După un substanţial răstimp de voluptate, neîndoielnic partea lui în vizavi-ul nostru, omul-lună se retrage declarând:

— Dă-i ’nainte, bibicule, mă duc să caut lumea. Pasul său, în care n-am crezut eu vreodată, se pierde. Aşadar, iată-mă singur.

Cu zvonul necurmat al mării şi cu mult agreabilii peşti.

*

* * *

La capătul unui sfert de oră de gimnastică dintr-asta. sunt epuizat, zdrobit de oboseală, în pragul pierderii cunoştinţei.

Pune-te în locul meu (nu de tot). Să nu poţi respira decât pe nas, şi asta cu preţul unei gimnastici extenuante, să respiri solzi odată cu oxigen fezandat, să fii strivit de-un aglomerat, de un agregat de clupeide[91], ciudat purgatoriu, zău. Am cunoscut gagii care s-au pomenit deco (lo) raţi cu Meritul Civil pentru mai puţin decât toate astea.

Peşte proaspăt! Mulţumesc făr’de plecăciune, rampă, că de tine mi-e dat să mă agăţ!

În fine, lunarul mi-a anunţat o vizită, poate ea o să-mi aducă mântuirea?

Aştept, încercând să redau funcţiilor mele organice un ritm regulat. Zgomot! În sfârşit, zgomot!

Soseşte lume. Paşi. Ai câtor inşi? Doi? Trei?

Trei! Urechea mi-e fină precum aceea a unui elefant.

---

91 Familia *clupeidelor* include peşti ca sardelele, heringii, sardinele, etc (n. tr.)

Eu sunt tartorul auzului, s-aude? Sunt marele Jumbo căruia nu-i scapă niciun decibel.

Nişte lăzi sunt târâte la marginea cuvei.

Efectiv: trei busturi răsar, unul după altul, de parcă-ar fi ţinte într-o baracă de tir. Omul-lună, Himker, şi încă un măscărici care este, poate, cel ce m-a purtat de la helico pân'la hangar.

Cei şase ochi mă săgetează îndelung. Apoi Himker murmură:

— Trebuie să i se scoată căluşul.

Drăguţ din partea lui, nu?

Dar nu şi uşor de făcut, căci ei nu mă pot ajunge cu mâna.

Măscăriciul cu ţoala unsuroasă nu se lasă descumpănit de probloc. Dotat cu un lasou, mă pescuieşte cu gâtul în laţ. Numai asta îmi lipsea! Şi-aşa sunt eu asfixiat pe trei sferturi…

Mă trage la edec fără să-i pese de căile mele respiratorii. Mă sufoc. Ochi daţi peste cap printre milioanele de ochi ce mă-nconjoară. Ochit de ochii sardinelor, sar din epuizatele-mi simţuri. Nu vreausălevăzochii. Ţepeni, îngheţaţi, însticlaţi, minerali. Nu-i mai văz. Totul se îmbârligurează. Creierul meu prost irigat se pune în rezerva Republicii. Bye bye, prietene…

Aici, scurtă porţiune de blanc.

Năvala oxigenului în moalele mingii mele mă reconectează la viaţă.

Mi-au smuls plasturele care îmi era botniţă. Fără menajamente, de am foc în obraji, precum o fecioară plină de virtute, care, în metrou, s-ar fi atârnat de priboiul unui sadic, luându-l drept bara centrală.

— Mă auzi, comisarule? bâlbâi „da”. Toată copilăria mea am crezut că „da” se scria „dap”.

Pentru că eu pronunţam „dap”.

Mă scutură un râs lăuntric. O să-mi obiectezi că momentul e rău ales, numai că, dacă omul n-ar face haz

când este la ananghie, când s-ar mai strica el de râs? Când totul îi merge bine? La ce bun? Râsul, în fond, e făcut pentru a ţine cumpăna nenorocirii, disperării.

Aceste gloabe răpciugoase mă zvârliseră produselor mării. Uite că ies din adâncuri.

Încetişor.

— Să vorbim limpede, atacă Himker, dacă nu răspunzi întrebării mele, noi…

Iarăşi!

Mereu aceeaşi schemă: tortură, chestionar… Vorbeşti sau nu vorbeşti?

Buna, vechea „întrebare" de odinioară. *That is the question*. Eterna problemă. Aceea care se pune pe tapet sau pe ordinea de zi. Chestiunea de timp sau de încredere. Problema-cheie. Cheia oricărei confidenţe. Cheia celor mai puţin dulci mărturisiri. Vorbeşte, că de nu…

Că de nu, orice. O să ţi se facă buba, mult de tot. O să ţi se jumulească prostata cu un cuţitaş de desfăcut stridii. O să ţi se înfigă bucăţi de fier incandescent în muşchiuleţul radial. Unghiile or să ţi se smulgă. Plăgile ţi s-or presăra cu sâmburei de ardei iute. Ţi s-or face spălături intestinale cu acid clorhidric… Şi mai sar peste altele.

Eterna presiune, eterna constrângere fizică… Abia de ascult făgăduielile lui Himker. Grosso modo, moartea mea, asta e problema. Şi-atunci, ce vrei să mai adaugi?

— Eşti gata? sfârşeşte dânsul.

Iar eu, liniştit precum Botezătorul:

— N-aş fi în stare să susţin o convorbire serioasa în poziţia aceasta, bunul meu domn. N-o să răspund decât după ce voi fi făcut o baie zdravănă, caldă, şi pus pe mine nişte ţoale care să nu duhnească a peşte.

Tre' văzut ce poate aduce o asemenea atitudine.

Ei bine, răţoiule, urmează cel mai monumental fiasco, Eşecul net, cumplit.

— Cred, prieteni, că dom' comisar încă n-are

condiţionarea necesară, face Himker. O să revenim mai târziu…

Şi gloabele astea se cărăbănesc.

Aşteptându-le reîntoarcerea, în pofida luptei mele sălbatice cu anşoa-ul invadator, îmi pun următoarea întrebare: „Ce-o fi ţinând Himker să afle de la tine? Nu i-am spus oare, la Paris, tot ce ştiam despre afacere? În acest caz, el ce speră? Am greşit punându-i eu condiţii: pierd timp…”

Afară doar dacă…

O idee sălăşluieşte în mine, cum scria Prosper Mérimée în tratatul său despre rolul automobilului pe vremea faraonilor[92].*

Ideile bune fac parale atâta vreme cât parvii să le pui în practică.

Reîncep lunga şi zadarnica mea veghe în chinurile pestilenţiale. Asta mi-e din ce în ce mai greu, căci, de când mi-a fost scos căluşul, am gura în contact direct cu peştii anşoa şi, de cum am neşansa să întredeschid cât de puţin buzele, un scârbos de pungaş mi se şi fofilează în g (a) ură.

În sfârşit, un răstimp se scurge, fatalmente, şi disting noi zgomote de paşi.

De îndată ce aceştia sună pe-aproape, inspir zdravăn şi mă dau afund în massa cleioasă. Ce senzaţie înspăimântătoare, nepoate! Dar tre’ rezistat… *It is* singura mea *little* şansă de scăpare, camarade.

În ciuda cataplasmei de anşoa care mă acoperă, înregistrez confuz nişte exclamaţii. Nişte interjecţii de toată frumuseţea. Nişte onomatopee şi mai dihai.

Aerul care îmi umple plămânii îmi iese lent prin nări. Atunci când gazul meu carbonic va fi evacuat, va trebui, ştiu, să aleg: asfixie sau renunţare. Doar dacă netrebnicii

---

92 Când „calul de bătaie” san-antonian este un scriitor, în cazul de faţă romancierul francez Prosper Mérimée (1803—1870) i se serveşte uneori, în chip de ovăz, o listă bibliografică alcătuită din gogonele, gogoşi şi alte gogomănii gogonate. Opul scuză acele. (n. tr.)

ăia ai mei n-or intra în viteză ca să mă recupereze.

— Scara, iute!

Sunt practic sigur c-am prins cuvintele astea. Cuva vibrează. Mă înăbuş… Judecata mi se clatină. O întunecare lăuntrică mă apucă, mă duce…

Şi cu toate acestea, sagace ca un papă, eu ştiu ce-s ăia pe cale să facă-dreagă. Culcă o scară de lemn de-a latul cuvei. Bărbatul cu haina impermeabilă galbenă vine pe această pasarelă improvizată. Se apleacă, mâna i se înfundă în fojgăitorul anşoa, bâjbâie, mă înhaţă de guler.

Mă trage afară.

Era şi timpul. Aspir, cu măsură, elementul indispensabil unei depline regenerări a sângelui meu. Asta, în vreme ce simulez leşinul integral. Îmi bulbuc cepele. Îmi răsucesc buzele dezvelindu-mi, agonic, dinţii.

Sunt smuls din cloacă.

Sunt extras din infernala cuvă.

Trupul mi se alungeşte pe sol. Ori mai curând: mi se alipeşte de el.

Rămâne acolo, flasc precum borşul abia părăsit. Caşalotul de San-A. Nemişcat.

— E mort?

— Nu ştiu.

— Verifică…

— Inima bate.

— Trebuie reanimat.

— Alcool?

— Fă-i mai întâi respiraţie artificială.

— Are braţele legate.

— Ei, dezleagă-l, ce mama dracului!

Cu ajutorul unui cuţit mi se taie latele fâşii leucoplastice care mă ţin în chingi…

Omul cu haină impermeabilă îmi apucă încheieturile mâinilor, îmi depărtează braţele, mi le readuce încrucişate la piept. Îmi suflă în gură, dobitocul ăsta. E un pupic de care m-aş lipsi. Nu mă prea omor după sărutările

masculine, cele şaisprezece mii de mândre ce mi-au trecut prin braţe deprinzându-mă cu alinturi mai de soi. Un, doi…

Uf, asta da, mă dezanchilozează. Bun exerciţiu…

Un, doi…

Un pic mai târziu, îmi lasă braţele ca să-şi pună amândouă mâinile pe coşul pieptului meu, să apese, să întrerupă apăsarea, şi iară să… Pompează, scumpule, pompează bine! Asta te va îmbujora. Mâna mea dreaptă, răşchirată pe sol, simte un contact rece. Ghicesc, cuţitul cu care mi s-au tăiat benzile adezive.

Îl apuc cu precauţiile luate de un ceasornicar când repară ceasul unei doamne bolnave de tusă măgărească.

Ce urmează să fac nu-mi cade bine. Dar ce altceva ai vrea să fac, Bazu[93]? În viaţă, tre' să ştii a alege între alţii şi tine.

Aleg.

Aleg şi locul unde o să-i vâr cei zece centimetri de oţel inoxidabil. Puţintel deasupra bazinului, unde se subţiază talia. Acolo, locul acela, ce este, doctore? Pancreasul sau rotula?

Cuprind mânerul eficientului ya[94] în pumnul drept, cu lama îndreptată către partea dinspre trunchi a antebraţului. Haide, la treabă, fiule! Cam urâcioasă, nu zic. Şi mai cum? Bună?

Zbang! Din toate puterile mele de balot uriaş. A intrat dintr-o lovitură. Într-atât, că latul mâinii mele şi şoldul tipului devin una. El, încă o secundă sau două continuă să-şi exercite presiunea.

Pe urmă scoate un strigăt şi cade cât e de lung, ca o statuie răsturnată.

Ceilalţi doi nu-şi vin în fire. Eu, da.

---

93 Abreviere şi „diminutiv" de la Bazooka, puşcă antitanc cu reacţie. Pe de altă parte, „fanii" san-antonieni ştiu că una dintre poreclele lui Bérurier este Bazu I…

94 Lumea interlopă acordă cu plăcere banalului cuţit un „pseudonim" cu sonoritate exotică. În speţă, ya vine de la iataganul turcesc. (n. tr.)

Nu uita, mă supă de tăiţei, că am încă picioarele legate fedeleş. Din zbor, o izbitură amplă, cu tăişul... Crraaac! Ajunge?

Tovarăşul lui Himker se aruncă asupră-mi. Pentru mine este un gest indicator: asta vrea a zice că n-are armă. Îi aplic o lovitură cu mânerul cuţitului, în tâmplă. Asta îl înmoaie. Îl împing. O serie de gloanţe ţiuie. Trase de Himker. Toate în clipa când, cu o detentă sălbatică, îmi respingeam agresorul. Care le degustă pe toate, întru a sa veşnică liniştire. Himker este atât de înmărmurit încât mâna ce-i ţine revolverul începe s-atârne. Tre' spus că încărcătorul îi va fi fiind tot atât de gol ca un butic de gablonz-uri în deşertul Gobi.

Nu pierde vremea, scumpul meu San-Antonio. Ceasul meditaţiunilor şi acela al consideraţiunilor esoterice s-a dus. Vorba e cum să-ţi piteşti oasele în grămada de carne cramponată pe ele.

Gonesc ca un apucat către intrarea halei. La început, o şchiopenie cumplită traduce starea proastă a celor două franzele, prea mult legale cobză. Dar frica dă aripi. Ar fi de ajuns ca Himker să aibă prezenţa de spirit a înlocui încărcătorul gol cu un altul, plin, şi tribulaţiile mele şi-ar găsi încheierea.

Prin urmare, fiindcă trebuie alergat, să alergăm.

E cel mai bun lucru pe care mi-l pot dedica, dată fiind gravitatea clipei. Vacanţele în insulele Canare, pulpiţele de porc, pescuirea peştelui – sabie, rămân, toate, pentru altă dată.

Întind compasul, fugind tot mai iute. Dar această fabrică de conserve este imensă. Mă las indus în eroare o primă dată, atras de-o lumină. Picat în cursă ca, un fluture de noapte. Scânteierea venea de la o seră mare, ale cărei geamuri sunt fixe. Descriu prompto o savantă curbă... Noi gloanţe mă caută. Înconjur un butoiaş, apoi un altul.

Pang. pan. pan!

Ah, iată poarta, pe latura stângă. Rămâne de

traversat o întindere mare. Şovăi. Himker nu mai trage. I se apropie paşii. Mă ghemuiesc la umbra unui butoiaş. Ce-i de făcut? Dacă vine până aici o să mă ciuruie, căci mă aflu într-o fundătură. Să-mi încerc norocul cu un sprint către ieşire?

Bun, de acord.

Dar, exact, în secunda când sunt gata să-i ard un demaraj fulger, io-te-l pe şoferul bulgar ivindu-se cu o puşcă-mitralieră în mână. Detunăturile, pesemne, l-au alertat.

— Păzeşte ieşirea! strigă Himker.

Cine-i acela al cărui leş constituie o pradă mult râvnită? Micul viteaz San-A., amice. Prins între două focuri. E cazul s-o repet. Şi-atunci?

XIV

Atunci, nimic!

În asemenea cazuri aparte, îţi stăpâneşti nervii, îţi asculţi instinctul şi îţi păstrezi încrederea în propria-ţi stea. Stelele bune nu funcţionează decât în favoarea celor ce cred în ele. Le e silă de îndoieli, strengăriţelor! Iar cei slabi de înger le fac să verse.

Mă simt împăcat, absolut relaxat, cu toate că duhnesc a anşoa. Mirozna asta, am eu impresia, s-a impregnat în mine şi-o s-o car pretutindeni până-n ultima-mi zi de trăit.

Nimic mai dezonorant, la un bărbat, decât un iz insuportabil. Dintre toate neajunusurile, beteşugurile, tarele Sale, răul suprem acesta este: să pută.

Doi oameni prevăzuţi cu arme de foc mă strâng în cleşte. Ca să mă apăr, nu am decât un cuţit. Şi butoiaşele! Şi doxă, de asemeni. Multă doxă, generale!

Îl văd pe Himker încercând să mă ia din spate. Îşi ridică pistolul. Nedând ascultare decât prezenţei mele de spirit, îmi lansez ascuţitul ya asupra lui. Niciodată n-am prezentat un astfel de număr într-un circ, dar nu-mi iese prea rău.

Cei ce îţi spun că un cuţit şuieră în timpul traiectoriei or fi suferind de bâzâituri în ureche. În realitate este o fiară dintre cele mai silenţioase. Lama se înfige în umărul lui Himker. Gloanţele sfârtecă pământul în cerc.

Nu pierd timp încercând să le număr. Arcuindu-mă din toate puterile pe buza unui poloboc cu moruni, izbutesc să-l răstorn şi, cu o magistrală lovitură de picior să-l propulsez în direcţia porţii, în spaţiul căreia se află Krakzecs.

Mi-e rău la inimă, atât de tare mă doare glezna de pe urma şutului pe care l-am tras. Vrei să zici că mi-am scrântit-o? Păi, în situaţia mea, e un lux (ori mai degrabă o luxaţie) pe care nu mi-l / nu mi-o pot oferi. Iată pentru ce, ne ţinând deloc cont de durere (că doară nu-s contabil) mă năpustesc pe urma butoiaşului. Lunganul (ori mai curând prăjina) execută un pas lateral ca să evite legănătorul poloboc. De acord, o să deschidă focul. La asta, ce-ai vrea să fac? Altceva decât o figură care îmi trece prin scăfârlie şi la care subscriu din oficiu?!

Chipuleşte-ţi, foarte scumpe frate ale meu, că îmi scot eu batista din pozunar şi că mă pun s-o fâlfâi, urlând:

— Tovarăşe! Tovarăşe!

Asta, năpustindu-mă, cum ziceam, pe bulgar (nitură). Un bandit adevărat ar fi început prin a mă ciurui de la stânga la dreapta, apoi de jos în sus, mai ’nainte de a mă întreba cu ce rimează o panoramă ca asta. Ei bine, el nu vezi. În adâncul lui este, mai ştii sireacu’, f’un poet. L-o fi citind pe Apollinaire în original, ăă, tu ce crezi? Are el, aşa, o minunată pauză de nehotărâre, privind când la batista mea neprihănită ca zămislirea, când la obrazul meu zâmbăreţ (căci am sclipirea de geniu de-a o face pe glumeţul tot intonând acel „tovarăşe, tovarăşe”). Nu mai ştie ce şi cum, pricepi? Nebunia derutează totdeauna. Pe un om aşa-zis raţional, nebunia îl ia pe nepregătite.

Mie, această uşoară graţiere îmi este suficientă ca să mă apropiu îndestul şi să-i lansez o copită (tocmai a

piciorului care mă doare, aşa că, vezi, nu-s un simulant) drept în sediul amorului său propriu. Să fie auzit tu ce ţipăt de cormoran a scos. Într-o bulgărească pură! N-am habar cum s-o fi zbierând „valeu, coaiele!” într-a sa republică boltronică, însă mă bate gândul că tot cam aşa, ca pe la noi. Trebuie că se trage din aceeaşi rădăcină…

Se apucă de părţile vătămate şi nu mai ştie de nimic. Neglijând să-i prescriu comprese la gheaţă, mă reped în exterior.

Primul lucru pe care-mi cad ochii nu-i un lucru, ci o persoană.

Ori, cel puţin, persoană a fost cândva. Un moş, bătrân cât lumea, în veşminte de pescar breton. Într-atât de albit, şubrezit, împuţinat de vârsta-i înaintată, că bunicii săi ar trebui a-i interzice să iasă din casă când suflă vântul dinspre vest.

Stă aşezat pe prima treaptă a scării unui menhiră[95]. Are şi dreptul s-o facă. evident, ca unul de multă vreme căzut şi în mintea copiilor, şi în cârca dolmenului[96] public.

— Salutare, taică Trăsnea. îl abordez, ai putea matale să-mi arăţi încotro s-o iau către postul de jandari, dacă eşti bun?

Venerabilul îşi scarpină căpăţâna şi-mi răspunde cevaşi într-o limbă pe care n-am plăcerea s-o cunosc şi care ar putea foarte bine să fie gaelica la depunerea jurământului ostăşesc.

Geaba îmi reformulez întrebarea în engleză, ba încă articulând-o ca-n vechime, omul nu pricepe o boabă.

Zahariseală? Surzenie? Concursul de împrejurări s-a deschis, fii cu ochii-n patru să nu pici într-însul. Renunţând

---

95 Monument funerar megalitic, specific provinciei franceze Bretagne şi sudului Angliei, format dintr-un bloc masiv de piatră necioplită. dispus vertical

96 Spre deosebire de menhir, dolmenul, întâlnit în aceleaşi locuri şi cu aceleaşi funcţii de cult, este alcătuit dintr-o lespede orizontală pusă peste altele verticale. (n. tr.)

la a mă face înţeles, îmi urmez drumul. Nimeni nu se ţine după mine. Probabil că Himker şi banda lui se resimt de pe urma scatoalcelor prin care mi-am dobândit scăparea. Trebuie că îşi pun nişte peştişori anşoa în coşuleţul de picnic şi se pregătesc de ducă spre alte zări.

Acuma, să te pun la curent: locul unde mă aflu este o landă stearpă, violetă, mamelonată şi agrementată prin stânci de un alb crud, deasupra cărora soarele îşi sparge razele.

Drumul, aşternut cu pietriş, urcă. Scunde, căsuţele pe care le zăresc ici şi colo, îmi par tot atât de părăsite ca salonul unui deputat ce n-a mai fost reales. Urzicile se caţără pe ziduri. Jaluzelele atârnă nesigure, ca pofta lăsării udului de către un academician, iar cele mai multe hornuri se prăbuşesc peste acoperişul care le ţinea (Moş Crăciun *verboten*[97]!).

Întorc capul mereu, de teama unei urmăriri. Dar nu, nimica. Panglica virgulă cenuşie (o imagine de toată frumuseţea) rămâne pustie. Nu zăresc decât acoperişul în forma dinţilor unui fierăstrău: fabrica de conserve. Şi pata albăstruie a minusculului bătrânel rezemat de menhiră. La dreapta, un mărunt port natural, unde câteva bărci mari, într-o stare întristătoare, se hâţână alandala. Îmi ofer un tur de orizont. O insulă, omule! Nici atât: o insuliţă. În centrul mai-sus-pomenitei. un grup de case care, acestea, par locuite, dat fiind fumul înălţat deasupră-le.

Grăbesc pasul.

Duduitul unui motor mă face să-mi aţin – ghici ce? Urechea! Mă întorc şi peste ce îmi cad privirile? Camioneta hodorogită care m-a transportat la conservărie[98]. Pentru numele lui Dumnezeu: e plină de gagii! Ei stau în faţă, în spate, până şi pe scări. Himker,

---

97 *Verboten* – interzis (germ.)

98 Un cititor mai conservator n-ar conserva decât fabrică de conserve, sintagmă greoaie, dar admisă. Ereziile lui San-A. sunt contagioase. (n. tr.)

mai înainte de a mă vâna, şi-a convocat trupa. A priceput omu' că nu trebuia s-o lungească în cârpeli cu mine, că eram un căpos cu oareşicari idei.

Va să zică, urgenţa întâia.

Noroc că vehiculele pe benzină sunt rare pe insuliţă şi că urmăritorii mei nu dispun, gonind după mine, decât de această respectabilă relicvă.

Imprim un sprint deplasării mele în direcţia primei case a cătunului. Bucurie! E vorbă de o şcoală. Modestă, dar cu atât mai emoţionantă. Şcoală, e scris deasupra.

Scris în rosbif[99]. *School house*.

Glăscioare piţigăiate buchisesc nişte chestiii pe englezeşte. Prin urmare, nu mai sunt în Franţa, ci pe o insulă depinzând de Regatul Unit. Aici, şcolarii învaţă că Jehanne d'Arc era o ţicnită iar Napoleon un terchea-berchea. Că Henry al VI-lea era indubitabil rege al Franţei şi că nu Pasteur, ci Fleming este cel ce a descoperit serul antirabic.

Urc patru trepte. Împing o uşă… O clasă minusculă; numai cinci copii, şi nu pierd vremea să le ridic şorţuleţele spre a descoperi cărui sex aparţin dânşii. O învăţătoare mignonă stă în picioare la tablă, pe negrul căreia e scris, în franceză: „Mon tailleur est riche"[100] (ceea ce nu-i deloc surprinzător când mă refer la preţurile pe care mi le stabileşte).

Ţâncii silabisesc. Fata este fermecătoarissimă. Ba chiar şi mai mult *again*. Sosirea mea o face să tresară.

— Ce doriţi? se informează prea frumoasă, una din soiul speciilor de roşcovane ce vorbesc cu stropi de salivă scânteind de soare pe mutrişoară şi c-o privire al cărei albastru n-aşteaptă decât o plimbare prin fâneaţă ca să vireze către verde.

---

99 Derivat din *roast beef*, nu altceva decât carne de vită pentru fript. Hâtrul de San-Antonio înalţă la rang de limbă un aliment mult apreciat de bucătăria englezească. (n. tr.)

100 „Croitorul meu este bogat"

— *Please*! îi şoptesc eu fierbinte, şi rămân pe coridor.

Intrigată, ea vine mai încoace. Dar eu duhnesc atât de năprasnic a peşte, încât stă locului, cu o tresărire de silă, la trei paşi.

Arunc spre ea legitimaţul de poliţai.

— Aparţin poliţiei franceze şi nişte indivizi certaţi cu legea sunt pe urmele mele, miss; puteţi să mă ascundeţi, iar apoi să-i alertaţi pe colegii mei britanici?

Ea îmi cercetează atent atestarea; îşi învinge panica olfactivă şi se duce să deschidă o uşiţă scundă, la capătul coridorului.

— Vârâţi-vă aici.

Este o debara pentru mături, găleţi, combustibili, etc. Mă las înghiţit. Ea închide la loc, punând zăvorul.

În chichineaţa asta e mai multă beznă decât în fundul unui coşar. Mirosul cărbunilor se pune la concurenţă cu acela al ţoalelor mele, dar cel dintâi abandonează iute partida (*în english: the party*) din motive de insuficienţă. Dacă nemernicii care gonesc după mine se arată prin şcoală, e lucru sigur că mă vor dibui după iz. Tocmai, aud discutându-se într-un ungher. De nu s-ar pierde cu firea micuţa dăscăliţă…

După o clipă, zgomotul conversaţiei încetează. Voci juvenile declamă în cor aceste cinci silabe care, zău, îmi merg drept la inimă:

„Maon thailleûr he ritche”.

Ufff! Scăpat?

Abia un sfert de oră că trece, o tropăială de saboţi trezeşte duşumeaua coridorului. Zăngănitul caracteristic al unei uşi cu ochiuri de sticlă care încep să joace în rame. Liota de prichindei se risipeşte afară. Pasul uşor al învăţătoarei ajunge până la mine şi serviabila domnişoară mă deszăvoreşte.

— Mulţumesc, îi spun cu cu multă căldură, probabil că dumneata mi-ai salvat viaţa. Bandiţii te-au întrebat

despre mine?

Ea încuviinţează.

— Le-am spus că aţi traversat curtea şi aţi sărit peste îngrăditura din spate.

— Bravo. Îi cunoşti pe acei oameni?

— Da. Se află pe insulă de câtăva vreme. Sunt străini… Au răscumpărat conservăria părăsită.

Străini prin raportare la ce?

— Ce insulă este aceasta, miss?

Ea face loc, prin şuviţele părului, unei ferestruici.

— Nu ştiţi?

— Am fost adus aici cu elicopterul.

— Într-adevăr, au unul. Ei bine, este insula Godmichey, la şaisprezece mile de comitatul Cornouailles. Un colţ pierdut de lume, adaugă ea surâzând.

— Un şerif, aici, există?

— Oh, nu. La ce bun? Abia dacă mai sunt două duzini de locuitori.

Încep să-mi dau seama că locul ăsta e seducător pentru nişte oameni dornici să dea un adăpost unui trafic clandestin.

— Telefonul?

— La pastor. Şi la conservărie…

— Va trebui să iau contact cu pastorul, spun eu pe tonul evidentei.

Mica şi delicioasa roşcovană reflectează.

— N-aţi vrea să faceţi o baie şi să vă schimbaţi veşmintele? Sunteţi atât de plin de solzi şi-atât de tare mirosiţi că semănaţi cu un peşte mare.

— Bucuros, dulce inimioară, dar de unde să scot alte ţoale?

— Există hainele tatălui meu care a murit, cred că vă vor fi un pic strâmte fiindcă sunteţi foarte atletic (o cunoscătoare!), dar de încercat, le puteţi încerca. Veniţi…

Mă conduce către o scară din piatră care miroase a jilăveală. O urmez la etajul întâi. Acolo, o locuinţă modestă

dar relativ confortabilă. Intru într-o cameră mare, unde stau aliniate cinci pătucuri. O privesc pe tânăra fată cu un aer întrebător, căruia ea nu-i rezistă.

— Da, elevii mei sunt aici în pensiune, spune ea, am făcut o înţelegere cu părinţii. Femeile de pe aici merg la pescuit de anşoa împreună cu soţii lor, aşa că aranjamentul acesta le ia copiii de pe cap… Poftim, iată baia. Nu prea luxoasă, dar apă caldă este, şi-o cadă mică, de asemenea. O să încerc acum să dau de haine.

Îi adresez marele *merçi* al lui d'Artagnan venit s-o treacă prin igliţă pe D-na Bonacieux şi mă închid în săliţă. Nu găseşti că asta se cheamă a avea baftă, tu ce zici?

Uneori, îngerul meu păzitor e capricios, însă, în ansamblu, este un mic purtător de pene ce îşi cunoaşte bine meseria.

Ce delectare, amice, apa caldă – într-un caz precum al meu! Mă răzuiesc peste tot: între degetele picioarelor, între jumătăţile de pepeni, deasupra taşcelor de încasat pomana, mă rog, şi restul. Îi consum-topesc drăgălaşei miss un săpunoi cât toate zilele. Plus o juma' de litrache apă de Cologne. Îmi fac unghiile, mă şamponez, mă loţionez, fricţionez, periez, clătesc gura, restabilesc frizura.

Când, în sfârşit, mă hazardez în afara băii, mi-am restabilit luciul ca un ban cu efigia Regelui-Soare, la vremea când moneda era floarea peceţilor (iar cel de pe ea, floarea naivităţii).

Nişte haine sunt pregătite pe primul dintre cele cinci paturi. Şalvaroni de catifea, nişte şosete groase din lână, un jerseu tare, de marinar, sandale de piele.

Izbutesc a mă însera în interiorul acestor variate recipiente. Mai crapă niţeluş pe la cusături, însă sunt primenit, iar acesta este esenţialul.

— E voie? întreabă drăgălaşa voce a gazdei mele.

— Mai vorbă!

Apare ea. Şi-a îmbrăcat o bluză albastră cu guler alb

şi poartă un pantalon din pânză de in care îi mulează unduirile cam tot aşa cum o foiţă de ceapă mulează bulbul cepei, şi un sweater-polo galben care îi exaltă, în acelaşi timp, pletele şi cele două ulcele.

— Cum îţi sună numele, miss? Să pot invoca binecuvântarea cerească asupră-ţi, fără să risc ca rugile mele să vină retur pe motiv de adresă incompletă?

— Kasleen, îmi răspunde adorabila mântuitoare. Care adaugă zâmbind:

— Cu toată vechimea acestor boarfe, vă prefer aşa cum sunteţi acum.

Mă ştii? Nu tre' ca o fiică a Evei să mă prefere prea făţiş, că altminteri, eu unul, îmi pierd iute controlul direcţiei.

Dacă îmi vrei părerea, cred că această junǎ frumuseţe crapă de urât ca o mie de şobolani morţi pe prăpădita ei de insulă, în compania cârnăciorilor ei. Nu este omenesc să duci o asemenea viaţă. Mai bine Carmel-ul[101]. La Carmel ai, baremi, televizor şi nişte instalatori să repare ţevile ce curg.

Tot ducând o existenţă retrasă, ea, Kasleen, se va procopsi cu nişte complexe de neînlăturat. Ultravătămător lucru. Decid, pe loc, să fac ceva pentru dânsa. Dacă nu ne întrajutorăm, civilizaţia este compromisă, nu crezi? Neacordarea asistenţei unei persoane în pericol de dragoste este o culpă care te poate târî departe, până la chinurile remuşcării în doi timpi.

În cinstea ei înalţ, rapid pavoazul mare al ocheadelor bleu-verzi pe fond de azur şi ascunsul gând sub tâmple cur bate. Ai putea să juri că aceasta o tulbură. Îmi lansez în direcţia sa două braţe împlinite, de dansator modern pe şantierul războiului. Ea nu dă îndărăt; atunci înaintez eu. Este omenesc. Tu, în locul meu, ce-ai face? Pentru început,

---

101 Referire la viaţa carmelitelor, credincioase ce fac parte dintr-un ordin monahal ale cărui prime statute datează din 1245, şi al cărui nume provine de ia muntele Carmel, pe care e situat oraşul Haifa.

sărulimba vânturată, hai? Şi apoi, mâinile pe ghidon, nu? Destuparea salvarescă, pentru a continua. După aceea, degajarea sălii de bal. Acţionarea dispozitivului tău de jucat crochet cu boltă, nu-i aşa? Legat, prin montaj direct, de trombonul ascendent. Exact ca mine, viteazule. Amândoi avem cu certitudine aceleaşi marote, nu găseşti? O poftămăduiesc printr-un plantigrade's story[102] la chiuvetă. Îţi dau un sfat de cântar, cum zice unul dintre amicii mei jochei[103]: atunci când izbeşti mărunt o gagică, ia-o de-a-n picioarelea, după pilda lui Clemenceau[104]. E un mod de a-i vădi puterea ta, supleţea ta. Potenţialul învăpăierilor de care dispui: o urci de-a călare pe punctul tău de sprijin, precum Atlas ridicând lumea, iar apoi o plimbi un picuş, pentru a-i demonstra că, şi din mers, ştii jocul. Ele, fetele, se dau în vânt după o asemenea performanţă. Care le antrenează de minune în vederea mai gingaşelor urmări. De arzi încolo (cum glăsuieşte Béru) eşti un mascul apreciat. Respectat. În ochii lor (şi ce privire ageră au primitoarele culcuşuri!) ţi-ai dobândit bastonul de mareşal.

E-atât de strâns agăţată de gâtul meu, sălbătăcioaica asta mică, încât îmi blochează vena jugulară.

Îi trec linia Maginot[105] * într-un mod atât de frenetic, că riscă o perforare a plămânilor. Ea geme pe englezeşte, ceea ce, într-o conversaţie, face totdeauna bine. Oh, oh-urile sale, pronunţate ăău, ăăău! îmi zăpăcesc mintea. Cu cât le cântă mai modulat, cu atât dorinţa mea creşte, iar efectele care decurg le ţin isonul. Se merge către

---

102 Plantigrad – animal care calcă pe toată talpa. Story – poveste (engl.).

103 Înaintea curselor de galop este obligatorie cântărirea jocheilor.

104 Este riscant să contrazici o somitate ca San-Antonio, totuşi se pare că Georges Clemenceau (1841–1929) a fost mai cunoscut ca bărbat de stat. (n. tr.)

105 Şir de fortificaţii la frontiera estică a Franţei, construite în perioada inter-belică. André Maginot a fost ministru de război.

apoteoze, scumpo. Către nişte triumfuri rarisime. Este o treabă mai presus de orice categorisire. Artă concretă împinsă până la abstracţiune (şi dincolo). Când o fi să mă retrag dintr-însa, mare gol în suflet o să-i las, crede-mă ce-ţi spun. Va trebui să şi-l umple cu paie. Pasiunea e sălbatică, trepidantă, urlândă. Din fericire, cei cinci prichindei fac, în curte, un tărăboi ca toţi dracii, e'altminteri partida noastră ar ţintui atenţia satului pe noi. Urmăritorii mei ar pune iarăşi laba pe mine.

Nicicând crosa mea de golf pentru orice teren nu s-a vădit mai trainică. De i-ai fi atârnat un sac cu făină, preţ de vreo sută de kile, era în stare să-l salte, te-ncredinţez. Kasleen se îndepărtează lin, acuma. Mă părăseşte pentru a se face una cu o piatră kilometrică, şi n-o să mai ştii la ce distantă te găseşti tu de Châteauroux[106].

Bun, hai să trec peste asta…

Şi, cum zice careva: la mai bune.

Readucându-mi contorul la zero, fără majorare de tarif, am dreptul la o gustare regeneratoare. Ceai, budincă de orez, cozonac, dulceaţă.

Mă mănâncă din ochi, drăguţa de ea. Va trebui s-o mai învăţ şi altcumva. N-aş vrea să-ţi par un lăudăros, dar să ştii că micuţa e foarte recunoscătoare pentru regala-mi performanţă. Impresionată, da.

Revine la preocupări mai puţin eterate şi iat-o interesându-se de tărăşenia mea. Îi prezint, grosso modo, schema. După care îi pun întrebări în privinţa oamenilor de la fabrica de conserve. Aflu de la ea că aceştia se ţin deoparte de populaţie, oricum redusă. Conservăria mergea spre lichidare cu mulţi ani în urmă, încă. Aşa că tinerii preferau să plece căutându-şi de lucru pe continent. Într-o zi, s-a auzit că libanezii răscumpăraseră afacerea, propunându-şi s-o reorganizeze şi s-o dezvolte. În realitate, s-au mulţumit să se descotorosească de ultimii angajaţi. Nu s-a mai lucrat nimica.

---

106 Literal: Castelul roşu.

Închei cu hăpăirea dulciurilor şi-i spun rapid-cuceritei-mele că aş dori să telefonez, cât mai grabnic cu putinţă, poliţiei. Micuţa Kasleen mă sfătuieşte să aştept noaptea, pentru a putea să circul fără a fi văzut. Până atunci, ea îl va preveni pe pastor că un poliţist străin are nevoie de ajutorul său, şi că o să-i facă o vizită astă-seară.

Îi aplic pe mucoase un supliment de sărulimbadânc şi merg să mă întind în patul din camera ei, aşteptându-mă ca acest pat să se lase.

XV

Pitoresc personaj, acest reverend Mickmack.

Le ştii, măştile alea alcătuite dintr-un nas, ochelari mari cu ramă de baga şi pometi de un roşu aprins?

Ei bine, el este. Plus o bărbie ascuţită şi-o dantură care nu i se mai cuibăreşte odată în gură, căci a fost croită cu trei numere mai mare decât trebuia. Firul de păr e lung şi lipit bine, urechile par pescăruşi în zbor, şi prezbiteriana-i privire are nuanţele unei stridii avariate.

Kasleen mă prezintă. Pastorul îmi zâmbeşte, îmi spune cum-vă-simţiţi-foarte-bine-mulţumesc-dar-dumneavoastră-nu-rău-cu-atât-mai-bine-dar-luaţi-numai-un-loc.

Ceea ce este eminamente gentil, însă oare de ce „numai un loc”? Ca şi cum curu’ meu ar necesita două!

După care, mulţumindu-se cu un minimum de explicaţii, se apucă să acţioneze manivela unui telefon care trebuie c-a fost adus în insulă de către Guillaume le Conquérant[107]. Regret că aparatul nu este conectat la un dinam, căci cu tot atâta cazană cât pretinde porcăria asta de manivelă, demnul ecleziarh şi-ar putea furniza energia electrică pe-un an de zile.

După o aventură în care a cheltuit două kile de transpiraţie, sfârşeşte prin a obţine postul din Mireyedark, de la care solicită poliţia din Plymouth.

---

107 Guillaume (Wilhelm) Cuceritorul, ducele Normandiei, a debarcat în Anglia şi a supus-o în anul 1066.

I se face legătura ca printr-o minune, deşi religia sa nu se interesează de Lourdes decât prin mijlocirea meciurilor de rugby[108]. Îmi dă receptorul. Discut cu sobrietate, şi sunt pus în contact cu superintendentul[109] Fouketts. căruia îi declin matricola, calitatea (una dintre multele mele...) şi coordonatele mele din Paris. Demnul slujbaş îmi răspunde că, marea fiind ca untdelemnul de calmă, el se va îmbarca imediately pe o vedetă şi că va fi aici în mai puţin de două ore. Îl sfătuiesc să ia lume cu dânsul; şi-i mulţumesc călduros. Zică-se orice s-ar dori despre „dânşii", dar în materie de serviciu, datorie şi cooperare, „ei" sunt de mâna întâia, este?

Aşteptarea ar fi cam lunguţă în compania pastorului, dacă fermecătoarea mea Kasleen n-ar lua parte la serată. Măi, şucară copilă... S-o fi văzut ocupându-se de cei cinci mucoşi ai ei, cum îi scălda, cum îi hrănea, cum îi punea să facă nani... Un adevărat foto-roman, ca în *Veghea colibelor*.

Când am cuprins biberoanele cu care este înzestrată Kasleen, mi-am zis că, aşa stând treaba, puicuţa asta ar fi putut să-şi ţină creşa pe insula Sânului. Două pălării de i-ai atârna pe cupe, spectacolul n-ar fi câtuşi de puţin suprarealist, căci şi de cuier sunt bune.

— Eşti căsătorit, inspectore? mă întreabă reverendul Mickmack, servindu-mă cu două degete de „brandy".

Duş scoţian, cu toate că scena are loc în Cornouailles. Căsătorit!

Imaginea părăsitei Zoé trece, asemenea unui înger tăcut, Îi captez trista privire. Expresia deziluziei încercate.

— Nu, răspund eu scurt.

---

108 Lourdes, localitate pe versantul francez al Pirineilor, centrul unui constant pelerinaj religios, începând cu anul 1858. Pe de altă parte, *les lourdes* sunt categoriile grele în diverse sporturi, între care la loc de cinste jocul cu balonul oval. (n. tr.)

109 Conducător (echivalent cu administrator-şef sau director) în diferite instituţii britanice care supraveghează respectarea legii. (n. tr.)

Măgarul ăsta de cleric m-a umplut de gânduri negre. Eu lunecam atât de grozav pe gheaţa impec a optimismului, când, poftim, vine el cu o întrebare nătângă, de pus oriunde-oricând-oricui, superfluă… Totdeauna tre' ca nişte neghiobi să te abată de la clipele-ţi de fericire. Plină-i lumea de zevzeci ce cred că-şi împlinesc datoria fiindcă apucă ei să rezolve tema de-acasă a odraslelor lor. Îmi vine greu să trec peste hopul derutei. Însă, mulţumită radiosului surâs al micuţei mele învăţătoare (care pe toate le învaţă) izbutesc de bine – de rău. Nu fără a-mi făgădui să uit, în braţele ei, cât de curând, mizeria clipei le acum.

Şi aşa, timpul se scurge şi o ciocănitură sună în lemnul uşii.

Un bărbat foarte bine, cu tâmple argintate, mustaţă răsucită fin, îmbrăcat într-un costum prince of Wales şi purtând mănuşi de piele se iveşte în pragul casei parohiale.

— Superintendent Fouketts se prezintă el. Văzându-l pe tip, la miezul nopţii, pe o insuliţă bătută de valuri, l-ai crede ieşind de la el, de-acasă. N-are nimic din răvăşeala unuia ce a suportat o traversare tumultuoasă. Ras proaspăt şi binemirositor, presărat cu talc, cravata de lână neagră înnodată cu grijă, este perfectul gentleman, un pic ţeapăn şi infinit de curtenitor, produs e scumpa Marea Britanie. Un fel de sergent Thompson. E poftit să intre.

— V-aţi dat osteneala, domnule superintendent. declar eu. Spiritul dvs. de cooperare… Vura tura tura-vura veve-tutura…

Memoria mea scotoceşte prin dulapul cu tirade al Bătrânului. O operă măiastră, veneratul meu boss. Nu sunt, în tot Parisul, douăsprezece locuri unde să ţi se schimbe compresa cu atâta artă, atâta graţie sec. şapte'ş'pe El se înclină.

— Afacerea dvs. mă interesează cu atât mai mult, stimate coleg, cu cât iniţial mi se dăduse însărcinarea să realizez o mică anchetă în legătură cu străinii ce au

dobândit fabrica de conserve. Faptul că ei posedă un elicopter şi că se dedau unui ciudat du-te-vino tulbură liniştita populaţie de pe insulă.

Bun, înţeleg de ce este atât de serviabil. I-a adus mandea apa la moară.

— Pot să vă rog, domnule comisar, să-mi relataţi cu precizie afacerea în chestiune? După care vă voi spune, la rându-mi, ce ştiu eu despre oamenii în chestiune.

Reverendul Mickmack ne oferă câte un pic de brandy şi-i dau drumul. Tot ce îi povestesc colegului meu britiche este inutil să fie repercutat în trompele tale auditive, nu de alta dar am avut cinstea şi slăbuţul avantaj de a ţi-l repeta în multiple reprize pe fond muzical.

Omul poliţiei mă ascultă cu foarte mare gravitate (eu, vedeţi, îmi confecţionez nişte sandvişuri din adverbe şi, de pe urma lor, nu mă simt mai rău). Încuviinţează cu un aer de-a dreptul civil (de altminteri nici nu e în uniformă) când las câte o pauză de respiraţie ori îmi reglez debitul salivei.

Bun, aşadar – am spus.

Tot.

După care, îmi golesc paharul, căci păcălimba mea are tendinţa de a se încălzi, sistemul ei de răcire prin aer vădindu-se insuficient.

— Este o poveste extrem de surprinzătoare, declară Fouketts.

Ai să mă crezi dacă ai să vrei, dar află că nu şi-a scos mănuşile, dragul de el. Să fie asta a mai fină dintre politeţi la el acolo, în cătunul său de Plymouth? Câte bordee, atâtea obicee, hai? Există ţări unde e indicat să slobozeşti, la masă, vânturi şi pârţuri, şi există altele unde faci figură de împuţit dacă nu te culci cu stăpâna casei (cum e deprinderea în Laponia şi la Paris, de pildă).

Un afectat, superintendentul Fouketts. Îmi dă prin minte că va fi fiind, poate, f'un poponar, cum nu pare. Braţul drept şi-l ţine strâns lipit de trunchi, ca laba în odihnă a unui stârc. Asta îi dă un aer puţintel cam

efeminat.

— Un lucru stupefiant între toate, visează el cu ochii deschişi, este dispariţia acelui cadavru de bărbat. Bănuiesc că, de fapt, cel ce l-a pus la loc sigur eşti dumneata, scumpe confrate, nu-i aşa?

Ideea lui mă şochează!

Dar ce-şi închipuie? Că îl amăgesc aşa. de plăcere? Să-l păcălesc eu pe acest brav fiu al Albionului?!

— Doamne sfinte, domnule superb intendent, îi replic, reflecţia dvs. mă descumpăneşte. Din ce raţiuni aş putea cu pretinde că mi s-a furat acest cadavru, dacă altfel ar fi fost adevărul?

— Poate pentru că rămăşiţele acelui om prezent au un interes arzător, nu? Haide, stimate coleg, nu-mi umbla cu ascunzişuri, că nu-i frumos deloc. Colaborarea dintre noi, ca să fie eficace, trebuie pecetluită printr-o sinceritate deplină.

Io-te cum deodată, acest Fouketts începe să-mi numere şi dinţii din gură, cu alura unui pedestraş în permisie. Nu pot să sufăr ca spuselor mele să nu li se dea crezare. Mai ales când nu mint. Majoritatea oamenilor, vei fi băgat de seamă, sar în sus când minciunile nu li-s crezute. Ei bine, eu, Sămânţă de Dovleac, explodez când adevărurile îmi sunt luate drept făcături.

— Ascultă, Fouketts, nu-s obişnuit ca vreun cuvânt de-al meu să fie pus la îndoială. Îţi declar că tipii din banda Himker sunt cei ce mi-au şutit trupul lui Merdanflak, şi cu asta, gata!

Poliţistul clatină din cap.

— E incorigibil, suspină dânsul.

Şi ce crezi tu că face? Nu, n-o să te las să ghiceşti: am sta aşa până poimarţi, or, eu trebuie să mă duc la dentist.

Apucă din buzunăraşul vestei un mic obiect metalic, nichelat sau cromat poate, da’ ca lumea, şi-l duce la gură. E un ţignal. Emite un sunet unic, însă teribil de ascuţit.

Cad pe mine bucăţi de tencuială de pe urma lui.

Aproape în aceeaşi clipă, uşa reverendului, izbită de perete, se deschide şi trei zmei înarmaţi năvălesc în odaie. Printre dânşii, dar vezi ţine-te bine e'altminteri pici jos, mârşavul Krakzees, bulgar de felul său şi şofer-mitralior prin pofta de şoric.

Ascultă aici, neică: ca să caut nişte sinonime la „a încremeni" am luat la buchisit Robertul[110], N-am găsit decât „a consterna" şi „a stupefia", termeni de o slăbiciune crasă dacă sunt puşi să exprime intensitatea stării prin care trec. Ce-i asta? Limonada vocabularului! Sirop în silabe! Am nevoie, prin urmare, să născocesc un termen susceptibil de a-mi satisface încremenitoarea şi consternanta stupoare. În clipa aceasta, ce-s eu? Ei bine, uite, eu sunt „krauşt". M-auzi, mă-nţelegi, mă încurcă-lume ce-mi eşti? Sunt „krauşt". Iar eu îmi măsor cuvintele

*
* * *

Oh, natürliche, n-am nevoie de ani ca să pricep că sunt obiectul unei maşinaţiuni, cum se zice în proza pusă sub celofan.

Străpuns Cât e ţeapă de lungă. Păcălit cât cuprinde. Dus de nas din cale afară. Fraierit. Belit. Jumulit. Hărtănit şi cărnosit. Şi mai ce? Vrei şi altele, încă? Oho, baliga dracului, da' n-ai decât să le cauţi tu însuţi, cu creieraşul tău făcut armonică!

De sub haina-i largă, reverendul a scos la iveală un Lüger[111]: Ca o ţicnită, Kasleen se strică de râs. Superintendentul îşi ţine pe mai departe braţul drept lipit de bust, de parcă ar susţine taşca de piele a unui încasator.

---

110 Paul Charles Jules Robert, lexicograf şi editor francez (1910–1980), autorul Dicţionarului alfabetic şi analogic al limbii franceze, precum şi al foarte răspânditului dicţionar enciclopedie *Petit Robert*.

111 Armă de foc cu tragere semiautomată.

Fiindcă veni vorba, îţi dai tu seama că n-a trecut mult de când taxatorii se fâţâiau pe străzi, în uniformă, cu geanta spânzurată de braţ? Da’ până la urmă le-a dat prin cap că în zilele noastre n-ajungi prea departe cu zece ori douăzeci de teancuri bani devalorizaţi. Atunci s-au deghizat în nişte desăvârşiţi anonimi ceea ce le-a făcut bine la portofel şi la sănătate.

În felul acesta, unii au reuşit să ajungă până la pensie.

Ori baremi până la colţul străzii.

Prin urmare (fac eu legătura) m-am prins ce-i cu oamenii ăştia. Pricep o grămadă de lucruri importante: de pildă că toată insuliţa e ocupată de bandă. Realizez de asemenea că nu ei mi-au şterpelit corpul lui Merdanflak. Înţeleg că ei ţin ABSOLUT la recuperarea lui. Ei sunt convinşi că acela ce l-a pitit pe undeva aş fi eu, iar dacă mi-au jucat această fermecătoare saynetă[112] * bufă a fost în încercarea de a-mi smulge, prin vicleşug, adevărul. Îmi dau perfect de bine seama că viitorul în pregătire este încă mai împuţit decât latrinele unei gări de afluire în zilele mobilizării generale. Căci, din clipa când ideea asta, a unui San-Antonio tăinuitor de adjuncţi li s-a înfipt în creieraşul mic, ei vor recurge din nou la mijloacele de ca-tegorie grea, precum recenta cuvă doldora de peştişori anşoa.

Rişti să le simţi iar fojgăiala, baby. Păzea!

XVI

Nu este pentru prima oară că mă pomenesc înşelat de-o fufiştină. Lecţie de modestie, frăţâne. De smerenie. O chestie d’asta îţi readuce orgoliul la zero. Şi p’ormă, de ce să-ţi fac mărturisirea? Îmi spun că aşa o să învăţ cum să ţin piept Zoiei. *In petto*, cum le place angloitalienilor să tăifăsuiască, văd în trădarea săvârşită de Kasleen un fel de răscumpărare. Vom avea un viitor grozav, Zoé şi cu mine. Fericirea ce ne aşteaptă. Cu mulţi copilaşi. Bine, perfect, să zicem şase, cu drept de suplimentări. Numai că, pentru

112 Piesă comică, de dimensiuni reduse, din teatrul spaniol.

a putea savura viitorul, e necesar să mă descotorosesc de prezent, iar asta lesnicios nu va fi.

Pădurea de mitraliere care mă împresoară nu-mi dă fiori peste măsură. Cred că tipii ăştia ce se strâmbă de râs sunt atât de siguri că eu le ascund cadavrul, şi ţin atât de tare să le „vând” ascunzătoarea încât, pentru moment, se vor feri să mă dea gata.

Vezi tu, nodul gordian (cum se zice vulgar) al acestei afaceri se află în nebunescul ceas când am avut ideea, pe pe cât de tâmpită pe-atât de bogată în semincioare, să încarc neînsufleţitul trup în propria-mi hodoroagă, alaltăieri noapte. Urmează-le raţionamentul: acest cadavru le este indispensabil. Eu li-l iau. Pe urmă, mă fac că-i şantajez. Pricepe că, după una ca asta, ei n-au nicio umbră de îndoială în privinţa vinovăţiei mele. Mai încolo, geaba jur eu pe onoarea mea de poliţist-Bayard[113], fără teamă şi fără prea multă prihană, că am acţionat astfel doar ca să-i demasc, vitejii ăştia rămân de neclintit. Cum i-ai face să admită că eu din instinct am acţionat exact ca un om *informat*? Iată miracolul san-antonian. Demonstrarea absolută a harului său de copoi, prin absurd.

Am înhăţat un leş şi. În loc să-i înfund pe ucigaşi, eu, marele poliţist, am declanşat o operaţiune-şantaj. Brusc, direcţia se schimbă. Cadavrul dispare. Eu cred că a fost recuperat de dânşii, se pare însă că nu este aşa. Dinspre partea lor, ei nu se îndoiesc nicio clipă că eu sunt ăla care a pus mortul la rece (de nevoie). Dă-ţi seama ce mai talmeş-balmeş!

Acestea fiind zise, ce reprezintă, odată mort, acest Merdanflak? Ciordise el giuvaiericalele coroanei Engliterei mai ’nainte de-a crăpa? Ori i se va fi tatuat pe buca stângă

---

113 Pierre Terrail, seigneur de Bayard (aprox. 1473–1524); căpitan francez sub regii Carol al VIII-lea, Ludovic al XII-lea şi Francisc I-ul. Bravura deosebită pe câmpul de luptă şi nedezminţita integritate morală au ataşat numele său, în posteritate, de expresia admirativă „Chevalier sans peur et sans reproche”. (n. tr.)

formula unei noi şi absolute rachete pământ – pământ sau sol – ştiţiu? Iată ce ar fi interesant de descoperit. Amuzantă, enigma, nu? Un bistrogiu de periferie, cunoscut ca ins onorabil devreme ce este prim adjunct de primar al suburbiei respective, îşi petrece timpul liber cu topirea unor stârvuri de arabi. Oamenii din organizaţia lui (sau alţii, mai ştii?) încearcă pe o cale ocolită a-l face să dispară. Planul le dă greş. Aflând că a fost ţinta unei tentative de lichidare, bistrogiul vine să-şi strige mânia împotriva bandei. I se ia, cu brutalitate, viaţa, pe urmă i se transportă corpul. De ce a fost asumat un asemenea risc? Socotind din acest moment, numitul San-Antonio se-apucă să le încurce cărţile de joc, ca să se joace; şi de aici înspăimântarea bandei, fuga pe principiul scape-cine-poate, structurile de bază care îşi ies din minţi… Cadavrul piere din automobilul mult-iubitului comisar. Cine l-a furat? Pentru a-l duce la care morgă? Nimeni nu mai ştie nimic, nici dintr-o parte, nici din cealaltă, toată lumea se suspectează. Toată lumea se ţine de cioc! Sminteală, nu?

În ce mă priveşte, poziţia mea este ambiguă, dacă îmi îngădui un termen savant. Deoarece, bunul meu camembert-cu-picioare, din două, luna: sau las îndoiala să planeze, iar ei mă vor tortura fără a mă ucide, sau izbutesc a-i convinge că n-am nicio legătură cu cea de-a doua răpire a hoitului, şi-atunci se vor descotorosi de mine rapidos, căci niciodată nu-i un lucru bun a lăsa să respire mult un ofiţer de poliţie judiciară pe care l-ai făcut să sufere maltratări şi alte marinate în anşoa sărat.

Iată deci, iată cam ce ţin să-ţi spun eu…

Şi-aici (sau, pentru cei de la antipod, şi-acolo) doi arcaşi utilaţi îmi pun frumuşel cătuşe la mâini şi la picioare (nimic nu mă sâcâie mai rău decât să fiu priponit cu propriile-mi instrumente de lucru) şi mă scot din încăpere. Nu mergem departe.

Până la intrândul biserici, la dreapta stranei. Acolo, două funii tari atârnă din boltă: cele ale clopotelor.

Vederea lor, dacă-mi dai voie, îmi iscă bălăngăneala unor gânduri negre! Presimt o machiavelă, non-apostolică balanţă cu cârlig şi greutate mobilă în aventura aflată în gestaţie. În gestapo, mai curând. Căci încep să-i cunosc.

Mă întreb ce clocesc, boii ăştia. Aflu destul de rapid.

Ai să vezi că-i simplu, doar că trebuia să-ţi baţi puţin capul. Eu, să fiu în locul lor, aş obţine brevetarea sistemului, deoarece e mai bun decât „D”.

Pentru început, mi se scoate brăţăruica de pe mâna stângă, pricepi? Pe urmă, se petrece capătul liber prin lănţugul situat la nivelul gleznelor mele, urmăreşti? Iată-mă deci îndoit în faţă, întocmai ca un domn căruia moravurile sale îi permit să facă în sine-şi loc unui alt domn.

După care, mişeii fac un nod cu laţ la funia unuia dintre clopote şi-l lasă să lunece peste gâtul meu. Strâng însă numai atât cât îi trebuie cânepei să mă şbilţuiască bine, nu să mă şi sufoce. Un domn silitor îmi ridică mâna stângă şi mă sileşte s-o duc deasupra capului. Mă invită să apuc funia. S-ar zice că totul este pregătit. Cineva se duce după falsul superintendent Foukett’s[114], cel ce pare a-şi asuma conducerea bandei. Să-l fi rănit eu grav pe Himker vârând într-însul arma albă, de i-a lăsat mână liberă unui supleant?

Foukett’s se apropie, examinează instalaţia, mormăie, într-o bună franţuzească, „perfect, e perfect”, şi îmi zice:

— Presupun că ai înţeles regula acestui mic joc, comisarule? Închipuieşte-ţi, fostul proprietar al fabricii de conserve a electrificat clopotele, drept urmare a vreunui legământ de-al său, fără îndoială. O să declanşăm dangătele. Nicio problemă, rarii locuitori ai insulei sunt de-

---

114 Nouă şi bizară grafie a numelui acestui personaj, probabil asimilat cu un „meseriaş" al torturii. Sentimentele prizonierului faţă de temnicerul-călău s-ar mai desluşi, la fel de obscur, în apropierea de vocabula englezească *to fuck*, dacă pronunţia nu ar fi cu totul diferită. (n. tr.)

ai noştri şi nu i-ar prinde mirarea auzind acest tocsin nocturn. La orice mişcare a colopotului, funia – care a mai fost lăsată acolo pentru a se face faţă frecventelor întreruperi de curent –, urcă mai sus cu un metru. Ţine-te bine cu mâna liberă ca să amortizezi tracţiunea bruscă, altminteri vertebrele gâtului dumitale vor pocni ca nişte spaghete uscate. Ai realizat pe deplin sistemul?

— Foarte plăcut, spun eu. Şi dau drumul funiei.

Ce altceva ai vrea să fac? S-o fac pe marioneta-paiaţă, suspendată de firul ei? Lui San-A. Nu-i plac rolurile de ţăndărică.

Foukett's are o tresărire pe care n-o captez decât din emisfera de sud, dată fiind poziţia mea înclinată, dar tot am o mărturie asupra uluirii lui.

— Ce faci?! răcneşte el.

— Ce trebuie, răspund cu Auzi, tăticu', ia să nu ne mai jucăm de-a tâmpiţii, dumneata şi cu mine. Astea-s nişte distracţii pentru mucoşii de boy-scouts[115] în delir. Dacă ai chef ca eu să mor, branşează dăngănitul ăla şi gata; jigodia de moarte mi-a tras clopotele cu atâta insistenţă, doar – doar o să-i cad în braţe, încât să pier de pe urma unui clopot mi se pare un sfârşit cvasi logic. Dacă, dimpotrivă, ai chef să stăm de vorbă, dezleagă-mă şi oferă-mi un scotch şi o ţigară. Mă iei drept o litră de Brie[116] stricat, pe cuvânt! Crezi că-mi fac iluzii! Sau că nu ştiu cu maximă certitudine că, după ce-o să vorbesc, voi fi curăţat? Dacă într-adevăr ai asemenea gânduri, înseamnă că, dintre noi doi, dumneata eşti cel idiot, tăticu'. Şi râd.

Nu un râs mefistoflecar, o, nu. Nimic cu adevărat provocator. Pur şi simplu râsul glumeţ al tipului ce se amuză de o idee trăsnită.

Îmi iau răgazul s-o zic bine, în pofida gravităţii momentului.

---

115 Cercetaşi. (engl.)

116 Specialitate de brânză fermentată, produsă în zona bogată în păşuni dintre Marne şi Seine. (n. tr.)

O remarc pe mica învăţătoare roşcovană, care, la câţiva metri, pardon, la câteva picioare mai încolo, urmăreşte scena cu interes. Câteva picioare, i-auzi[117]! Când îi sunt date de o parte, are ea un mod de a se crampona, o frumuseţe. Cum îmi zicea odată un amic: „Ferestrele casei sale erau ieşite în afară, asta voia să zică totul!” E uimitor cât de mult şi-au dezvoltat femeiuştile capacitatea uitării, a renegării. Un tip, întâmplă-i-se ce i s-o întâmpla (chiar de este Quepourra[118]), păstrează în memorie clipele de fericire pe care o lele i le-a dăruit. Îi persistă adică, mai jos de pântec, o emoţie de neşters. Pe când franzeluţele: poftim, smoke[119]! Pe aripile bideului! Bărbaţii sunt tâmpiţi de nici în picioare nu pot sta. Într-o bună zi, au să meargă iar în patru labe, făgăduiesc (eu). Vor redeveni peşti, în muiereştile hăuri. Prea mari, prea generoşi… Ei ştiu că n-ajunge să faci binele, ci că trebuie îndeosebi să-l faci bine. Răul – idem, de altfel. Astea toate ţin de conştiinţă…

Măreţia sufletului, aşa cum transpare în discursul ţinut, nu are nicio atingere cu filosofia unui pseudo-Foukett’s. Ce, crezi că dânsul îmi zice: „Vorbeşti ca un înţelept dragul meu, hai să punem de-o supă cu ceapă”? Ciuciu! Ce apă, care apă? O fiertură de cuişoare, da, se poate. Fiert, plus ură. Iar cuişoarele – numai de cizmărie. Îşi subţiază buzele şi rosteşte, simplu, următoarele lucruri de toată frumuseţea, cum vei recunoaşte numaidecât:

— Cum ţi-i placul, comisarule. O să declanşez contactorul care este fixat în acest panou de lemn, pe zid. Primul clopot ce urmează a se pune în mişcare este

---

117 Până la relativ recenta adoptare a sistemului metric de către Marea Britanie, unităţile de măsură erau, acolo, tradiţionale şi specifice. 1 *foot* (picior) = 30,5 cm.

118 „Ce va putea”. Precum şi, de ce nu, o trimitere la refrenul cantilenei anglo-saxone cu stick word latin, de mare succes, „Que sera, sera!”.

119 Fum. (engl.)

celălalt, căci cele două sunt îngemănate în scopul cadenţării. Cred că, din momentul când are să bată cel dintâi, îţi vor rămâne la dispoziţie câteva secunde ca să apuci funia ăstuilalt, şi să nu fi sugrumat. Dacă te decizi să vorbeşti, zi-i iute, deoarece clopotul continuă să se legene un timp oarecare şi după întreruperea curentului electric. Acestea fiind spuse, îţi declar că, dacă ne dezvălui ce s-a petrecut cu leşul lui Merdanflak, te vom lăsa în viaţă.

El se apropie de panoul fatal (bună expresie, hai?) şi îşi plasează degetul arătător, mereu înmănuşat, pe un ţumburuc gros cât o caramea.

— Gata, comisarule?

Gata să-i pocesc mutra, numa' de-ar binevoi să-mi ia niţel cătuşele, scârba! Gata să scuip ce gândesc în obrazul tuturor acestor răufăcători înarmaţi.

Clic! Declic!

Şi s-a pornit. O vibraţie profundă cade din înălţimi… Un uruit de orgă umflându-şi ţevile… Simt cum tremură nodul picnimicitor din jurul gâtului meu. Funia vecină coboară, coboară, şerpuieşte pe vechiul dalaj de piatră, apoi, aspirată brutal, se strânge la loc şi ţâşneşte în aer, rectilinie, ca şarpele ce voia să înhaţe sânul Evei la sfatul mărului (de Georges Magritte[120] *, desigur).

Şase! Urmez eu.

Prost nu e, Foukett's. El ştie că instinctul de conservare, la bărbat, este mai puternic decât acela al conversaţiei – la femeie. Mâna mi se repede cu disperare deasupra trunchiului. Instantaneu se apucă de frânghia tare şi neteda, înmlădiată, în ciuda grosimii ei, de către generaţii întregi de clopotari.

„Ding… dong… Diling… Dilong… Dilong… Diling… Dong… ding". Ca început, mă aflu cu burta pe solul

120 Să facem menţiunea (onorabilă oare?) că marele pictor belgian Magritte (1898–1967) numără printre prenumele sale un René, un François, chiar un Ghislaine, clar nici un Georges. Naşii trebuiau pedepsiţi. Acum sunt. (n. tr.)

îngheţat.

O forţă viguroasă mă ia de jos, mă repune smucit în picioare, mă smulge gravitaţiei. Iată-mă-s trântit în aer. Domin simpatica asistenţă (vinovată de a nu acorda asistenţă unei persoane în pericol de morse: ding, dong dong dong, ding!) Pe loc, palma mâinii mă arde. Pe degete, transpiraţia îmi suc ca Eugen[121].

Resimt un fel de dislocare la nivelul umărului.

Şi apoi, coborârea. Contact brutal cu piatra rece care pute a mormânt prost întreţinut! Incandescenţă în genunchi. Pluff! Un timp de oprire. Speranţă. Să se fi sfârşit? Ba nu. Nouă smucire. Neteda cânepă îmi muşcă mâna până la sânge.

Durerea mă face să gem. Câne de cânepă! Armonii hingherești.

Energia îmi stă, băţ (dă-ţi seama!) Cu disperare mă agăţ de sfoară. Am o viaţă legată de-o aţă: aceasta! Mă ia cu frig pe dedesubt, ca atunci când te aşezi pe closetul din trenul în mers. Urc, mă zdrobesc, reurc. Mă smulg din mine. Ruperea în bucăţi. Bietul Damiens[122] **! Nişte feţe mă înconjoară. Zâmbăreţe. Pentru ce suferinţa unui om îi bucură pe cei ce-o provoacă? Alt spectacol mai frumos, mai tare, n-au.

O furie nebunească mă străbate, întreg, de la creştetul lui A pân' la talpa lui Z. Aş vrea să-i pot masacra pe inşii ăştia delectaţi de durerile mele, îngrăşaţi din ele, îndopaţi cu ele. Să-i strivesc, să-i sfârtec, să-i scopesc. Să-i mestec, poftim, ţi-am mai spus…

Urc din ce în ce mai sus, prin urmare mă şi prăvălesc din ce în ce mai dur.

---

121 Omagiu san-antonian lui Eugène Sue, prolificul maestru al epicului melodramatic în foileton, autorul „Misterelor Parisului". (1804–1857).

122 După un atentat neizbutit asupra regelui Ludovic al XV-lea, Robert François D'amiens a fost osândit la moarte prin ruperea membrelor. (1757) (n. tr.)

Un clopot în clopotniţă, în tocsin, în sus-balang, jos balang, asta-i curat vânturătoare. Mă hăpăie, mă varsă Un yo-yo viu. Uneori, rămân în aer un timp interminabil, precum şi pe pământ există timpi morţi care, de fiece dată, mă păcălesc, în batjocură lăsându-mă să sper că e, în sfârşit, finito. Câtă vreme mai pot s-o ţiu aşa? Dingggggggg, dongggg! Mă disloc. Şi nemernicele de râsete, hlizelile acestor măşti crude! Ticăloşii! Neoamenii!

Gândirea mi se răceşte. Furia îmi iese din suflet. O clipă de extremă luciditate îmi aţipeşte cazna. Mă convoc la o consfătuire de cea mai înaltă însemnătate.

Se deschide şedinţa, se propune o hotărâre pe care o votez în unanimitate plus opinia mea.

Mă prezint.

Totul-sau-nimic. Viaţa toată la cap-sau-pajură. De-a alba-neagra! Oasele, foloasele, cum cad babaroasele.

Calculez că timpul petrecut la sol este cam de trei sau patru secunde. E puţin, dacă vrei să pricepi ca lumea că, la fiecare impact, mă aleg cu o uşoară cufundare în ceaţă. Piciorul meu stâng (cel mai reuşit) mă face să sufăr îngrozitor. Un chin asemănător unei violente dureri de măsele. Mă doare până-n inimă. Cu atât mai rău. O să trec peste asta. Trebuie acţionat. Numai atât, acţionat. Toate sâcâielile fizice uitate pe durata a trei secunde.

„Dingggggg dongggg”. Mă zbucium deasupra adunării Îi cuprind pe toţi. Sunt cinci cu totul. Krakzecs este cel mai aproape, poate pentru că e cel mai miop. Îşi ţine mitraliera pe braţe, ca pe-un copil adormit. Ceilalţi şi-au proptit armele de zid, ori şi-au vârât pistoalele la loc în centiroane. Da, ăsta-i momentul.

Acum ori niciodată.

Cobor atârnat de capătul firului meu, păianjen greoi a cărui bobină dementă s-ar derula cu bruscheţe. Fleoşc, pe pietrele tari. Afurisitele de pietre duhnind a mucede veacuri.

Dau drumul funiei. De nu izbutesc să desfac laţul

petrecut în jurul gâtului şi să mi-l scot, frânghia va rezvâcni către boltă şi voi fi mort. Nu-mi rămân, poate, decât trei secunde de trăit. Ortul!

Doamne, Ceresc Părinte, funcţionez în ralenti. Da' un ralenti relativ. Toată viaţa îmi trece pe dinainte: m' mica mea, copilăria-mi, plimbările la ţară, puicuţele răsfăţurilor mele…

Ce încete îmi sunt degetele, dar şi cât de precise mi-s! Pun mâna pe nodul funiei. Trag cu grijă dar ferm. Se lărgeşte. Scot laţul aşa cum aş da jos un pulover. Adică îl părăsesc. Încă mai am timp să mă prind iar de frânghie. Şi-mi mai rămâne un excedent de aşteptare, închipuieşte-ţi! Operaţiunea ce mi se păruse interminabilă n-a durat, de fapt, mai mult de două clipite. Uimitoarea relativitate a timpului. Câţi îşi vor fi trăit viaţa într-o strânsoare de minute? Tot restul fiind inutil? Superfluu. O ciornă informă.

Pornesc din nou, hopa. Cel mai halucinant, bătrâne cutărică, e că ăilalţi n-au reacţionat încă, într-atâta fulgerătoarea mea acţiune le-a tulburat acuitatea vizuală. Înţelege: ei mă tot privesc cum urc, cum cobor, cum mă balăngăn… un spectacol ritmat, ceva ce, prin repetiţie, se monotonizează în judecata spectatorului. N-am făcut decât un singur gest în plus dintr-un ritual bine reglat. Le ia timp ca să-l înregistreze şi să-l admită. Dar San-Antonio, viteazul, puternicul, invincibilul, nu le dă timpul cerut de acel timp.

Abia ajuns la înălţimea maximală, el se lasă să pice, cu toată greutatea sa, asupra tovarăşului Krakzecs. Care trosneşte sec. După zgomot, repercutat de bolţile bisericii, Ştiu că vertebrele cervicale i-au cedat. Fiecare îl ajută Pe celălalt cum poate, nu-i aşa?

Dar nu pierd vremea să reclam un stetoscop pentru a-l asculta. Cu o iuţeală la fel de susţinută, îi înşfac mitraliera. Că, vezi tu, bătrâne clistir, ceea ce îi deosebeşte pe eroi de ceilalţi oameni, e că ăi dintâi ajung să săvârşească nişte lucruri cu o iuţeală pe care ăilalţi nici n-

o pot gândi. Ei au *acţiunea firească*, aşa precum unii au ortografia firească.

Dintr-o răsucire îmi sprijin arma de şold. Nicio nevoie de stat pe gânduri, îţi zic. Degetul arătător mi-e deja petrecut prin bucla de oţel ce protejează trăgaciul, Apasă. Din acul seringii, ciorba ţâşneşte în trombă. Şi dă-i, şi dă-i! O nebunie de tir. Rafala mătură totul, sparge totul. Statuile bisericii îşi pierd piedestalul, picioarele stranelor se fac ţăndări. Pe nătărăii ăştia îi văd cum, sub nasul meu, o mierlesc cu nişte mutre perplexe. Marea lichidare din iulie, tovarăşe. Mă simt aţâţat: moartea, vezi tu, are propriul ei rut, cum l-aş ocoli? Excitaţia măcelărească. Las lista hecatombei deschisă. Taca-ţaca-taca-ţaca-tac… Cel dintâi sosiţi (în cer) vor fi cei dintâi serviţi (cu nimburi).

Salt ţeava armei, exact în clipa extremă când redutabila mea păcănitoare e pe punctul să încheie socotelile cu virgulă Kasleen, frenetica virgulă Kasleen. O roşcovană atât de nurlie, ar fi şi păcat, cu toate că e cea mai rea dintre fufiştinele rele. Unde va mai fi loc pentru galanterie, taică?

Bun. Deci, sar peste învăţătoare (pentru a doua oară) şi fac stânga-mprejur pentru a mă găsi faţă-n faţă cu Foukett’s. Falsul superintendent are o viziune completă şi panoramică asupra stării mele de spirit. Ştie că o să-i acord o plumbuită însemnătate. Implementându-i, în centrele vitale, două sute de grame netto. Perforându-i tic-tacnicul, ficatul, câţiva plămâni, şi imobilizându-i, fără majorare de deviz, zece metri de măţăraie.

Atunci el urlă:

— Nu, stai!

Şi stau.

Nu fiindcă mi-ar sta în obicei s-ascult de porunca unui răufăcător, ohoho, ce spui, da’ nici pomeneală!

Ci fiindcă vocea sa. sunetul vocii sale – mă blochează. Nu mai este acelaşi. Foukett’s mi-a vorbit cu un glas de femeie.

Mai înainte ca să-mi fi revenit din stupoare (şi nu-i de colea), el îşi duce amândouă mâinile la obraz.

N-ai de unde să cunoşti efectul unui asemenea tur de forţă. Este prestigios. Prestidigitatorios. Neomenesc de izbutit. S-ar zice că îşi smulge figura. Amândouă mâinile îi recad. Bonjour, Dora!

În materie de mare artistă, eşti o mare artistă.

XVII

În viaţă, se cade să le arăţi mereu fair-play. Să aplauzi performanţele. Să ovaţionezi marile isprăvi. Invidioşii sunt perdanţi, nu uita. Te afirmi lăudându-ţi confraţii, nu denigrându-i. Luându-mă ca exemplu, pe mine, fiul mult-iubitei Félicie, n-o să m-auzi vreodată aruncând zeflemeaua asupra colegilor mai mărunţei. Dimpotrivă, obişnuiesc să-i recomand cu atâta înfocare încât cel ce îşi asumă sarcina demolării nu eu sunt, ci interlocutorul. Nu-mi rămâne decât să mă zăpăcesc, să bat în retragere, să zic: „Sunt de acord cu dvs. că n-a făcut mare brânză, dar totuşi…” Ori: „Pe plan uman într-adevăr nu o cine ştie ce de capul lui, deşi a dat nişte chestii valabile, *la început*”. Glumesc: nu-i adevărat, eu unul îmi apăr breasla. Mordicus[123]. Prea puţin mint eu în viaţă pentru a nu pune minciunile mele în serviciul binelui. Am darurile unuia care îmbălsămează. Ştiu să ung. Mai întâi că e voluptuos, şi p’ormă că e folositor. Lubrificarea este cheia oricărei funcţionări. Vrei să gripezi un mecanism oarecare? Lasă-l fără ulei.

Aşa că îmi scot pălăria, salutând cu atât mai adânc cu cât, prin aceste târfe şturlubatice, mă pomenesc în situaţia lui Charles Dullin[124] la interpretarea *„Avarului”*. Bravo. Bravissimo. Nu-l văzusem, nici măcar n-auzisem martori oculari reînviindu-l la vreun taifas, dar îl citisem. ăl mai

123 Mordicus – cu tenacitate (adverb latin).

124 Actor şi director de companii teatrale, Charles Dullin (1883–1949), fondatorul teatrului Atelier, a reînoit interpretarea repertoriului clasic francez. (n. tr.)

most celebru număr transformaţionist *in the world*. Tu crezi că eu sunt eu, da' nu mai sunt eu, e Cutare. Nu, nu-i Cutare, e Trucare. Trucaj! Truculutrucu. Nemaipomenit. Bye, bye, superintendent Foukett's. Uite-o pe Dora! Cu-cu, Dora! Şi dacă Dora n-ar fi Dora? Şi dacă nimicul n-ar fi cineva? Nefiinţa de-a v-aţi ascunselea. Himera. Dar şi această psihologie, scuzaţi! Ea a înţeles că, pentru a mă împiedica să deschid focul asupră-i, era nevoie de un şoc vizând intelectul. De alta, nu mai avea timp.

— Ei bine, m-ai lăsat paf! fac eu pe un ton şugubăţ, pentru a-mi masca un pic uluiala extremă. De când sunt n-am asistat la o asemenea performanţă.

Ea răspunde:

— Într-un gen diferit, nici a dumitale n-a fost rea…

— Vrei să faci bine a mă libera 'nainte ca nişte catastrofe să-ţi cadă pe cap?

— Desigur. Ea face un pas spre mine.

— Stop! ordon eu. Nu dumneata! Azvârle cheile acestor accesorii la picioarele mele; drăguţa de Kasleen o să se ocupe de încuietori. Şi mai ales, frumoasă Frigoliană[125], nu clinti nicio geană, ai grijă, că de nu, o să-ţi asigur eu ultima transformare, deghizându-te într-o junâ defunctă.

Ea se supune. Ele se supun.

Iată-mă eliberat. Plin de dureri, contuzionat puternic pe toate părţile, dar disponibil pentru evenimentele care urmează, Păcătoşii domni condimentaţi cu piper nichelat sunt, la perfecţie, morii. Deci de o linişte riguroasă. Pun mâna pe armele lor rezemate de zid. „Pentru colecţia mea particulară", anunţ eu în auzul acestor doamne. Şi acuma, că tot ne-am încheiat pioasele îndatoriri din sfântul lăcaş, ce-ar fi să mergem la o cafea, într-un loc mai puţin auster?

---

125 Frigga, divinitate scandinavă, trece drept soţia lui Odin, principiul polivalenţei. Pe de altă parte, în contextul de faţă, San-Antonio poate face aluzie, la fel de bine, şi la utilajele frigorifice. (n. tr.)

Şi, la asta, opresc vacarmul cadenţat al celor două clopote în delir, timpanele mele fiind mai obosite decât ale lor[126].

*
* * *

Casa e grosolană. Aspră ca şi restul cătunului. Din granit întunecat, dacă ţii să le ştii pe toate. Clădită pe o ridicătură a landei, ea se pleacă peste fabrica de conserve. Cam aduce a furcă, precum se zicea la Boussac[127] mai veacul trecut, însă având acea nobleţe a trufaşelor reşedinţe care nu se resemnează să aibă confort. Titlul lor de glorie mai trainic între toate este să asigure frigul şi penumbra temerarilor ce le locuiesc.

Ne facem intrarea.

Un slujitor arab somnolează în faţa unui foc de şemineu cu desăvârşire zadarnic, deşi ne aflăm în plină vară. Stă încolăcit peste un covor păros şi seamănă cu o fosilă uriaşă a unei moluşte din era Metică[128]. La sosirea noastră se ridică, aşa cum ar face-o un şarpe trezit de nişte crampe la stomac. Nu ştiu la ce visa mister Ali, dar e împodobit clasa-ntâi. Şalvaronii săi sunt aidoma copertinei circului Jean Richard când acesta se înjgheabă pe pantele de pe Ventoux.

Omul are un aer de cretin sau de hepatic trezit cu anasâna.

Ne primeşte, înregistrează arsenalul meu, nu mişcă.

— Sultanul ăsta gigea nu ne-ar putea pregăti o

126 Omonimie: *timpanul* în tehnică (pinionul dinţat, roata hidraulică. etc.), în muzică (instrument de percuţie) în arhitectură (la edificii de cult) şi, în fine, evident, în anatomie, (n. tr.)

127 Localitate în departamentul Creuse, din centrul Franţei.

128 Toţi cei ce au vreo idee despre ,,l'ère Métique" sunt stăruitor rugaţi să ia contact cu cel mai apropiat Comitet Geologic, cu excepţia persoanelor care pun noţiunea în legătură cu verbul *se mettre* – a se pune sau cu substantivul *métèque* – venetic. (n. tr.)

cacao? mă interesez eu.

Dora îmi retransmite dorinţa gode-boy-ului[129] ei.

— Cafea, Moktar!

Celălalt dă uşor din cap şi se îndreaptă către uşă.

— O clipă! îl întovărăşim. Este ora când e plăcut să trăncăneşti în bucătărie, puicuţele mele.

Eşti cu atât mai în largul tău în bucătărie, cu cât e mare ca palatul Mutualité. O găsim a naibii de întoarsă cu fundul în sus, însă, cum nu urmăresc să cumpăr localul, nu mă formalizez de starea incintei.

Mă aşez, în chip de croitor, pe masa monumentală. Le poruncesc celor două fete să se instaleze pe jos, cu spatele la uşă, şi îl las pe arab să-şi vadă de treabă în dreptul unui reşou, tip camping, nou-nouţ.

— Braţele în aer, Dora, şi iute!

Am lătrat, literalmente. Închipuieşte-ţi că, pentru a se aşeza, ea face un bâlci întreg, începând cu îngenuncheatul, cu spatele la mine, pentru ca mai pe urmă să pivoteze, câte un pic, pe călcâie.

Frumoasa creatură înţepeneşte.

Ridică un braţ. Unul singur.

— Şi celălalt! îi comand.

O aud murmurând, plouată:

— Nu pot, mi-am rupt clavicula. Aşa vezi, de aia, sub înfăţişarea lui Foukett’s, îşi ţine a ea braţul întruna lipit de şold? Şi p’ormă, tu ştii cum se produce aşa ceva, dintr-una într-alta, lucru lunecos ca ţiparul (ori îţi pare?) cam necurat. Gândirea descrie o traiectorie. Somptuos arc de cerc. Învolbură, urcă, se desfăşoară.

Mă apropiu de micuţă, depărtez cu ţeava tacataca-tierei mele reverele sacoului ei bărbătesc. Ea poartă, efectiv, un pansament la umăr; dar acest pansament e împodobit cu o pată de sânge.

— Fractură deschisă? interoghează strălucitul comisar.

---

129 *Gode*, un simulacru de falus. (arg.)

Ea are un surâs imperceptibil.

Surâsul-mărturisire, îl cunoşti? Nu? Ei bine, el e hiperscurt: uşor, ştrengar. Ochii, mai curând decât buzele, îl poartă.

— Pe toţi sfinţii, necuratul ţi-e frate geamăn!

— Crezi?

— Aşa va să zică, bătrânul Himker erai dumneata? Ea repetă, pe acelaşi ton:

— Crezi?

Himker… Dora l-a jucat pe Himker. Ori, mai exact, ne-a jucat în acest rol nesăbuit. Pe toţi: pe Bătrânu', pe Pinuche, pe Lhuilier şi pe mine. Dora bătrâneţea impotentă. Dora între bastoanele sale cromate, bastoanele sale trucate… Dora, fabuloasa Dora.

— Pricep totul: cadavrul din cuşcă este cel al lui Himker?

— Câştigat! răspunde dulcea copiliţă.

Magistral. O văd, o contemplu, o admir şi-o râvnesc sub trăsăturile-i fermecătoare, cele de la braseria Lipp. Ea aleargă să se travestească şi o zbugheşte îndărăt la Casa Poliţiei, unde ni-l interpretează pe vârstnicul şi demnul şi mâniosul ei soţ, totul cu o măiestrie de să-ţi stea pisicu-n coadă.

— Ţi aruncat mitralia sau ti descărcat focul în capul! îmi zice vocea slujitorului nord-african.

Izbucnire de râs prelungit la cele două fete. Iată de ce Dora, pe furiş, surâdea. M-am lăsat îmbrobodit de arab. Adormit de somnolenţa sa mâloasă. Iar Pungăşilă a profitat din plin apucând o armă, al cărei capăt de ţeavă l-a sprijinit în căuşul drăguţei mele cefe, receptacol al atâtor şi-atâtor sărutări febrile, umede, înnebunite, îndrăgostite, promiţătoare.

Nu tocmai încântat, fac vânt flintei.

— Foarte bine, Maktar, apreciază stăpână-sa.

— Tee se fac cu dânsul? întreabă acest zelos.

— Începi prin a-l îndepărta de noi.

— Inapui! îmi porunceşte ţintaşul.

Mă dau înapoi cu doi paşi.

— Inke! pretinde Moktar.

Conced alţi. doi paşi. Ceea ce mă plasează în dreptul reşoului unde apa pusă la încălzit începe să fiarbă în ibricul ei.

Ibric a cărui coadă o apuc prompt, zvârlind conţinutul vasului pe deasupra propriului meu umăr.

Urlet. Prelungit.

M-am şi întors. Celălalt a lăsat totul să cadă şi a dus amândoi pumnii la obraz. Ceea ce îmi lasă deplina latitudine, ba chiar longitudine, să-i aplic favoritul meu vârf de lance la ouşoare. Nu cunoşti eficacitatea unui asemenea şut. Niciun insucces n-am avut din parte-i, în nu'ş' câţi ani de carieră. Magic! Nimeni încă, dacă a avut un pic de bărbăţie p-acolo (iar dacă a avut din belşug, cu atât mai puţin) n-a izbutit să-i reziste. Se asfixiază prin boaşe. Îşi scuipă pancreasul. Îşi lasă ficatul pe tirbuşon şi îşi pune stomacul în port-vizit. Lovitura mi-a fost şi mai bine chitită decât cea pentru regretatul Krakzecs, d'adineauri. Pumn de knock-out, milostive doamne! Nicio nevoie să-i mai acord o dublă. Ar fi o cheltuială musculară de prisos.

Îmi ridic arma.

O îndrept către fete. Totul în nici două secunde şi nouă zecimi.

— Şi unde rămăsesem? fac eu către ele, angelic.

Atunci ele încep într-adevăr să priceapă că, pe lângă mine, Ivan cel Groaznic n-a fost decât un Donald răţoiul.

*

* * *

Inventarul încheiat, se vădeşte faptul că această casă nu e altceva decât o bază operaţională pentru bandă.

Doar că: despre ce operaţii e vorba? Câteva odăi

rudimentare. Un birou prevăzut cu un post de radio, cu alimentator de prelungire/susţinere permiţând o *very* mult vastă rază de acţiune. Lângă post, un carnet cu mesaje ale căror false surse păzesc caracterul dublu al emisiilor. Aici treaba este organizată. Comunicaţiile se contabilizează. Frunzăresc carnetul şi cad (fără să mă doară) peste următoarele texte, care datează de mai bine de trei săptămâni:

„Proiect aprobat”.

Mai vrei, aşa ceva te bucură?

„Sosire prin Dublin nou internat”.

Să-ţi ofer again, omuleţ?

Atunci, încă unul:

„De trimis prin canal B internatul 3”.

Adevărat nectar, caietul ăsta, amice. Pesemne că inşii buni la toate de aici munceau ca nişte sfârleze, pe post, în timpul serii, rostuindu-mă pe mine; şi iată de ce au lăsat materialul în stare de funcţionare.

De altminteri, ca dovadă a celor spuse mai sus, ultima foaie, cu data de astăzi, poartă următoarea menţiune:

„Suntem în preajma clădirii. Sperăm obţinut rapid documentarea”. Ceea ce trebuie să însemne: „Îl ţinem pe San-A. strâns în mână şi va fi făcut să scuipe informaţia privitoare la cadavru”.

Reviu în bucătărie la cele două doamne, carele sunt legate şi încătuşate aşa cum se cuvine; la sluga lor, asemenea.

Noaptea înaintează. Adică se retrage. Proiecte de ziuă depun un început de scânteiere în pătratele ferestrei. La mai puţin de două sute doisprezece virgulă cinci metri, oceanul îşi mână turmele cu spinări de spumă.

Strâng din măsele. Mi-ar trebui o cafea. Dar am eu vreme să-mi potrivesc una? Acest sfârşit de noapte trebuie să fie decisiv. În antecamera zorilor, atunci se frâng voinţele, atunci, în fine conştiente de imensa lor fragilitate,

fiinţele cele mai bătucite se supun unor voinţe mai imperioase decât a lor. Deci, San-Antonio trebuie să acţioneze. Bine şi repede. Obţinând adevărul odată cu penele de pe dosul acestor orătănii. Îndată se va face ziuă, va răsări soarele şi, odată cu el, speranţa. Totul se va îngreuna.

Triplu interogatoriu.

Interogatoriu gen păpuşi matrioşa (una în burta alteia) ori gen măsuţe suprapuse (economicoase ca loc). Mai întâi, arabul.

Ceea ce voi afla de la el îmi va îngădui s-o încolţesc pe Kasleen. După aceea, mulţumită spuselor lui Kasleen. voi putea neîndoielnic s-o înfund pe frumoasa d-nă Himker. Drăguţ program. Croit de un bărbat energic, dintr-o plămadă optimistă, un om cu credinţă în forţa sa şi-n slăbiciunea contemporanilor săi. Şi-acum, la treabă, fiule. Şo! Şo pe ei! Şo! Le-a venit vremea să şoptească!

Moktar (în legătură cu dânsul mă voi convinge de îndată cum stau cu răbdarea, nădăjduind totuşi „să nu-mi sară moktarul", fiindcă, gluma la o parte, e nevoie de lucru temeinic).

Moktar, deci, e la rând.

Încă verzui de pe urma loviturii încasate la ţările de jos. Lăsând impresia că se plictiseşte tare şi că se întreabă de ce şi-a făcut-o cu mâna lui venind într-un ţinut neprimitor, atât de diferit de natalu-i pământ bogat în citrice.

În ce-l priveşte, sala de bath va fi de ajuns. În decursul tribulaţiilor mele tribulante, am băgat de seamă, căci nimic nu-mi scapă, că prietenii noştri arabi nu se dau în vânt după apă. Ca probă: păsărica şi-o spală cu ajutorul unei simple buiote şi se schimbă de slip cu lampa de sudură.

Umplu deci bine, cu apă rece, încăpătoarea cadă în care-l las să cadă pe recentul meu agresor. Legat fedeleş fiind, se duce drept la fund. Şi pare, numaidecât, a se

converti la religia romano-catolică, deoarece începe să emită bule. Număr încet până la şaizeci, ceea ce este un răstimp rezonabil, apoi îl extrag din recipient. Se suffolk (a) [130] (nu uita că ne aflăm în Regatul Unit), scuipă, fornăie (ye, ye!), iar surmenaţii săi plămâni produc zgomotul unei motociclete vechi care nu mai izbuteşte să-şi vadă de drum.

Aşezat pe un taburet metalic, cu picioarele strânse cruciş, îmi aranjez părul cu ajutorul unei perii descoperite pe teren.

Freza fiind pusă la punct, mă aplec asupra bravului Mokturn.

— Proastă afacere, hai? îi zic de-a dreptul. Uite-o să-ţi fac o propunere, iepuraşule. Sau îmi răspunzi la întrebări cu sinceritatea a mai mare, sau nu. Dacă îmi răspunzi, ai să devii, cu prioritate, prietenul meu din copilărie. Dacă nu-mi răspunzi, te vâr iar în cadă, doar că în loc să te las un minut, o să te las nouăzeci de secunde. Fă-ţi socotelile şi vesteşte-mi ce ai de gând.

Sărmanul iubiţel, ce ochi de iepure siberian expune! Injectaţi de sânge. Montaţi pe rulmenţi cu bile.

— Ţi tee vrut să ti spune? fâsâie el.

De unde trag concluzia că a optat pentru prima soluţie şi că îmi va aduce o cooperare sinceră şi tehnicoasă.

— De felul tău de unde eşti, Moktar?

— Maroc. Casablanca.

— Ce faci tu aici?

Clătină din cap, devine vagamente perplex. Nu face mofturi, doar că se încaieră cu vocabularul. Ar râvni să găsească nişte cuvinte expresive şi totodată reduse la minimum. De teamă că o şovăire prelungită prea mult i-ar fi tălmăcită drept un refuz, amabilul maghrebian îi dă drumul:

— On pic din toate.

---

130 Suffolk, comitat din estul Angliei.

— Adică?

— Iu fatce bucătăria.

— Şi apoi?

— Menazul.

— Şi mai ce?

Respiră adânc, expectorând o ultimă bulă care se umflă, se duce şi se va sparge în largul Brestului, unde nu se va da de urma restului.

— I azut.

— Pe cine?

— Pe teelalsi.

— Îi ajuţi la ce, iepuroiule? Ce să facă?

— Lukrurle, mai colo, mai coatce, aşa, nu aşa…

— Ce fel de lucruri? Spune-le iute, până nu te vâr iar în apă.

— Ambalazle, tee.

Glasul i-a derapat. Presimt ceva straşnic.

— Ambalajele de la ce, frumosul meu trandafir al nisipurilor?

Se zmacină, se smiorcăie. O beşică de muci i se rotunjeşte la extremitatea nasului şi face pâc, pierind în floarea vârstei.

— De la anşoa, patron.

Un scurt timp mort se acordă genialului San-A. pentru a-i permite să efectueze un schimb de idei în gamela sa cu fosfor.

Această promptă operaţiune odată încheiată, jocul se reia, cu mai multă intensitate.

— Ei, şi ce-i cu peştişorii anşoa, frumosul meu fennec (plus ultra) [131]?

Brânză bună în burduf de câine, Moktar ăsta. A apucat-o pe căi greşite, sigur, dar i-a rămas un suflet de copil. Şi tu ştii că asta contează în viaţă: sufletul de copil.

---

131 Fennec este numele unei specii de vulpe, de talie mică, trăitoare în zona sahariană. Nec plus ultra, locuţiune latină cu sensul unei valori care na fost încă şi nici nu ar putea fi depăşită. (n. tr.)

Io-te-l că surâde. Că râde larg, că râde cu toţi dinţii, Îmi face cu ochiul şi mă întreabă, cu o voce binevoitor deşucheată:

— Ţi ştiut, patron, sau ti nu ştiut?

Mă înfăşor în norul artificial al prudenţei:

— Ne facem că nu ştiu, Moktar, aşa că – spune!

— Bine, atuntei în spune…

Se mai codeşte niţeluş, dar fie…

— I pune la mortsi, patron.

— Care morţi?

Şi această dezarmantă explicaţie:

— Pei, teei fakutsi aitei.

Conservăria ar fi numai o sucursală, sediul central fiind aiurea? *Cei făcuţi aici*! Ecarisajul industrial. Expedieri în toate ţările, inclusiv Muntenegrul şi Cantalul.

— Şi-i… faceţi pe mulţi? Clatină din cap:

— Aşa şi aşa, patron. Dar nu iu-i fatce. Iu azut numa să-i pune în botoie cu anşoa.

— Şi pe urmă, cu butoaiele, ce se face?

— Li dulce cu vapor, fiecare luna. Nostimă încărcătură, nu găseşti?

— Şi, ia spune-mi, oamenii ăia pe care îi anşoază, când sosesc aici, cum sosesc?

— Iakt de la Sotcetat.

— Sunt numeroşi?

— He, un dat unul, un dat altul… Ca asta, ca ăla…

— Totdeauna câte unul? Niciodată mai mulţi dintr-odată?

— Nitciodat, patron, nitciodat.

— Sunt păstraţi multă vreme până a fi ucişi?

— Asta depind, doi, trei dzile…

— Şi în ce fel îi… suprimă?

— Iu nu ştie, dar crede pilul. Sigur pilul. Ţi-i găseşti în pat la ei, tot kaput.

— Şi vaporul îi duce – unde?

— Hei, în nu poate se fi dzitee, patron. Vapor venit,

plecat, colo, coatce. Dake ti crezut teineva informat mine!

— A ce seamănă, cei internaţi?

— Barbatsi, toduna-s barbatsi, patron.

— Cu ce naţionalitate?

— Tee vrei se fi spune? Iu nu vorbeşte limba…

— Albi, negri, cenuşii, galbeni?

— Oh, albii. Albii albii. Mulţi ori fierul galbin.

— Yachtul societăţii, cel despre care vorbeşti, arborează drapel francez sau englez?

Întrebarea mea îl derutează. Nehotărât, schiţează o strâmbătură.

— Dânsul nu arbore, dânsul vapor, răspunde acest subaltern bun la toate. Vapor înoate.

— Vreau să zic: drapelul lui, steagul lui, al cărei ţări este?

— Iu nu ştie nic. Steagurile, şi în fatsa, şi în spatele.

— Ce nume poartă?

— He, în nu ştie teitit, patron.

În mod sensibil mi se impune concluzia că derapăm către un sketch de cabaret. Încerc eu să aflu mai multe, dar se alunecă. Esenţialul a ceea ce avea el a-mi spune, mi-a fost spus. De-acu, poţi să-l operezi cu forcepsul, ori cu un serum al adevărului, mai scoţi – ciuciu! Şi-a sleit capitalul aprinderii ca un chibrit cu gămălia răşluită, căruia nu i-a mai rămas decât lemnul gol, incapabil să dea foc prafului de flintă.

— Sunt mulţi, oamenii insulei?

— Nu preas, patron. O s-o fi spune: abia kitsiva betrin betrin. Şi apoi noi teealalsi, de la Sotcetat.

— Câţi sunteţi?

El se pierde în calcule pe care le presupun simple, însă care, totuşi, încâlcesc meningele sale făcute, oricum, bucăţi.

— Patron, i aşa: în, apoi miss Kasleen, şi apoi Marele Jo, şi apoi Mister Robson, şi apoi Jef… (Presupun că este vorba de gagiii pe care i-am aliniat în capelă.)

Îndatoritorul meu tovarăş continuă:

— Afar numa kind vine iakt sau kolopterul.

— Pe dl. Himker, tu îl cunoşti?

— Iu nu ştie. Iu nu ştie cum se keme teealalsi. Iu nu ştie nic, patron. O dzi vine unul, teealalt dzi plece mult. Şi Moktar, colo, tee fakut? Bucatria, patron. Popota.

— Şi… punerea între cele patru scânduri?

— Iu frekat scunduri, spălat djamuri, servit vin, bere servit, tot fakut, patron…

Cu un bobârnac, acţionez vrana de golire a cadei. Apa, gâlgâind, se scurge. Aştept ca sughiţurile cataractei să ia sfârşit, după care îl aştern pe viteazul amic în cada goală.

— Rămâi aici şi stai cuminte aşteptând zile mai bune, băieţică. Nu-i loc moale, dar oricum e mai bun decât un coşciug sau un butoiaş de anşoa.

Haide, *ciao*, tre' să mă duc acuma ca să mă ocup şi da raionul femei.

Cu aceste viguroase cuvinte, San-Antonio se întoarce în bucătărie. Unde un spectacol cu totul şi cu totul aparte îl aşteaptă. Ai să-l vezi.

XVIII

Văzut-ai până azi femei înlănţuindu-se? E un spectacol încântător, foarte graţios, lasciv foarte, faţă de care orice bărbat normal echi*pat* (cum ar sublinia Béru) n-ar putea rămâne indiferent.

În consecinţă, nu mică mi-a fost surpriza, uşor atinsă de perplexitate, de a descoperi, la intrarea-mi în bucătărie, că aceste încântătoare femei stau una peste alta.

Să-ţi spun povestea, prilej de oareşicare amuzament. Roşcovioaia Kasleen este întinsă pe dale (şi pe spate, ceea ce nu constituie o contradicţie), în vreme ce acest fenomen de Dora stă culcată pe burtă peste dânsa. Nu de-a lungul, acel sens ce întâlneşte şi langurosul, ci de-a latul. Stranie poziţie, sau suprapunere.

Ea îşi ţine pântecul peste obrazul drăguţei sale. Nu

uita că aceste doamne sunt, în continuare, legate. A trebuit, deci, ca doamna Himker să se caţere şi să se contorsioneze pentru a izbuti s-o încalece pe tânăra învăţătoare.

Contemplu scena fără să pricep mare lucru. La început e lubrică, dar, mai pe urmă, e mai degrabă sinistră. Reiese că nu de o împerechere nefirească este vorba, ci de o luptă neobişnuită. Luptă între insecte, stângace, nemiloasă, crudă dincolo de limitele tolerabilului.

Niciuna, nici alta nu mişcă.

Mă precipit, o răstorn pe Dora.

Kasleen e moartă.

Sufocată.

Dora a suprimat-o ca s-o facă să tacă. Leacul cel mare împotriva unui rău ce trebuia să-i fi părut încă şi mai mare.

Îmi întorc privirile de la acest frumos chip tumefiat, violaceu, sluţit prin moarte. Un deprimant sentiment de neputinţă mă îndeamnă să mă aşez. Să mă aşez nu contează unde, nici pe ce: o babă de pe cheiuri, convenienţe, genunchii ţigăncii, o greblă cu dinţii în sus.

Dă-ţi seama că, dacă Dora a suprimat viaţa complicei Kasleen pentru a o reduce la tăcere, ea însăşi n-o să scoată o vorbă. Niciodată. Că bine îmi mai stă, biet Robinson Crusoe pe insuliţa mea, să trec cu paşi mari peste leşuri.

Privirea-mi de îmblânzitor cade asupra ucigaşei. Ea pare liniştită. Uşurată. Nicicând n-a fost atât de atrăgătoare. Legăturile în care am strâns-o îi subliniază formele. Îmbrăcămintea-i masculină mă irită. Mă simt cu totul bizaroid. N-am stare. Ba am, stare de asediu. Starea sătulului de stat. Statul eşti tu? Tu eşti „Un”, tu eşti „o”? Tuleşte-o? Stai?

S’nant’nio, automat în plină concentrare. Extrem de centrat pe o idee fixă, aşadar zvâcnind întruna.

Mă aplec, îmi încordez ca un cerb puterile disponibile, o ridic pe sufocatoare, o salt pe umărul meu şi

părăsesc încăperea.

Direcţia: o cameră.

De culcare. Sau de dormit în picioare.

Ajuns acolo, trântesc poama peste un pat de fier, tot atât de puţin confortabil pe cât e un câmp de cartofi. Încui cu cheia, vâr acest obiect într-al meu pocket[132].

Urmarea?

E, nu prea ştiu, finule. Om vedea.

Pentru început, mă instalez la piciorul patului, unde, ca un meseriaş, stau pe vine.

Meşteresc la o lulea de piatră, oare, ori altceva mai bine?

Mă uit lung la femeia asta de necrezut. Care ştie să se prefacă în propriul ei saţ, în poliţai englez sau în indiferent cine, de indiferent ce vârstă, de indiferent ce sex. Capabilă de orice. Şi de a ucide.

Iată că ea îmi inspiră o dorinţă calitativ nouă. O dorinţă atât cerebrală cât şi fizică. Aşteaptă: o dorinţă machiavelică. Ştii în ce măsură o noapte albă, o noapte epuizantă ne ascute trupească poftă? Oboseala este o slugă supusă juisării, tot aşa cum o noapte de odihnă este un sfetnic bun.

Să tânjesc, fie.

Mă aţâţ. Suflu asupra poftei mele ca asupra unui foc de vreascuri, pentru a-i stârni văpaia, dezlănţuind marile vâlvătăi.

Ia zi-mi, glasul meu să fie acest zgomot vâscos, răguşit, gâfâitor, ce se înalţă deodată din tăcere? Chiar glasul meu?! Eşti sigur?

— Eşti o stricată, Dora. O criminală. O ticăloasă desăvârşită, dar cred că niciodată n-am mai râvnit o femeie cum te râvnesc, în această clipă, pe tine.

Privirea ei – gravă. Pare să mă asculte cu destulă amabilitate. Desigur, se poate desluşi o fărâmă de surpriză în ochii ei, dar, încă mai clar, una de interes.

---

132 Pocket – buzunar. (engl.)

Nu este întâia netrebnică la care mă surprind că, în momentul cel mai spinos al relaţiilor dintre noi, tânjesc. Însă e cea dintâi care mă răvăşeşte în halu' ăsta. Ceva de o rară bestialitate mă bântuie, de parcă mi-ar sufla pe sub piele. Sadismul, cu aşa ceva tre' să seamănă. Întâi şi-ntâi, ce-i altceva de nu o necuviincioasă poftă? O poftă picând prost, şi cu atât mai impetuoasă cu cât se ştie mai inoportună?

Recent încă, în costumul ei bărbătesc, ea avea aerul unui tip bine; acuma, că singură şi-a scos masca, ea seamănă unei fete travestite prost, ce a ţinut morţiş a face garagaţe deghizându-se, şi pe care numai frumuseţea ei o salvează de la grotesc.

— Îmi placi, Dora… Ce fiară minunată!

Mâinile mi se întind. Lama cuţitului îmi ţâşneşte din teacă. Tai legăturile care-i strâng picioarele. Apoi redutabilul ya este închis la loc. Dezamăgirea ei este vizibilă căci îşi închipuise că urma s-o dezleg în întregime, să-i scot căluşul, pe scurt, să-i dau drumul…

Degetele mi se duc, înnebunite, către pantalonii ei masculini. Am vaga impresie că mă abandonez unor relaţii amoroase împotriva firii. Dora se lasă manevrată, pasivă cu totul. O despoi de nădragi. Pe sub aceştia, ea poartă un colant care nu-mi poate nici măcar frâna elanurile, necum să le stea în cale.

I-l smulg cu frenezie.

E rândul slipului acum. Află că o să explodez de nu-mi potolesc pofta uite-acu, pe loc! Adevărată bestie acest Sana al tău! Taurul năvalnic. Armăsarul model. Lancea lui Montgomery făcând să crape bulina de loto a lui Henri al II-lea[133].

Al meu eşti, drăgălaşule slip, acoperământ al celui

---

133 În timpul unul turnir disputat în anul 1559, lancea aruncată de Gabriel Montgomery, căpitanul gărzii scoţiene din solda regilor Franţei l-a lovit în ochi pe Henri al II-lea, din dinastia Valois. Suveranul a sucombat în urma acestei răniri accidentale. (n. tr.)

mai tainic, al celui mai mişcător dintre sipetele cu pietre scumpe!

Fă-te'neoa, văl străveziu ca pânza de păianjen, ce stânjeneşti, cu danteluţele tale, cea mai sublimă dintre viziuni. Hai, mingiucă de scamator, la o parte, iată rubarba! îi scot Dorei sistemul ei anti-viol.

Zbârci!

Elasticul brutalizat cedează. Slipul se lasă.

Racheta mea cu ogivă iscoditoare, de asemenea. Şi aproape la fel de iute.

Imaginează-ţi că Dora posedă, între picioare, o excelentă pricină de a izbuti în rolurile sale de bărbaţi. Face parte dintre ei.

*

* * *

Bun, destinde-te. Respiră. Execută câteva mişcări de înmlădiere, ca să-ţi înlături tartrul de pe bătături, să-ţi răsfeţi musculanţa. A nu te crispa în asemenea cazuri. Se recomandă un maximum de supleţe. Că, de unde nu, rişti să îţi pârâie vreuna din balamale.

Te-ai prins? Atunci, cară-te, haide! Şterge-o!

Mă zgâiesc o dată şi în repetate rânduri la „ceea ce" ar fi crescut până la prefacerea într-un superintendent, în această noapte. Nicio eroare nu-i cu putinţă; deşi păstârnacul menţionat e unul dintre cei mai modeşti, el este sincer, are împieliţarea unei's (c) ule veritabile, şi se ţine temeinic de restul individului, ca Franţa de gloriosul său trecut.

Da' ca lovitură, e o lovitură şi jumătate, n-o să ai curajul a pretinde contrariul!

M-a avut!

„Ea", Dora, râde cu ochii. Cu pupilele pe care le vezi!

Fără a sufla o vorbă (dă-ţi seama) îi repun o legătură la chicioare. Apoi, cu un gest a cărui pudoare o vei aprecia,

aşez pantalonii peste sediul umilitorului meu pocinog. Căci dacă Nu POCI – nog, n-am alt cuvânt sub care să-mi înveselesc eşecul.

— Eşti, cu adevărat, un personaj! îi zic.

Să-l iau la întrebări?

La ce bun... Aş fi silit să merg, cu violenţa, până în pânzele albe. În cazuri dintr-astea te înverşunezi. Escaladarea e rapidă, degradantă pentru toată lumea. Butoiul cu anşoa, clopotul electric nu-s pe gustul meu. În ce mă priveşte, eu unul prefer presiunile morale.

— Eşti prea tare pentru mine, camarade, te las naibei, spun eu simplu. Prefer să mă consacru navigaţiei de coastă, că, de insula ta, mi s-a urât. Salutare!

Şi îmi iau tălpăşiţa.

Nădăjduiesc că nu crezi într-o părăsire definitivă din partea mea?

Ai priceput că era vorba de un şiretlic? Nu mă minţi? Juri? Bine.

Căci eu, da, efectiv, plec trântind uşa. Însă, în loc să-mi croiesc drum prin răcoarea zorilor, mă duc tiptil în odaia unde se află postul emiţător de radio. Camera asta are, ca mobilier, între altele, o canapea scâlciată şi un vast şifonier gol. Ezit în privinţa ascunzătorii mele. şifonierul este mai confortabil, dar voi fi mai bine adăpostit sub canapea.

A aştepta şi a vedea, cum zic spaniolii vorbind englezeşte. A aştepta – ce?

Nu ce, omule: pe cine. A-l aştepta pe falsul Dora, aşa cum bine gândeşti. Pentru ce să-l aştepţi? Pentru că el va veni să le susure şefilor săi toată tărăşenia. Ce alta mai cu cap ar putea el face, acum că toată lumea insulei e răpusă?

Cum poate el veni, legat fiind? Asta te frământă? Atunci, neamule, află că dinadins am uitat, într-o cută a cuverturii de pat, cuţitul de care mă servisem când am tăiat sforile înnodate pe labele lui.

Spui că se va sluji de cuţit ca să se libereze. Deci, se

va ivi aici şi, fără ştirea lui, îmi va furniza informaţii.

Tu nu găseşti că am sclipiri de geniu şi altele de imbecilitate, rând pe rând?

Zăbovesc în obscuritatea relativă, căci ziua se arată, deja răspândind o pâclă cenuşie, sepulcrală, împrejurul meu.

Veghez, cu atenţia încordată ca un arc. O să fie el are de triumf?

Veghea aprigă a auzului. Are o asemenea acuitate încât îmi simt urechile lărgindu-mi-se. Până într-o oră voi semăna cu Babar[134] *, având încă de pe acum un anumit punct comun cu dânsul...

Un scârţâit, deasupra devlei mele.

Treptele trosnesc sub nişte paşi prudenţi. Planul meu n-are a se desfăşura normal. Un pas furişat pe coridor. Simt atingerea clanţei de o mână uşoară. Uşa se cască încet. Văd doi pantofi intrând. Străbătând încăperea cu precauţie de parcă ar traversa o stradă inundată. Oprindu-se nu în dreptul postului de radio, ci la câţiva centimetri de şifonier. Şi atunci se petrece un lucru. Ca fulgerul, ca trăsnetul, pe neaşteptate.

Izbucneşte o salvă. Aerul, într-o clipă, duhneşte a praf de puşcă. Aşchii de lemn sfârtecat împroaşcă locul. Tuburi de cartuşe golite cad precum mărgelele dintr-un colier cu firul rupt.

Foarte succint îmi adresez cuvântul astfel: „Dragul meu San-Antonio, te-ai crezut tu isteţul pământului, numai că tovarăşul Dora e unul şi mai şi, devreme ce a mirosit cursa. A profitat de ingeniozitatea ta ca să se dezlege (ce fărădelege), iar acuşica dumnealui te lichidează. A început cu şifonierul fiindcă efectiv, garderobul era ascunzătoarea cea mai aptă să-ţi dea adăpost, dar, peste un infim număr de secunde, o să-şi îndrepte morişca bogată-n plumbi asupra canapelei, iar din clipa aceea coceanul tău va putea

134 Babar, una dintre sutele de porecle ale lui Alexandre-Benoît (n. tr.)

fi folosit drept flaut (multe doamne sau şi străduit în acest sens, de altfel, însă fără a izbuti vreodată să-i smulgă vreun sunet).

Atunci eu, în faţa surei iminenţe a pericolului, joc, dă-ţi seama, jocul cel mare. Mobilizându-mi toate forţele, tot curajul, plus alte două-trei flecuşteţe de acest soi, mă încordez şi împing. Canapeaua este o mobilă veche, de familie. De familie englezească, pe deasupra. Dacă nu (trage ea la cântar două sute de livre, pardon: două sute de pounds[135], atunci eu mi-s patriarhul Antiohiei! Dar ar cântări şi-o mie, aceeaşi canapea, dacă, în baza instinctului de conservare, aş năpusti-o tot atât de iute în dosul falsei pin-up[136].

Dora (continui să-i zic astfel neavând la îndemână alt nume prin care să identific gagiul căruia îi corespunde) a comis prostia de a se plasa prea aproape de şifonier. Din preajma lui, mai că lipit, de el, a tras în rafale. Când se întoarce, eh, ce vrei, e prea târziu pentru dânsul. Tot ce reuşeşte este să încaseze, la stomac, rezemătoarea de lemn a canapelei. Lemn masiv, mahon, amice, lemn tăiat dintr-o bucată. Izbitura produce un zgomot nasol, află de la mine. Idem, la măcelar, când bucearda unui satâr de oţel îţi bate un escalop (bată-te peste gură!) Micul meu tovarăş n-are nici când să mai scoată un ţipăt. I-ai forfecat respiraţia, i-ai luat şi piuitul. Iată-l, se răstoarnă în faţă şi vine cu pieptul pe canapea. Greutatea lui mă face să-mi încovoi spinarea. Rămân un moment pe parchet, alungit, doborât de efort. Apoi mă târăsc în afara carapacei mele şi mă ridic.

Amicul Dora (da' ce-ar fi să-i spun Doro, pentru a-l trece la masculin?) a simţit-o venind, crede-mă. Doamne Dumnezeule, vorbeşti de o calamitate. Dacă şi-o mai veni în fire, va fi hemiplegic, pe puţin, dat fiind că, foarte vizibil, curbura centrală a şirei i-a cedat. E de ajuns să vezi poziţia

135 200 pounds echivalează cu circa 91 kilograme.

136 Femeie atrăgătoare, nurlie. (engl.)

ca să pricepi dezastrul băiatului. Dau canapeaua deoparte. Dora vine moale jos, ca teaca unei umbrele când o retragi pe-a doua din cea dintâi. Ca unsă! Număr de succes… Îi ating pieptul. Mişcă încă, dar picioarele sunt altă poveste. Niciodată Eddy Mercks[137] n-ar câştiga Turul Franţei cu o marionetă adusă în acest hal. Ei bi, uite ceva ce nu mă prea încântă. Da' în sfârşit, e mai avantajos ca Doro să aibă şalele zdrobite decât eu o anumită cantitate de praline în cevaşi, nu?

Ziua se instalează cu hotărâre. Te pot vesti chiar că astăzi va fi soare.

Îmi ofer o defilare generală a reflecţiunilor. Am venit, am învins. Decimând banda, este cert, dar fără a parveni la străpungerea misterului. Nici acum nu cunosc dedesubtul activităţilor ei ucigaşe. De ce erau aduşi aci nişte oameni? Erau omorâţi? Erau reexpediaţi în butoaiele de anşoa? De ce a dispărut cadavrul lui Merdanflak? Şi de ce indivizii aceştia ţineau atât de mult să-l recupereze? Notează că, în cele din urmă, se va ajunge şi la dedesubturi. Toţi copoii Franţei, Angliei şi alţii, de pe aiurea, vor intra în horă şi vor smulge adevărul, fir cu fir. Doar că mi-ar fi plăcut să aduc soluţia pe tavă eu, San-A. Partea superman din mine. Big crack[138]. Poliţist de excepţie.

Insula… Nu mai e nimeni? Ba da: nişte moşnegi, pare-se, în genul fosilei zărite în ajun. Vetuşti pescăruşi rămaşi pe colţul lor de stâncă pentru că aripile ostenite nu le mai îngăduie să-şi ia zborul… Dar ce mi-ar zice ei? Că au văzut nişte oameni necunoscuţi dând buzna peste dânşii. Venind, plecând. Circulând cu elicopterul, cu yachtul… A, fiindcă veni vorba, elicopterul a dispărut. Landa este pusie, de un verde coclit. Jupuită, răpciugoasă.

Nu mai am nici măcar puterea să identific aparatul.

Nimeni.

---

137 Faimos ciclist belgian, multiplu campion pe circuituri franceze, italiene şi mondiale între anii 1968 şi l984. (n. tr.)

138 Mare campion. (art. San-A.)

Reacţionez. În clipa când mă pomenesc cu mintea într-un impas, întotdeauna o uşiţă laterală se deschide. Iată-mă plecând în goana mare.

Brrr! Afară e frumos, dar frig. Adevărată vreme de toamnă zgribulită. Vântul din larg (or, în jurul unei insule, largul e peste tot) suflă năprasnic. O apuc pe-o uliţă nepavată, unde o mâţă costelivă devorează un peşte stricat. O iau la dreapta (sau la stânga, dacă opiniile tale într-acolo înclină), împing. Uşa nu-i închisă cu cheia. Traversez coridorul mirosind a lemn vechi. Urc scara, iar scara geme şi scânceşte în felul ei.

În dormitorul prichindeilor, toată lumea moţăie. Cei cinci copii sunt acolo, îngeraşi roz cu şuviţe blonde, cuiburi de suflet, cum spunea Hugo. Îi trec în revistă, înduioşat de răsuflările lor liniştite. Unul dintre ei trebuie că are vegetaţie, căci respiră pe gură. Îl caut pe cel mai mărişor. E o fetiţă. Poate să aibă şase ani. Părul – de un bălai nordic. Aproape alb. Îi mângâi obrazul şi ea deschide ochii. Parcă-s de porţelan, fiule. Tresare, o vagă înfiorare îi strâmbă mutricica adorabilă.

— Bună dimineaţa, scumpo, îi zic eu în englezeşte, mă recunoşti? Sunt domnul care a venit ieri s-o vadă pe miss Kasleen, nu-i aşa?

Păpuşica se trezeşte de tot şi încuviinţează.

— Miss Kasleen a fost nevoită să lipsească, fiindcă s-a dus la mătuşa ei bătrână, pe care o dor dinţii. Eu o să vă pregătesc *breakfas*tul. Vino să-mi arăţi unde se ţin farfuriile şi tigăile, vrei?

E încântată. Iat-o numai zâmbet. Mândră ca un puric. Îi dau capoţelul aşezat la căpătâiul patului ei.

Ajungem în bucătăria vecină ţinându-ne de mână. Numele ei mic e Cathy. O drăguţă coţofană, moară stricată de felul ei, gureşă ca o fată mare. Începem prin a pune la încălzit apa pentru ceai.

— Tu nu eşti din insula Godmichey? întreb.

Îşi scutură capul.

— Oh, nu.

— De unde eşti?

— Londra.

— Tăticul tău ce face?

Reflectează. Tăticul ei… Trebuie să se producă un efort cerebral pentru a i-l readuce în minte.

— Lucrează la uzina lui.

— Ce uzină?

— Nu ştiu.

— E lucrător?

— Nu ştiu.

— Are maşină?

— Oh, da, ca şi mama, ca şi şoferu', şi Mary de asemenea.

— Cine e Mary?

— Bucătăreasa.

— E mult de când ai părăsit-o pe mama?

— Nu ştiu.

— Părinţii tăi te-au adus aici?

— Nu, o doamnă.

— Drăguţă?

— Nu. Mi-a pus mâna pe gură, în grădină, fiindcă strigam ca s-o chem pe domnişoara.

Care va să zică, Rânjilă, ar fi vorba de un fel de kidnappinge, din întâmplare?

Ideea mi s-a ivit în casa lui Doro. Meditam la locuitorii insulei. Atunci mi-au venit în minte aceşti mucoşi, aşa-zişii copii de pescari… Şi, deodată, mi-a căzut fisa. Uite că povestea continuă să se închege, hai?

Cât priveşte sprinteneala săriturii, eu, când îmi dau osteneala, întrec mingea de tenis.

— Şi micii tăi colegi, tot din Londra sunt?

— Nu, ei vin de la ţară.

— De la ţară? Care, adică?

— Nu ştiu. Jérémy e din Boston, Phili din New York, Dorothy din Johannesburg şi Michel nu mai mi-aduc

aminte…

— Numele tău care e?

— Cathy.

— Dar Cathy şi mai cum?

— Baum.

— Cathy Baum?

— Da.

— Şi pe tăticu’ tău cum îl cheamă?

— Ca pe miñe.

— Vreau să spun, numele lui mic?

— Adrian.

Mi-l repet: Adrian Baum.

Şi poţi să crezi că am sărit în sus, măi puţintelule. Sus, sus, până-n floarea de susai! Deoarece Adrian Baum, ţi-o semnalez dat fiind ramolismentul care ţi-a atins căpăţâna, este, nici mai mult nici mai puţin (şi *very* mai mult) decât chimistul britanic *number one*. Şi ştii tu ce fel de chimie practică?

Haide, ghiceşte, o dată ghiceşte şi tu. Dă-ţi osteneală arată ce poţi. Ţi-ai găsit! Ei bine, află, nătărău atestat ce-mi eşti, că acest savant este marele specialist europan al petrochimiei. Când îţi ziceam eu că afacerea puţea ţiţei până în canistra vecinului!

— Ce mâncaţi voi la breakfast, îngeraşii mei? Coarne fleşcăite[139], ouă pe costiţe, marmeladă?

Tătic hrănitor… (cum ar zice François) [140].

Plin de antren, iată-mă apucându-mă de pregătit un mic-dejun, substanţial, liotei mele de ţânci. Când prichindeii vor plescăi sătui, am să mă întorc la casa

---

139 Fulgii de ovăz (sau de alte cereale) prăjiţi constituie un aliment nelipsit şi extrem de apreciat la micul-dejun al oricărui britanic ce se respectă. Comisarul San-Antonio, purtând probabil pică insulei pentru cele suferite acolo, comite intenţionat o substituire de termeni şi, pe lista bucatelor propuse micilor săi protejaţi, în loc de *corn flakes* apare *cornes flasques*… (n. tr.)

140 Şarjă amicală pe adresa scriitorului francez François Nourissier. (n. tr.)

parohială ca să mă asigur dacă telefonul falsului pastor, însărcinat cu chemarea falşilor lucrători de poliţie, este la rândul său un fals ţârţârton.

Sau o fi unul adevărat?

XIX

Învârtesc, învârtesc energic. O veveriţă, pedalând în cuşca ei rotitoare, tot cu atât se alege. Nici cel mai mic sunet. Dă-i, dă-i înainte. Flaşnetă. Râşniţă. Morişca „declaraţiilor" umflate. Nimica.

Mă enervez ca bietul taică-meu, pe vremuri, când demara, la manivelă, bătrânul său Citroën. Atât doar că el sfârşea prin a obţine un rezultat. După ce-l vedea slăbind cu un kil întreg, hodoroaga scotea un strănut. Se năştea speranţa. Se chinuia dânsul şi mai vârtos, înteţea alura, gata-gata să crape venele în el, şi, pe urmă, se producea în sfârşit adevărata minune: motorul trepida, afişând un timbru ascuţit şi sec mai rău decât acela al unor parizieni snobi, până ce ajungea să aibă un „tors" aproape regulat.

— În maşină! striga tăticu'.

Extenuat, pun receptorul jos. În aceeaşi clipă, o, miracol, soneria scoate un „ţţtrrrrr" piţigăiat, la auzul căruia tresar. Iutexpres, reiau aparatul.

— Cine sună? întreabă un glas de bărbat.

— Casa parohială de pe insula Godmichey.

— Cine sunteţi?

— Poliţia!

E frumoaznic cuvântul ăsta, în mod practic internaţional, la fel ca hotel, taxi şi caviar, nu?

— Ce doriţi?

— Postul de poliţie cel mai apropiat.

— Un moment.

Ajunge până la mine un fel de tic-tac.

— Alo, face acelaşi glas de slujbaş poştal, o să vă rechem, linia postului de poliţie este ocupată.

— E presant! avertizez eu.

— Sir, nu pot forţa o linie ocupată, mi-o întoarce

prepusul. De cum va fi liberă, vă dau firul.

Aşez iar receptorul în furcă.

Când aştepţi, ai tot ce-ţi trebuie ca să reflectezi. costă nimic şi necesită un minimum de material. Câte capodopere nu s-au creat pe această cale, habar n-ai tu…

Merg să arunc o privire în biserică. Trupurile zac mai departe pe dale, în preajma funiilor de clopot. Ţepene tare, abominabile foarte, pătrunse bine de moarte.

Petrol! Petrol! Ce de crime se vor fi comis în numele tău![141] *

Prichindeii, răpiţi petrochimiştilor – monedă de schimb, probabil.

Afacerea asta mergea cu benzină. Eu am simţit-o numaidecât (şi aş putea spune cu îndreptăţire: am simţit-o numai de gât). Himker: petrol! Krakzesc: petrol! Arabii: petrol! Să ne energetizăm, cât de curând, cu apă de la robinet, frăţioare. Poate e'atunci vom cunoaşte şi noi câţiva ani de linişte. Telefonul tot nu vrea să sune. Exasperat, mă opun pe o a doua repriză de manivelat în dementă. Nimic. Reiterez. Renimic.

Şi p'ormă, io-te că aud nişte zurgălăi, o muzică, parc' am mai zis, celestă. Las maşinăria şi cad în genunchi. Am în castronaş acel celebru ventilator cu motor stricat care se declanşează automat de câte ori încasez o lovitură de bâtă la moacă.

Cad în faţă. Zidul îmi opreşte umărul. De bine de rău, arunc o privire într-o parte. Printr-o pâclă groasă ca vinul, văd mutra surâzând-a a tovarăşului Moktar. Ţine nu' ş'ce gros şi lemnos în mână.

— Doare la tine tee în fakut, patron? jubilează dânsul.

Face haz cu un bot de slugoi, cum zice Bérurier.

---

141 Parafrazarea unei exclamaţii care a făcut carieră în filosofia istoriei: „O, libertate, câte crime se comit în numele tău!" A fost emisă de o femeie, Manon Roland de la Platière, amfitrioana unul salon literar şi politic din timpul Marei Revoluţii Franceze. Soţie a ministrului de interne cu orientare girondină, doamna Roland (1754–1793) şi-a sfârşit viaţa ca victimă a Teroarei, pe eşafod. (n. tr.)

Lângă el, stă un vlăjgan blond şi sever, a cărui înfăţişare numai veselă nu-i. De îndată ce vederea mi se va limpezi, sunt sigur că-l voi găsi antipatic. Seamănă cuiva întâlnit nu de mult. Asta mi-o spun cât se poate de confuz, din adâncul şanţ al negurii mele cerebrale.

Hlizit, Moktar continuă să se curbeze, ca un arc răsucit cu cheia.

— Ţi este redgele tâmpitsiluor, patron. Asta tilifon dulce încoatce la casa. Mai înainte m'siu Schuppen dat răspuns la tine.

Dl. Schuppen. Aşteaptă să-mi revin din crema mea frământată (mai curând bătută). Numele ăsta mişcă oarece în cala ticsită cu baloturi a memoriei mele. Schuppen, nu Von Schuppen! Ah, da, ah, asta e! Von Schuppen, nu întrerupeţi, cred că îmi amintesc, prin urmare mi-am amintit: secretarul. Nu seamănă cuiva văzut: el este cel văzut. L-am văzut, în seara când încheiase socotelile cu Merdanflak. Foarte puţin, foarte rău, foarte sumar, dar când ai ochiul câmpului, ochiul unui sanantonio, uliuliu. Vrea să zic, ochiul unui uliu, nu al unui ins bun de compătimit…

— Hai, plecarea! spune domnul acela.

Mi se pun legături. Mereu acelaşi sos…

În felul acesta, la orice deplasare, devine obligatoriu să fiu cărat de altul. E-n beneficiul deplin al dovleacului tău. Economie de energie. Energie petrolieră. Benzina, scumpa sursă. Ultima cursă cu mine, cel dus. Simţurile le am ori mă au. Huilă (albă) mi-e capul. Cei din Corneville, săriţi! Ding, dang! Bateţi clopotele de utrenie!

Balansarea pricinuită de mişcarea noastră accentuează senzaţia de tocsin care mă bântuie. A dracului, mă bântuie! 'tu-i ecoul greţos, dangading, dangadong!

Alai sărăcuţ. Defilare prin landă. Urlăvântoasa de Sus şi Urlăvântoasa de Jos. Waterlot, parcelă dezolantă. Încotro se merge? Vântul de larg slăbeşte. Nişte pescăruşi fac

arabescuri scoţând strigătele unui mic comerciant ce tocmai şi-a primit foaia de impozitare.

Io-te că marţafoii ăştia mă descarcă pe aceeaşi *very old* camionetă care a mai servit la trambalarea mea, în momentul sosirii noastre. Pe ea nu sunt singur: deja e acolo Doro, întins pe o saltea. Şi-a recăpătat cunoştinţa şi profită de ea ca să sufere mai tare.

Zărindu-mă, izbuteşte să articuleze, foarte exact, următoarele:

— Mi-ai zdrobit tu şalele, pramatie, da' îţi vin eu de hac, pe veci.

Sudoarea îi face broboane pe figura răvăşită de durere. Îmi promite:

— Încet, la foc mic, fără grabă. Vreau să ţi se smulgă carnea bucată cu bucată. Pe urmă. limba. Pe urmă, ochii…

Mai precizează încă o parte de care ţine să mă vadă lipsit şi, crede-mă zglobiule, numai înveselitor nu-mi sună. Oho, nici pomeneală!

Maşina se zgâlţâie.

Moktar cântă, cât îl ţine gura, o arie din ţara lui, care arie sună cam aşa: „Aaahr Aaahr Mennnhhaaa" Ce individ! Măcar că mi-a fricţionat ceafa cu un retevei de stejar, îţi jur că mie îmi convine unul ca el.

Cum eu, în camionetă, sunt aşezat de-a latul platformei, poziţia îmi îngăduie o vizionare a falsei cucoane.

— Adânc mâhnit de a-ţi fi rupt şira spinării, amice, îi zic eu atunci când se mai opreşte şi el din violentele sale ocări ca să poată geme în linişte. N-a fost decât un gest de self-defence, cum spun elefanţii. Te rog să remarci că tu, în momentul accidentului aveai de gând să-mi goleşti un încărcător în maţe… Da' nu te nelinişti, ia-o uşurel, o să ţi se facă grefa la faţa locului şi-o să fii dichisit, ba chiar fercheş în frumosul tău corset din oţel, duminica. Evident, vei avea mai puţine ocazii să te transformi în nu importă cine. Ca variaţie, o să te deghizezi în câte ceva: în maşină

de spălat, în pompă de benzină, în di atribuitor de cafea, în juke-box[142]. O a doua carieră îţi stă înainte, drăgălaşule…

Sarcasmele mele îi aţâţă mia de draci.

— O să ţi se deschidă burta, o să-ţi fie umplută, toată, cu piper, o să ţi se smulgă ficatul, îmi promite eul său, Prometeul.

Odată cu aceste calde cuvinte altruiste, ajungem la debarcaderul existent pe Godmichey.

Von Schuppen se dă jos, urmat de credinciosul Moktar (participantul tip). Atunci, pe neaşteptate, spiritul meu găsindu-se reînsufleţit de tăria aerului marin, mai curând decât de dulceaţa angevină[143], înţeleg o chestie.

Efectiv, secretarul lui Himker seamănă bine cuiva. Dar să te încurci între chipuri, nu alta.

O să-ţi zic cui îi seamănă. Ce tot spui? N-ai bani la tine? Nu face nimic, o să-mi plăteşti mai târziu, ţi-l dezvălui totuşi. Von Schuppen seamănă cu Dora. Pardon: cu Doro.

Ştii cum?

Ca un frate, puişorule. Mai bine n-am cum zice. Ca un frate.

Atâta doar că el este blond, iar „ea”, brună. Dar este el oare cu adevărat blond? Ţi-aş spune că adineauri nici asta n-am băgat de seamă, într-atât de puternică mi-a fost surpriza.

*

* * *

O şalupă se leagănă pe talazuri. Albă, cochetă, arborând pavilion francez, ceea ce cu nimic nu-i strică.

În vreme ce răpitorii mei (nu că m-au

142 Tonomat (engl.)

143 Ţinut corespunzător Istoricului ducat de Anjou, alipit definitiv Franţei în a doua jumătate a secolului al XV-lea, şi a cărui reşedinţă, Angers, stă la baza formării adjectivului *angevin*. (n. tr.)

răpit/vrăjit/fermecat, dar e nevoie să identifici oamenii conform funcţiei lor când de numele lor nu eşti sigur) îl transferă pe Doro la bord, eu examinez ambarcaţiunea. Doi matrozi, în maiouri dungate, alcătuiesc echipajul. Unul e mare, oacheş, cu umeri de atlet. Celălalt este enorm şi poartă o barbă patriarhală. Şapca, pe care e brodată o ancoră, e strengăreşte lăsată pe-o parte, iar luleaua din colţul gurii poluează atmosfera mai dihai decât un milion de eşapamente, pe o şosea magistrală, la o întoarcere din vacanţă.

Schuppen şi Moktar se întorc să mă ia.

— Credeam că vă este iubită, pe când în realitate vă e frate? îl întreb eu, cât pot de amabil, pe von Truc.

Ochiul său de gheaţă îmi expediază nişte făgăduinţi tot atât de nocive ca şi cele pe care mi le-a juruit falsa lui surioară. Să fiu foarte sincer, cred că se-ngroaşă gluma în privinţa ventricolului meu. Cât despre matricul, nici să nu pomenim!

*
* * *

Zac pe podeaua şalupei.

Doro, dus în ruf[144], continuă să geamă şi să treacă prin toate năduşelile martiriului. Moktar, lângă mine, ronţăie bomboane, privind cum insula Godmichey se îndepărtează.

Camaradul von Schuppen parlamentează cu voinicul matelot oacheş, cel aflat la cârmă. Vremea este una de zile mari, absolut superbă, numai miere, albastrul vacanţelor. Pescăruşii convin să ne acorde o mică escortă.

Îţi dau cuvântul că, de nu m-aş găsi în situaţia neplăcută pe care o ştii, m-aş crede într-o croazieră. Asta trebuie că vine de la schiurile nautice îndesate în ruf. Pe

144 *Ruf* – partea de suprastructură a unei nave, destinată cabinei echipajului şi lăsând liberă o parte a punţii.

uşa acestuia, o tăbliţă de lemn anunţă: *„Tariful lecţiilor”*. Un megafon e fixat deasupra cârmei. Vrei să pui rămăşag cu mine că von Cutare a închiriat o ambarcaţie de schi-scoală ca să vină pe insuliţă?

Iată-l că se îndreaptă spre mine, tocmai. Ia loc pe bancheta acoperită cu pânză verde şi se apleacă:

— Moktar! cheamă el.

— Tee este, patron? întreabă versatila slugă, cu gura plină şi buzele încleiate-n zahăr.

— Adu cele două bucăţi mari de fontă date jos din camionetă şi prinde-i-le domnului comisar, de picioare!

— Numadekut, patron!

Un val de fiere afurisită îmi umple gura. De ce am eu certitudinea că ăsta nu-i defel un bluff? Ci un extract din tot ce poate fi mai serios?

Frăţânele cel dat naibei vrea să se descotorosească de mine. În largul mării. Kilograme de fierărie la fiecare labă şi bonsoir, comisarule, du-te în adâncurile oceanice şi vezi dacă dai peste comandantul Cousteau pe-acolo! Voi fi Cousteau-ul dat de mâncare lighioanelor mării. Biată zdreanţă acvatică, iute-iute hăcuită de peşti. Eu, care-i iubesc atât de mult pe aceşti drăguţi şi scumpi, cu câte o felie de lămâie, după ce pescarul i-a convins să mâie pe uscat. Mi-a făgăduit-o el, Doro, că voi fi făcut bucăţi-bucăţi, cu totul din toate părţile, dinafară, din lăuntru, de primprejur…

A, nu, mă ridic împotrivă, eu unul.

Fugi, dom’ne d-aci!

Şi Félicie, zi-mi? Ţi-o închipui aşteptându-şi fiul, până la sfârşitul zilelor ei, întrebându-se ce s-o fi ales dintr-ansul? Şi Zoé cea tandră? Fi-va ea constrânsă a se mărita cu un altul?

— Zău, Schuppen, s-ar cuveni să stăm un pic de vorbă mai înainte de a se comite ireparabilul.

— N-am nimic să vă spun, ripostează demnul bărbat pe acel thon care te stârpeşte.

Eu sunt convins de contrariul, fii fără îndoială, dar nu de dragul polemicii mă poleiesc, contrazicându-l.

— Dar eu poate că da, am, îi răspund. Toţi vitejii de pe insulă, în cap cu frate-tu/soru-ta, ţineau morţiş să mă silească a le spune ce-am făcut cu cadavrul unui anume Merdanflak. Până acu mi-am ţinut gura, dar se prea poate ca, în schimbul pielii mele, să ciripesc…

În meseria noastră, mocofane, dai peste tot soiul de surprize. Iar unele sunt severissime.

Iaca eu, suflet dulce, candid şi mărinimos, cred că el are să muşte momeala, va înghiţi găluşca şi o să-şi schimbe atitudinea, măcar pentru o clipă.

Ei bine, ciuciu! Ispita pasiunilor! Nada? Nu dă nimic din ce vrau eu. Na, feşşş! cum ar zice micul Manneken Piss[145]. Schuppen îmi oferă un zâmbet de care, împiedicându-se, s-ar rupe cuţitul de plug.

— Nu umbla cu cioara vopsită, bătrâne; *eu sunt cel ce l-a recuperat pe Merdanflak din portbagajul maşinii dumitale şi am făcut ce trebuia cu dânsul*!

Paf! Drept la moacă. În picaj – ultimele rămăşiţe din moralul meu. Tonusul îmi cade precum frunza de viţă (din marmură) de pe cocoşelul unei statui greceşti. Păi atunci, ce mai! Să nu ne mai încurcăm de pomană! Finita la commedia! Numai şi numai moartea mea fără de urme îl interesează pe nemernicul ăsta crocant. Aş putea să-i propun orice: economiile mele, periuţa mea de dinţi, racheta mea de tenis, mândreţea mea de penis, o fufă din Elveţia, o tufă de Veneţia, ori chiar să-l învăţ cum se măsluiesc cărţile – totul în schimbul salvării vieţii mele; dar tot ce aş obţine ar fi mâlosul lui surâs.

Sunt terminat.

Aş spune chiar mai mult: pierdut. Învelişul mi se va schimba în alge unduitoare. Voi servi ca desert peştilor

---

145 Omuleţul-care-face-pipi, cunoscută statuetă din bronz, conectată la un jet continuu peste un bazinet. Atracţie turistică în centrul oraşului Bruxelles. (n. tr.)

carnivori. Căci asta e drama: peştii, ei, mâncare de vineri, de post, sunt carnivori, iubite prietene, pe câtă vreme elefantul, Dânsul, este erbivor.

Moktar, lingăul, acuma e pe cale de a-mi ataşa picioarelor lingourile de fontă, cu ajutorul unor sârme, asta ca măsură de prevedere, fiindcă în apă frânghiile ar putea slăbi cumva, cine ştie.

Ambarcaţiunea lunecă bine, ca trasă de un cabestan, imagine insolită deoarece nu-l pomeneşte şi pe Bran. Saltă peste creste cărora le-ar mai lipsi ceva spumă şi-n care mă voi curbagita şi eu, în următoarele câteva minute.

Câţiva nouraşi suavi plutesc lent în azurul de care soarele se îmbată. Adio, cer frumos, adio, m'mico, Zoé, Antonele, prieteni, valuri şi valsuri, poltroni, muieruşte, putinici. Adio, zbor din floare-n fioare, şi vouă, porcărele, mârlite-n e… Adio vouă, amestecăturilor încăpătoare. Tuturor, adio!

— Apucă-l de picioare, Moktar! Dă-ţi seama: nu-i tâmpit. Treaba cea mai grea se lasă totdeauna în seama rândaşului. Ce-ţi închipui tu, că domnului executor al sentinţelor capitale îi revine sarcina să asambleze ghilotina? Nici pomeneală! Dânsul apasă pe buton, asta-i tot. El este un om ce, prin vocaţie, s-a pus la index…

Iată-mă ridicat. Moktar se sprijină de plat-bord[146], cum zic cei din marină. Se încordează. Geme sub efort. Şi apoi răsună o detunătură, iar el scoate un strigăt. Se răstoarnă out, în timp ce eu mă prăbuşesc în

— Jucatu-v-aţi suficient de-a tâmpiţii! bubuie un glas iubit, pe cât de tonic, pe-atâta de tunător. Labele în aer, tu, bălăiorule! Şi mătăluţă, ăla de la cârmuire, ia-i maul zbârnâiciului ca să ne-auzim la vorbire!

Întorc capul către nobila gură. Îl zăresc pe matrozul bărbos, cu un puşcoci cât toate zilele în mână. Acela mai fumegă încă, precum un găinaţ proaspăt slobozit pe roua dimineţii. Cu mâna stângă, dungatul îşi smulge bărboiul.

146 Bordura unui vas.

Béru!

După glas l-ai cunoscut, după glăscioru-i expres (IV).

Are un burduhan ca de luna a noua, Matahala, sub maioul în dungi, iar asta îl face să semene cu un poloboc. Şi se hlizeşte. Mulţumit de el. Cum sunt şi eu!

— Ai grijă! îi strig.

Căci trebuie să-ţi spun că poziţia lui e şubredă. Aflându-se între pilot şi Schuppen, îi e cu neputinţă să-i „cuprindă” simultan şi pe unul, şi pe celălalt. Dă preferinţă călăului meu. Şi rău face, căci îl văd pe marele oacheş cum scoate din buzunar, pe furiş, un revolver cu butoiaş şi cum, în acelaşi timp, schimbă brutal direcţia şalupei, în tentativa de a-mi dezechilibra amicul.

Am ginit tot, m-am prins la tot, fugerăto (r) t.

Este o mare greşeală să crezi că graşii graşi sunt nişte neîndemânatici. Uitaţi-vă la J… C… de exemplu[147]. Pe scenă, gazelă, nu alta. El este atât de aerian încât, prin comparaţie, Yvette Chauviré când dansează, are aerul că joacă scena cea mare din *Salariul groazei*, aia cu terciul noroios.

Ei bine, Grăsanu este mai mult decât un obezelos al acţiunii. La nevoie, obezboară.

Făcut grămadă la brusca deviere în direcţia de mers a vasului, îşi descarcă mizeria asupra marelui dur, carele scapă totul, şi armă, şi cârmă, prăbuşindu-se. Ghinion (pentru noi): cade peste maneta de alimentare. Vedeta, năpustindu-se ca ieşită din minţi, începe a se învârti în

147 Cu dreptul „adaptărilor”, drept la care de altminteri a recurs cu parcimonie pe parcursul celor 230 de pagini, traducătorul propune cititorului român în vârstă de 40 de ani şi peste, următoarea lectură a paragrafului cu trei asteriscuri: „Este o mare greşeală să crezi că graşii graşi sunt nişte neîndemânatici. Amintiţi-vă de Ovid Teodorescu, de exemplu. Pe scenă, gazelă, nu alta. El era atât de aerian, încât...” etc. Desigur, numele ilustrei balerine şi coreografe Yvette Chauviré, precum şi referinţa la filmul lui H.G. Clouzot, distins cu Marele Premiu la Cannes 1953, având în context funcţiuni pur stilistice, nu cotări de valoare, pot rămâne foarte bine la locul fixat de San-Antonio. (n. tr.)

jurul propriei axe. Un urlet. Bérurier s-a răsturnat. Nu! Se ridică. Se dă de-a'ndărătelea către cârmă, fără a-l pierde o clipă din bătaia ţevii pe bălaiul nostru co-pasager von croazieră. Cu piciorul, împinge cadavrul celuilalt matelot, şi tot aşa ridică levierul de admisie a combustibilului. Coaja de nucă se calmează. Motorul ei pârâie o dată zdravăn, mai scapă două sau trei pârţuri – şi se opreşte. Ambarcaţiunea începe atunci a se legăna pe albastra apă. Valurile vin s-o lingă pe flancuri. La preţul ăsta, mai bine s-ar lăsa păgubaşe, ca să nu ameţim.

În ciuda vuietului mării şi al impactului ritmic asupra carcasei, am impresia că mă scald într-o tăcere binefăcătoare.

— Tu aici, baroane! mi-l salut eu pe Grăsan, dar cum, prin ce miraculos hazard?

— Hazardul darurilor mele de pui, ăsta, de cârnat.

Cam nesigur pe picioare, se trage mai încoace.

Pune-ţi mâinile la spate, von Supă! i-o zice el aproape-asasinului meu, şi nu cerca s-o faci pe Tarzan, c-atunci ţi-i fac şi io pe tunarii din Metz.

Pesemne băgând la cap că Grăsanu nu ştie de glumă, secretarul aici de faţă se supune. Béru îi pune rapid cătuşele, apoi îl culcă pe banchetă, cu o scatoalcă de pe urma căreia un bizon ar rămâne orfan de coarne.

— Că doar nu-i primaşi dată când ajung la timp în destin, hai? exultă prietenul meu.

— Recunosc, Alexandre-Benoît. Recunosc… Cum, aşadar, ţi-ai utilizat nepreţuitele-ţi daruri pentru a te găsi taman aici, viteazul meu camarad! Acolo unde trebuia, în clipa când trebuia?

În vreme ce se apucă să mă dezlege, îi dă drumul şi istorisirii:

— Ştii care a fost prima mea impresie, ieri dimineaţa, când mi-ai povestit întâmplarea cu hoitul dispărut din motoroanţa ta?

— Ai socotit că adversarii mei mă vor fi urmărit. Încă

de la braseria *Lipp*, şi că au operat în curtea spitalului. Îşi drege gâtiţa.

— N-ai tu multă glagorie, da' tot e bine c-ai memorie, uomule. Litramente, uite c-aşa m-am avut io cu sentimentele care m-au asaltatără. Şi d-aia, părăsindu-te, m-am dus la spitalicescu' aşezământ. Odată la baza lucrării, m-am pus să-i frec pe mahalgagiii de p-acolo: portar, brancardieri, grădinari, e'te cetera, e'te cetera. Un adevărat înverşunatec, misterul Béru, când s-o pune el pe-o treabă. Şi-atâta mi-am băgat temperamentul în priză, c-am ajuns să descopăr cum că presimţămintele mele nu m-au înşelatără, cinstite cum le ştii. Un dric d'ăla lung, american, negru, a fost venit să estaţioneze în spatele hodoroagei tale de cum ţi-o lăsaseşi. Şi a manevrat aşa că s-a aşezat fund la fund cu a ta, pricepi cum devine?

— Bravo!

— Grădinarul mi-a vândut pontul. Da' bafta, a mai straşnică baftă, e că şi-a amintit cum se minunase el de numărul ştanţat al maşinii în chestie. Ştii de ce? Fiindcă fără hazard, da' poţi să-i zici hăzărdoi, în veci bătrânul grădinaţ n-ar fi luat seama la vehicul.

— Numărul lui de-acasă? sugerez eu.

— Nu. Primo, vârsta nevesti-sii: 72; apoi, iniţialele YL (că pe el îl cheamă Yves Le Troupassec); în fine, anii lui: 75. Minunea minunilor, păi nu?

— Ba bine că nu! răspund eu îndeajuns de meschin, dar asta e, nu oricând te poţi exprima în alexandrini de douăsprezece picioare, din când în când mai tre' să faci apel şi la mobilierul naţional.

— Io, de îndată, caut la Prefectură – al cui e numărul. Nu mai am astâmpăr aflând că dricul e o maşină de închiriat şi că aparţine unei societăţi Avis. Dau buzna la sediul sociabil al suszisei agenţii, unde mi se spune cam că maşina în chestie a fost închiriată, numai pe-o zi, de către un anume von Schuppen. Mulţumit, flăcăule?

— Încântat, Béru dragă. Super-fermecat. Şi p'ormă?

— Imediat, lansez către toate agenţiile Avis din Franţa următorul aviz. De îndată ce o persoană având închiriată maşina 72 YL 75 va veni s-o depună, preveniţi-l pe O.P.[148] Bérurier şi reţineţi amintita persoană supt protecstul că verificaţi vehiculul, până ce O.P. Bérurier soseşte. Aşa s-a şi făcut. Pe la orele şaişpee, ieri, agenţia Avis din cartierul Saint-Lazare[149] îmi aducea la cunoştinţa că limuzina închiriată la Orly tocmai le-a fost predată. Am ţâşnit într-acolo. Ticălosul ăsta se fâţâia de colo-colo într-o birocnă, ca unul ce are de prins un tren. Şi l-a şi prins, de altfel, io fiind în compartimentul de alăturea. Destinaţia – Dieppe. M-am ţinut după dânsul pe străzile din port, odată ce-am ajuns. Avea întâlnire într-un bar cu pilotul al cărui leş e colea. Io, instalat la o masă vecină. Pilotul zicea că s-a aranjat să i se împrumute o şalupă de către un amic de-al lui, şi că urma, mai pe seară, să i se trimită un matroz, la capătul digului, ca să-l secondeze. Un bărbos, i se făcuse precizarea. Restul, îl ghiceşti, nu? Am profiterolat de răgazul de timp ce rămânea ca să-mi fac rost de-o barbă şi de ţinuta unui lup de mare. Asistat de inspectorii comisariatului din Dieppe, am pândit sosirea ajutorului de matelot aşteptat. Colegii mi ţi l-au îmbarcat drăgălaş, în timp ce mandea îi luă locul. Dar nici pe departe nu mă bătea gândul c-o să luăm marea în piept, toată noaptea. Şi cu atât mai puţin, şefule scumpule, că urma să te găsesc acilea şi să-ţi scap pielea…

Iată-mă liber în mişcări.

Pe cele dintâi le folosesc pentru a-l lua în braţe, cu înflăcărare, pe acest viguros, acest mândru, acest nobil şi neclintit camarad.

Acolitul îmi îndură acolada. Întunecarea lacrimilor face să-i pălească, pentru o clipă, rubinul scânteietor al privirii.

---

148 O.P. – ofiţer de poliţie.

149 Gara pariziană cu acelaşi nume deserveşte reţeaua feroviară de nord-vest.

— Şi încă nu-i totul, îmi zice el. Mai e o chestie pe care mi-ar plăcea s-o verifici, anume conţinutul valijoarei, din piele de croco, pe care o căra von Supă. În timpul şederii lui pe insulă, şi câtă vreme pilotul făcea plinul rezervorului, io, ce să fac? Mi-am plimbat periscopul prin gheozdănel, şi-a fost o treabă de zece. Şi când zic zece, nu e doar un fel de a vorbi.

Îmi arată o servietă-diplomat, pusă într-un colţ al cabinei.

— Ce conţine valiza asta, Bibendum?

— Îţi rezervsurpriza.

Supus, sar peste Doro (leşinat din pricina clătinărilor şalupei) şi apuc valijoara cea plată. Care îmi pare destul de grea.

Acţionez somptuoasele închizători de tipul celor lucrate de şelari.

Las totul de cum ridic capacul.

Conţinutul e de zece, într-adevăr.

Cele zece degete a doua mâini tăiate care se află în interior!

XX

— Eşti sigur că direcţia e sud-est, uomule? se nelinişteşte comandantul Bérurier, în picioare la cârmă.

— Sigur, Grăsane.

— Nu ne-ar fi de f'un folos să ne-abatem pân' America ori pân' India, ia spune-mi? N-ar fi cumva mai p-aproape? Că-i drum să ajungi în Franţa, căcălău, să ştii.

Cuget niţeluş. Să ne apropiem de coasta britanică? Da, desigur, numai că asta ar stârni nişte fasoane de n-ai mai şti cum să le pui capăt. Anchetă, re-anchetă, şah şi Yard! Mie îmi place jocul tot atâta cât şi celor din clanul Tabarly[150], aducând acasă rufele noastre murdare ca să le spălăm în familie.

---

150 Eric Tabarly, ofiţer de marină şi navigator francez, victorios (1964 şi 1976) în cursele de traversare solitară a Oceanului Atlantic. Fiul său, i-a preluat ştafeta în acelaşi aventuros sport.

— Ţine sud-est, Grăsane, şi păstrează-ţi încrederea. Bombăne că îi e foame, ca unul ce nu şi-a halit micul dejun. Să fi ştiut, s-ar fi prevăzut cu o gustare, Alexandrovici-Benito. Nu contează ce: un pui rece, slănină şi vreo două-trei bucăţi de carnembert, totul stropit cu vinul ăl roşu, o sănătate. Aerul oceanului, mai mult decât să-ţi sugă stomacul, ţi-l excavează. Ajunge să deviezi o lecuţ-leculuţă, că te trezeşti în pană de gazolină, în plină mare. *Happy birthday to you*! Nu e potrivit, Dodu[151], la înfulecat plancton. Că e un fel prea lipsit de proteine ca lumea.

Îl las să-şi descarce sufletul de zeama sargaselor[152] pe marea Sarcasmelor, pentru a mă ocupa de von Schuppen.

Deoarece, ca să-ţi spun totul, ca să-ţi spun adevărul, tocmai am luat o decizie solemnă, măgăruşule: aceea de a cunoaşte ultimul cuvânt al acestei abracadabrante poveşti mai înaintea primilor paşi pe uscat. Vreau să mă întorc ca un triumf complet: Columb aducându-i Isabellei, în magazia caravelei sale, un trofeu numit America!

Pentru a parveni la această izbândă, o singură cale e posibilă: von Schuppen.

Trebuie să vorbească.

El este ultima verigă a lanţului.

Cu colţul ochiului, îl măsor. Atitudinea lui nu denotă ceva vrednic de semnalat. Îl simţi obstinat, resemnat pentru cea mai rea dintre perspective. Sălbăticiţii de teapa lui, fie că îi supui regimului bâtei, fie că îi constrângi cu bâta regimului, nu se clintesc. Încăpăţânarea le merge mai departe decât durerea.

Cu toate acestea, se găseşte ic pentru fiecare armură, nu? Orice Ahile cu călcâiul său, e-adevărat au ba? Cum cu atâta dreptate îi spunea Claudel[153] portăresei sale:

---

151 Dodu, altă poreclă drăgăstoasă pentru Bérurier.

152 Sargase – alge de culoare brună.

153 Cine ia foarte în serios citatele ghilimetate atribuite elitei intelectuale, mai ales aceea încărcată de onoruri oficiale, o face pe

„Rămâne oricând un loc de stat jos în autobuz pentru unul fără de picioare”.

Tre’ să ştii de care capăt să-l apuci.

Dar, mai cu seamă, să găseşti fenta în care să înfigi ţeapa.

Dacă pofteşti şi alte metafore, comandă cutia de schimb editorului meu, deoarece, dă-ţi seama, cu creşterea preţului hârtiei şi a tarifelor de imprimare, fiecine e silit să mai ciupească din tartina iniţială.

— Prin urmare, fratele tău se căsătorise cu Himker? spun eu, instalându-mă alături. Iată ceva ciudat. Falsa identitate, fie. Dar, oricât de impotent va fi fost, Himker putea foarte bine să… Afară doar de eventualitatea că lucra cu şezutul? Era amator de rochie largă, Léopold Himker?

Nothing[154]!

Nici măcar nu se uită la mine. Când îţi spun că nimic n-o să scot de la unul ca dânsul.

Şalupa saltă pe spinarea valurilor. Acum suntem în plină mare. Degeaba întorci capul, nu mai zăreşti nici urma vreunei orizontalităţi la capătul orizontului.

Resimt, în căpăţână, efectul unei năucitoare lovituri. O pală de foc. Roş-aprins.

— Ştii că, dacă nu vorbeşti, ţi-l răstorn pe frăţâne-tău în apă?

El murmură:

— I-aţi face un serviciu, căci s-a sfârşit cu el, acuma. Ce zici, ce reacţie?

Un calm suveran. E tot atât de dur ca şi frat-su. Ce tandem!

— Vrei să pui rămăşag cu mine că ţi-l arunc în mare, Schuppen?

— Faceţi-o, în loc să vă ţineţi de fanfaronade! Bun.

---

riscul său. Paul Claudel, poet, eseist, dramaturg, academician şi diplomat francez (1868–1955). (n. tr.)

154 Nimic (engl.).

Cu asta suntem iar de unde am pornit.

Mă ridic ca să-mi ţin obrazul ostenit în bătaia vântului, cât o dura goana noastră cu salturi. Ce mai călătorie: peştişorii anşoa, clopotele, maltratările. Şi-s legat fedeleş, şi izbutesc să mă eliberez şi mi se dă la cap iarăşi.

Gândul mă duce la cei cinci copii răpiţi, iar asta îmi înşurubează mecanismul atât de strâns, că mai-mai să-i facă resortul praf. Eu unul nu pot suporta ideea raptului de ţânci. De cum e atins un mucos, mie îmi cresc nişte colţi de lup şi nişte ghiare de tigru, mai rău ca lui Dracula.

Mă apropiu de Béru.

Căpitanul cu rang dobândit la cursul scurt îmi azvârle o ocheadă caustică.

— Ai o mutră ca o gărgăriţă de maşină fără frâne, uomule! observă emeritul meu coechipier. Ar fi trebui să fii voyos, totuşi.

Ce-i drept, ar trebui. Personal, am scăpat cu bine. Împreună, am neutralizat cea mai mare parte (sper, cel puţin) a bandei, am descoperit nişte copii răpiţi, am nimicit probabil un trafic – ilicit! – de cadavre. Aş putea înălţa marele pavoaz. Şi să-mi cocoţ triunghiurile colorate până-n vârful catargului lăudăroşeniei. Ei bine, ’nţ! Dimpotrivă, mă îmbăt de furie, mă umplu de turbare, mă ciumă bubonică! Vreau mai mult *always.* Mereu *more*! A birui într-o apoteoză. Trăiască San-A!

Îi lămuresc lui Béru motivul descumpănirii mele, prin absenţa adevărului absolut. Desperarea, prin semnele de întrebare inexpugnabile.

— Ia cârmuirea, că-l iau io în primire, îmi zice el.

— Nu, Grăsane, nu vreau să-l masacrezi. Numai pe el îl mai avem la dispoziţie.

Râde tare, un hohot mai silenţios decât căscatul unui crocodil la lectura Monitorului Oficial.

— Nici tichia n-o să i-o mişc. Ca să-i pui cu botu’ pe labe pe d’ald’ăştia, durii între duri, secretu’ e să-şi facă

cinemaul ei singuri. Am un mijloc care să-i dea de gândit fără nicio osteneală.

— Care-i?

— Înhaţă timona şi las’ pe mine.

Îi iau locul. El pătrunde în ruf. Trebăluieşte pe acolo producând tot atâta zgomot cât este într-un hotel închiriat cu ora în preajma unei cazărmi; îl aud cum fojgăie, bombăne, înjură, pufneşte.

Tot felul de obiecte ţâşnesc afară din habitaclu: o pereche de schi, frânghii, o centură de siguranţă, un cablu…

El reapare, ţinând în mână un micro rotund, cum au tarabagiii de bâlci când îndeamnă lumea.

L-ai luat drept Sosthéne D., micuţul inventator, în clipa când a descoperit robinetul de apă caldă.

Exultă, Bérurache. Cotcodăceşte de bucurie.

Îngenunchează pe duşumeaua ambarcaţiei şi se apuca de dezbrăcarea lui von Schuppen. Are aceleaşi gesturi bruşte ca mine, noaptea trecută, cu persoana pe care o crezusem o văduvă, dar care nu era decât văduvul soţului său asasinat! Ce nu se lasă scos îndeajuns de repede, smulge. Mâinile lui de mare furnicar (dar breton, nu sud-american[155]) sfâşie cu unghiile ţoalele secretarului.

Direcţia pe care o păstrez – sud-est. Marea, soarele, marea… Cerul albastru, marea albastră şi albă, cerul cu nouri albi…

— He, San-A! Mă întorc.

— Zgâieşte-te un pic la ce-am găsit!

Ştii ce îmi arată? Pântecul lui von Schuppen. Un pântec foarte plat, foarte neted, garnisit de un adorabil triunghi întunecat.

— Nu-i un adevărat blond, ci o brunetă adevărată! ţipă, cât îl ţine gura, fabulosul meu prieten.

---

155 Myrmecophaga jubato (în franceză Tamanoir), mamifer de până la 2,5 m. cu coadă stufoasă şi cap plat, fără dinţi, insectivor; îşi capturează hrana – furnicile – cu limba sa lungă şi cleioasă.

Brunetă, şi încă una de toată frumuseţea! Ah, amice, dragul şi nobilul şi tandrul meu amic, ce – de lovituri de teatru înlURcate şi din cale afară de curioase în această teribilă aventură. Există momente când, vezi bine, îmi zic atât pe faţă cât şi în sine-mi, astfel: „Niciodată acel netot n-o să mă creadă! O să pretindă că pun de la mine. Că delirez, derapez, deraiez incredibil”. Şi, totuşi, ştii pe cineva mai fidel şi mai scrupulos decât pe mine, pe San-Antonio? Ce alt autor cunoşti, posedând un sens mai riguros al datoriei lui, al misiei sale?!

Iată de ce, căcănarule dulce, trebuie să-mi iei drept bune afirmaţiile. Ştii prea bine că nu m-aş pricepe să te mint. Când eu îţi spun că von Schuppen este, fără doar şi poate, femeie, tu trebuie să accepţi treaba, tot aşa precum eu am acceptat ca frate-său, Dora, să fie bărbat în locul mândrei la care jinduisem, şi chiar mă pregătisem să-i dau lustru.

Scot un şuier prelung şi măiestru, captabil de către urechile omeneşti pe deasupra zbârnâitului motorului şi mai durabil – în privinţa emisiei – decât renta Pinay[156].

— Din ce în ce mai bine, zic. *Încurcă-i drace!* Soru-ta nu ţi-e soră, e frate-tău, iar tu nu eşti frate-su, ci soru-sa.

Dar Bérurier este un flăcău vigilău ce nu se lasă oprit din prea sumbrele-i intenţiuni de nişte consideraţiuni frivole.

— Muiere sau nemuiere, o să ne zică ea ce ştie, făgăduieşte dânsul.

Şi-i dă înainte, efectuând o seamă de pregătiri pe care ţi le voi da în rezumat, fără a înceta nici să pilotez, nici să mă chiorăsc la nurii (piezişi) de care dispune von Butonieră.

Îi încalţă schiurile. Îi fixează centura de siguranţă. Îi aduce mâinile în faţă şi i le repune în cătuşe, de astă dată

156 Antoine Pinay, om politic, specialist în domeniul finanţelor, iniţiatorul unor importante măsuri pentru stabilizarea economiei franceze post-belice (n. tr.)

unite la piept, nu la spate. Ataşează microfonul la vesta portocalie zisă de salvare. Conexează la el un cablu electric. Pe acesta îl înfăşoară în jurul corzii de tracţiune prevăzută pentru schiorul nautic. Branşează cealaltă extremitate a cablului la un soi de portavoce cu ecran, găsită în ruf. Suflă în micro, râgâie într-însul, portavocea restituie aceste variate sunete, amplificându-le.

— Merită să-ţi faci rost de nişte notaţiuni d'electricitate, mă încredinţează el cu mândrie. Pântre ai mei, io îs ăla ce repară lanternele, scurt-circul, televida, ba până şi ţâr-ţâr-ţonul. În zilele noastre, de nu te-a fătat măta cu mâini îndemânatice, eşti un om sfârşit, dat fiind că serviciile de depanare apar după ce imobilu' ţi-a fost pus cu succes la pământ.

Mă abţin să-l întreb ce pune la cale. Dar preparativele astea mă tulbură mult.

Grăsanul se întoarce în habitaclu. Iar de data asta, ştii cu ce se revine de acolo?

Ei bine, da, drăguţule: cu frăţânul cel rupt din şale.

— Scumpa mea, îi zice Béru domnişoarei von Schuppen, sper că ştii să nautoschiezi, e'altminteri rişti să-ţi răsluieşti sânişorii de valuri.

Şi bănui tu cu ce se mai ocupă, exact în acest moment, fix, Alexandre-Benoît al nostru? îi priponeşte fratele rănit, zăcăreţul ei frate, de spate.

— Eşti un… un monstru! gângăveşte fata.

— După tine, scumpo! Când descoperi ce-am descoperit io, abatorul acela, ajungi să te crezi o inimă de nichel cromat cu supradoză. Bun, şi-acu, iaca operaţiunea. O să vă zvârl în apă, p-amândoi. Dacă izbuteşti să schiezi cu Şoşonel la spinare, cu atât mai bine pentru tine. Dacă nu, cu atât mai rău pentru amândoi. Dom' comisar San-Antonio, aici de faţă, care s-a înălbit la obraz ca o femeiuşcă, da las' că are un suflet de cristal, o să-ţi pună întrebările pe care le-o crede de cuviinţă, pân' portavocea care serveşte la dat indicaţii ucenicilor schiori. Tu, m-auzi,

tu ai să-i răspunzi tot aşa, adicătelea cum se cuvine. Când vei zice tot şi bine, v-aducem înapoi la bord. Dacă te hopstinezi s-o faci pe muta, ei bi, puica taichii, pregăteşte-te să reintri în Franţa după noi, ş-anume trasă de picioare.

În ciuda blestemelor tinerei femei şi a ţipetelor de suferinţă scoase de fratele acesteia, Béru vârâ cuplul în apă, după ce îmi prescrisese să opresc.

— Ascultă, Béru, spun eu deodată, doar nu ne putem coborî noi până într-acolo…

— Tacă-ţi gura! latră indisciplinatul meu colaborator. N-au decât să vorbească, nu? Io-te nişte gagii care au pe conştiinţă tot atâţia morţi cât un general d'armată, şi tu umbli la sentiment?! Atunci, moaşă-ta pe gheaţă, lasă-te naibei de poliţie şi lansează-te în garnituri de scutece, măi nene!

Pocneşte din degete.

— Haida, ambreiază şi dă-i uşurel înainte, pân'ce funia se întinde. Tu ai mai nautoschiat, bănuiesc, esportiv cum eşti?

Dau la „înainte" în ralenti. Coarda şi cablul electric se derulează pe suprafaţa undei ca doi şerpi ce se desprind. Dintr-o ochire, înţeleg că fata ştie să schieze, după felul cum îşi îndepărtează schiurile şi parvine a-şi păstra echilibrul în apă, în ciuda poverii.

— E fain, acu dă-i bice, uomule! răcneşte şeful *serviciului meu* de deformaţii.

Apăs până la fund maneta pe „Înainte" Şalupa face un salt. Este atât de puternică încât, fără pic de dificultate, smulge remorca vie. Acolo, jos, von Schuppen şi bietul frăţâne-său sunt scoşi din mare. Ei ne urmează, într-un impecabil siaj caligrafiat cu argint. Difuzorul îmi înapoiază răsuflarea opintită a schioarei. Ea gâfâie sub efort. Remarc ţipetele groaznice ale fratelui. Reduc un pic din viteză, ca să nu sporesc nemăsurat dificultăţile fetei. Oho, de-ai vedea spectacolul! Unic *in the world*, camarade. Fata asta goală, cu un rănit legat de spatele ei, încordată pe

schiurile ei, spintecând apa albastră… Lucrul cel mai halucinant este zgomotul de cascadă al respiraţiei ei, atât de prezentă aici, în preajmă, atunci când, de fapt, ea însăşi se află la douăzeci de metri de noi…

— Se apără bine tipa, notează calm Calcă-Reguli. Se simte muierea călită pân' toate sporturile, hai? Mă temeam că n-o fi fost în stare să facă faţă. Da' tot ar trebui să dai drumu' la chestionar, flăcăule, că dacă ea s-o tâmpi de prea multă vânzoleală în apăraie, pas de mai fă conversaţie.

Siguranţa lui, liniştea lui mă dopează. Are dreptate Grăsanul. Ceea ce contează e rezultatul final. N-are a-face: ce meserie, zău… Ar trebui să las totul baltă şi, din econominţile mele, să cumpăr o librărie.

— Doamnă Himker, sunteţi dispusă să-mi răspundeţi?

— Nu!

Marea labă păroasă a lui mister Huidumă îmi acoperă mâna stângă, aceea care ţine maneta de gaze, şi-i imprimă o apăsare. Şalupa ţâşneşte. Un strigăt înăbuşit răsună în difuzor. Mă întorc. Această creştere bruscă a vitezei trebuie s-o fi dezechilibrat pe schioară. Plânge. O auzi? Plânge.

— E semn bun, atrage atenţia Grăsanul. În fine o reacţie feminină! Nu observi nimic? Nu se mai aude celălalt, frat-su. Pui rămăşag c-a mierlit? Mai tre' ca ea să-şi dea zeama de asta. După care, i s-o mai tăia din nas. Să simtă un hoit pe spinare, asta n-o s-o poată îndura, au s-o lase nervii.

Şi, unind strigătul cu fapta, Bérurier înşfacă portavocea pentru a tuna către nemărginirile oceanice:

— Cred că frate-tău s-a curăţat, fetiţo. Sper, pentru tine, că mort nu trage mai greu decât viu.

O linişte relativă, doar respiraţia femeii… Şi, apoi, un vaier:

— Da, da, opriţi, vă implor, a murit. E mort, îl simt înmuiat cu totul… Nu mai respiră. L-aţi omorât. Opriţi!

Începe să urle, dementă, beată de spaimă şi de chin:

— Opriţi! Oprinţi!

— Calm, mititico! ordonă Bérurier. O să răspunzi la cele ce o s-auzi şi o să te re-pescuim. Are cuvântul comisarul. Să n-o faci pe proasta. Când totul s-a isprăvit, tre' să ştii să te dai bătut.

— Doamnă Himker, chem eu. Faimosul dumitale număr de music-halh, cel dinaintea căsătoriei dumitale, îl executai împreună cu fratele, nu-i aşa? Fratele dumitale geamăn?

— Da!

Bérurier îmi arde una cu cotul în doagele pieptului:

— Moara s-a pus pe măcinat. De-acu vine şi restul.

XXI

Precipitat, Bătrânu' trânteşte capacul servietei.

Privirea pe care a strecurat-o în interiorul valijoarei a fost marcată de o tresărire atât de violentă că puţin a lipsit ca demnitatea să i se împrăştie pe suprafaţa biroului.

— Luaţi-le, luaţi-le de-aici! îngână dânsul, aceste rămăşiţe sunt respingătoare.

— Cele două mâini ale lui musiu Merdanflak, spun eu.

— Dar pentru ce această mutilare post-mortem? Totdeauna Tataie trebuie să folosească termeni solemni.

În fond, s-ar fi cuvenit să se facă notar.

— Pentru că, domnule director, Dora Himker voia a fi în măsură să dovedească identitatea veritabilă a acestui om.

— Prin urmare, nici gând să se cheme Merdanflak?

— Aşa cum nici blond nu era, patroane. Aţi auzit vorbindu-se de emiratul Kivivrâvérân?

— Fireşte! protestează acest erudit, nemulţumit că i se pun la îndoială cunoştinţele geografice[157].

---

157 La nivelul onomasticii sau în plan toponimic, invenţiunile san-antoniene, cu cât sunt mai complicate (prin artificii grafice) cu atât se lasă dezlegate mai uşor. De ex: Kivivrâvérâh – Qui vivra, verra. Mijloc

— În acest caz, trebuie că vă amintiţi de revoluţia izbucnită acolo acum optsprezece ani? Revoluţie în cursul căreia monarhul aflat la domnie, emirul Ben Baaskulante a dispărut când cu masacrul de la palat?

— Faptele acelea îmi sunt încă gravate în memorie, dă asigurări Şeful. Iar cel ce s-a suit pe tron a fost vărul său, emirul Mithôn, nu-i aşa?

— Douăzeci de puncte din douăzeci, domnule director. Or, închipuiţi-vă că virgulă contrar celor presupuse la acea vreme, Ben Baaskulante n-a fost ucis şi că a putut fugi printr-o uşă secretă a palatului. A ajuns în Europa, unde un prieten sigur l-a ajutat, l-a ascuns şi i-a îngăduit să-şi refacă viaţa. Acel prieten a fost Léopold Himker, una dintre cele mai mari autorităţi mondiale în probleme petroliere.

Bătrânu' îşi netezeşte tâmplele goale precum un bebeluş îşi masează bucile roze.

— Stai puţin, San-Antonio. N-o să-mi spui că emirul acela ar fi fost Merdanflak?

— N-o să vi-o spun deoarece aţi ghicit-o, domnule director, m-apuc eu să-l ling. Trebuie zis că emirul Ben Baaskulante cunoştea la perfecţie ţara noastră, unde îşi făcuse studiile şi unde îşi petrecea o bună parte din fiecare an! Ce e surprinzător, aici sunt de acord cu dvs, e că el s-a reciclat pe domeniul hotelier, şi încă de periferie, dar poate că la asta visa omul de când era monarh? S-a prins atât de tare în joc încât s-a interesat de treburile suburbiei de acolo şi a devenit consilier municipal.

Izbucnesc într-un râs sincer:

— Primul emir şi, după cunoştinţele mele, singurul, ajuns adjunct de primar pe Île-de-France[158]!

Şeful este de aceeaşi părere.

---

de evitare a complicaţiilor (geo) politice serioase sau simplu joc „rebusistic", esenţialul e apărat cu ghearele şi cu dinţii: VERVA! (n. tr.)

158 Regiune administrativă formată din opt departamente, inclusiv Parisul.

— Zi-i mai departe, micuţule, mă imploră dânsul.

Îl ador pe Moşorog când e, ca acuma, vioi. Tandru cum nici că se poate, de-o amabilitate de-a dreptul săltăreaţă. Eu sunt „micuţul” său, puiul său, preferatul său, Mă mănâncă din ochi, ca o mamă care îşi vede, pentru întâia oară, băiatul în ţinută de saint-cyrien[159].

— Himker şi emirul întemeiară atunci un fel de asociaţie care trebuia, mai pe urmă, să capete o dezvoltare

— Ce gen de asociaţie? se interesează Venerabilul cu melodioasă abilitate.

— Avea în vedere petrolul. Nu vă este străin faptul emiratul Kivivrâvérân e unul dintre cei mai importanţi producători din Orientul Mijlociu?

— Cert.

Drăguţă întorsătură de frază şi acest „Cert”. E scurt, e şi distins ca un semicerc desenat cu piciorul în aer, ori ca o semilună zugrăvită pe cer, başca faptul că eviţi, rostindu-l, o grămadă de comentarii fără rost. Ar trebui să-l folosesc mai frecvent.

— Ben Baaskulante, în calitatea sa de fost monarh peste o ţară posedând zăcăminte imense, era iniţiat în toate tainele legate de petrolul arab. Îi erau cunoscute implicaţiile celor mai oculte pieţe, amănuntele celor mai ine ascunse tranzacţii, dedesubturile tuturor acordurilor efectuate sau în pregătire. Dumneavoastră o ştiţi mai bine decât oricine, domnule director: secretele sunt nişte arme redutabile în mâna cui se pricepe să le mânuiască, Iar Himker s-a priceput să le utilizeze admirabil pe cele ale emirului Ben Baaskulante.

— Şantaj?

— Şantajul fu progresiv, mai cu seamă după ce un cuplu straniu pătrunse în viaţa bătrânului tip. Dora şi Aldo von Schuppen, gemenii diavolului, cei ce puseseră la punct un număr de music-hall uimitor. Himker se îndrăgosti de Dora şi aceasta izbuti să fie, prompt, luată în căsătorie.

159 Cursant la Saint-Cyr

Curând, ea unelti ca bogatu-i soţ să-i facă o situaţie fratelui aflat în şomaj. Himker consimţi să-l ia pe Aldo pe lângă el. Tânărul deveni secretarul său privat, privat de nimic, şi dobândi o mare competenţă în misiunile cu care îl însărcina cumnatul. Până într-acolo încât, odată iniţiat în afaceri, el luă, cu ajutorul Dorei, hăţurile din mâna bătrânului. În câţiva ani, Léopold Himker, zdravăn îndopat cu medicamente şi jucând după cum i se cânta, nu mai fu altceva decât un nume, o etichetă socială la adăpostul căreia Dora şi Aldo dădură frâu liber formidabilei lor pofte de bani. El fu constrâns să rămână în odaia lui până în noaptea când l-au asasinat de-a binelea, printr-o supradoză din calmantele pe care „apropiaţii" săi i le administrau zilnic.

— Văd, zice Bătrânu'.

O, dar şi asta este o expresie fină de calitate superioară. Plasată cu delicateţe în monologul unei persoane oarecari, ea îi dă ritm, ba şi impuls. Din moment ce „el vede", eu pot continua. Însă nu-mi dă răgazul. Foamei de a afla grabnic, de a şti totul, îl cuprinde:

— Grămada de stârvuri, San-Antonio, ce-i cu grămada?

— La zvonul că emirul Ben Baaskulante nu ar fi murit, nişte organizaţii arabe secrete se puseră pe urmele lui. Musiu Merdanflak, ce ţinea cu sălbăticie la liniştea sa, ca şi la – să nu ne temem de cuvinte – propria-i piele, află de lucrul acesta şi îi suprimă, pur şi simplu, pe toţi arabii veniţi să scotocească prin spaţiul său vital Ceva înrudit cu mania persecuţiei. De cum un arab debarca la el şi îi părea suspect, îl făcea harcea-parcea şi-l azvârlea în puţ. Procedeu cam sumar, admit, aceste moravuri barbare fiind, neîndoielnic, o moştenire dinastica El a constituit astfel, de-a lungul anilor, acel drăgălaş depozit de stârvuri din care niciunul dintre „membrii pasivi" nu-i voise, poate, nici cel mai mic rău.

— Doamne sfinte! exclamă, cu eleganţă. Tunsul. Şi,

mereu hulpav, trece de la un măcel la altul:

— Insula Godmichey, San-Antonio, cum a fost cu Insula Godmichey?

— Asta e o altă poveste, domnule director; v-am spus mai înainte, dacă vreţi a vă da osteneala să mă recitiţi începând cu capitolul douăzeci şi unu, că asociaţia Himker – Merdanflak urma să cunoască o amplă dezvoltare. I-au adus-o gemenii, devenind membri influenţi ai grupului T.E.B.E.L.I.M., asociere secretă, un fel de remake[160] după Mafia, care grupează pe cei ce-ar putea fi numiţi regii petrolului. O francmasonerie supraputernică, domnule director. Care a fost confruntată, în ultima vreme, cu o problemă gravă, ale cărei consecinţe puteau fi, pentru ea, dramatice.

— Într-adevăr! îşi lansează Directorul interjecţia.

— Judecaţi şi dumneavoastră, domnule director: s-a ajuns la o descoperire, dar una de însemnătate mondială: este posibilă fabricarea petrolului sintetic pornindu-se de la apa de mare!

— Ce face?!?

— Cum vă spun.

— E, nu?

— Ba da.

— Sigur?

— Precis.

— Imposibil!

— Dacă vă spun…

— Aşa va să zică!

— Aşa, aşa.

— Te-ai crede în vis!

— Dar nu eşti.

— M-a dat…

— Şi pe mine m-a dat gata.

— Păi, atunci…?

---

160 *Remake* este versiunea sau „ediţia” nouă a unui film a carul poveste garantează succesul ia public. (engl)

— Întocmai!
— Viitorul…
— Da.
— Tot ce…
— Totul!
— E o nebunie!
— Nebunie.
— Eu…
— Asemenea!
— Bine, şi-atunci?
— Atunci, iată…

Atunci, vezi tu, îi povestesc că T.E.B.E.L.I.M., fiind pusă la curent cu această descoperire, a luat numaidecât măsurile serioase care se impuneau. Deoarece, poţi să-ţi închipui că, dacă se pune lumea pe fabricat petrol din nişte apă sărată, nu mai merită să-ţi baţi capul cu săpări de puţuri şi înălţări de sonde.

Mai ales într-un moment când „aurul negru” este mai scump decât aurul-aur, galben!

Finito voiosul comerţ cu bariluri, finito baletul oceanic al marilor petroliere, finito conductele fumătorului de pipe Line, finite acţiunile la bursă. Urmează ruina, netă. ireproşabilă, instantanee.

Numai asta nu, Groazninetto! Oh, nu! Oh, nu, nu, nu! Mobilizare generală! *Achtung*! Toată lumea pe punte! Deschideţi focul!

Înainte de orice, a se pune mâna pe un locşor pierdut, potrivit cu desăvârşirea celor mai dubioase lucruri: insuliţa Godmichey, A mers, unt! Este cărat acolo orice inamic putând fi adus de bunăvoie, sub pretexte variate sau avariate. Odată insular, ucigaşul petrolului adevărat devine un om mort. Stârvul său este ulterior ambalat şi expediat, cu titlu de *exemplu*. Căci nimic nu este mai deprimant decât a primi cadavrul unui confrate, atunci când ţi se cere să te laşi de meserie. Celor ce n-au putut fi înhăţaţi, li se răpeşte copilul, ca taţii să se ţină

deoparte, cuminţi. Grea muncă, precum poţi băga de seamă. Radicală. De anvergură. Asociaţia T.E.B.E.L.I.M. procedează la o curăţenie monumentală. Îi neutralizează pe cercetători, îi descurajează pe sponsori, pune laba pe formule, aruncă în aer laboratoarele.

— Ai nume? întreabă Bătrânu'.

— Am, patroane. Vă vor surprinde. N-o să vă vină a crede ochilor când veţi vedea cine aparţine T.E.B.E.L.I.M. – ei.

Îi iau carnetul de notiţe, precum şi frumosul creion cu mină, atât de maiestuos că l-ai crede baston al domnului agent-de-circulaţie. Scriu nişte nume. Prefer formula asta. Au ele o greutate atât de enormă că mi-e şi teamă să le pronunţ, îţi dai tu seama?

Big boss, pe măsură ce le citeşte şi, mai exact, le măsoară:

— Nu!
— Ba da!
— Imposibil!
— Dar adevărat!
— Ăsta, nu!
— Chiar el!
— Aici te înşeli!
— Vai, nu!
— Şi-atunci?
— Vai!
— Nebunie!
— Vai!
— Nu se va putea face nimic.
— Vai!

Urmează o tăcere grea de amare reflecţii, şi-o să fie nevoie de noi amândoi ca s-o putem urni din loc şi muta aiurea.

În sfârşit, foarte onorabilul (sau numai abilul) meu şef îşi drege glasul. După o ultimă privire, rupe hârtia în bucăţi.

Reîncepe să vorbească. Despre altceva.

Cu vocea unuia aflat la un priveghi de mort, şi care îşi întreabă co-îndoliaţii ce se mai aude cu nenea Gaston, dacă-l mai supără hemoroizii.

— Spune-mi, dragul meu…

— Da?

— Ce voiam eu să-ţi zic? Ei, drace… Ah, da! La ce te mai chinuiau oamenii aceia pentru ca să le spui ce făcuseşi cu acel cadavru? Deoarece, în definitiv, la ei era?

— Cei de pe insulă ignorau că Dora îl recuperase. Să reluăm cronologia evenimentelor din acea dimineaţă, domnule director. Foarte devreme, Aldo se duce la Orly ca să ia avionul conform programului stabilit, dar, în realitate, soru-sa şi cu el îşi modificaseră planul în funcţie de telefonul pe care l-am dat eu în cursul nopţii. Ajuns la aeroport, Aldo spune la revedere lui Krakzecs (alt membru al T.E.B.E.L.I.M. – ei şi care. departe de a fi un transfug, îşi reprezenta ţara în sânul organizaţiei) şi se duce la Avis, să închirieze o maşină.

Revine la Paris şi parchează lângă *Lipp*. Şi-a fixat un rendez-vous cu soru-sa ca să afle, după întrevederea dintre mine şi ea, cum stau lucrurile. Ea soseşte, îi rezumă cuvintele mele şi amândoi decid să acţioneze. Ea mă va urmări, în felul ăsta vor şti mai clar ce pun eu la cale, în vreme ce dânsul o să-şi confecţioneze mutra lui Himker (de care se descotorosiseră definitiv în cursul nopţii) şi o să-şi joace rolul de domn cinstit, în etate şi indignat. Aldo îşi lasă maşina Dorei, ca ea să se ţină după mine.

Începând de aici totul se precipită.

La spital, în timp ce eu o vizitez pe Zoé, Dora aruncă, la întâmplare, o privire în portbagajul meu. Descoperă cadavrul. Şi-l însuşeşte cu aviditatea pe care o bănuiţi. Unde l-a dus? Mister, am uitat s-o întreb. Presupun că trebuia (fie ea, fie fratele ei) să aibă vreo locuinţă de trecere, discretă, prin Paris. Şi a trecut pe acolo, deoarece, când a sosit ea pe insulă, arbora o aparenţă masculină.

Această ţinută îi conferea, neîndoielnic, mai multă autoritate în acţiune. În vreme ce ea se ocupa de răposatul Merdanflak, falsul Himker, strâns cu uşa din pricina descoperirii celui veritabil, îmi întindea o capcană şi cobora fuga-fuguţa pe insulă, nu fără a-i lăsa surorii lui un mesaj, pentru a o informa asupra evenimentelor. Toate astea le vom preciza mai încolo, căci Dora este la dispoziţia noastră, din fericire… Nouă tăcere.

De ce voiau dânşii moartea lui Merdanflak? lasă bobossul să cadă (bine că nu s-a spart) întrebarea.

Eu surâd cu fineţe (nu încerca şi tu, nu eşti în stare de aşa ceva).

— Ei n-aveau nicio legătură cu atentatul. Agenţii secreţi ai emiratului Kivivrâhvérân sunt cei ce, la ordinul monarhului actual, au acţionat, după ce sfârşiseră prin a-l regăsi pe fostul emir, smulgând masca de pe Merdanflak. Pe scurt, catastrofa lui s-a declanşat astfel. După ce am vorbit eu cu dânsul, lui Merdanflak i s-a făcut frică. I-a cerut ajutorul lui von Schuppen. De aceea l-a şi urmat de bunăvoie. El ştia din ce parte venise atentatul şi credea că de Schuppen n-are a se teme. Numai că lui Schuppen nu i-a plăcut că poliţia se interesează de fostul emir. Poate că va fi fost sfătuit de superiorii lui, între acel rendez-vous de la Buburuze şi sosirea lui Merdanflak la maşina sa. Fapt e că l-a ucis.

— Pentru ce aceste mâini? mai întreabă Moşul arătând servieta-diplomat.

— Poruncă din partea Organizaţiei. Mai-marii T.E.B.E.L.I.M. – ei ţineau să-şi câştige bunăvoinţa emirului domnitor, dovedindu-i, cu probe, moartea predecesorului său.

Telefonul lui Papaşa sună, ţârâind uşurel.

Foarte armonios ca sonerie. Nu-ţi deranjează timpanul. E discret, ceremonios, ce mai! o sonerie pentru un P-D.G.[161]

---

161 Proprietar director general.

El decroşează. Zice „da”. Ascultă. Îmi întinde aparatul cu un gest nemulţumit.

— Pentru dumneata, San-Antonio.

Îl apucă toţi dracii când se-ntâmplă ca subordonaţii să primească legătura cu exteriorul din birocna lui. Stânjenit, iau receptorul.

— Antoine?

Este m’mică. Ciudată voce mai are. Şi iat-o zbucnind în plâns.

— Antoine, băiatul mamei, dac’ai şti…

Suspinele o înăbuşă. Iată-mă în vâltoarea sperieturii.

— Mamă, bătrâna mea scumpa, ce s-a-ntâmplat?

— Zoé! hohoteşte Félicie, a mea şi-a iubirii.

— Ce-i cu Zoé? Starea ei s-a agravat? Că doar nu a…? Ea… ea a…?

— Nu. Închipuieşte-ţi că a părăsit spitalul.

— A fugit?

— Da. Mi-a dat telefon ca să-mi spuie…

— Ca să-ţi spuie ce, m’mico?

— Că pleca în străinătate şi că niciodată n-o să mai auzim pomenindu-se de dânsa, căci şi-a dat seama că tu n-o iubeai cu adevărat şi că ar fi fost o nebunie să vă fi căsătorit. Îţi dai seama, Antoine? Pesemne face o criză depresivă, nu?

— Nu neapărat, m’mico. Usucă-ţi lacrimile şi pregăteşte-mi un antricot de văcuţă cu sos alb. Că sosesc.

Miaun un pupic în receptor mai înainte de a racroşa.

— Un necaz? întreabă Răzuitorul scăfârloanţei, pe un ton fals înduioşat.

— Da, domnule director.

— Grav?

Meditez asupra întrebării sale.

Scutur tărtăcuţa.

— La o judecată mai aprofundată, nu chiar, domnule director.

Astfel se încheie lunga şi veridica tărăşenie, ce, după

tâlcul ei, se cheamă *o cruntă spargere de nuntă*, această poveste orientală pe care te sfătuiesc cu căldură s-o pui de o parte, la adăpost de umiditate, pentru ca strănepoţii *tăi* să afle, într-o bună zi, cât putea un autore să fie de tâmpit în anul de graţie una mie nouă sute şepte zeci, dar şi patru!

SFÂRŞIT